

**Uchwała Nr .../.../
Rady Gminy w Pawłowie
z dnia 31 marca 2025 r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2024 poz. 1465 ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278), a także art. 55 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.), Rada Gminy w Pawłowie uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, stanowiące załączniki do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pawłów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie do uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Proces rewitalizacji zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji polega na wyprowadzaniu ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych i jest prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Uchwałą Nr LIV/552/23 Rady Gminy Pawłów z dnia 22 listopada 2023 r. wyznaczony został obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji dla Gminy Pawłów. Jako obszar rewitalizacji uznano Chybyce, Dąbrowa, Godów, Jawor, Łomno, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów, Tarczek. Kolejnym krokiem było przystąpienie do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji na podstawie uchwały Nr LV/558/23 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 27.12.2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030.

Po sporządzeniu projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Wójt Gminy Pawłów zawiadomił o konsultacjach społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030. Konsultacje trwały od 09.04.2024 r. do 13.05.2024 r. Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 podlegał również zaopiniowaniu przez odpowiednie podmioty i instytucje zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Informacja podsumowująca przebieg konsultacji społecznych wraz z odniesieniem do zmian wynikających z uzyskanych opinii została opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Pawłowie.

Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko wystąpiono z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Po opracowaniu prognozy wystąpiono z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o zaopiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny dnia 08.10.2024 r., (pismo znak NZ.9022.5.74.2024) zaopiniował bez zastrzeżeń projekt dokumentu pt. „Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach dnia 19.02.2025 r., (pismo znak: WOO-III.410.3.3.2025.AS.) poinformował o wyrażeniu opinii dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Wójt Gminy Pawłów podał do publicznej wiadomości informację o opracowaniu projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz o możliwości zapoznania się ich treścią oraz składania wniosków, zastrzeżeń bądź uwag 01.10.2024 r. do 21.10.2024 r. Dokumenty zostały wyłożone ww. terminie do wglądu publicznego w Urzędzie Gminy w Pawłowie, Pawłów 56, w godzinach urzędowania oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu.

We wskazanym terminie do wyłożonych do wglądu publicznego przedmiotowych dokumentów nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski z konsultacji społecznych.

W świetle powyższego uzasadnione jest przyjęcie uchwały.

WÓJT
mgr Marek Woitas

**Prognoza oddziaływania na środowisko
dla Gminnego Programu Rewitalizacji
dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030**

Pawłów, 25.02.2025 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Zamawiający:
Gmina Pawłów
Pawłów 56
27-225 Pawłów

Wykonawca:
Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem:
Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:

Joanna Kaszubska – Konsultant

Zuzanna Ciska – Analityk

Spis treści

1. Wprowadzenie	5
1.1. Stan formalno-prawny i cel sporządzenia prognozy	5
1.2. Zakres merytoryczny Prognozy	6
2. Zastosowane metody i wykorzystane materiały	7
3. Informacje o zawartości, głównych celach Gminnego Programu Rewitalizacji i powiązaniu z innymi dokumentami	9
3.1. Przedmiot i główne cele	9
3.2. Powiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego	11
4. Charakterystyka ogólna gminy	40
4.1. Położenie administracyjne i geograficzne	40
5. Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem	41
5.1. Wody powierzchniowe i podziemne	41
5.2. Powietrze	47
5.3. Hałas	50
5.4. Promieniowanie elektromagnetyczne	51
5.5. Zagrożenia poważnymi awariami	52
5.6. Ochrona przyrody i krajobrazu	53
5.7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody	62
6. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji	62
7. Przewidywane znaczące oddziaływania Gminnego Programu Rewitalizacji na poszczególne komponenty środowiska	63
7.1. Wprowadzenie	63
7.2. Oddziaływanie na środowisko poszczególnych zadań przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji	64
7.3. Oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne przedsięwzięć określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji na środowisko przyrodnicze	92
7.4. Oddziaływania na etapie realizacji inwestycji – etap budowy	95
7.4.1. Zasoby naturalne	95
7.4.2. Ludzie	96
7.4.3. Zwierzęta	96
7.4.4. Wody powierzchniowe i podziemne	97
7.4.5. Powietrze i klimat	101

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

7.4.6. Powierzchnia ziemi i krajobraz	102
7.4.7. Gospodarka odpadami.....	102
7.4.8. Zabytki i dobra materialne	103
7.5. Oddziaływania na obszary i obiekty chronione oraz różnorodność biologiczną.....	103
7.5.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną oraz stan flory i fauny	106
7.5.2. Oddziaływanie na obszary i obiekty chronione	107
7.6. Relacje między oddziaływaniami	119
7.7. Oddziaływania wtórne i skumulowane	120
7.8. Decyzje środowiskowe dla poszczególnych inwestycji.....	121
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.....	122
9. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji	125
10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	126
11. Napotkane trudności i luki w wiedzy	127
12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego Gminnego Programu Rewitalizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania – monitoring.....	127
13. Konsultacje społeczne.....	130
14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	130
Spis tabel i rysunków.....	136

1. Wprowadzenie

1.1. Stan formalno-prawny i cel sporządzenia prognozy

Prognozę oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 sporządzono w celu określenia wpływu na środowisko założonych w niej celów działań strategicznych. Przedmiotowa Prognoza przedstawia możliwe do wystąpienia skutki realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, wskazując jednocześnie zalecenia dotyczące przeciwdziałania ewentualnym negatywnym rezultatom oraz sposoby ich minimalizacji. Prognoza jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny i procedurę konsultacji ze znaczącym naciskiem na udział lokalnego społeczeństwa.

Cele zgodne z następującymi dokumentami:

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001);,
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
3. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, ze zm.),
4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
5. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112),
6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.),
7. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. 2024 poz. 1478).

Przepisy art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112) zobowiązują organy zarządzające do przeprowadzenia procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dokumentów wyznaczających ramy do późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Jednym z dokumentów, dla których wymaga sporządzenie dokumentacji prognozy oddziaływania na środowisko oraz przeprowadzenie postępowania

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

w sprawie oceny oddziaływania na środowisko z udziałem społecznym jest gminny program rewitalizacji.

Niniejsza Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.2. Zakres merytoryczny Prognozy

Zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112) prognoza oddziaływania na środowisko powinna:

1) zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

2) określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3) przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Przedmiotowa Prognoza została wykonana zgodnie z zakresem określonym w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024, poz. 1112) oraz zakresem i stopniem szczegółowości uzgodnionym z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach, pismo znak: WOO-III.410.15.2024.AS.2, WOO-III.411.15.2024.AS z dnia 16.09.2024 r. i Świętokrzyskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym, pismo znak: NZ.9022.5.60.2024 z dnia 06.09.2024 r.

2. Zastosowane metody i wykorzystane materiały

Sporządzając Prognozę, oparto się głównie na:

- ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112), która określa sposób postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów,
- ustawie z dnia 3 października 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2008 nr 201 poz. 1237 ze zm.), która uszczegóławia przepisy odnośnie obszarów podlegających ochronie, w szczególności obszarów Natura 2000,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

- dokumentach strategicznych, szczebla regionalnego i krajowego, odnoszących się bezpośrednio, jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Celem przeprowadzonej analizy jest ocena, czy i w jaki sposób zadania przyjęte do realizacji w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 mogą oddziaływać na środowisko naturalne. W pierwszej kolejności sporządzania Prognozy przeprowadzono analizę czy i w jakim zakresie zapisy ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 będą wspierały realizację celów umieszczonych w dokumentach strategicznych odnoszących się do problematyki środowiska i zrównoważonego rozwoju zarówno na szczeblu międzynarodowym, jak i krajowym. Następnie określono i oceniono istniejący stan środowiska naturalnego gminy oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Następnie dokonano identyfikacji potencjalnych oddziaływań poszczególnych planowanych działań na środowisko naturalne. W tym celu posłużono się macierzą skutków środowiskowych elementów środowiska, zaplanowanych działań, która przedstawia w skondensowanej postaci możliwe ich oddziaływanie na środowisko.

Zidentyfikowano również potencjalne oddziaływania planowanych działań na środowisko, co zaprezentowano w postaci macierzy – w wierszach uwzględniono działania, a w kolumnach następujące elementy:

- obszary chronione, w tym obszary Natura 2000,
- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wody,
- powietrze,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki i dobra materialne.

Występowanie oddziaływania zaznaczono symbolem:

- (+) – realizacja działania spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

- (-) – realizacja działania spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (+/-) – realizacja działania może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie różnych aspektów analizowanego zagadnienia,
- (0) – realizacja działania nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- (+/0) – realizacja działania może spowodować pozytywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- (-/0) – realizacja działania może spowodować negatywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- (N) – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków, są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

3. Informacje o zawartości, głównych celach Gminnego Programu Rewitalizacji i powiązaniu z innymi dokumentami

3.1 Przedmiot i główne cele

Przedmiotem Prognozy jest Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030, w którym określono cele rewitalizacji i kierunki działań, jakie należy podjąć, aby wyprowadzić obszar rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

W Programie Rewitalizacji określono wizję, tj. stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja określa zatem, jak Gmina zamierza być postrzegana w przyszłości.

W 2030 roku obszar rewitalizacji jest zaaktywizowanym miejscem, które sprzyja rozwijaniu się kreatywności. Mieszkańcy, inspirowani nowymi możliwościami, aktywnie uczestniczą w działaniach społecznych, wnosząc do swojej społeczności różnorodność zdolności i punkty widzenia. Przestrzeń publiczna jest przyjazna i otwarta dla wszystkich użytkowników. Nowoczesne rozwiązania architektoniczne i urbanistyczne zapewniają wygodę i bezpieczeństwo, a także sprzyjają spotkaniom i interakcjom między mieszkańcami.

Osoby wykluczone społecznie, w tym osoby starsze, ze szczególnymi potrzebami czy osoby o niższych dochodach, mają równy dostęp do wszystkich udogodnień i usług.

Dzięki skutecznym działaniom rewitalizacyjnym, liczba problemów społecznych spada. Programy edukacyjne, zawodowe i kulturalne są dostępne dla mieszkańców,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

co pozwala im rozwijać się i uczestniczyć w życiu społecznym. W efekcie ogólna jakość ich życia ulega poprawie.

Obszar rewitalizacji jest atrakcyjnym miejscem dla mieszkańców, oferując im nie tylko praktyczne, ale również estetycznie przyjemne otoczenie do życia. Bogata oferta społeczna, kulturalna oraz możliwości sportowo-rekreacyjne są starannie dostosowane do potrzeb różnych grup wiekowych. Dzięki temu mieszkańcy mają szansę w pełni wykorzystać potencjał swojego miejsca zamieszkania, a także budować silne więzi społeczne oraz poczucie przynależności do lokalnej społeczności.

Podobszary Chybice, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów i Tarczek są miejscami, które przeżywają dynamiczny rozwój zarówno pod kątem społecznym, jak i ekonomicznym. Infrastruktura drogowa obszaru rewitalizacji została zaprojektowana z myślą nie tylko o zapewnieniu bezpieczeństwa, lecz także minimalizacji wpływu na środowisko naturalne. Dodatkowo, lokalne władze podejmują konkretne działania w celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych poprzez promowanie efektywności energetycznej oraz stosowanie alternatywnych, bardziej przyjaznych dla środowiska źródeł energii. Działania te nie tylko służą ochronie środowiska, ale także wspierają równoważony rozwój obszaru rewitalizacji.

Mieszkańcy, turyści oraz przedsiębiorcy doceniają te starania, co podnosi atrakcyjność tego obszaru. Zrównoważony rozwój przyczynia się również do kreowania pozytywnego wizerunku lokalnej społeczności oraz przyciągania inwestycji, co w efekcie generuje nowe miejsca pracy i wspomaga rozwój lokalnej gospodarki.

Ponadto w Programie Rewitalizacji określono także cele strategiczne, które są odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w ramach przeprowadzonej diagnozy Gminy Pawłów i wynikają ze sformułowanej wcześniej wizji obszaru rewitalizacji Gminy Pawłów. Cele i kierunki działań wynikające z Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Tabela 1. Cele i kierunki działań określone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Cel	Kierunek działań
Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo	Oferta sportowa, kulturalna i sportowo-rekreacyjna sprzyjająca integracji i aktywizacji ludności
	Poprawa kompetencji mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom	Dobra dostępność obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc kulturalno-społecznych
	Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczna

Źródło: Opracowanie własne

Przedstawione powyżej cele dążą do poprawy jakości życia mieszkańców oraz poprawy stanu środowiska naturalnego gminy. Analizując cele, oprócz ich pozytywnego wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań przedstawionych w dokumentach nadrzędnych (krajowych, wojewódzkich i powiatowych) oraz równoległych, określonych na szczeblu regionalnym, w tym dokumentów na szczeblu lokalnym. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów z znacznym stopniu zależy bowiem możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej Gminy.

3.2. Powiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego

W poniższej tabeli przedstawiono powiązanie i spójność Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 z dokumentami planistycznymi i strategicznymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Tabela 2. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójnie z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Globalna Agenda 21	Dokument przyjęty na konferencji „Środowisko i Rozwój” z inicjatywy ONZ w 1992 roku na II Konferencji w Rio de Janeiro	Dokument stanowi globalny program działań na rzecz środowiska i rozwoju i wskazuje w jaki sposób należy równoważyć rozwój gospodarczy i społeczny z poszanowaniem środowiska. Jednym z celów wyznaczonych w dokumencie jest zapewnienie stanu równowagi ekologicznej. Do kluczowych zadań należy ochrona atmosfery, zwalczanie wylesiania, ochrona delikatnego środowiska, ochrona różnorodności biologicznej, kontrola zanieczyszczeń oraz zarządzanie biotechnologią i odpadami radioaktywnymi.	Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna bezpieczeństwu mieszkańców — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczna
Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	Dokument przyjęty podczas Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku we wrześniu 2015 r.	Cele określone w Agendzie: Cel 1: Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie. Cel 2: Wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo. Cel 3: Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt. Cel 4: Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie. Cel 5: Osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt. Cel 6: Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi. Cel 7: Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie.	Cel: Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo — Kierunek: Poprawa kompetencji mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczna

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Europejska Konwencja Krajobrazowa	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	<p>Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska</p> <p>Cel 8: Promować stabilny, zrównowagony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi.</p> <p>Cel 9: Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność.</p> <p>Cel 10: Zmniejszyć nierówność w krajach i między krajami.</p> <p>Cel 11: Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu.</p> <p>Cel 12: Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji.</p> <p>Cel 13: Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom.</p> <p>Cel 14: Chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównowagowany.</p> <p>Cel 15: Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustoszenie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej.</p> <p>Cel 16: Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu.</p> <p>Cel 17: Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównowagowanego rozwoju.</p>	
Europejska Konwencja Krajobrazowa	Dokument sporządzony we Florencji 20 października 2000 r., natomiast ratyfikowany przez Polskę 27	<p>Celami Konwencji są: promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu.</p>	Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

<p>Nazwa dokumentu strategicznego/ programu</p>	<p>Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program</p>	<p>Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska</p>	<p>Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym.</p>
	<p>września 2004 r., a wszedł w życie 1 stycznia 2005 r.</p>	<p>W ramach Konwencji podejmowane są działania na rzecz ochrony, planowania i gospodarowania krajobrazem. Do środków ogólnych zalicza się prawne uznanie krajobrazu jako istotnego komponentu otoczenia ludzi, ustanowienie i wdrożenie polityki krajobrazowej, stworzenie procedur udziału społeczeństwa w kreowaniu tej polityki oraz uwzględnienie kwestii krajobrazowych we wszelkich innych politykach, które bezpośrednio lub pośrednio oddziałują na krajobraz. Wśród środków specjalnych (określonych w art. 6 Konwencji) istotnym elementem działań na rzecz ochrony krajobrazu jest podnoszenie świadomości społeczeństwa oraz innych podmiotów w zakresie wartości krajobrazów, ich roli i wprowadzanych w nich zmian.</p>	<p>— Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna</p>
<p>Europejski Zielony Ład</p>	<p>Dokument został zainicjowany przez Komisję Europejską w grudniu 2019 r.</p>	<p>Europejski Zielony Ład to pakiet inicjatyw politycznych, którego celem jest skierowanie Unii Europejskiej na drogę transformacji ekologicznej, a ostatecznie – osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Realizacja tego celu będzie wymagała transformacji społeczno-gospodarczej w Europie: racjonalnej kosztowo, sprawdliwej i zrównoważonej społecznie. Działania zostały wyznaczone w następujących obszarach: Klimat, Energia, Rolnictwo, Przemysł, Środowisko i oceany, Transport, Finanse i rozwój regionalny, Badania naukowe i innowacje.</p>	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna</p>
<p>Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030</p>	<p>Dokument opublikowany przez Komisję Europejską w dniu 20 maja 2020 r.</p>	<p>Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 jest wszechstronnym, ambitnym i długoterminowym planem mającym na celu ochronę przyrody i odwrócenie procesu degradacji ekosystemów. Głównym celem strategii jest odbudowa bioróżnorodności w Europie do 2030 r. poprzez zastosowanie konkretnych działań i wypełnienie zobowiązań.</p>	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	<p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównowagony:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii - Energia: — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii - Środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód; — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych. 	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku	Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z	<p>Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; 	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	perspektywą do roku 2030, tzw. SPA2020 w dniu 29.10.2013 r.	<p>Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.	<p>Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich: — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu; Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu: — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzeżenia i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu: — Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna <p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Polityka energetyczna Polski do 2030 roku	Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)	<p>Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu; — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania 	
		<p>Cel: dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;</p>	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M. P. z 2021 r. poz. 264)	<p>Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15.</p> <p>Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego.</p> <p>Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii.</p> <p>Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych.</p> <p>Cel: ograniczenie emisji CO2 do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego.</p> <p>Cel: ograniczenie emisji SO2 i NOx oraz pyłów (w tym PM10 i PM2,5) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych.</p> <p>Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych.</p> <p>Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszybsze wykorzystanie ich w gospodarce.</p> <p>Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.</p>	<p>— Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna</p>
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M. P. z 2021 r. poz. 264)	<p>Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwarzającej i sieciowej energii elektrycznej;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój deptywnictwa i kogeneracji;</p> <p>Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.</p>	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <p>— Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r.	<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczenie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów. 	<p>Cel: Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Poprawa kompetencji mieszkańców, wykluczeniem społecznym <p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	<p>Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.</p>	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom. 	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	<p>Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej; 	<p>Cel: Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Oferta, kulturalna i sportowo-rekreacyjna sprzyjająca integracji i aktywizacji ludności; — Kierunek: Poprawa kompetencji mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Dobra dostępność obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc kulturalno-społecznych, — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczną.
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczną
Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)	Komunikat Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie Aktualizacji Krajowego Programu Ochrony Powietrza	<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymane, a w przypadku pyłu PM_{2.5} także pulapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Cielu Redukcji Narażenia; — Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. 	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczną
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, 	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	<p>— minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,</p> <p>— likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.</p> <p>Cele:</p> <p>— rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii;</p> <p>— budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych.</p>	<p>— Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna</p> <p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <p>— Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna</p>
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028	Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r.	<p>Cele określone w Planie:</p> <p>— wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów,</p> <p>— zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym zakresie ZPO żywności, osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych:</p> <p>— 55% dla roku 2025,</p> <p>— 60% dla roku 2030.</p>	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <p>— Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — 65% dla roku 2035, — minimalizacja ilości składowanych odpadów: — do 30% w roku 2025, — do 20% w roku 2030, — do 10% w roku 2035, — zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”, — zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia, — zwiększenie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami, — zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu obieranych i zbieranych odpadów, — zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu, — utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., — ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk 	
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK.	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — nie pogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), — zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji. 	<p>Cel: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna</p> <p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <p>— Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna</p>
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	<p>Celem dla wód powierzchniowych jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> — nie pogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu jow, osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych, stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a 	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <p>— Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt, przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły	<p>cel: także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych,</p> <p>— odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych,</p> <p>— osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnym dla obszarów chronionych.</p> <p>Cel główny: zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:</p> <p>— Cel szczegółowy: utrzymanie oraz zwiększenie istniejącej zdolności retencyjnej zlewni w regionie wodnym,</p> <p>— Cel szczegółowy: wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią,</p> <p>— Cel szczegółowy: określenie warunków możliwego zagospodarowania obszarów chronionych obwałowaniami,</p> <p>— Cel szczegółowy: unikanie wzrostu oraz określenie warunków zagospodarowania na obszarach o niskim (0,2%) prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi;</p> <p>Cel główny: obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:</p> <p>— Cel szczegółowy: ograniczenie istniejącego zagrożenia powodziowego,</p> <p>— Cel szczegółowy: ograniczenie istniejącego zagospodarowania,</p> <p>— Cel szczegółowy: ograniczenie wrażliwości obiektów i społeczności na zagrożenie powodziowe,</p>	
			<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <p>— Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024–2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>Cel główny: poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: doskonalenie prognozowania i ostrzeżenia o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych, — Cel szczegółowy: doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych na powódź, — Cel szczegółowy: doskonalenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi, — Cel szczegółowy: wdrożenie i doskonalenie skuteczności analiz powodziowych, — Cel szczegółowy: budowa instrumentów prawnych i finansowych zniechęcających lub skłaniających do określonych zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe, — Cel szczegółowy: budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia i ryzyka powodziowego. 	
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy	<p>Cel: skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych</p>	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna
Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+	Uchwała nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 roku	<p>Cel strategiczny 2. Przyjazny dla środowiska i czysty region</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 2.1. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego — Kierunek 2.1.1. Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek 2.1.2. Racjonalne gospodarowanie odpadami 	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> - Kierunek 2.1.3. Ograniczenie niskiej emisji - Kierunek 2.1.4. Ekologiczna mobilność, w tym transport publiczny i infrastruktura rowerowa - Kierunek 2.1.5. Edukacja ekologiczna - Kierunek 2.1.6. Ochrona bioróżnorodności - Kierunek 2.1.7. Ochrona i kształtowanie krajobrazu - Kierunek 2.1.8. Ochrona gleb - Cel operacyjny 2.2. Adaptacja do zmian klimatu i zwalczanie skutków zagrożeń naturalnych <ul style="list-style-type: none"> - Kierunek 2.2.1. Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami wody - Kierunek 2.2.2. Przeciwdziałanie skutkom zagrożeń naturalnych - Kierunek 2.2.3. Ograniczenie wpływu i skutków oddziaływania człowieka na środowisko (ochrona środowiska przyrodniczego) - Kierunek 2.2.4. Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury w miastach - Cel operacyjny 2.3. Energetyka odnawialna i efektywność energetyczna <ul style="list-style-type: none"> - Kierunek 2.3.1. Rozwój infrastruktury energetycznej, w tym usprawnienie systemów ciepłowniczych, gazowych i elektroenergetycznych - Kierunek 2.3.2. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w gospodarce, sferze publicznej i mieszkalnictwie - Kierunek 2.3.3. Zwiększenie efektywności energetycznej i zarządzania energią 	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego	Uchwała nr XLVIII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 roku	<p>Cel główny: Kształtowanie zrównoważonej, harmonijnej struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa świętokrzyskiego, sprzyjającej poprawie atrakcyjności i spójności terytorialnej regionu oraz efektywnemu wykorzystaniu jego potencjału rozwoju, przy jednoczesnym wsparciu dla rozwiązań innowacyjnych i przyjaznych środowisku przyrodniczemu</p> <p>Cele wojewódzkiej polityki przestrzennej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Wzrost konkurencyjności i innowacyjności przestrzeni gospodarczej województwa, w tym szczególnie miast, z myślą o wykorzystaniu lokalnych potencjałów rozwoju i dostosowaniu tej przestrzeni do rozwoju gospodarki opartej na wiedzy. — Formowanie policentrycznego układu osadnictwa i funkcjonalnych powiązań sieci miast, rozwijanych w ramach harmonijnych struktur obszarowych z jednoczesnym wsparciem procesów metropolizacji i działań służących wzmocnieniu więzi województwa z krajową i europejską przestrzenią gospodarczą. — Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi zasobów ludzkich oraz integracji rynków pracy. — Ochrona i racjonalne zagospodarowanie zasobów przyrodniczych i dóbr kultury, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. — Kształtowanie systemów infrastruktury technicznej i społecznej w aspekcie poprawy dostępności i spójności przestrzennej oraz osiągnięcia wysokiego standardu świadczenia usług. — Wzmocnienie odporności struktur przestrzennych na zagrożenia oraz poprawa bezpieczeństwa publicznego. — Przywrócenie i utwalenie ładu przestrzennego. 	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <p>— Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030, spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych	Uchwała nr XXII/291/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020 roku	<p>Celem Programu jest wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych i docelowych dla pyłu zawieszonego PM10, PM 2.5 oraz benzo(a)pirenu, a następnie wskazanie działań naprawczych, które pomogą poprawić jakość powietrza w województwie świętokrzyskim.</p> <p>Cele strategiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Poprawa jakości życia mieszkańców województwa świętokrzyskiego poprzez zmniejszenie zanieczyszczeń w powietrzu, w tym osiągnięcie poziomu celu długoterminowego ozonu, — Wzrost wykorzystywania energii z odnawialnych źródeł energii, — Poprawa klimatu akustycznego w województwie świętokrzyskim, — Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym, — Odtworzenie naturalnych funkcji wód powierzchniowych i podziemnych oraz podjęcie działań na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, — Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej, — Ochrona i ograniczenie bezpośredniej eksploatacji zasobów kopalni oraz ograniczenie presji na środowisko związanej z ich eksploatacją, — Zachowanie funkcji środowiskowych, gospodarczych, społecznych, kulturowych gleb oraz ochrona gleb przed niekorzystnymi zmianami klimatu, — Zapobieganie powstawaniu odpadów i dążenie do gospodarki o obiegu zamkniętym, — Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych województwa świętokrzyskiego, — Prowadzenie zrównoważonej biogospodarki leśnej, 	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczna
Program ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego 2030	Uchwała nr LXVIII/859/23 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 grudnia 2023 r.	<p>Cele strategiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Poprawa jakości życia mieszkańców województwa świętokrzyskiego poprzez zmniejszenie zanieczyszczeń w powietrzu, w tym osiągnięcie poziomu celu długoterminowego ozonu, — Wzrost wykorzystywania energii z odnawialnych źródeł energii, — Poprawa klimatu akustycznego w województwie świętokrzyskim, — Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym, — Odtworzenie naturalnych funkcji wód powierzchniowych i podziemnych oraz podjęcie działań na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, — Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej, — Ochrona i ograniczenie bezpośredniej eksploatacji zasobów kopalni oraz ograniczenie presji na środowisko związanej z ich eksploatacją, — Zachowanie funkcji środowiskowych, gospodarczych, społecznych, kulturowych gleb oraz ochrona gleb przed niekorzystnymi zmianami klimatu, — Zapobieganie powstawaniu odpadów i dążenie do gospodarki o obiegu zamkniętym, — Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych województwa świętokrzyskiego, — Prowadzenie zrównoważonej biogospodarki leśnej, 	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczna

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa świętokrzyskiego	Uchwała nr IV/53/24 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego	<p>— Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.</p> <p>Cele określone w Programie to:</p> <ul style="list-style-type: none"> — cel nr 1. Wyeliminowanie przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu drogowego na terenach mieszkaniowych, — cel nr 2. Przeciwdziałanie pogorszeniu klimatu akustycznego pochodzącego od hałasu szynowego na terenach mieszkaniowych, — cel nr 3. Utrzymanie emisji hałasu przemysłowego na dotychczasowym poziomie, — cel nr 4. Przeciwdziałanie pogorszeniu klimatu akustycznego w województwie i jego negatywnym skutkom oraz zwiększenie powierzchni terenów wolnych od hałasu. 	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczna
Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych w pobliżu dróg krajowych i dróg wojewódzkich z terenu województwa świętokrzyskiego, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne wraz ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko	Uchwała nr III/72/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 grudnia 2014 roku	<p>Celem Programu jest osiągnięcie niezbędnych priorytetów i kierunków działań, których zadaniem jest zmniejszenie uciążliwości oraz ograniczenie nadmiernego poziomu hałasu na obszarach dróg krajowych na terenie województwa świętokrzyskiego.</p>	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczna
Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Starachowickiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2026	Uchwała nr XLII/342/2022 Rady Powiatu Starachowickiego z dnia 28 czerwca 2022 r.	<p>W niniejszym Programie Ochrony Środowiska wyznaczono następujące cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Poprawa jakości powietrza, 	<p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Podniesienie komfortu akustycznego mieszkańców powiatu, — Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego, — Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego, — Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, — Ochrona gleb, — Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, — Zwiększenie atrakcyjności turystycznej powiatu. 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczną
Strategia Rozwoju Gminy Pawłów do roku 2030	Uchwała nr III/18/24 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 24 czerwca 2024 r.	<p>Cele strategiczne oraz operacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie atrakcyjności Gminy Pawłów. <ul style="list-style-type: none"> — Poprawa infrastruktury w sferze technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej, — Poprawa dostępności do usług na terenie gminy, — Zarządzanie gminą oraz kształtowanie ładu przestrzennego, — Wzrost jakości kapitału jakości. 2. Wzrost konkurencyjności lokalnej gospodarki: <ul style="list-style-type: none"> — Wykorzystanie lokalnych potencjałów endogenicznych do rozwoju turystyki, — Poprawa opłacalności rolnictwa, — Zwiększenie liczby przedsiębiorstw działających na terenie gminy, — Wzrost jakości kadr lokalnej gospodarki. 3. Przyjazna dla środowiska i czysta gmina <ul style="list-style-type: none"> — Ochrona środowiska przyrodniczego oraz przystosowanie gminy do zmian klimatycznych, — Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii. 	<p>Cel: Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Oferta, kulturalna i sportowo-rekreacyjna sprzyjająca integracji i aktywizacji ludności, — Kierunek: Poprawa kompetencji mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym <p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Dobra dostępność obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc kulturalno-społecznych, — Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczną.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania	Uchwała nr XIV/187/15 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 29 grudnia 2015 r.	Podstawowym celem opracowanego Studium jest zapewnienie harmonijnego wzrostu poziomu życia mieszkańców gminy z równoczesnym uwzględnieniem	<p>Cel: Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
przeistotniejszego gminy Pawłów – aktualizacja		i poszerzeniem istniejących na tym terenie zasobów przyrodniczo-kulturowych.	<p>— Kierunek: Oferta, kulturalna i sportowo-rekreacyjna sprzyjająca integracji i aktywizacji ludności,</p> <p>— Kierunek: Poprawa kompetencji mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>Cel: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom</p> <p>— Kierunek: Dobra dostępność obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc kulturalno-społecznych.</p> <p>— Kierunek: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna.</p>

Źródło: Opracowanie własne

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030:

Polityka energetyczna Polski do 2040 roku

Do Polityki energetycznej Polski do 2040 r. dołączono załącznik 3 Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu Polityki energetycznej Polski do 2040 r.

Z przeprowadzonych analiz oddziaływania na środowisko Polityki energetycznej Polski do 2040 r. można wyciągnąć następujące wnioski:

- kompleksowa realizacja PEP2040 zabezpieczająca potrzeby energetyczne kraju przyczyni się ogólnie do zmniejszenia presji energetyki na środowisko i przez to poprawy jego stanu, jak też wpłynie na redukcję emisji gazów cieplarnianych, co będzie miało znaczenie w procesie globalnym ograniczenia zmian klimatu. Niemniej, należy zauważyć, że szereg przedsięwzięć w niej zawartych będzie oddziaływało negatywnie, w tym znacząco, na niektóre elementy środowiska. Szczegółowe zalecenia odnośnie ograniczenia tego oddziaływania lub kompensacji zawarto w podrozdziale 4.7,
- uzyskane wyniki prognoz dla scenariusza realizacji PEP2040 w zakresie emisji SO₂ i NO_x w roku 2030 korespondują z docelowymi pułapami emisji 2030, określonymi dla Polski w dyrektywie NEC198. W przypadku braku realizacji PEP2040 krajowe pułapy dla SO₂ i NO_x w roku 2030 nie będą dotrzymane. Ich dotrzymanie będzie możliwe w późniejszym terminie niż przewiduje to dyrektywa NEC, prawdopodobnie dopiero po roku 2035,
- polityka realizuje cele środowiskowe krajowych dokumentów strategicznych, w tym Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 r. Jest też zgodna i realizuje cele dokumentów strategicznych UE oraz na poziomie globalnym, w tym w zakresie zmian klimatu,
- analizy wykazały, że wobec ogólnego charakteru dokumentu (poza niżej wymienionymi przedsięwzięciami), nie można wskazać zidentyfikowanych innych oddziaływań na środowisko w aspekcie transgranicznym, ale też nie można ich wykluczyć, co może się okazać dopiero na poziomie projektowania poszczególnych inwestycji. Nadmienić trzeba, że dla Programu polskiej energetyki jądrowej przeprowadzono konsultacje z zainteresowanymi stronami, a dla gazociągu Baltic Pipe konsultacje takie są w toku,
- analiza spójności wewnętrznej PEP2040 wykazała zgodność i że działania w poszczególnych kierunkach nawzajem się uzupełniają w celu uzyskania założonych celów,
- w związku z tym, że ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przewiduje, w ramach ocen strategicznych, przedstawienie rozwiązań alternatywnych, proponuje się

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

rozważyć wariant z większym udziałem odnawialnych źródeł energii. Wariant taki byłby korzystniejszy z punktu widzenia ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza, w tym gazów cieplarnianych i wpływu na środowisko,

- biorąc powyższe pod uwagę należałoby, przy wyborze alternatywnych rozwiązań, uwzględnić koszty zewnętrzne jak np. wpływ na zdrowie, koszty leczenia i absencji chorobowej, korozji materiałów, bezpieczeństwa energetycznego itp.,
- biorąc pod uwagę ogólny charakter polityki oraz jej horyzont czasowy, co związane było z przyjęciem szeregu hipotez rozwojowych, również w dziedzinie wymagań ochrony środowiska celowe jest systematyczne aktualizowanie Polityki, aby uwzględniać postęp techniki, nowe wyzwania itp.,
- uwzględniając powyższe, przy wszystkich aktualizacjach Polityki i realizacji przedsięwzięć w niej zawartych należy brać pod uwagę adaptację do postępujących zmian klimatu,
- zgodnie z ustawą o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej ograniczone jest wznoszenie i wykorzystywanie elektrowni wiatrowych na morskich wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym. Jeżeli jednak w ramach Polityki energetycznej będzie przewidywane wykorzystanie odnawialnych zasobów energetycznych na Morzu Bałtyckim oraz lokalizacja innych przedsięwzięć, zgodnie z ustawą o oś art. 57 ust 2, Prognoza powinna być uzgadniana z dyrektorami urzędów morskich, którzy są organami właściwymi w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko,
- biorąc pod uwagę, że przyszły rozwój zależy jest, w dużej mierze od nowatorskich technologii, wydaje się, że ten kierunek powinien być bardziej podkreślony w realizacji Polityki, gdyż od tego zależy konkurencyjność gospodarki, a także oddziaływanie na środowisko,
- warto też, w celu uzyskania poparcia społeczeństwa i zwiększenia jego świadomości, również w zakresie oddziaływania poszczególnych technik energetycznych na środowisko i zdrowie oraz znaczenia wzorców konsumpcyjnych, przy realizacji Polityki położyć większy nacisk na aspekt edukacji społecznej.

Podczas analizy Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Polityki energetycznej Polski do 2040 roku, zauważono, że wyznaczone w tym dokumencie zadania mogą przynieść podobne skutki dla środowiska, takie jak fragmentyzacja siedlisk czy też emisje zanieczyszczeń. W związku z powyższym, podczas sporządzania Prognozy oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030, uwzględniono informacje oraz zalecenia zawarte w wyżej wskazanej Strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu Polityki energetycznej Polski dla 2040 r.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko stanowiło jeden z etapów procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. W czasie tego postępowania analizowano możliwe znaczące

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, skumulowane) skutków realizacji postanowień tego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska, ludzi oraz dobra materialne i dobra kultury. Zwrócono uwagę na działania, które wymagają podjęcia niezbędnych środków ostrożności związanych z ich realizacją. Podczas strategicznej oceny oddziaływania projektu dokumentu nie zidentyfikowano działań, które mogłyby mieć znaczący negatywny wpływ na istniejące i proponowane obszary Natura 2000, jak również występujące tam siedliska i gatunki. Ponadto nie stwierdzono znaczącego negatywnego oddziaływania na inne obszary chronione oraz istniejące korytarze ekologiczne i obszary węzłowe.

W Prognozie oddziaływania na środowisko zasugerowano następujące postulaty, które winny być rozpatrzone w dokumencie ostatecznym Planu:

- wskazanie działań zmierzających bezpośrednio do poprawy stanu siedlisk i gatunków (ochrona gatunków i siedlisk związanych z wodą),
- wskazanie działań związanych z oceną stanu krajowego systemu melioracyjnego i zasadności istnienia niektórych z jego elementów – szczególnie w obszarach chronionych,
- wskazanie działań zmierzających do renaturyzacji zdegradowanych siedlisk hydrogenicznym oraz zwiększania zasobów wodnych kraju,
- wskazanie konkretnych działań uwzględniających strategię ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce na lata 2006–2013 (IOŚ 2006) oraz plany ochrony obszarów chronionych,
- inwentaryzację i ocenę stanu zasobów ekosystemów wodnych i hydrogenicznym oraz ich monitoring.

Należy zwrócić uwagę, iż część ww. działań zamyka się w ramach kategorii działań: kształtowanie stosunków wodnych oraz ochrona ekosystemów od wód zależnych (w tym morfologia i zachowanie ciągłości biologicznej). Bieżąca ochrona walorów przyrodniczych: zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, użytków ekologicznych, pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych oraz ochrona, zachowanie i przywracanie biotopów i naturalnych siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (działania wynikające z dyrektywy w sprawie dzikiego ptactwa oraz dyrektywy w sprawie siedlisk przyrodniczych) została wzięta pod uwagę już w projekcie Planu. Proponowane w PGW opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (niejednokrotnie związanych z ekosystemami wodnymi i wodno-błotnymi) daje możliwość uszczegółowienia zakresu działań na tych obszarach na etapie opracowywania dokumentów. Na poziomie Planu nie narzucono jakiegokolwiek zakresu dla tych planów zadań. Każdorazowo decyduje o tym właściwy wojewoda wraz z właściwymi radami gmin znającymi lokalne warunki i zagrożenia, a następnie przedkłada plan Ministrowi Środowiska celem zatwierdzenia.

Ponadto ocena stanu krajowego systemu melioracyjnego jest zadaniem Programu gospodarowania rolniczymi zasobami wodnymi na lata 2007-2015. Działania wskazane w dziale: „Gospodarka wodna” w „Strategii ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce na lata 2006–2013” zostały

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

uwzględnione już na etapie opracowania projektu PGW. Zadania te miały charakter ogólny i dotyczyły „uwzględnienia problematyki ochrony obszarów wodno-błotnych w opracowywanych, w ramach wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej, projektach planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. W PGW obszary wodno-błotne zostały uwzględnione przy wyznaczaniu obszarów chronionych na podstawie art. 6 i zał. IV ust. 1 pkt (v) RDW. Dodatkowo w PGW wskazano na „Strategię ochrony obszarów wodno-błotnych...”, jako na dokument planistyczny, który ze względu na podejmowaną tematykę związaną z RDW, powinien być realizowany zgodnie z wewnętrznym harmonogramem.

W ramach Prognozy oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, przeanalizowano konieczność zaproponowania rozwiązań alternatywnych. Rozwiązania takie powinny być związane z ograniczeniem skali oddziaływania na poszczególne elementy środowiska w stosunku do oddziaływań wynikających z rozwiązań pierwotnych. Z uwagi na charakter analizowanego dokumentu, zawierającego działania głównie o charakterze naprawczym, nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań. Dlatego też stwierdzono, iż nie ma konieczności wskazywania rozwiązań alternatywnych. Zaproponowane działania powinny umożliwić uzyskanie założonego celu – dobrego stanu/potencjału wód, przy stosunkowo niewielkich kosztach środowiskowych.

W związku z tym, iż podczas realizacji zadań określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030, może dojść do zakłócenia siedlisk roślin i zwierząt wodnych, należy zastosować następujące działania:

- odtworzenie siedlisk i stref brzegowych jeżeli doszłoby do ich dewastacji,
- zastosowanie filtrów i urządzeń zapobiegających zanieczyszczeniom,
- monitorowanie jakości wody i reakcja na ewentualne problemy.

Zadania te odpowiadają ustaleniom zawartym w Prognozie oddziaływania na środowisko Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+

Załącznikiem nr 1 do uchwały nr 3192/20 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23.12.2020 r. jest Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+. Pośród przedsięwzięć, które wynikają bezpośrednio z analizowanej Strategii nie zidentyfikowano takich, które stwarzają ryzyko wystąpienia istotnego oddziaływania negatywnego na którykolwiek z komponentów środowiska. Wyklucza to konieczność wskazywania dla nich wariantów alternatywnych. Strategia w wysokim stopniu uwzględnia w swych założeniach zasadę zrównoważonego rozwoju oraz cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym. W wyniku wdrażania tych założeń oczekiwać należy

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

głównie pozytywnych efektów środowiskowych. Niemniej w celu ich wzmocnienia opracowano szereg rekomendacji o różnym stopniu istotności zalecanych do uwzględnienia w ostatecznej wersji dokumentu.

W Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, podobnie jak w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 zaplanowano zadania, które mogą mieć wpływ na środowisko. Działania z zakresu rozbudowy infrastruktury są niezbędne dla zrównoważonego rozwoju danego obszaru i będą miały długotrwale pozytywny wpływ na środowisko. W celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania podczas wykonywania działań infrastrukturalnych proponuje się działania kompensujące, które należałoby zastosować podczas ich realizacji.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego

Dla Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego określono Prognozę oddziaływania na środowisko. Podsumowując ocenę wpływu na środowisko inwestycji celu publicznego i zadań o znaczeniu ponadlokalnym przewidzianych do realizacji na obszarze MOF OW stwierdzono, że ich wpływ na środowisko będzie w przeważającej części neutralny. Należy jednak dodać, że istotny wpływ na taki wynik miał fakt, że wśród ocenianych inwestycji znalazło się bardzo dużo działań z zakresu infrastruktury społecznej, ochrony dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju bazy ekonomicznej (np. doposażanie szpitali i uczelni wyższych i in.), które z racji swojego charakteru będą miały neutralny wpływ na środowisko.

Znaczna część przedsięwzięć została oceniona niejednoznacznie, co spowodowane jest tym, że składają się one z szeregu działań cząstkowych o różnorodnym wpływie. Oddziaływania jednoznaczne (negatywne lub pozytywne) są w mniejszości, przy czym duża część oddziaływań niekorzystnych jest jedynie przypuszczalna i niemożliwa tak naprawdę do jednoznacznej identyfikacji na obecnym etapie prac i przy braku szczegółowych danych dotyczących konkretnych inwestycji.

Przy analizie tej podkreślono, że we współczesnych realiach nie da się całkowicie uniknąć rozwiązań, które mogą negatywnie wpłynąć na środowisko przyrodnicze lub pogorszyć warunki równoważenia rozwoju. Konieczne jest więc dążenie do zminimalizowania negatywnych oddziaływań poprzez wprowadzanie odpowiednich rozwiązań planistycznych, technologicznych i architektoniczno-krajobrazowych jako elementów zrównoważonej gospodarki przestrzennej.

Można stwierdzić, że zakłócenie siedlisk roślin i zwierząt wodnych może być związane przede wszystkim z zadaniami dotyczącymi modernizacji i rozbudowy infrastruktury technicznej w odniesieniu do sieci wodno-kanalizacyjnych oraz prac w sąsiedztwie cieków wodnych. Rozbudowa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej może wiązać się z wykopami w rejonach wodonośnych, rzek, jezior czy innych zbiorników wodnych, co w przypadku niewłaściwego wykonania może prowadzić do zanieczyszczeń wód gruntowych i powierzchniowych. W takich

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

przypadkach istotne jest zachowanie odpowiednich standardów ochrony środowiska i zarządzania wodami opadowymi, aby uniknąć ich zanieczyszczenia.

W odniesieniu do obszarów Natura 2000, takich jak Ostoja Sieradowicka, Łysogóry i Wzgórza Kunowskie, projekt GPR nie przewiduje bezpośrednich działań na tych terenach. Niemniej jednak, należy wziąć pod uwagę możliwość pośredniego wpływu w przypadku realizacji inwestycji w bliskim sąsiedztwie obszarów Natura 2000, które mogą oddziaływać na sieć wodną połączoną z tymi terenami. Szczególne znaczenie ma tu potencjalne zanieczyszczenie wód powierzchniowych lub zmiana ich przepływu. Prognoza zakłada wprowadzenie środków zaradczych, takich jak monitoring prac oraz wprowadzanie działań kompensacyjnych w przypadku ewentualnych uszkodzeń siedlisk.

Dodano, że często nie ma możliwości dokładnej i jednoznacznej oceny szkodliwości realizacji przedsięwzięć na etapie planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Dysponowano bowiem zbyt ogólnymi informacjami na temat miejsca i sposobu ich realizacji. Również skala opracowania (1:50 000) jest zbyt ogólna. Szczegółowa analiza oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko jest wykonywana zawsze na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, w ramach systemu ocen oddziaływania na środowisko, które powinny ostatecznie przesądzić o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz wydaniu pozwolenia na budowę dla danych przedsięwzięć. Na etapie prognozy oddziaływania na środowisko projektu Planu MOF OW można jedynie ogólnie określić sposoby oddziaływania zawartych w nim ustaleń (w tym inwestycji) na środowisko.

Z tych samych względów trudno było określić warianty rozwiązań i wskazać rozwiązania alternatywne (zarówno dotyczące lokalizacji, jak i rozwiązań technicznych). Zapisy projektu Planu MOF OW nie zawierają bowiem wystarczających informacji, które by były podstawą do takich rozważań. Ponadto zdecydowana większość ustaleń tego dokumentu stanowi adaptację rozwiązań przyjętych z innych dokumentów strategicznych i programowych (krajowych i wojewódzkich) posiadających własne prognozy oddziaływania na środowisko, gdzie analizy takie w miarę możliwości były robione.

Wśród inwestycji zaplanowanych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, do przedsięwzięć mogących powodować znaczące oddziaływanie na środowisko. Należą do nich przede wszystkim inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej i komunalnej. W Prognozie oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030, dla tego samego zakresu działań zaproponowano działania ograniczające ewentualny negatywny wpływ na środowisko. Jednakże z założenia te działania mają mieć ostatecznie pozytywny wpływ ze względu na zahamowanie ewentualnego niekontrolowanego przedostawania się ścieków do wód i gruntu oraz strat wody.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Program ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego 2030

Dla Programu ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego 2030 sporządzono Prognozę oddziaływania na środowisko. W ramach analiz oceniono szczegółowo możliwe oddziaływania wszystkich obszarów wsparcia przewidzianych w projekcie Programu na poszczególne elementy środowiska, w tym na: różnorodność biologiczną, ludzi, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat i jego zmiany, zasoby naturalne oraz zabytki. Przy ocenie wykorzystano wypracowane kryteria oceny oddziaływania uwzględniające stan i największe problemy środowiska. Szczegółowe analizy zostały wykonane dla każdego rodzaju projektu, który może być realizowany w ramach Programu. Przedsięwzięcia proponowane do realizacji w ramach Programu, ze względu na swoje przeznaczenie i cele oraz wywierane skutki, będą miały zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko oraz zrównoważony rozwój. Rozwiązania alternatywne dla inwestycji poprawiających walory środowiskowe nie mają uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto zarówno projekt Programu jak prognoza mają charakter strategiczny. Działania określone w Programie nie mają wskazanego dokładnego zasięgu, a także technologii, w jakich zostaną zrealizowane. W związku z tym, nie istnieją możliwości precyzyjnego określenia rozwiązań alternatywnych dla poszczególnych działań, ponieważ skutki środowiskowe podejmowanych inwestycji w dużej mierze będą zależne od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych. Istotne będzie zatem dokładne rozpoznanie tych warunków na etapie przygotowania poszczególnych projektów.

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego, podobnie jak Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów zakłada realizację inwestycji, które kwalifikują się do inwestycji celu publicznego, które mogą oddziaływać na środowisko. W związku z tym przedstawiono działania, które będą minimalizować ewentualny negatywny wpływ. Należy pamiętać, że jeżeli dojdzie do realizacji przedsięwzięć, które mogą mieć wpływ na środowisko zostanie przeprowadzona procedura oddziaływania na środowisko tych zadań.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa świętokrzyskiego

Załącznikiem nr 2 do uchwały nr 129/24 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2024 roku do Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa świętokrzyskiego jest Prognoza oddziaływania na środowisko.

Prognoza ochrony środowiska przed hałasem wskazuje szereg możliwych, jak również koniecznych działań z zakresu edukacji ekologicznej w zakresie hałasu, takich jak: świadomość, przyczyny i skutki hałasu, możliwe rozwiązania i strategie walki z hałasem, a także możliwości indywidualne jego ograniczenia.

Dodatkowo, w POH przedstawiono najnowsze, dostępne techniki ograniczenia hałasu, takie jak: materiały ochronne, aktywne systemy redukcji hałasu, oprogramowania symulujące hałas, zaawansowane systemy izolacji akustycznej, systemy ochrony słuchu, innowacyjne rozwiązania

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

architektoniczne, nowe technologie w pojazdach, stosowanie absorberów, zawieszenie z tłumikami drgań, koła o niskim poziomie hałasu, układy hamulcowe o niskim poziomie hałasu, projektowanie aerodynamiczne, niskie ekrany akustyczne, zielone ekrany akustyczne, woonef.

Gminny Program Rewitalizacji wiąże się również w wprowadzeniem nowych elementów zagospodarowaniem przestrzennym, co daje możliwość uwzględnienia strategii ochrony przed hałasem w projektach zaplanowanych działań, w celu eliminacji jego wpływu na środowisko.

Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych

Załącznikiem nr 2 do uchwały nr 1803/20 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 11 marca 2020 r. do Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych jest jego Prognoza oddziaływania na środowisko. W ramach analiz oceniono szczegółowo oddziaływanie działań naprawczych POP na poszczególne elementy środowiska: ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. Przy ocenie wykorzystano wypracowane kryteria oceny oddziaływania uwzględniające stan i największe problemy środowiska.

Zmniejszenie stężeń zanieczyszczeń, dla których występują przekroczenia, tj. pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P znacznie zmniejszy zachorowalność na choroby układu oddechowego, które są ich częstą przyczyną. Ponadto, nastąpi poprawa jakości powietrza za sprawą wymiany źródeł ogrzewania na mniej emisyjne lub bezemisyjne, a także na terenach miejskich poprzez wyprowadzenie ruchu pojazdów poza centra miast. W efekcie spowoduje to upłynnienie i wzrost bezpieczeństwa ruchu, a także zmniejszy emisję spalin i zredukuje hałas, przyczyniając się tym samym do zwiększenia komfortu życia mieszkańców. Poprawi się również stan techniczny zabytków poprzez zminimalizowanie negatywnego wpływu zanieczyszczenia powietrza. Poprawa jakości powietrza korzystnie wpłynie także na walory uzdrowiskowe Buska-Zdroju oraz Solca-Zdroju. Stwierdzone potencjalne negatywne oddziaływania dotyczą w głównej mierze inwestycji związanych z budową obwodnic oraz termomodernizacji budynków. Będą one dotyczyły zagrożenia naruszenia siedlisk przyrodniczych, chronionych gatunków roślin i zwierząt. Istotne jest tu zastosowanie działań minimalizujących poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań (np. siedliska zastępcze), a także odpowiedni wybór lokalizacji. Niewielkie negatywne oddziaływania ww. inwestycji dotyczyć będą także środowiska wodnego, powierzchni ziemi oraz krajobrazu. Niekorzystny wpływ będzie miał miejsce przeważnie w trakcie trwania prac budowlanych. POP określa zasady oceny i monitorowania efektów jego realizacji w postaci efektu ekologicznego i innych wskaźników określonych dla każdego działania naprawczego.

W dokumencie POP zaproponowano wskaźniki realizacji działań, które pozwolą na ocenę stopnia realizacji każdego z zaproponowanych działań. Ocena realizacji wykonana na podstawie zaproponowanych wskaźników realizacji wykonywana będzie corocznie przez Zarząd Województwa

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

na podstawie zebranych sprawozdań z jednostek odpowiedzialnych za realizację działań. Efektywne monitorowanie i wdrażanie działań korygujących realizację POP wymaga dobrej współpracy wszystkich zaangażowanych instytucji i jednostek administracyjnych.

W prognozie oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego przedstawiono rekomendacje działań minimalizujących i kompensujących negatywnemu oddziaływaniu na środowisko dla zaplanowanych zadań, które uwzględniono dla niniejszej prognozy w rozdziale 9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu. Proponowane działania w obydwu dokumentach są spójne, w szczególności w ocenie oddziaływania zadań na komponent, jakim jest powietrze.

4. Charakterystyka ogólna gminy

4.1. Położenie administracyjne i geograficzne

Gmina Pawłów to gmina wiejska zlokalizowana jest na terenie powiatu starachowickiego i województwa świętokrzyskiego. Siedzibą gminy jest miejscowość Pawłów.

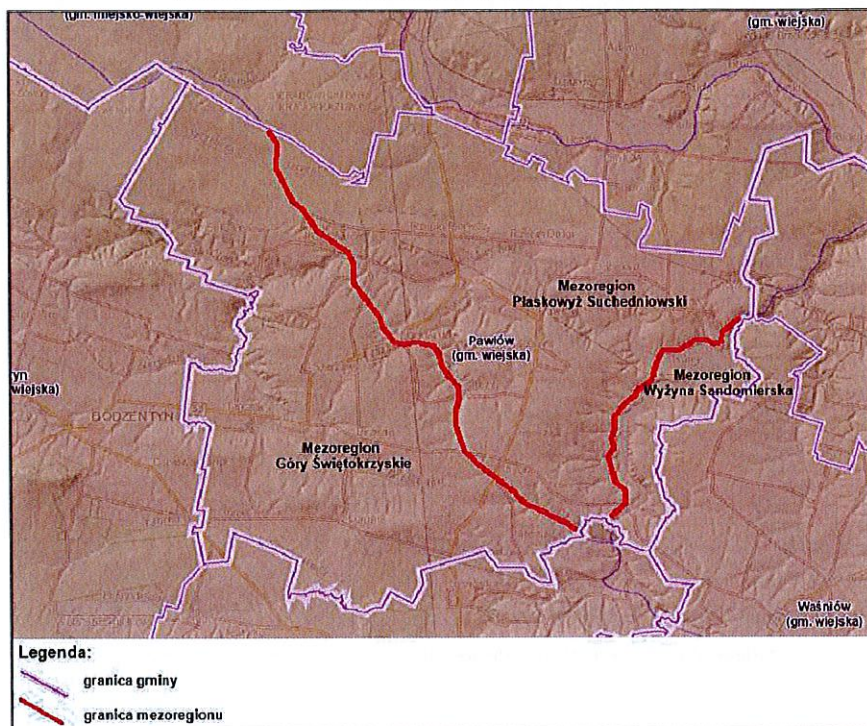
Gmina Pawłów sąsiaduje z:

- miastem Starachowice (siedziba powiatu starachowickiego, województwo świętokrzyskie),
- Brody (powiat starachowicki, województwo świętokrzyskie),
- Kunów (powiat ostrowiecki, województwo świętokrzyskie),
- Waśniów (powiat ostrowiecki, województwo świętokrzyskie),
- Nowa Słupia (powiat kielecki, województwo świętokrzyskie),
- Bodzentyn (powiat kielecki, województwo świętokrzyskie),
- Wąchock (powiat starachowicki, województwo świętokrzyskie).

Biorąc pod uwagę położenie fizycznogeograficzne gminy, należy ona do trzech mezoregionów: Płaskowyż Suchedniowski, Góry Świętokrzyskie oraz Wyżyna Sandomierska. Położenie to przedstawiono na mapie poniżej.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Rysunek 1. Położenie fizycznogeograficzne gminy Pawłów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geologia.pgi.gov.pl/>

5. Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem

5.1. Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Pawłów położona jest na obszarze dorzecza Wisły. Zgodnie z wykazem z dnia 17 lutego 2023 r. w ramach rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły (II aktualizacja Planu), gmina ta zlokalizowana jest na terenie 5 zlewni jednolitych części wód powierzchniowych:

- RW2000062348529 – Pokrzywianka,
- RW20000323479 – Kamienna od Żarnówki do Świśliny,
- RW200006234859 – Świślina od zb. Wióry,
- RW20000623489 – Świślina od zb. Wióry do ujścia,
- RW200023234859 – Zb. Wióry.

W tabeli poniżej dokonano charakterystyki zlewni JCWP znajdujących się na terenie gminy Pawłów.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Tabela 3. Charakterystyka zlewni JCWP znajdujących się na terenie gminy Pawłów

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Czy JCWP jest zagrożona tytułem nieosiągnięcia celów środowiskowych? (zagrożona/niezagrożona)
RW2000062348529	Pokrzywianka	Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym	Naturalna część wód	zagrożona
RW20000323479	Kamienna od Żarnówki do Świśliny	Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu krzemianowym	Naturalna część wód	zagrożona
RW200006234859	Świślina od zb. Wióry	Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym	Naturalna część wód	zagrożona
RW20000623489	Świślina od zb. Wióry do ujścia	Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym	Naturalna część wód	zagrożona
RW200023234859	Zb. Wióry	Zbiornik limniczny	Silnie zmieniona część wód	zagrożona

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

W zakresie oceny stanu zlewni jednolitych części wód powierzchniowych przeprowadzono ich badania – dla podziału zlewni, który obowiązywał w ramach I aktualizacji PGW. Wyniki badań przedstawiono w tabeli poniżej. Dla zlewni JCWP Świślina od zb. Wióry do ujścia nie przeprowadzono badań.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Tabela 4. Klasyfikacja i ocena zlewni JCWP na terenie gminy Pawłów

Nazwa ocenianej JCWP	Pokrzywianka (Pokrzywianka)	Kamienna od Żarówki do Świśliny (Kamienna od Zb. Brody, Izeckie do Świśliny)	Świślina od zb. Wióry (Świślina do Pokrzywianki bez Pokrzywianki)	Zb. Wióry (Świślina od Pokrzywianki do ujścia)
Kod JCWP	RW2000062348529 (RW200006234849)	RW20000323479 (RW2000823479)	RW200006234859 (RW20006234839)	RW200023234859 (RW2000923489)
Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	4 (2021)	4 (2021)	4 (2021)	3 (2021)
	1 (2018)	1 (2018)	1 (2018)	2 (2018)
	>2 (2021)	>2 (2021)	>2 (2021)	>2 (2021)
	2 (2018)	2 (2018)	2 (2019)	2 (2018)
Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)				
Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.4-3.5) (Rok ostatnich badań)				
Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)				
STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	slaby potencjal ekologiczny (2021)	slaby stan ekologiczny (2021)	slaby potencjal ekologiczny (2021)	umiarkowany potencjal ekologiczny (2021)
STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)
OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)	Zły stan wód (2021)	zły stan wód (2021)	zły stan wód (2021)	zły stan wód (2021)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Natomiast jeżeli chodzi o położenie gminy Pawłów na terenie jednolitych części wód podziemnych, jest ona zlokalizowana na obszarze GW2000102. Ocena stanu tej JCWPd wg rozporządzenia MGMIŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu stanu jednolitych części wód podziemnych przedstawia się następująco:

- stan chemiczny: dobry,
- stan ilościowy: dobry,
- stan JCWPd: dobry.

Na terenie gminy położony jest również udokumentowany zbiornik wód podziemnych: LZWP 419 Bodzentyn o randze lokalnej i powierzchni 49,60 km².

Zagrożenie i ryzyko powodziowe

Zgodnie z art. 172 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne na podstawie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, przygotowuje się plany zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP). Plany te uwzględniają podziału kraju na obszary dorzeczy oraz regiony wodne. Dokumenty obejmują wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, określone w art. 163 ust. 6 przedmiotowej ustawy. W szczególności skupiają się na działaniach służących zapobieganiu powodzi, ochronie przed powodzią oraz informowaniu o stanie przygotowania na wypadek wystąpienia powodzi. Głównym celem PZRP jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej poprzez realizację działań służących minimalizacji zidentyfikowanych zagrożeń i obniżeniu strat powodziowych.

Na podstawie map zagrożenia powodziowego stwierdzono, że na terenie gminy Pawłów występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, średnie i wynosi 1% oraz prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%. Najbardziej zagrożonym terenem są obszary zamieszkałe i zurbanizowane, które bezpośrednio sąsiadują z obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 3) lit a) oraz b) Prawa wodnego, zakazuje się m.in. gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji mogących zanieczyścić wody. Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia, dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich (tj. dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich), zgodnie z art. 77 ust. 3 Prawa wodnego, może, w drodze decyzji, zwolnić od wymienionych wyżej zakazów, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód.

Działania wymagające uzyskania pozwolenia wodnoprawnego określone są m. in. w art. 390 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2024 poz. 1087 ze zm.). Jeżeli ustawa nie stanowi

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

inaczej, pozwolenie wodnoprawne jest wymagane m.in. na wykonanie nowych obiektów budowlanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią [art. 390 ust. 1. pkt 1) lit. b)] do wydania, którego organem właściwym jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią należy zachować w niezmienionym kształcie i zagospodarowaniu, nie należy wprowadzać nowej zabudowy. Każda nowa inwestycja na terenie zagrożonym powodzią, może powodować zmianę przepływu i podpiętrzenie wód powodziowych oraz zmniejszenie retencji wodnej.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym zostają przyjęte w drodze rozporządzenia wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. Podlegają one przeglądowi co 6 lat, a w razie potrzeby zostaje dokonana ich aktualizacja. Aktualnie do przedmiotowego terenu odnosi się Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, który został przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r.

Cele wyznaczone w ramach Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły zostały podzielone na 2 rodzaje:

1. Cele zarządzania ryzykiem powodziowym:

- zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:
  - zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi,
  - zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP,
- obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:
  - zapewnienie warunków redukujących możliwość występowania powodzi,
  - redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP,
  - redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na OZP,
- poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym:
  - zwiększenie skuteczności prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych,
  - zwiększenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych,
  - zwiększenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi,
  - zwiększenie systemu analiz popowodziowych i zwiększających bezpieczeństwo powodziowe,
  - zwiększenie świadomości i wiedzy na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.

2. Cele zarządzania ryzykiem powodziowym – oddziaływanie morza i morskich wód wewnętrznych:

- zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:
  - zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

- obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:
  - redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP,
  - redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na OZP,
- poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym:
  - zwiększenie skuteczności prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych,
  - zwiększenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych,
  - zwiększenie świadomości i wiedzy na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.

Susza

Suszę na danym terenie opisać można według podziału na:

- suszę rolniczą na terenach rolnych i leśnych,
- suszę hydrologiczną,
- suszę hydrogeologiczną.

Susza rolnicza to okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb roślin w profilu glebowym i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Susza hydrologiczna to okres obniżonych zasobów wód powierzchniowych w stosunku do sytuacji przeciętnej w wieloleciu. Jest ona z reguły kolejnym etapem pogłębiającej się suszy atmosferycznej i rolniczej, ale może również ujawnić się i przebiegać po zakończeniu okresu bezopadowego. Susza hydrogeologiczna, nazywana również niżówką hydrogeologiczną, przejawia się obniżeniem zwierciadła wód podziemnych poniżej stanów niskich ostrzegawczych.

Gmina Pawłów położona jest:

- w całości na terenie słabo zagrożonym występowaniem suszy hydrologicznej,
- w całości na terenie słabo zagrożonym występowaniem suszy rolniczej,
- w całości na terenie ekstremalnie zagrożonym występowaniem suszy hydrogeologicznej.

W ogólnym zestawieniu Gmina Pawłów klasyfikuje się jako obszar umiarkowanie zagrożony suszą.

Przeciwdziałanie skutkom suszy, zgodnie z art. 183 oraz 185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2024 poz. 1087 ze zm.), prowadzi się zgodnie z planem przeciwdziałania skutkom suszy, który uwzględnia podział kraju na obszary dorzeczy. Plan przeciwdziałania skutkom suszy zawiera analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych, propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji, jak również katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej przyjmuje i aktualizuje plan przeciwdziałania skutkom suszy, w drodze rozporządzenia, kierując się

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

koniecznością przeciwdziałania skutkom suszy. Aktualizacji planu przeciwdziałania skutkom suszy dokonuje się nie rzadziej niż co 6 lat. 3 września 2021 roku Minister właściwy ds. gospodarki wodnej opublikował rozporządzenie w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy, Dz. U. 2021 poz. 1615).

Cele szczegółowe Planu przeciwdziałania skutkom suszy są następujące:

- skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy,
- zwiększenie retencji na obszarach dorzeczy,
- edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy,
- formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Należy mieć na uwadze, że zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej należy promować i w pierwszej kolejności naturalne metody retencji. Budowanie retencji sztucznej należy traktować jako ostateczność, stosowane tylko w sytuacji, gdy przeanalizowano wszystkie możliwe warianty, bardziej korzystne ze środowiskowego punktu widzenia (zgodność z art. 68 ustawy – Prawo wodne). Planowanie nowych działań inwestycyjnych w gospodarce wodnej, kształtowanie sztucznej retencji musi być poprzedzone szeregiem analiz i adekwatne do potrzeb w zakresie kształtowania retencji.

5.2. Powietrze

Zgodnie z art. 89.1. ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref. Na podstawie tej oceny sporządzane jest opracowanie: „Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Świętokrzyskim”.

W celu oceny jakości powietrza teren kraju podzielony został na strefy. Wyznaczono je w oparciu o podział administracyjny. Strefy stanowią aglomeracje obejmujące miasta powyżej 100 tys. mieszkańców oraz pozostałe obszary leżące w granicach województwa. Gmina Pawłów zlokalizowana jest w strefie świętokrzyskiej.

Stan jakości powietrza w województwie świętokrzyskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Stacje pomiarowe zlokalizowane są w taki sposób, aby pomiary poziomów stężeń zanieczyszczeń prowadzone na nich zapewniały informacje o wielkościach stężeń na dużym obszarze.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref¹:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – dopuszczalny poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko, jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – docelowy poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego – poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie – z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II -- poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia i roślin dla strefy świętokrzyskiej za 2023 rok.

¹ Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport za rok 2023.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Roczna ocena jakości powietrza za 2023 r. w strefie świętokrzyskiej wykazała przekroczenia następujących standardów emisyjnych:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe (kryterium ochrona zdrowia) – przekroczenie benzo(a)pirenu,
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego (kryterium ochrona zdrowia oraz kryterium ochrona roślin) – przekroczenie ozonu.

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy emisyjne na terenie strefy świętokrzyskiej zostały dotrzymane. Bezpośrednie na terenie gminy Pawłów doszło do przekroczeń dopuszczalnych wartości ozonu na poziomie celu długoterminowego w zakresie ochrony roślin.

Przekroczenie dopuszczalnych poziomów ozonu troposferycznego może prowadzić do reakcji zapalnych oczu czy chorób dróg oddechowych, w tym nasilenia objawów astmy oraz zmniejszenia wydolności płuc. Ponadto podwyższone stężenia ozonu niszą roślinność i przyspieszają korozję materiałów.²

Istotnym problemem w zakresie zanieczyszczeń emitowanych do powietrza jest wykorzystywanie nieekologicznych źródeł ciepła w celu ogrzewania budynków mieszkalnych. W związku z tym Gmina Pawłów realizuje program „Czyste Powietrze”. Jest to kompleksowy program rządowy, którego celem jest poprawa jakości powietrza, zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne oraz poprawę efektywności energetycznej budynków. Program zakłada dofinansowanie do wymiany starych kotłów na paliwo stałe tzw. kopciuchów oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych. Skierowany jest do osób fizycznych będących właścicielami domów jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych wydzielonych w budynku jednorodzinnym.

5.3. Hałas

Przez hałas rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania.

Dla Gminy Pawłów, głównym źródłem hałasu jest hałas komunikacyjny. Przez obszar gminy przebiegają drogi wojewódzkie (nr 751 relacji Suchedniów – Bodzentyn – Nowa Słupia – Ostrowiec Św., nr 752 relacji Górno – Święta Katarzyna – Bodzentyn – Rzepin Pierwszy, nr 756 relacji Starachowice – Pawłów – Nowa Słupia – Łagów – Raków – Stopnica) i powiatowe, które generują duże natężenie ruchu. W ramach prowadzonego Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 na drogach wojewódzkich, przeprowadzono badanie natężenia ruchu w miejscowości Rzepin, na terenie gminy Pawłów. Badanie było prowadzone na drodze

² <https://www.gios.gov.pl/>

krajowej nr 756, na odcinku RZEPIN /DW752/ - NOWA SŁUPIA /DW251/, dla którego średni dobowy ruch wyniósł 3 364 pojazdów/dobę, w związku z czym nie doszło do przekroczenia średniego dobowego ruchu rocznego (SDRR) dla wszystkich dróg wojewódzkich, tj. 4 231 pojazdów na dobę³. Drogi wojewódzkie i powiatowe, zwłaszcza przy intensywnym ruchu, wyraźnie przyczyniają się do zwiększenia poziomu hałasu w ich otoczeniu. Wzmożony ruch prowadzi do nasilenia dźwięków związanych z pracą silników, tarcia opon o nawierzchnię oraz oporu powietrza, co potęguje uciążliwość akustyczną. Im więcej pojazdów porusza się po tych drogach, tym większy jest hałas, który rozprzestrzenia się na okoliczne tereny. Nawierzchnia dróg, zwłaszcza jeśli jest nierówna lub uszkodzona, dodatkowo potęguje ten efekt, ponieważ kontakt kół z wybojami czy pęknięciami generuje dodatkowe dźwięki. Takie drogi, zwłaszcza w miejscach o dużym natężeniu ruchu, mogą znacząco obniżać komfort życia mieszkańców, wpływając negatywnie na zdrowie oraz samopoczucie.

5.4. Promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne występuje powszechnie w środowisku, przy czym ujemny wpływ na stan środowiska i zdrowie ludzi mają urządzenia, które emitują fale elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

Wszelkie urządzenia, czy instalacje, w których następuje przepływ prądu, jak np. sieci energetyczne w tym linie wysokiego napięcia, stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe i telefony telefonii komórkowej, farmy fotowoltaiczne, radiotelefony, CB-radio, urządzenia radiowo-nawigacyjne, urządzenia elektryczne wykorzystywane w domu, itp. są źródłem promieniowania elektromagnetycznego.⁴

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, a także zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Na terenie gminy Pawłów źródłem promieniowania elektromagnetycznego mogą być linie i instalacje energetyczne, a także stacje bazowe telefonii komórkowej oraz urządzenia mobilne. Urządzenia i instalacje elektryczne, takie jak linie energetyczne, transformatory czy domowe sprzęty, emitują promieniowanie elektromagnetyczne o niskiej częstotliwości (ELF), które powstaje w wyniku przepływu prądu elektrycznego. Z kolei stacje bazowe, routery Wi-Fi oraz urządzenia mobilne, takie jak telefony komórkowe, emitują promieniowanie radiowe i mikrofalowe, które jest używane do przesyłania danych i komunikacji bezprzewodowej. Wszystkie te urządzenia przyczyniają się do wzrostu lokalnego poziomu promieniowania

³ <https://www.gov.pl/web/gddkia/generálny-pomiar-ruchu-20202021>

⁴ <https://www.wios.warszawa.pl>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

elektromagnetycznego, tworząc tzw. „smog elektromagnetyczny”, czyli zjawisko, w którym różnorodne źródła promieniowania nakładają się na siebie i są stale obecne w środowisku.

W 2023 roku na terenie gminy Pawłów, w miejscowości Wagony dokonano pomiarów pól elektromagnetycznych, jednakże w punkcie pomiarowym nr T_2023_GW_7 nie doszło do przekroczenia dopuszczalnego natężenia pól elektromagnetycznych⁵.

5.5. Zagrożenia poważnymi awariami

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.) dzielimy na:

- zakłady o dużym ryzyku,
- zakłady o zwiększonym ryzyku.

W obydwu przypadkach dzielimy je jeszcze z uwzględnieniem:

- kryteriów kwalifikowania substancji do kategorii substancji stwarzających zagrożenia:
  - dla zdrowia,
  - fizyczne,
  - dla środowiska,
  - pozostałe,
- nazw i oznaczeń numerycznych substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku.

Na terenie gminy Pawłów nie funkcjonują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR) ani zakłady o zwiększonym ryzyku występowania poważnej awarii (ZZR). Na terenie powiatu starachowickiego znajduje się jednak zakład o zwiększonym ryzyku występowania poważnej awarii przemysłowej – Zakłady Mięsne Animex Foods Sp. z o.o. Oddział w Starachowicach.

Poważne zagrożenie dla gminy stanowić może transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Obecność na jej terenie ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko potencjał rozwojowy jednostki samorządowej, ale także zwiększa możliwość wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie gminy, można wyróżnić: zagrożenia radiacyjne (skażenia promieniotwórcze), chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi

⁵ <https://www.gov.pl/web/gios/pola-elektromagnetyczne-swietokrzyskie-2023>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

zwierzęce), epifityzy (choroby populacji roślinnej), awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne, wodociągowe), terrorystyczne (z wykorzystaniem broni, bomb, materiałów wybuchowych, środków chemicznych oraz biologicznych).

5.6. Ochrona przyrody i krajobrazu

Walorami przyrodniczymi nazywamy wszystkie te elementy i zasoby środowiskowe, ukształtowane bez wpływu i ingerencji człowieka, które mogą stać się celem ruchu turystycznego. Są one jednymi z najważniejszych aspektów branych pod uwagę przy opisywaniu atrakcyjności danego regionu. Mają wpływ nie tylko na turystykę obszaru, ale również na sferę gospodarczą i ekonomiczną. Walory przyrodnicze można sklasyfikować według następującego podziału:

- udział powierzchni terenów zielonych i lasów,
- udział powierzchni terenów będących pod ochroną,
- powierzchnia wód powierzchniowych,
- ukształtowanie powierzchni,
- stan środowiska przyrodniczego.

Największym zagrożeniem dla walorów przyrodniczych jest człowiek i związana z nim aktywność, w tym zanieczyszczenie środowiska, urbanizacja, a także turystyka.

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych wg danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2023 r. wynosiła 2 394,57 ha. Lesistość (wskaźnik pokrycia lasem określonej powierzchni) obszaru gminy wyniosła 17,00%. Szczegółowe dane dotyczące struktury lasów znajdujących się na terenie gminy Pawłów przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 7. Struktura lasów znajdujących się na terenie gminy Pawłów

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2023
Powierzchnia gruntów leśnych		
Ogółem	ha	2 394,57
Lesistość w %	%	17,00
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	2 112,47
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	2 112,47
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	2 099,04
Grunty leśne prywatne	ha	282,10
Powierzchnia lasów		
Lasy ogółem	ha	2 331,75
Lasy publiczne ogółem	ha	2 049,65
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	2 049,65

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2023
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	2 036,22
Lasy prywatne ogółem	ha	282,10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Formy ochrony przyrody⁶

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Zgodnie z danymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody na terenie gminy znajdują się:

- Sieradowicki Park Krajobrazowy,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej,
- Sieradowicki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- obszar Natura 2000 Łysogóry (PLH260002),
- obszar Natura 2000 Wzgórza Kunowskie,
- obszar Natura 2000 Ostoja Sieradowicka,
- użytk ekologiczny Zespół Parkowy w Pokrzywnicy,
- stanowisko dokumentacyjne Wąwóz Sitki,
- 10 pomników przyrody.

Ponadto Gmina Pawłów znajduje się na terenie otuliny Świętokrzyskiego Parku Narodowego.

Z komentarzem [JK1]: korekta

Sieradowicki Park Krajobrazowy został utworzony na mocy uchwały nr XXVIII/279/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach z dnia 10 czerwca 1988 r. w sprawie ustanowienia Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich. Ustala się szczególne cele ochrony Parku:

- zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów,
- zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania rzeźby lessowej,
- racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalni,
- zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy),
- zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową,

⁶ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

- zachowanie siedlisk zagrożonych wyginieciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- zachowanie układów i obiektów zabytkowych, w tym pozostałości Staropolskiego Okręgu Przemysłowego, a także licznych miejsc pamięci narodowej,
- preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu,
- zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych,
- zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych,
- ograniczenie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

Otulina Świętokrzyskiego Parku Narodowego ma powierzchnię 20 037,87 ha. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2021 r., w gminie Pawłów następujące obręby znajdują się w obrębie otuliny: Stary Bostów, Grabków, Krajków, Łomno, Modrzewie oraz Nowy Bostów. W związku z powyższym, jeden z podobszarów, tj. podobszar Stary Bostów znajduje się w obrębie otuliny. Na terenie podobszaru Stary Bostów nie zostały zaplanowane żadne działania infrastrukturalne, które wpłynęłyby na naruszenie któregośkolwiek ze wskazanych wyżej zakazów.

Z komentarzem [JK2]: korekta

Obszar chronionego krajobrazu Doliny Kamiennej został wyznaczony na mocy rozporządzenia nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29 września 1995 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie kieleckim. Na większości terenów występują bory mieszane i świeże bory sosnowe tworzące duże kompleksy tzw. Lasów Ilżeckich. Do najbardziej wartościowych osobliwości florystycznych należą murawy i zrosła kserotermiczne z takimi osobliwościami jak np. stepowa ostnica Jana. Dużą wartość przyrodniczą tych zbiorowisk roślinnych podkreślają rezerваты leśne: Modrzewie w Bałtowie i Lisiny Bodzechowskie k. Ostrowca. Na terenie OChK Doliny Kamiennej zgrupowane są wyjątkowo liczne zabytki kultury klasy europejskiej, a nawet światowej.

Obszar chronionego krajobrazu Sieradowicki stanowiący otulinę to głównie tereny rolnicze i zurbanizowane. Wśród gruntów rolniczych przeważają użytki rolne, które stanowią 79% powierzchni. Lasy zajmują tylko 10,5% obszaru otuliny. Tereny leśne charakteryzują się jednak znacznym zróżnicowaniem siedlisk, składu gatunkowego drzewostanów oraz ich struktury wiekowej. Osobliwości przyrody żywej chronione są w formie pomników przyrody-utworzono tu 11 tego rodzaju obiektów (gatunkowo są to: lipy, modrzewie i dęby). Obszar ten został ustawiony za pomocą rozporządzenia nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001 r. w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu.

Obszar Natura 2000 Łysogóry (PLH260002) to specjalny obszar ochrony siedlisk, który został wyznaczony na mocy decyzji Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE). Obszar obejmuje najwyższą część Gór Świętokrzyskich - starych gór uformowanych przez wypiętrzenie kaledońskie, a potem przez orogenezę hercyńską. Osobliwością tego pasma jest obecność podszczytowych rumowisk piaskowców kwarcytowych z okresu kambryjskiego, nazywanych gołoborzami, nieporośniętych lub słabo porośniętych przez florę naczyniową. Obszar jest w ponad 95% pokryty lasem, w większości są to lasy jodłowo-bukowe. Mniej liczne są bory sosnowe i mieszane, z udziałem dębu. W niższych położeniach spotyka się grądy, a w miejscach o właściwych warunkach wodnych, bory i lasy bagienne, łęgi, a także olsy.

Obszar Natura 2000 Wzgórza Kunowskie (PLH260039) to specjalny obszar ochrony siedlisk, który został wyznaczony decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE). Ogółem stwierdzono tu występowanie 11 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, zajmujących łącznie ponad 34% obszaru. Do najcenniejszych należą murawy kserotermiczne położone na zboczach dolin rzecznych, na ścianach wąwozów i skarpach śródpolnych, łąki o różnym stopniu wilgotności oraz starorzecza. Na różnego typu murawach kserotermicznych występuje wiele rzadkich i zagrożonych w skali kraju gatunków, np. liczne populacje *Cerasus fruticosa*, a także *Potentilla rupestris*, *Gentiana cruciata*, *Clematis recta*, *Orobanche elatior*.

Obszar Natura 2000 Ostoja Sieradowicka (PLH260031) to specjalny obszar ochrony siedlisk, który został utworzony na mocy decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE). Obszar położony jest w kompleksie promocyjnym "Puszcza świętokrzyska" - w dużym stopniu naturalnych lasów szpilkowych (bory bagienne, bory jodłowe i świerkowe) i liściastych (grądy, kwaśne i żyzne buczyny, łęgi) w tym o charakterze górskim. Jest to również obszar występowania znacznej liczby gatunków górskich, z których część osiąga swój kres północny. W obszarze stwierdzono 13 typów siedlisk przyrodniczych, głównie leśnych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, przy czym najlepiej wykształcone żyzne buczyny, bory i lasy bagienne oraz wyżynny jodłowy bór mieszany. Ponadto dobrze zachowane są zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, które wykształciły się w dolinach rzecznych często towarzysząc im różnego typu torfowiska.

Użytek ekologiczny Zespół Parkowy w Pokrzywicy to kępa drzew i krzewów, która została objęta ochroną na mocy uchwały nr XXXI/309/06 RG w Pawłowie.

Stanowisko dokumentacyjne Wąwóz Sitki to formacja geologiczna o powierzchni 1,06 ha, która została wyznaczona na podstawie rozporządzenia Wojewody Kieleckiego Nr 18/95 z dnia

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

18 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za stanowiska dokumentacyjne. Stanowisko obejmuje wąwóz Sitki wraz z odnogą biegnącą w kierunku południowym oraz cz. Wschodniego zbocza doliny Pisarki, znajdująca się w sąsiedztwie wąwozu i obejmującą dwie odkrywki położone po prawej i lewej stronie od jego wylotu. W obrębie wąwozu występują odsłonięcia środkowodewońskich skał ze skamieniałościami fauny – głównie ramienionogów. Celem jest ochrona ważnego pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych.

W tabeli poniżej przedstawiono pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Pawłów.

Tabela 8. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Pawłów

Lp.	Nazwa pomnika	Opis pomnika	Akt prawny o utworzeniu
1.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: Wieloo obiektowy Podtyp pomnika: Grupa drzew Gatunek: Lipa (<i>Tilia sp.</i>) i Topola biała (<i>Populus alba</i>)	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 91 z dn. 03.01.1955 r.
2.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: Wieloo obiektowy Podtyp pomnika: Grupa drzew Gatunek: Modrzew eurojapoński (Modrzew pośredni, Modrzew szkocki) - <i>Larix marschlinii</i> (<i>Larix xeurolepis</i>), Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - <i>Aesculus hippocastanum</i>	Rozporządzenie Wojewody Kieleckiego Nr 18/96 z dn. 30.12.1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
3.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: Wieloo obiektowy Podtyp pomnika: Grupa drzew Gatunek: Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 120 z 1954 r.
4.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: Wieloo obiektowy Podtyp pomnika: Grupa drzew Gatunek: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 121 z dn. 04.10.1958 r.
5.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: Wieloo obiektowy Podtyp pomnika: Grupa drzew Gatunek: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 122 z dn. 03.05.1958 r.
6.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: Jedno obiektowy Rodzaj twor: Drzewo	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 124 z dn. 15.11.1958 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Lp.	Nazwa pomnika	Opis pomnika	Akt prawny o utworzeniu
		Gatunek: Lipa drobnolistna – Tilia cordata	
7.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor: Drzewo Gatunek: Lipa drobnolistna – Tilia cordata	Zarządzenie Nr 26/86 Wojewody Kieleckiego z dn. 24.12.1986 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
8.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor: Drzewo Gatunek drzewa: Lipa drobnolistna – Tilia cordata	Zarządzenie Nr 26/86 Wojewody Kieleckiego z dn. 24.12.1986 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
9.	Dąb Michał	Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor: Drzewo Gatunek: Dąb szypułkowy – Quercus robur	Uchwała Nr XXI/213/20 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 27 października 2020r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody "Dąb Michał"
10.	Dąb Zbyszko	Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor: Drzewo Gatunek: Dąb szypułkowy – Quercus robur	Uchwała Nr XXI/212/202020 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 27 października 2020r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody „Dąb Zbyszko”

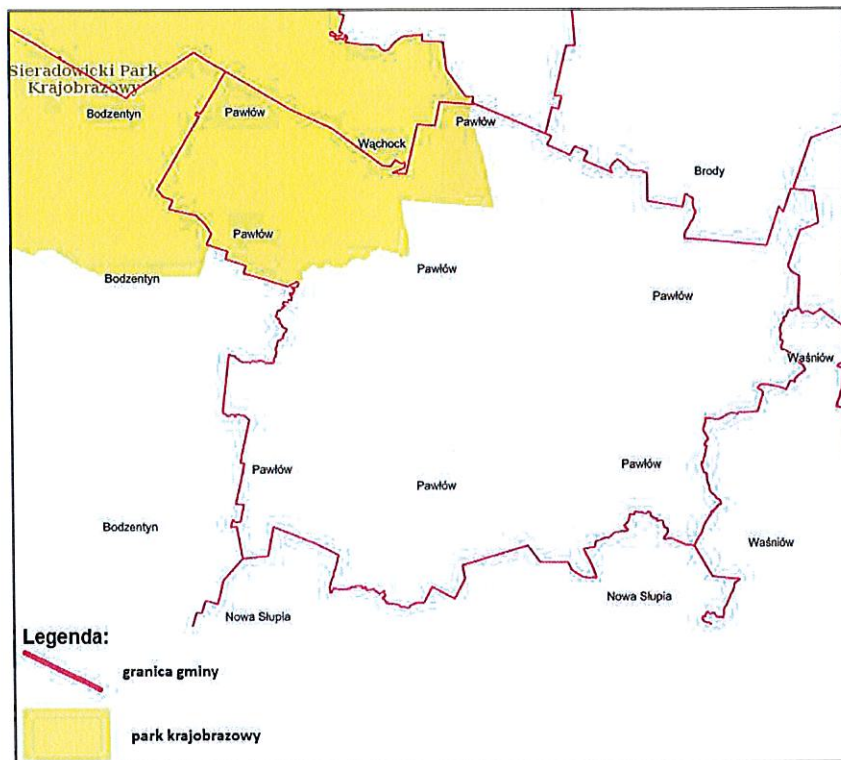
Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

Na mapach poniżej przedstawiony formy ochrony przyrody znajdujące się na terenie gminy Pawłów.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

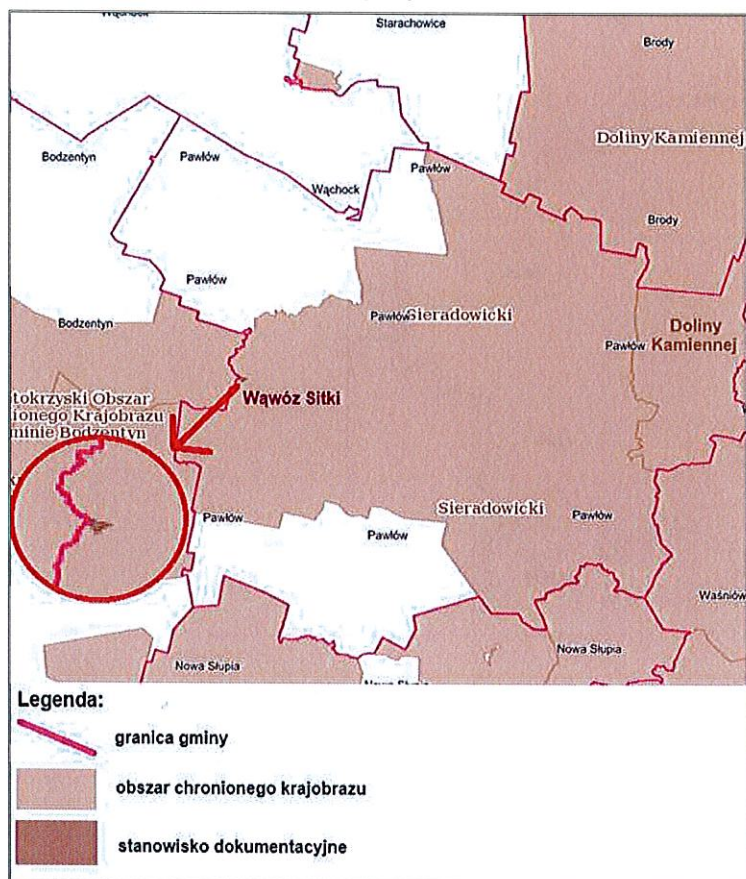
Rysunek 2. Park krajobrazowy znajdujący się na terenie gminy Pawłów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

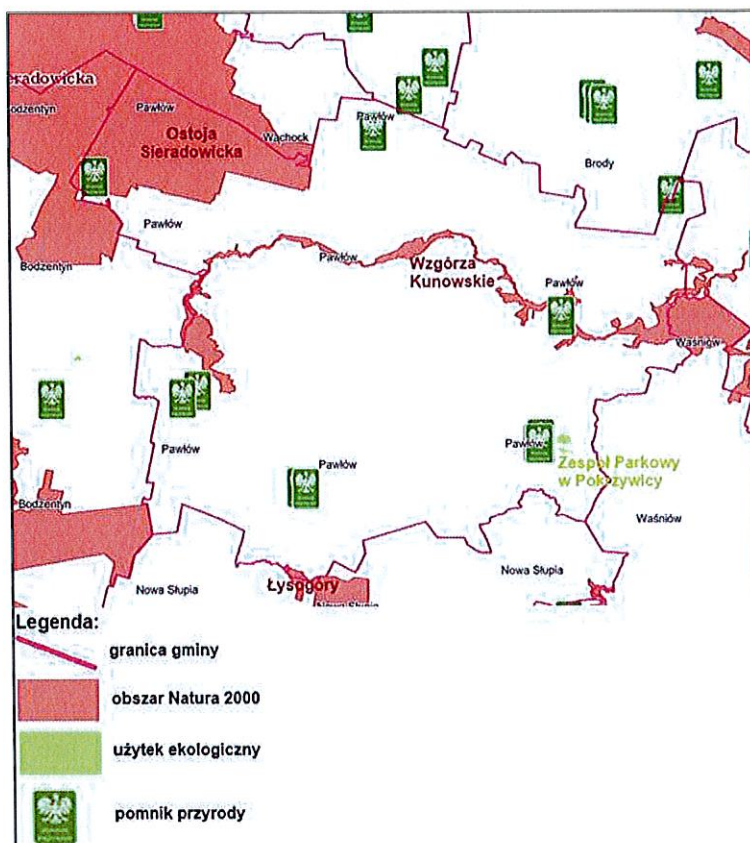
Rysunek 3. Obszary chronionego krajobrazu i stanowisko dokumentacyjne znajdujące się na terenie gminy Pawłów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Rysunek 4. Obszary Natura 2000, użytek ekologiczny i pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Pawłów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Powyżej zostały wskazane wszystkie formy ochrony przyrody znajdujące się na terenie gminy Pawłów, natomiast na obszarze rewitalizacji znajdują się:

- Sieradowicki Park Krajobrazowy,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej,
- Sieradowicki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- obszar Natura 2000 Wzgórza Kunowskie,
- obszar Natura 2000 Ostoja Sieradowicka,
- pomniki przyrody.

Z komentarzem [JK3]: korekta

5.7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochrony przyrody

Poniżej przedstawiono najistotniejsze problemy w zakresie ochrony środowiska występujące na terenie gminy Pawłów na poszczególnych płaszczyznach:

Wody powierzchniowe i podziemne: zły stan wód powierzchniowych, występujące obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Powietrze: przekroczenie na terenie gminy Pawłów poziomu docelowego celu długoterminowego ozonu w zakresie ochrony roślin, wykorzystywanie nieekologicznych indywidualnych źródeł ciepła, emisja liniowa pochodząca ze środków transportu spowodowana rosnącą ilością pojazdów.

Hałas: natężenie ruchu komunikacyjnego na głównych drogach przebiegających przez teren gminy oraz zły stan techniczny części dróg.

Promieniowanie elektromagnetyczne: rozwój telefonii komórkowej, stacji bazowych telefonii i urządzeń Wi-Fi, co wpływa na zwiększenie ilości źródeł promieniowania i obszaru ich oddziaływania, niska świadomość społeczeństwa w zakresie zagrożeń płynących z pól elektromagnetycznych na życie i zdrowie człowieka oraz wzrastające zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet).

Zagrożenia poważnymi awariami: transport materiałów niebezpiecznych, zły stan techniczny części dróg oraz wzrastające natężenie ruchu.

Ochrona przyrody i krajobrazu: zanieczyszczenie wód, presja urbanizacyjna i turystyczna na obszary chronione, zmiana sposobu użytkowania terenu, zabudowa, zaśmiecenie i dewastacja środowiska, zmiany klimatu oraz związane z tym występujące anomalie pogodowe, rozprzestrzenianie się obcych gatunków flory i fauny.

6. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Działania zaproponowane w Gminnym Programie Rewitalizacji mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Brak realizacji GPR, a dokładniej zaplanowanych w nim działań, może wiązać się z ryzykiem pogorszenia stanu środowiska naturalnego, co w konsekwencji ma negatywne przełożenie na zdrowie mieszkańców i warunki do życia oraz spadek atrakcyjności obszaru gminy.

Brak realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji może wpłynąć na:

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

- pogorszenie stanu środowiska naturalnego, w tym wzrost zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery i pogorszenie jakości powietrza oraz wód, pogorszenie klimatu akustycznego,
- obniżenie walorów przyrodniczych i kulturowych gminy,
- zmniejszenie atrakcyjności gminy,
- pogorszenie stanu infrastruktury technicznej na terenie gminy,
- zmniejszenie dostępności komunikacyjnej,
- obniżenie warunków życia mieszkańców,
- spowolnienie rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

Analizując powyższe informacje, niewątpliwie można stwierdzić, iż niepodjęcie działań w ramach zaplanowanych w GPR, będzie wywierać dalszą, pogłębiającą się, negatywną presję na środowisko naturalne, co w efekcie spowoduje jego postępującą degradację.

7. Przewidywane znaczące oddziaływania Gminnego Programu Rewitalizacji na poszczególne komponenty środowiska

7.1. Wprowadzenie

W stosunku do każdego przedsięwzięcia ujętego w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030, przeanalizowano potencjalne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne). Należy jednak zwrócić uwagę, że dokładne oddziaływania na środowisko poszczególnych zadań będzie można określić dopiero w oparciu o sprecyzowane dane projektowe na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji.

Próbę oceny i identyfikacji znaczących oddziaływań na środowisko planowanych działań dokonano w tabelach w tzw. macierzach skutków środowiskowych, które są syntetycznym zestawieniem możliwych bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych oddziaływań na środowisko.

Stopień i zakres oddziaływania zależć będzie przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia, tzn. od tego czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, przekształconych antropogenicznie czy obszarach użytkowanych rolniczo czy też na obszarach cennych przyrodniczo.

Biorąc pod uwagę fakt, że zamierzenia inwestycyjne przewidywane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów wymagać będą przeprowadzenia

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

postępować w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na etapie opracowywana Prognozy Oddziaływania na Środowisko dla przedmiotowego dokumentu, wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych.

Wdrożenie Gminnego Programu Rewitalizacji ma na celu zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, wzrost gospodarczy gminy poprzez rozwój usług i bazy turystyczno-rekreacyjnej i promocję gminy. Nie przewiduje się, aby realizacja założeń GPR przyczyniła się do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska przyrodniczego jednostki. Rokuje się, że prawidłowa realizacja działań strategicznych przyniesie wymierny efekt ekologiczny w postaci minimalizacji antropopresji na środowisko.

Ponadto należy zauważyć, że analizę i ocenę oddziaływania zaplanowanych działań na poszczególne komponenty środowiska dokonano pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji infrastruktury powstałej w ramach inwestycji. Uciążliwości występujące w fazie budowy wiążą się zazwyczaj z przejściową podwyższoną emisją hałasu, emisją spalin z maszyn budowlanych czy też zwiększoną emisją pyłów. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane jest z etapem realizacji inwestycji – są to oddziaływania krótkotrwale, odwracalne, o lokalnym charakterze, dlatego analizie poddano fazę eksploatacji wdrożonych działań pod kątem ich oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

7.2. Oddziaływanie na środowisko poszczególnych zadań przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji

W Prognozie przedstawiono wpływ planowanych do realizacji działań w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, zdrowie i dobra kultury. Przy ocenie brano pod uwagę przede wszystkim końcowy efekt realizacji przedsięwzięcia i jego potencjalne oddziaływania na etapie funkcjonowania. Szczegółowa analiza oddziaływań, również na etapie budowy została przedstawiona w podrozdziale 7.4. „Oddziaływania na etapie realizacji inwestycji – etap budowy” niniejszej Prognozy.

W kolejnych tabelach zastosowano następujące oznaczenia:

- (+) – realizacja działania spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (-) – realizacja działania spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (+/-) – realizacja działania może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

- **(0)** – realizacja działania nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie (neutralne oddziaływanie),
- **(0/+)** – realizacja działania może nie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie lub może spowodować pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(0/-)** – realizacja działania może nie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie lub może spowodować negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Tabela 9. Wpływ zadań zaplanowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji na poszczególne komponenty środowiska, zdrowie i dobra materialne

Lp.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływanie (w tym oddziaływanie pośrednie), w formie skumulowanej, krótko- i średnio-terminowej, stalej, chwilowej oraz pozostawionej po zakończeniu inwestycji, w następującej kolejności: środowisko											
		Obszar / czynnik	Wymiary 2000	Różnorodność	Biodrobiałość	Liczba	Zmieszanie	Rejon	Wody	Powietrze	Power Quality	Klimat	Zdrowie
1.	Promocja tradycji historycznych i dawnej kultury wśród mieszkańców	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+
2.	Promowanie zdrowego stylu życia oraz zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców	0	+	+	0	+	0	+	0	0	0	+	0
3.	Prowadzenie Klubu seniora oraz organizacja zajęć integracyjnych dla osób starszych i ze szczególnymi potrzebami	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Kompetencje językowe i międzykulturowe podstawa sukcesu europejskiej szkoły	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Organizacja warsztatów artystycznych dla dzieci i młodzieży zakończone pokazem efektów ich prac oraz wyjazd do teatru	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Organizacja pikniku rodzinnego	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+
7.	Organizacja warsztatów kulinarnych w Radkowicach	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Organizacja spotkań z mieszkańcami na temat przeciwdziałania alkoholizmowi	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Wsparcie przedsiębiorców z terenu gminy Pawłów poprzez realizację wspólnych inwestycji na terenie gminy Pawłów	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Zwiększenie oferty kulturalnej na terenie gminy Pawłów	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12.	Renowacja obiektów zabrykowanych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów publicznej infrastruktury kulturalnej na obszarze gminy	0	0/-	+/-	0	0	0/-	0	0	0/+	0	0	+
13.	Modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Tarczku	0	0/-	+/-	0/-	0	0/-	0	0/-	0	0	+/-	0

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Lp.	Zadanie	Szacowane wartości oddziaływania (wynik oceny) na środowisko, określone w formie składowej, w składowym Średniorocznym Prognozie, dla Gminy Pawłów, oraz pozytywne i negatywne, na obszarach zadaniowych, w odniesieniu do:												
		Obszar chroniony Natura 2000	Kształt i funkcjonalność	Kultura	Wody	Rośliny	Zwierzęta	Wody	Powietrze	Powierzchnia	Krajprzeź	Klimat	Zapobieganie	Zapobieganie
14.	Poprawa techniczna budynku Ośrodka Zdrowia w Pawłowie	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15.	Modernizacja boiska trawiastego z małą infrastrukturą i oświetleniem w Pawłowie	0	0	+/-	0	+/-	0	0	0	0	-/-	+/-	0	0
16.	Rozbudowa budynku Urzędu Gminy	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17.	Poprawa funkcjonalno-przeznaczona centrum Pawłowa poprzez budowę chodników i drogi dojazdowej do boisk	0	-	+/-	-	-	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-
18.	Rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy	0	+/-	+/-	+	+/-	+	0	0	0	0	0	0	0
P1.	Przebudowa dróg w miejscowości Tarczek-Nowa Wieś	0	-	+/-	-	-	0	+/-	0	0	+/-	0	0	+/-
P2.	Rozwiązanie problemu środowiskowego poprzez wymianę asfaltu (emitent)	0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0	0
P3.	Odnowienie krzyża przy drodze w Tarczku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
P4.	Modernizacja drogi dojazdowej do cmentarza komunalnego	0	-	+/-	-	-	-	0	-/-	0	-/-	0	0	+/-

Źródło: Opracowanie własne

Zadanie: Promocja tradycji historycznych i dawnej kultury wśród mieszkańców

Zadanie polegające na promocji tradycji historycznych i dawnej kultury wśród mieszkańców, obejmujące warsztaty, pokazy, wykłady, wystawy, konkursy oraz inne działania edukacyjne, będzie miało przede wszystkim pozytywny i długotrwały wpływ na lokalną społeczność. Będzie ono korzystne przede wszystkim dla ludzi, nie wywierając istotnego wpływu na inne komponenty środowiska, takie jak obszary chronione, różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, krajobraz czy zasoby naturalne.

Działania takie jak warsztaty tradycyjnych rzemiosł, pokazy historyczne, organizacja spacerów tematycznych czy wykłady mają bezpośredni wpływ na zwiększenie świadomości historycznej oraz budowanie więzi społecznych. Ten wpływ będzie długotrwały, ponieważ działania te przyczynią się do wzmocnienia tożsamości regionalnej mieszkańców oraz ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego. Bezpośrednim efektem tych działań będzie wzrost zainteresowania kulturą i historią regionu, co wpłynie pozytywnie na jakość życia mieszkańców, ich zaangażowanie w sprawy społeczne oraz poczucie przynależności do wspólnoty.

Pośredni wpływ zadania będzie widoczny w formie zwiększonego zainteresowania turystów regionem, co może przynieść korzyści lokalnej gospodarce. Organizacja wydarzeń kulturalnych i historycznych przyciąga nie tylko mieszkańców, ale także osoby z zewnątrz, co wspiera rozwój lokalnej turystyki i promuje region na szerszą skalę.

Jeśli chodzi o wpływ na inne komponenty środowiska, zadanie to nie będzie miało znaczącego wpływu na obszary chronione, takie jak Natura 2000, ani na różnorodność biologiczną. Organizowane działania nie ingerują bezpośrednio w przyrodę ani w naturalne ekosystemy, a raczej skupiają się na aspekcie kulturowym i edukacyjnym, co oznacza, że nie wpłyną negatywnie na środowisko naturalne. Zadanie nie zmieni także warunków klimatycznych, nie wpłynie na jakość wód, powietrza ani krajobrazu. Działania są skierowane przede wszystkim na aspekt niematerialny, jak edukacja i promocja historii, a nie na ingerencję w przyrodę czy zasoby naturalne.

W kontekście zabytków i dóbr materialnych, organizacja wystaw oraz spacerów tematycznych po historycznych miejscach regionu będzie miała pośredni, pozytywny wpływ na te elementy. Zwiększone zainteresowanie historią i kulturą regionu może przyczynić się do wzrostu dbałości o lokalne zabytki oraz ich lepszej ochrony. Promocja lokalnego dziedzictwa kulturalnego może również skłonić do podejmowania działań na rzecz renowacji i zachowania cennych obiektów.

Podsumowując, zadanie to będzie miało długotrwałe pozytywne wpływy na ludzi, zwiększając ich świadomość historyczną i wzmacniając poczucie wspólnoty. Na pozostałe komponenty środowiska, takie jak obszary chronione, różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, klimat czy krajobraz, zadanie nie będzie miało wpływu. Wszelkie działania są

ukierunkowane na promocję kultury i historii, a nie na eksploatację lub zmianę środowiska naturalnego.

Zadanie: Promowanie zdrowego stylu życia oraz zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców

Zadanie mające na celu promowanie zdrowego stylu życia oraz zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców będzie miało szeroki, pozytywny wpływ zarówno na społeczność, jak i na środowisko naturalne. Organizacja warsztatów kulinarnych, zajęć sportowych oraz akcji sprzątnięcia i sadzenia drzew wpłynie korzystnie na zdrowie mieszkańców, jakość powietrza, krajobraz i bioróżnorodność.

Z perspektywy ludzi, takie działania bezpośrednio poprawią jakość życia. Warsztaty kulinarne zwiększą świadomość na temat zdrowego odżywiania, co wpłynie na lepsze samopoczucie i kondycję fizyczną uczestników. Akcje promujące aktywność fizyczną, takie jak biegi charytatywne czy zajęcia fitness na świeżym powietrzu, zachęcą do ruchu, co przyniesie korzyści zdrowotne, takie jak zmniejszenie ryzyka chorób cywilizacyjnych i poprawa kondycji psychicznej. Zajęcia odbywające się na świeżym powietrzu przyczynią się także do wzrostu kontaktu mieszkańców z naturą, co sprzyja dobrostanowi emocjonalnemu.

Działania związane z ochroną środowiska, takie jak sprzątnięcie terenów publicznych, parków i lasów, będą miały pozytywny wpływ na krajobraz oraz różnorodność biologiczną. Regularne akcje sprzątnięcia nie tylko poprawią estetykę przestrzeni, ale także ochronią zwierzęta przed szkodliwym wpływem odpadów. Zmniejszenie ilości śmieci wpłynie na lepszą jakość siedlisk dla lokalnej fauny i flory, a także poprawi jakość wód, co przyniesie korzyści ekosystemom wodnym. Sadzenie drzew i krzewów nie tylko wzbogaci krajobraz, ale również wpłynie pozytywnie na jakość powietrza, poprzez zwiększenie absorpcji dwutlenku węgla i produkcję tlenu. Nowe nasadzenia poprawią także bioróżnorodność, stwarzając nowe siedliska dla roślin i zwierząt.

Warsztaty edukacyjne na temat ekologii oraz akcje promujące korzystanie z rowerów, komunikacji publicznej i pieszych spacerów będą miały również pośrednio korzystny wpływ na klimat i powietrze. Mniejsza emisja spalin wynikająca z ograniczenia ruchu samochodowego przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza, co wpłynie pozytywnie na zdrowie ludzi oraz rośliny, które będą rosły w czystszyim środowisku.

W dłuższej perspektywie, zadanie to przyczyni się do zwiększenia świadomości ekologicznej wśród mieszkańców, co będzie miało pozytywny, skumulowany efekt. Edukacja na temat segregacji odpadów, oszczędzania energii i wody spowoduje, że mieszkańcy zaczną dbać o środowisko w codziennym życiu, co wpłynie korzystnie na zasoby naturalne i ekosystemy. Wprowadzenie ekologicznych praktyk, takich jak segregacja śmieci czy oszczędzanie wody,

przyniesie długoterminowe korzyści dla środowiska naturalnego, ograniczając jego degradację.

Na komponenty takie jak obszary chronione, w tym Natura 2000, zadanie nie będzie miało bezpośredniego negatywnego wpływu, a organizowane akcje sprzątnięcia i sadzenia drzew mogą wręcz wspierać ochronę tych obszarów poprzez zmniejszenie zanieczyszczenia i odbudowę zieleni. Ogólnie rzecz biorąc, zadanie to będzie miało wyłącznie pozytywne, długoterminowe skutki, zarówno dla ludzi, jak i dla środowiska naturalnego.

Zadanie: Prowadzenie Klubu seniora oraz organizacja zajęć integracyjnych dla osób starszych i ze szczególnymi potrzebami

Zadanie dotyczące prowadzenia Klubu Seniora oraz organizacji zajęć integracyjnych dla osób starszych i ze szczególnymi potrzebami będzie miało długotrwały, pozytywny wpływ przede wszystkim na społeczność lokalną, w szczególności na seniorów. Klub Seniora stanie się miejscem, w którym osoby starsze mogą rozwijać swoje umiejętności, dbać o kondycję fizyczną i psychiczną, a także nawiązywać nowe relacje. To zadanie przyniesie korzyści społeczne i zdrowotne, ale nie będzie miało bezpośredniego ani pośredniego wpływu na inne komponenty środowiskowe, takie jak obszary chronione, różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, wody, powietrze, krajobraz czy klimat.

Bezpośrednim wpływem zadania będzie poprawa jakości życia osób starszych. Poprzez organizację różnorodnych zajęć, takich jak nauka języków obcych, warsztaty komputerowe, nauka tańca, joga czy ćwiczenia fizyczne, uczestnicy będą mogli aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym, rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności. Regularne ćwiczenia fizyczne i zajęcia ruchowe przyczynią się do utrzymania sprawności fizycznej seniorów, co wpłynie na ich zdrowie i samopoczucie. Dodatkowo, zajęcia takie jak warsztaty kulinarne czy komputerowe umożliwią rozwój nowych umiejętności, które poprawią jakość codziennego życia osób starszych, dając im większą samodzielność i pewność siebie w korzystaniu z nowych technologii czy w dbaniu o zdrową dietę.

Pośrednio, funkcjonowanie Klubu Seniora będzie miało również pozytywny wpływ na całą społeczność lokalną. Seniorzy, biorąc aktywny udział w zajęciach, będą bardziej zaangażowani w życie społeczne, co przyczyni się do wzmocnienia więzi międzyludzkich oraz integracji międzypokoleniowej. Dzięki temu, społeczność lokalna zyska bardziej aktywną i zintegrowaną grupę osób starszych, które będą uczestniczyć w życiu społecznym, organizować wydarzenia kulturalne i wspierać innych.

W dłuższej perspektywie, Klub Seniora może mieć skumulowany wpływ na poprawę zdrowia fizycznego i psychicznego osób starszych, co wpłynie na zmniejszenie izolacji społecznej, depresji czy poczucia samotności. Spotkania, wyjścia i imprezy kulturalne organizowane

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

w ramach klubu pomogą seniorom czuć się częścią społeczności i dać im poczucie, że są wartościową i ważną grupą społeczną. Budowanie tej społeczności może również wpłynąć na lepsze wzajemne wsparcie między seniorami, którzy będą mogli dzielić się swoimi doświadczeniami i pomagać sobie nawzajem.

Zadanie nie będzie miało wpływu na środowisko naturalne, takie jak obszary chronione (np. Natura 2000), różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, wody, powietrze, krajobraz czy klimat. Działania klubu będą odbywać się głównie w zamkniętych przestrzeniach, takich jak sale spółkarzy, oraz w przestrzeni miejskiej, która nie ingeruje w naturalne ekosystemy ani obszary chronione. Zajęcia, które mają charakter społeczny i edukacyjny, nie wpływają na zasoby naturalne ani środowisko przyrodnicze.

Zadanie prowadzenia Klubu Seniora oraz organizacji zajęć integracyjnych dla osób starszych i ze szczególnymi potrzebami będzie miało jedynie pozytywny, długotrwały wpływ na ludzi, poprawiając ich zdrowie, samopoczucie oraz więzi społeczne. Na inne komponenty środowiska, takie jak flora, fauna, obszary chronione, wody, powietrze, klimat czy zasoby naturalne, zadanie nie będzie miało żadnego wpływu, ponieważ jego charakter dotyczy wyłącznie aspektów społecznych, edukacyjnych i zdrowotnych.

Zadanie: Kompetencje językowe i międzykulturowe podstawą sukcesu europejskiej szkoły

Zadanie dotyczące rozwijania kompetencji językowych i międzykulturowych w europejskiej szkole poprzez organizację wymiany uczniów, zakładanie klubów językowych, uczestnictwo w międzynarodowych projektach edukacyjnych, organizację wycieczek edukacyjnych oraz korzystanie z nowoczesnych narzędzi edukacyjnych, będzie miało długotrwałe pozytywne wpływy na rozwój społeczny i edukacyjny uczestników, nie wpływając jednocześnie na inne komponenty środowiska naturalnego, takie jak obszary chronione, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, wody, powietrze, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Bezpośredni wpływ na ludzi będzie zauważalny w krótkim czasie, a długoterminowe efekty będą związane z poszerzeniem kompetencji językowych, rozwojem umiejętności międzykulturowych oraz zwiększeniem otwartości i tolerancji wobec innych kultur. Uczniowie biorący udział w wymianach międzynarodowych będą mieli możliwość praktykowania języka obcego w naturalnym, autentycznym środowisku, co przyspieszy proces nauki i da im szansę na budowanie trwałych relacji międzynarodowych. Udział w takich projektach oraz klubach językowych wpłynie pozytywnie na rozwój intelektualny, kompetencje społeczne i komunikacyjne uczniów, co przygotuje ich lepiej do życia w zglobalizowanym świecie. Dla

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

nauczycieli organizowane warsztaty i projekty międzynarodowe będą doskonałą okazją do wymiany doświadczeń i podniesienia poziomu nauczania.

Pośrednio, te działania wpłyną także na społeczności lokalne, z których pochodzą uczniowie. Dzięki udziałowi w międzynarodowych programach edukacyjnych, takich jak Erasmus+, uczniowie i nauczyciele staną się ambasadorami swojej kultury, co wpłynie na większe zrozumienie i dialog międzykulturowy. Włączenie międzynarodowych projektów do codziennej działalności szkoły może także wpłynąć na wzrost jej prestiżu oraz przyciągnąć większą liczbę uczniów zainteresowanych edukacją w środowisku otwartym na świat.

Zadanie to nie będzie miało negatywnego wpływu na środowisko naturalne. Działania edukacyjne, w tym wymiany międzynarodowe, warsztaty językowe i prezentacje kulturowe, będą odbywać się w kontrolowanych warunkach, takich jak szkoły, sale warsztatowe czy przestrzenie kulturalne, które nie ingerują w ekosystemy ani nie wpływają na obszary chronione, takie jak Natura 2000. Chociaż organizowane wycieczki edukacyjne do innych krajów mogą obejmować odwiedzanie parków narodowych czy obiektów historycznych, będą one przeprowadzane z poszanowaniem zasad ochrony przyrody i dziedzictwa kulturowego. Tego typu wyjazdy będą raczej okazją do edukacji ekologicznej i kulturalnej, co zwiększy świadomość uczestników na temat ochrony środowiska i odpowiedzialności za zasoby naturalne.

Podsumowując, zadanie to będzie miało wyłącznie długotrwały pozytywny wpływ na ludzi – rozwijając ich kompetencje językowe, otwartość na inne kultury i gotowość do współpracy międzynarodowej. Na pozostałe komponenty środowiska zadanie nie wpłynie, gdyż jest ono skoncentrowane na działaniach edukacyjnych, które nie powodują ingerencji w naturę ani nie zagrażają zasobom naturalnym.

Zadanie: Organizacja warsztatów artystycznych dla dzieci i młodzieży zakończone pokazem efektów ich prac oraz wyjazd do teatru

Organizacja warsztatów artystycznych dla dzieci i młodzieży oraz wyjazd do teatru mają na celu rozwój kreatywności, umiejętności artystycznych oraz wsparcie integracji społecznej i rozwoju emocjonalnego młodych ludzi. Zadanie to będzie miało wyłącznie długotrwałe pozytywne wpływy na uczestników, a jednocześnie nie będzie wpływać na środowisko naturalne, takie jak obszary chronione, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, wody, powietrze, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki czy dobra materialne.

Bezpośredni wpływ na ludzi będzie odczuwalny od razu po wdrożeniu zadania. Warsztaty plastyczne, teatralne, muzyczne i taneczne umożliwią dzieciom i młodzieży rozwój umiejętności ekspresji twórczej, co przyczyni się do lepszego rozumienia siebie i własnych emocji. Będą one także sprzyjać budowaniu więzi społecznych, ponieważ uczestnicy będą

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

mogli współpracować, tworzyć w grupie i nawiązywać nowe relacje. Dzięki temu dzieci i młodzież nie tylko rozwijają zdolności artystyczne, ale także kompetencje społeczne, takie jak komunikacja, współpraca i empatia. Zwieńczenie tych działań w formie pokazu efektów prac pozwoli młodym uczestnikom poczuć się docenionymi i wzmocni ich pewność siebie.

Pośrednio, takie działania mogą pozytywnie wpłynąć na otoczenie społeczne młodych ludzi, ich rodziny i szkoły. Uczestnictwo w warsztatach może zwiększyć zainteresowanie sztuką i kulturą, zarówno wśród młodych, jak i dorosłych, co w dłuższej perspektywie może prowadzić do większej aktywności kulturalnej i uczestnictwa w życiu społecznym.

Zadanie to nie będzie miało wpływu na takie elementy środowiska jak obszary chronione, w tym Natura 2000, różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, wody, powietrze, krajobraz czy klimat. Warsztaty artystyczne oraz wyjazd do teatru to działania, które odbywają się w przestrzeniach zamkniętych, takich jak sale warsztatowe, szkoły czy teatry, a więc nie generują presji na środowisko naturalne ani nie wymagają eksploatacji zasobów naturalnych. Nie są związane z emisją szkodliwych substancji do atmosfery ani degradacją zasobów przyrodniczych. Nawet wyjazd do teatru, który może wiązać się z transportem, będzie miał marginalny wpływ na środowisko w kontekście emisji spalin, który nie będzie miał długotrwałych skutków ani znaczącego wpływu na klimat.

Podsumowując, zadanie to będzie miało trwały pozytywny wpływ na ludzi, w szczególności na dzieci i młodzież, poprzez wspieranie ich rozwoju artystycznego i osobistego. Na pozostałe komponenty środowiska zadanie nie wpłynie, gdyż nie jest ono związane z działalnością, która mogłaby powodować jakiegokolwiek zagrożenia czy presję na przyrodę czy zasoby naturalne.

Zadanie: Organizacja pikniku rodzinnego

Organizacja pikniku rodzinnego będzie miała długotrwanie pozytywny wpływ na lokalną społeczność, ale nie wpłynie na środowisko naturalne, takie jak obszary chronione, różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, krajobraz czy klimat. Piknik rodzinny to inicjatywa o charakterze społecznym i kulturalnym, której głównym celem jest integracja mieszkańców, budowanie więzi międzypokoleniowych oraz propagowanie tradycji i wartości obywatelskich.

Bezpośredni wpływ zadania przewiduje się na ludzi. Uczestnicy, zarówno dorośli, jak i dzieci, będą mieli okazję spędzić czas na świeżym powietrzu, angażując się w różne formy aktywności – od gier i konkursów, po oglądanie pokazów strażackich i występów lokalnych artystów. Tego typu wydarzenia sprzyjają integracji, wymianie poglądów oraz wspólnej zabawie, co pozytywnie wpływa na wzajemne relacje i budowanie poczucia wspólnoty w sołectwie. Dzieci będą miały okazję do rozwijania umiejętności społecznych i współpracy w grupie, a dorośli będą mogli zaangażować się w życie lokalnej społeczności.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Pośrednio, piknik rodzinny może zwiększyć świadomość kulturową i obywatelską wśród mieszkańców. Włączenie lokalnych artystów, pszczelarzy oraz Koła Gospodyń Wiejskich do organizacji wydarzenia podkreśli wagę tradycji i lokalnej twórczości. Pokazanie umiejętności strażackich oraz praca druhów OSP zwiększy społeczne zaufanie do lokalnych służb i umocni ich pozycję jako istotnych członków społeczności. Z kolei współpraca mieszkańców przy organizacji posiłków i stoisk z poczęstunkiem wzmocni więzi międzyludzkie, podkreślając siłę wspólnoty.

Zadanie nie będzie miało wpływu na obszary chronione, w tym tereny Natura 2000, ani na różnorodność biologiczną. Piknik odbędzie się w przestrzeni publicznej, takiej jak park lub plac sołecki, które nie są miejscami o szczególnej wartości przyrodniczej, a tymczasowe instalacje, takie jak scena czy dmuchany plac zabaw, nie wpłyną negatywnie na lokalną faunę i florę. Atrakcje takie jak malowanie twarzy, kąpiel w pianie, czy gry i konkursy są działaniami nietrwałymi, które nie zostawiają długotrwałego śladu w środowisku.

Pod względem wpływu na powietrze, krajobraz i klimat, wydarzenie nie będzie generowało żadnych znaczących emisji. Piknik nie wiąże się z intensywną eksploatacją zasobów naturalnych ani z emisją zanieczyszczeń, poza marginalnym wpływem transportu (np. samochodów mieszkańców przybywających na miejsce). Dmuchane urządzenia czy stoiska z przekąskami są elementami tymczasowymi i nie wymagają stałej infrastruktury ani dużych zasobów energetycznych. Zaplanowane atrakcje również nie przyczynią się do degradacji środowiska naturalnego.

Z perspektywy wpływu na zasoby naturalne, zadanie nie niesie ze sobą ryzyka wyczerpania jakichkolwiek zasobów, gdyż działania podejmowane podczas pikniku nie są związane z eksploatacją ziemi, wód czy surowców. Podobnie, wpływ na zabytki i dobra materialne będzie neutralny, ponieważ piknik nie przewiduje działań mogących naruszyć istniejące zabytki czy miejsca o wartości historycznej. Ewentualne instalacje są nietrwałe i zostaną szybko zdemontowane po zakończeniu imprezy.

Długoterminowo, piknik rodzinny wzmocni więzi społeczne i kulturowe, co ma istotny wpływ na budowanie zaangażowania mieszkańców w życie lokalne. Wspólne działania podejmowane na rzecz sołectwa mogą zainspirować do kontynuacji innych form aktywności obywatelskiej, jak współpraca przy innych projektach lokalnych. Ten pozytywny wpływ będzie trwały, ponieważ zwiększy społeczną świadomość i integrację, jednocześnie nie oddziałując na środowisko naturalne.

Podsumowując, organizacja pikniku rodzinnego to przedsięwzięcie o wyłącznie pozytywnych efektach, które koncentrują się na ludziach, a nie mają wpływu na komponenty przyrodnicze czy zasoby naturalne. Wydarzenie to, poprzez rozwijanie wspólnoty i promowanie lokalnych

tradycji, przyczyni się do trwałego wzmocnienia więzi społecznych, bez negatywnych skutków dla środowiska naturalnego.

Zadanie: Organizacja warsztatów kulinarnych w Radkowicach

Organizacja warsztatów kulinarnych w Radkowicach będzie miała długotrwale pozytywny wpływ na lokalną społeczność, ale nie wpłynie znacząco na inne komponenty środowiskowe, takie jak obszary chronione, różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat, zasoby naturalne czy zabytki.

Warsztaty kulinarne stanowią doskonałą okazję do integracji mieszkańców Radkowic, a ich bezpośredni wpływ na ludzi będzie zauważalny już w trakcie ich trwania. Uczestnicy, w tym członkowie Koła Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich, będą mieli szansę nie tylko rozwijać swoje umiejętności kulinarne, ale także nawiązywać nowe znajomości i pogłębiać istniejące relacje sąsiedzkie. Wspólna praca nad potrawami, wymiana przepisów oraz dyskusje na temat kuchni regionalnej przyczynią się do wzrostu poczucia przynależności do społeczności lokalnej.

Długoterminowy wpływ warsztatów kulinarnych na ludzi przejawiać się będzie również w aspekcie edukacyjnym. Uczestnicy, zdobywając nowe umiejętności kulinarne, mogą stać się bardziej świadomi zdrowego stylu życia, co z kolei może wpłynąć na poprawę jakości odżywiania wśród rodzin. Warsztaty będą promować empatię i umiejętność współpracy, co jest niezwykle istotne w kontekście budowania pozytywnych relacji społecznych.

Z drugiej strony, wpływ na obszary chronione, w tym tereny Natura 2000, nie wystąpi. Warsztaty kulinarne, zorganizowane w przestrzeni publicznej, nie będą wymagały zmiany w użytkowaniu gruntów ani nie wprowadzą działań mogących negatywnie wpłynąć na lokalne ekosystemy. Nie przewiduje się również stosowania substancji chemicznych czy działań mogących zanieczyścić wody lub powietrze. Wszystkie aktywności odbywać się będą w sposób odpowiedzialny, w poszanowaniu dla lokalnej przyrody.

Również na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny warsztaty te nie będą miały znaczącego wpływu. Działania związane z gotowaniem i wspólnym spożywaniem posiłków nie ingerują w naturalne siedliska ani w biologiczne różnorodności okolicy. Woda i powietrze również pozostaną nienaruszone, ponieważ planowane wydarzenie nie generuje zanieczyszczeń, ani nie wiąże się z nadmiernym zużyciem zasobów naturalnych.

Krajobraz Radkowic również nie ulegnie znaczącym zmianom w wyniku organizacji warsztatów. Tego rodzaju wydarzenia są tymczasowe i odbywają się w przestrzeniach, które już są przystosowane do organizacji podobnych aktywności, więc nie będą miały negatywnego wpływu na estetykę czy charakter lokalnego krajobrazu.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Podsumowując, organizacja warsztatów kulinarnych w Radkowicach skoncentruje się na ludziach i ich relacjach, wnosząc długotrwałe korzyści w postaci integracji, współpracy oraz edukacji. Będzie to wydarzenie, które umocni więzi społeczne i przyczyni się do budowania lokalnej tożsamości kulturowej, a jego wpływ na środowisko naturalne pozostanie znikomy, co czyni je odpowiedzialnym przedsięwzięciem na poziomie lokalnym.

Zadanie: Organizacja spotkań z mieszkańcami na temat przeciwdziałania alkoholizmowi

Organizacja spotkań z mieszkańcami na temat przeciwdziałania alkoholizmowi w trakcie pikniku motocyklowego ma na celu nie tylko podniesienie świadomości społecznej na temat problemu alkoholizmu, ale także integrację lokalnej społeczności poprzez różnorodne formy aktywności. To przedsięwzięcie z pewnością przyniesie długotrwałe korzyści dla ludzi, tworząc pozytywne efekty zarówno w kontekście zdrowia psychicznego, jak i społecznego.

Bezpośredni wpływ na uczestników spotkań będzie wyrażał się w postaci zwiększonej świadomości dotyczącej problemów związanych z alkoholizmem oraz dostępnych metod wsparcia. Uczestnicy, dzięki bezpośrednim rozmowom z ekspertami, dowiedzą się o negatywnych skutkach nadużywania alkoholu oraz o alternatywnych sposobach spędzania czasu, co może wpłynąć na ich postawy i zachowania. Takie spotkania sprzyjają otwartej dyskusji, co w konsekwencji może prowadzić do tworzenia się grup wsparcia oraz inicjatyw mających na celu pomoc osobom zmagającym się z problemem alkoholowym.

Pośredni wpływ na ludzi może objawiać się poprzez promowanie zdrowego stylu życia, co z kolei może skutkować ograniczeniem nadużywania alkoholu w społeczności. Aktywności takie jak degustacja potraw miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich czy gry i zabawy dla dzieci będą stanowiły atrakcyjne alternatywy dla picia alkoholu, co z pewnością przyczyni się do promowania bardziej odpowiedzialnego podejścia do konsumpcji napojów alkoholowych. Wspólne spędzanie czasu z rodziną oraz innymi mieszkańcami w radosnej atmosferze wzmocni więzi społeczne i zredukuje stygmatyzację osób borykających się z problemem alkoholizmu.

Długoterminowe korzyści, jakie przyniesie organizacja tych spotkań, będą miały wpływ na społeczność jako całość. Zwiększenie świadomości na temat alkoholizmu i alternatywne propozycje spędzania czasu wolnego mogą przyczynić się do zmiany społecznych norm dotyczących picia alkoholu. Im więcej mieszkańców zaangażuje się w działania mające na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi, tym większa szansa na stworzenie zdrowego i bezpiecznego środowiska dla wszystkich.

W kontekście innych komponentów, takich jak obszary chronione, różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, organizacja spotkań na temat przeciwdziałania alkoholizmowi nie będzie miała znaczącego

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawtów
na lata 2024-2030

wpływu. To wydarzenie koncentruje się na ludziach i ich zdrowiu, nie angażując się w działania, które mogłyby zagrażać lokalnemu środowisku czy dziedzictwu kulturowemu.

Podsumowując, organizacja spotkań z mieszkańcami na temat przeciwdziałania alkoholizmowi podczas pikniku motocyklowego stworzy przestrzeń dla otwartej dyskusji i wymiany doświadczeń. Długotrwałe korzyści, jakie wynikną z tego przedsięwzięcia, będą skupione na poprawie jakości życia mieszkańców oraz ich integracji społecznej. Pomimo braku wpływu na komponenty środowiskowe, ta inicjatywa ma potencjał, by stać się istotnym krokiem w kierunku zdrowego i świadomego życia w lokalnej społeczności.

Zadanie: Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym stanowi kluczowy element w działaniach mających na celu poprawę jakości życia w społecznościach lokalnych. Organizacja programów szkoleniowych i kursów zawodowych w różnych branżach jest nie tylko sposobem na zwiększenie szans na zatrudnienie, ale także na budowanie pewności siebie i wzmocnienie poczucia własnej wartości wśród uczestników.

Bezpośredni wpływ na uczestników programów będzie widoczny już na etapie realizacji szkoleń. Dzięki zdobywaniu nowych umiejętności i wiedzy, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym zyskają konkretne narzędzia, które pomogą im w poszukiwaniu pracy i w realizacji ich zawodowych aspiracji. Bloki tematyczne, takie jak „Jak stworzyć CV i przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej”, czy „Samozatrudnienie - swój pomysł na biznes”, będą kształtować umiejętności niezbędne na współczesnym rynku pracy. Uczestnicy dowiedzą się, jak skutecznie prezentować siebie i swoje umiejętności, co jest kluczowe w procesie rekrutacji.

Pośredni wpływ programów szkoleniowych objawia się w szerszym kontekście lokalnym. Zwiększenie liczby osób z kwalifikacjami poszukiwanymi na rynku pracy wpłynie na wzrost konkurencyjności społeczności. W miarę jak uczestnicy szkoleń znajdą zatrudnienie, ich aktywność zawodowa przełoży się na wzrost lokalnej gospodarki, co z kolei może prowadzić do tworzenia nowych miejsc pracy. To zjawisko może wywołać efekt kuli śnieżnej, gdzie każdy nowy zatrudniony zwiększa popyt na towary i usługi, co sprzyja dalszemu rozwojowi lokalnych przedsiębiorstw.

Długoterminowe korzyści dla ludzi będą miały fundamentalne znaczenie w kontekście budowania bardziej zrównoważonej i odpornej społeczności. Osoby, które zdobyły nowe kwalifikacje, będą mogły uczestniczyć w życiu społecznym w bardziej aktywny sposób, co wzmocni więzi społeczne i przyczyni się do lepszego funkcjonowania lokalnych wspólnot. W miarę jak uczestnicy szkoleń odnoszą sukcesy zawodowe, ich wzrost pewności siebie może

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

mieć również pozytywny wpływ na ich bliskich i otoczenie, stwarzając atmosferę wsparcia i motywacji w społeczności.

Warto zaznaczyć, że organizacja takich programów szkoleniowych nie wpłynie negatywnie na inne komponenty środowiskowe, takie jak obszary chronione, różnorodność biologiczna, wody, powietrze, czy zasoby naturalne. Realizacja projektu skoncentrowana jest głównie na ludziach, ich umiejętnościach i możliwościach zatrudnienia, co nie generuje zagrożeń dla środowiska naturalnego. W związku z tym, można oczekiwać, że podnoszenie kwalifikacji zawodowych w lokalnych społecznościach będzie miało długotrwałe, pozytywne skutki, przyczyniając się do poprawy jakości życia i integracji społecznej.

Podsumowując, programy szkoleń i kursów zawodowych są nie tylko kluczowe dla indywidualnych uczestników, ale także dla całej społeczności, tworząc fundamenty dla lepszej przyszłości, w której każdy może aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym i zawodowym.

Zadanie: Wsparcie przedsiębiorców z terenu gminy Pawłów poprzez realizację wspólnych inwestycji na terenie gminy Pawłów

Wsparcie przedsiębiorców z terenu gminy Pawłów poprzez realizację wspólnych inwestycji to działanie, które ma potencjał do znaczącego przyczynienia się do rozwoju lokalnej społeczności. Nawiązywanie partnerstw publiczno-privatnych umożliwi efektywne wykorzystanie zasobów oraz współpracę w realizacji projektów, które odpowiadają na konkretne potrzeby mieszkańców.

Bezpośredni wpływ tego zadania będzie widoczny w postaci zwiększenia aktywności gospodarczej w gminie. Przedsiębiorcy, którzy wezmą udział w realizacji wspólnych inwestycji, zyskają nowe możliwości rozwoju, co przełoży się na tworzenie nowych miejsc pracy. Wzrost zatrudnienia nie tylko poprawi sytuację finansową lokalnych rodzin, ale również zwiększy aktywność społeczną mieszkańców, co ma fundamentalne znaczenie dla integracji w społeczności.

Średnioterminowo, wzrost współpracy pomiędzy samorządem a przedsiębiorcami może prowadzić do zacieśnienia więzi w lokalnej społeczności. Pracownicy nowo powstałych miejsc pracy, jako członkowie społeczności, będą zaangażowani w życie gminy, co przyczyni się do wzrostu aktywności obywatelskiej i chęci uczestnictwa w lokalnych inicjatywach. Taki rozwój społeczny z kolei staje się impulsem do podejmowania kolejnych działań na rzecz gminy, co może prowadzić do dalszego rozwoju i inwestycji.

Długoterminowy wpływ wspólnych inwestycji na ludzi w gminie Pawłów będzie pozytywny i trwały. Przyczynią się one do poprawy jakości życia mieszkańców, a także do budowania poczucia przynależności i więzi społecznych. Osoby, które zyskają zatrudnienie i stabilność

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

finansową, będą mogły bardziej aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym, angażując się w różnorodne lokalne projekty i inicjatywy.

Warto podkreślić, że działania te nie będą miały negatywnego wpływu na inne komponenty środowiskowe, takie jak obszary chronione, różnorodność biologiczna, wody czy powietrze. Wspólne inwestycje będą realizowane z poszanowaniem zasobów naturalnych oraz regulacji dotyczących ochrony środowiska. Dbałość o zrównoważony rozwój gminy, a także współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami w zakresie inwestycji, pozwoli na zminimalizowanie negatywnych skutków dla środowiska, zapewniając jednocześnie zrównoważony rozwój gospodarczy.

Podsumowując, wsparcie przedsiębiorców w gminie Pawłów poprzez realizację wspólnych inwestycji ma potencjał do przyniesienia długotrwałych i pozytywnych zmian w jakości życia ludzi. Skupienie się na rozwoju lokalnej społeczności, tworzeniu miejsc pracy oraz wzmacnianiu więzi społecznych jest kluczowe dla budowy silnej i zrównoważonej gminy, w której mieszkańcy mogą aktywnie uczestniczyć w życiu społeczności, przyczyniając się do jej dalszego rozwoju.

Zadanie: Zwiększenie oferty kulturalnej na terenie gminy Pawłów

Zadanie zwiększenia oferty kulturalnej na terenie gminy Pawłów, poprzez zakup sceny mobilnej oraz wyposażenie świetlic wiejskich, ma potencjał przynieść znaczące i pozytywne zmiany w społeczności lokalnej. Nowoczesny sprzęt i odpowiednio zagospodarowane przestrzenie kulturowe stworzą warunki sprzyjające integracji społecznej oraz aktywnemu uczestnictwu mieszkańców w życiu kulturalnym gminy.

Bezpośredni wpływ tej inicjatywy będzie zauważalny w postaci wzrostu liczby wydarzeń kulturalnych i społecznych organizowanych na terenie gminy. Mobilna scena stanie się centralnym punktem, gdzie będą odbywać się koncerty, przedstawienia, festiwale i inne imprezy, angażując mieszkańców w różnorodne formy sztuki i kultury. To stworzy przestrzeń, w której osoby z różnych środowisk i grup wiekowych będą mogły się spotykać, wymieniać doświadczeniami i nawiązywać nowe znajomości. Taka wymiana sprzyja integracji społecznej, tworząc poczucie wspólnoty, które jest kluczowe dla budowania zdrowego i zharmonizowanego społeczeństwa.

W krótkoterminowej perspektywie, mieszkańcy zyskają dostęp do różnorodnych wydarzeń, co może wpłynąć na ich samopoczucie i poczucie przynależności. Dzięki organizowanym warsztatom, koncertom i spotkaniom, osoby będą mogły rozwijać swoje pasje oraz zainteresowania, co z kolei przyczyni się do wzrostu ich zaangażowania w życie gminy. Przykładowo, warsztaty artystyczne lub muzyczne mogą przyciągnąć osoby, które wcześniej nie brały udziału w życiu kulturalnym, motywując je do aktywności.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Średnioterminowe efekty zwiększenia oferty kulturalnej będą widoczne w rozwijaniu umiejętności oraz poszerzaniu wiedzy mieszkańców. Organizowane zajęcia i wydarzenia będą umożliwiały zdobywanie nowych kompetencji, co wpłynie na ich rozwój osobisty. Osoby uczestniczące w warsztatach kulinarnych, plastycznych czy teatralnych będą miały szansę nie tylko na rozwój artystyczny, ale również na poprawę komunikacji i umiejętności interpersonalnych, co jest niezbędne w codziennym życiu społecznym.

Długoterminowo, zwiększenie oferty kulturalnej przyczyni się do trwałych pozytywnych zmian w społeczności Pawłowa. Wzrost aktywności kulturalnej i społecznej mieszkańców wzmocni poczucie przynależności do wspólnoty, co jest niezwykle istotne dla harmonijnego rozwoju gminy. Ludzie, którzy angażują się w życie kulturalne, często stają się bardziej aktywni w innych aspektach życia społecznego, co z kolei prowadzi do większej odpowiedzialności za otoczenie i chęci działania na rzecz dobra wspólnego.

Warto podkreślić, że działania te nie będą miały negatywnego wpływu na inne komponenty środowiskowe, takie jak różnorodność biologiczna, wody czy zasoby naturalne. Zwiększenie oferty kulturalnej koncentruje się na ludziach i ich potrzebach, tworząc przestrzeń dla interakcji i współpracy, a także podnosząc jakość życia mieszkańców. Przestrzeń kulturalna, stworzone przy wykorzystaniu nowoczesnego wyposażenia, będą sprzyjać integracji społecznej bez naruszania zasobów naturalnych czy obszarów chronionych.

Podsumowując, zadanie związane ze zwiększeniem oferty kulturalnej w gminie Pawłów ma potencjał do przyniesienia trwałych, pozytywnych zmian w życiu społecznym mieszkańców. Poprzez tworzenie przestrzeni do spotkań, dyskusji i wymiany doświadczeń, mieszkańcy będą mogli rozwijać się, zdobywać nowe umiejętności oraz budować silną wspólnotę, co przyniesie korzyści nie tylko im, ale również całej gminie.

Zadanie: Renowacja obiektów zabytkowych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów publicznej infrastruktury kulturalnej na obszarze gminy

Realizacja projektu renowacji obiektów zabytkowych, w tym kościoła parafialnego pw. św. Idziego Opata w Tarczku oraz kościoła parafialnego pw. św. Małgorzaty w Chybicach, stanowi istotny krok w kierunku poprawy jakości życia mieszkańców oraz wzmocnienia lokalnej infrastruktury kulturalnej. Prace renowacyjne przyczynią się do zwiększenia atrakcyjności tych obiektów, co może pozytywnie wpłynąć na społeczność lokalną, zachęcając mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym gminy.

W trakcie realizacji projektu, istnieje ryzyko, że prace budowlane mogą negatywnie wpłynąć na lokalną różnorodność biologiczną. W okolicach zabytków mogą znajdować się naturalne siedliska roślin i zwierząt, a ingerencja w te tereny może prowadzić do ich zniszczenia lub degradacji. Choć prace te mogą być prowadzone z uwzględnieniem zasad ochrony

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Środowiska, nie można wykluczyć, że niektóre gatunki roślin i zwierząt mogłyby ucierpieć wskutek prowadzonych działań budowlanych. Dlatego też niezbędne jest przeprowadzenie odpowiednich badań przed rozpoczęciem prac, by zminimalizować potencjalne straty. Ponadto renowacja będzie głównie koncentrować się na istniejących strukturach, minimalizując jakiegokolwiek zmiany w krajobrazie naturalnym oraz ingerencję w tereny przyrodnicze. Zmiany związane z przebudową infrastruktury kulturalnej będą obejmować wyłącznie tereny już zabudowane. W trakcie prac budowlanych stosowane będą technologie, które nie wprowadzają zanieczyszczeń do środowiska naturalnego (np. substancje chemiczne, hałas, emisje spalin).

Z punktu widzenia ludzi, renowacja tych obiektów zabytkowych przyniesie wiele korzyści. Oprócz poprawy estetyki i funkcjonalności budynków, stają się one ważnymi miejscami spotkań, co sprzyja integracji społecznej. Mieszkańcy będą mogli uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych, co w dłuższej perspektywie wzmocni ich poczucie przynależności do wspólnoty. Pozytywne efekty będą widoczne nie tylko w krótkim okresie, gdy mieszkańcy skorzystają z nowo odrestaurowanych przestrzeni, ale również w średnim i długim okresie, poprzez umacnianie więzi społecznych i podnoszenie jakości życia.

W zakresie krajobrazu, projekt renowacji obiektów zabytkowych mają pozytywny, wpływ na otoczenie, gdyż odnowione obiekty poprawiają estetykę krajobrazu i przyciągają turystów.

Podczas gdy renowacja zabytków zazwyczaj prowadzi do pozytywnego wpływu na zabytki i dobra materialne, to przemyślana przebudowa i wyposażenie tych obiektów mogą również wzbogacić ofertę kulturalną gminy. Dobrze zachowane i funkcjonalne obiekty zyskują nowe życie, co przyczyni się do ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego i promowania jego znaczenia wśród mieszkańców i turystów.

Podsumowując, projekt renowacji obiektów zabytkowych na terenie gminy przyniesie szereg korzyści. Ważne jest, aby zrealizowane działania były zrównoważone i uwzględniały zarówno potrzeby lokalnej społeczności, jak i ochronę przyrody. Tylko w ten sposób możliwe będzie osiągnięcie harmonii pomiędzy rozwojem kultury a zachowaniem różnorodności biologicznej oraz dbałością o środowisko naturalne.

Zadanie: Modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Tarczku

Modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Tarczku, obejmująca przebudowę boiska piłkarskiego, siłowni zewnętrznej, placu zabaw, miejsca na ognisko i grilla, oraz montaż monitoringu wizyjnego ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców. Zadanie realizowane będzie w miejscu, w którym funkcjonuje obecne boisko. Modernizacja dotyczy obszaru już zagospodarowanego i użytkowanego jako boisko, co oznacza, że nie ma potrzeby przekształcania nowych terenów naturalnych ani ingerowania w istniejące ekosystemy.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Ponieważ teren jest już wykorzystywany rekreacyjnie, nie stanowi on siedliska cennych gatunków roślin czy zwierząt. Modernizacja nie powinna powodować znaczących zmian w lokalnej bioróżnorodności.

Bezpośrednim skutkiem realizacji tego przedsięwzięcia będzie poprawa dostępności i jakości oferty rekreacyjnej dla mieszkańców, co wpłynie na ich aktywność fizyczną i społeczną. Zwiększenie liczby miejsc do uprawiania sportu i rekreacji może sprzyjać integracji lokalnej społeczności, co ma pozytywny wpływ na ludzi. W dłuższej perspektywie czasowej, nowe obiekty mogą stać się ważnymi miejscami spotkań, co wspiera budowanie więzi międzyludzkich i rozwija aktywność społeczną. W związku z tym, oddziaływanie to można określić jako pozytywne i długoterminowe.

Podczas prac budowlanych mogą wystąpić chwilowe, przejściowe zakłócenia. Związane będą one z hałasem i pyłem pochodzącym od maszyn budowlanych, co może wpływać na lokalną faunę. Będą one miały charakter tymczasowy. Ponadto inwestor będzie prowadził działania i prace w taki sposób, aby zminimalizować hałas, pyły i ich wpływ na środowisko. Stosowane będą sprawne urządzenia i przestrzegane procedury budowlane. Ponadto ewentualne negatywne skutki przeprowadzenia robót budowlanych związanych z ewentualną wycinką roślinności, zostaną skompensowane nowymi nasadzeniami zieleni.

Wpływ na ludzi i krajobraz jest bardziej pozytywny. Nowe obiekty sportowo-rekreacyjne poprawią estetykę okolicy oraz przyciągną mieszkańców i turystów, co postrzegane jest jako pozytywny skutek długoterminowy. Poprawi to jakość życia mieszkańców.

Podsumowując, modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Tarczku przynosi ze sobą przede wszystkim pozytywne efekty dla społeczeństwa, ale może także w niewielkim stopniu chwilowo negatywnie wpłynąć na środowisko. Projekt przyczyni się do wzrostu aktywności społecznej i integracji mieszkańców. Ważne jest, aby w trakcie realizacji przedsięwzięcia uwzględnić aspekty ochrony środowiska, co pozwoli na zminimalizowanie potencjalnych negatywnych skutków na pozostałe komponenty środowiska i wpłynie na maksymalizację korzyści dla społeczności lokalnej. Zaplanowane prace w ramach realizacji tego zadania będą prowadzone w taki sposób, aby zminimalizować ewentualny negatywny wpływ na środowisko.

Zadanie: Poprawa techniczna budynku Ośrodka Zdrowia w Pawłowie

Poprawa techniczna budynku Ośrodka Zdrowia w Pawłowie, w tym jego rozbudowa i dostosowanie do potrzeb osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami, ma potencjał przynieść znaczące korzyści dla lokalnej społeczności. Działania te nie tylko poprawią dostęp do opieki zdrowotnej, ale również zainicjują pozytywne zmiany w życiu mieszkańców.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Bezpośredni wpływ tego przedsięwzięcia odczują przede wszystkim ludzie. Umożliwienie łatwiejszego dostępu do usług zdrowotnych osobom starszym i z szczególnymi potrzebami przyczyni się do ich aktywizacji oraz integracji ze społecznością. Poprawa warunków, w jakich świadczona jest opieka zdrowotna, wpłynie na zdrowie psychiczne i fizyczne pacjentów, co jest szczególnie istotne w kontekście starzejącego się społeczeństwa. Długoterwale korzyści płynące z tego projektu obejmą także wzrost poczucia przynależności i wsparcia wśród osób, które wcześniej mogły czuć się izolowane. Integracja ta z pewnością przyczyni się do polepszenia jakości życia, a także wpłynie na rozwój zdrowego trybu życia wśród mieszkańców.

Wpływ na inne komponenty, takie jak obszary chronione, różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne, pozostaje neutralny. Przeprowadzane prace budowlane, choć mogą wprowadzać zmiany w otoczeniu, nie powinny wpływać na te komponenty w sposób negatywny.

W związku z tym, projekt poprawy Ośrodka Zdrowia w Pawłowie koncentruje się na długotrwałym pozytywnym wpływie na ludzi, zapewniając im lepszy dostęp do usług medycznych i wspierając ich integrację ze społecznością. Inwestycja ta może przynieść realne korzyści w postaci lepszego zdrowia mieszkańców, a także ich aktywności społecznej, co będzie miało pozytywne efekty w dłuższej perspektywie czasowej.

Zadanie: Modernizacja boiska trawiastego z małą infrastrukturą i oświetleniem w Pawłowie

Modernizacja boiska trawiastego w Pawłowie, wraz z budową małej infrastruktury i oświetleniem, stanowi ważny krok w kierunku aktywizacji społecznej i zapobiegania wykluczeniu społecznemu. Projekt ten ma na celu stworzenie przyjaznej przestrzeni dla mieszkańców, która sprzyjać będzie integracji i współpracy wśród różnych grup wiekowych oraz umacnianiu więzi społecznych.

Bezpośredni wpływ na ludzi jest jednym z kluczowych aspektów tej modernizacji. Ulepszona infrastruktura boiska oraz nowe zaplecze sportowe zwiększą atrakcyjność miejsca, co z pewnością przyciągnie mieszkańców do aktywności fizycznej i wspólnych przedsięwzięć. Poprawi to ich samopoczucie, zdrowie fizyczne i psychiczne, a także stworzy możliwości do organizacji lokalnych wydarzeń i spotkań. Umożliwi to także rozwijanie talentów sportowych dzieci i młodzieży, co może prowadzić do większego zaangażowania w życie społeczne.

Prace budowlane wykonywane przy realizacji zadania mogą prowadzić do chwilowych zakłóceń związanych z hałasem i pyłami. Będą one jednak tymczasowe i nie będą negatywnie oddziaływać na faunę i florę. Projekt zakłada minimalną ingerencję w naturalny krajobraz. Prace modernizacyjne, takie jak renowacja nawierzchni trawnika, nie będą wiązały się

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

z usuwaniem cennych elementów przyrodniczych, takich jak drzewa, krzewy czy inne formy roślinności, które mogłyby wspierać lokalną faunę i florę. Dzięki temu nie dojdzie do zniszczenia siedlisk wielu gatunków. Inwestycje w oświetlenie i infrastrukturę mogą wprowadzać zmiany w krajobrazie, co potencjalnie może mieć pozytywny wpływ na estetykę miejsca.

Wpływ na powierzchnię ziemi może być neutralny w wyniku prace budowlane, nie będą prowadzić do degradacji gleby. Projekt zostanie prawidłowo zaplanowany i wykonany z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju, aby ewentualne negatywne skutki mogły zostać zminimalizowane.

Zadanie: Rozbudowa budynku Urzędu Gminy

Rozbudowa budynku Urzędu Gminy, mająca na celu dostosowanie go do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, stanowi kluczowy krok w kierunku zapewnienia równego dostępu do usług publicznych dla wszystkich mieszkańców. Projekt ten ma za zadanie umożliwić osobom z ograniczeniami sprawnościowymi wygodne i swobodne załatwianie spraw społecznych, co jest niezwykle ważne dla ich integracji i aktywności w życiu społecznym.

Bezpośredni wpływ na ludzi jest z pewnością jednym z najważniejszych aspektów tej modernizacji. Dostosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym budowa wind, pochylni i odpowiednich toalet, znacząco zwiększy ich komfort i umożliwi korzystanie z usług urzędowych bez przeszkód. To z kolei przyczyni się do wzrostu poczucia godności, niezależności oraz integracji społecznej tych osób, co jest istotne dla ich dobrostanu psychicznego i fizycznego.

Pośrednie i wtórne efekty modernizacji mogą objawiać się poprzez wzrost zaufania mieszkańców do instytucji publicznych, co może prowadzić do większej aktywności obywatelskiej. Społeczność lokalna, widząc, że ich potrzeby są brane pod uwagę, może czuć się bardziej zaangażowana w życie gminy, co sprzyja integracji i współpracy.

W odniesieniu do pozostałych komponentów środowiskowych, takich jak obszary chronione, różnorodność biologiczna, wody, powietrze, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki oraz dobra materialne, realizacja tego projektu nie będzie miała wpływu. Prace związane z rozbudową dotyczyć będą wnętrza budynku, co oznacza, że żadne z tych komponentów nie zostaną naruszone ani zmienione. W związku z tym, nie można przewidywać żadnych negatywnych skutków dla środowiska naturalnego, które mogłyby wynikać z tej inwestycji.

Podsumowując, projekt rozbudowy budynku Urzędu Gminy w celu dostosowania go do potrzeb osób z niepełnosprawnościami będzie miał długotrwały, pozytywny wpływ na ludzi, natomiast na pozostałe komponenty środowiskowe nie wpłynie w ogóle, co czyni go działaniem korzystnym zarówno społecznie, jak i ekologicznie.

Zadanie: Poprawa funkcjonalno-przestrzenna centrum Pawłowa poprzez budowę chodników i drogi dojazdowej do boisk

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, niniejsze zadanie można zaliczyć do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Szczegóły jednak będą weryfikowane po opracowaniu szczegółowej dokumentacji projektowej dla ww. zadania.

Realizacja projektu poprawy funkcjonalno-przestrzennej centrum Pawłowa, obejmującego budowę chodników i drogi dojazdowej do boisk, ma potencjał przynieść szereg złożonych skutków, zarówno pozytywnych, jak i negatywnych, dla różnych komponentów środowiskowych i społecznych.

Bezpośrednim skutkiem tej inwestycji będzie poprawa bezpieczeństwa na drogach, co ograniczy liczbę kolizji i wypadków. Nowa nawierzchnia drogi oraz dobrze oznakowane chodniki zwiększą widoczność oraz przyczepność, co wpłynie na kontrolę nad pojazdem i sprawi, że ruch pieszy oraz rowerowy stanie się bardziej komfortowy i bezpieczny. Można spodziewać się, że to wpłynie na większą aktywność fizyczną mieszkańców, co z kolei może przynieść pozytywne efekty zdrowotne.

Pośrednie efekty mogą obejmować wzrost dostępności obiektów publicznych, co zachęci mieszkańców do korzystania z boisk i innych miejsc rekreacyjnych. Umożliwienie łatwiejszego dostępu do tych obiektów, zarówno dla pieszych, jak i rowerzystów, może sprzyjać integracji społecznej i aktywizacji lokalnej społeczności.

Planowana inwestycja nie obejmuje swoim zasięgiem obszarów Natura 2000. Droga i chodniki zostaną zaprojektowane w obrębie już istniejących terenów zurbanizowanych lub użytkowanych, co oznacza, że projekt nie wpływa negatywnie na środowisko i na siedliska przyrodnicze. Prowadzenie prac budowlanych wiąże się z tymczasową emisją hałasu i pyłów z maszyn, jednak ma to charakter przejściowy i nie wpływa negatywnie na środowisko. Zastosowany zostanie sprawny sprzęt i przestrzegane będą procedury budowlane i środowiskowe, aby zminimalizować ewentualny wpływ tych działań na środowisko. W ramach projektu, w miarę możliwości, zostaną zachowane istniejące drzewa, krzewy i inne elementy roślinne. W przypadku, gdyby konieczne było usunięcie niektórych roślin, planowane będzie ich przeniesienie lub zasadzenie nowych roślin, które będą wspierać lokalną bioróżnorodność.

Negatywne skutki mogą wystąpić także w kontekście jakości powietrza, zwłaszcza podczas etapu budowy, kiedy to mogą wystąpić emisje związane z pracami budowlanymi oraz zwiększone natężenie ruchu pojazdów dostawczych. Budowa drogi i chodników będzie

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

wymagała jedynie minimalnych prac ziemnych, co ograniczy możliwość zakłócenia struktury gleby oraz zmniejszy ryzyko zniszczenia siedlisk roślinnych i zwierzęcych.

W zakresie wpływu na krajobraz projekt zakłada minimalną ingerencję w istniejącą roślinność. W miarę możliwości, wszystkie drzewa, krzewy oraz inne rośliny, które mogą być zachowane w obrębie projektowanej infrastruktury, będą pozostawione. Jeśli konieczne będzie usunięcie jakiegokolwiek roślinności, zostaną podjęte działania na rzecz jej odbudowy lub przesadzenia.

Budowa chodników i drogi dojazdowej do boisk w Pawłowie, zaplanowana w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju, nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko. Projekt zakłada minimalną ingerencję w środowisko, wobec tego inwestycja nie wpłynie negatywnie na bioróżnorodność ani na lokalny ekosystem, a wręcz przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, tworząc bardziej funkcjonalną, estetyczną i zrównoważoną przestrzeń publiczną.

Zadanie: Rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy

Rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy to przedsięwzięcie, które ma potencjał przynieść liczne korzyści, ale także wiąże się z pewnymi wyzwaniami. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, niniejsze zadania zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Bezpośredni wpływ tego projektu będzie zauważalny w poprawie jakości życia mieszkańców. Zwiększenie stopnia skanalizowania i zwodociągowania budynków mieszkalnych przyczyni się do poprawy warunków sanitarnych, co jest kluczowe dla zdrowia społeczności. Umożliwi to również mieszkańcom lepszy dostęp do wody pitnej oraz systemów odprowadzania ścieków, co jest niezbędne do zachowania higieny.

Pośrednie efekty realizacji projektu obejmują rozwój lokalnej gospodarki. Usprawnienie dostępu do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej może zachęcić nowych inwestorów do osiedlenia się w gminie, co przyczyni się do tworzenia nowych miejsc pracy oraz wzrostu lokalnego zatrudnienia. Wzrost standardów życia mieszkańców może również prowadzić do większego zaangażowania społecznego i ekonomicznego, co wspiera aktywizację lokalnej społeczności.

Budowa infrastruktury sieci wodociągowo - kanalizacyjnej będzie miała bezpośrednio pozytywny wpływ na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wody i powierzchnię ziemi. Prawidłowo funkcjonująca sieć kanalizacyjna będzie ograniczała powstawanie zbiorników i niekontrolowane przedostawanie się zanieczyszczeń ciekłych do gleby, przez co jakość gruntów i wód podziemnych może się pogorszyć. Dodatkowo dzięki takim oddziaływaniom zmniejszy się zagrożenie życia zwierząt żyjących w glebie, co również

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

korzystnie wpłynie na różnorodność biologiczną oraz prawidłowe funkcjonowanie roślin, które nie będą pobierać zanieczyszczeń z gleb poprzez swoje korzenie. Ponadto, prawidłowo działająca sieć kanalizacyjna pozytywnie wpływa na ludzi, gdyż prawidłowe odprowadzanie nieczystości ciekłych minimalizuje ryzyko zagrożenia dla zdrowia ludzi wynikające z niedostatecznie oczyszczonych ścieków. Realizacja tego zadania może negatywnie, wpłynąć na powierzchnię ziemi, gdyż zakres prac jest ściśle związany z rozkopami gruntów, co może powodować nieodwracalną ingerencję na ten komponent. Negatywne oddziaływanie na ludzi, zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną, krajobraz i wody będzie krótkotrwałe, związane z zakresem prac. Wystąpi ono na etapie realizacji przedmiotowej inwestycji i będzie wiązało się z generowanym hałasem przez wykorzystywane urządzenia i maszyny. Zadanie nie będzie w znaczący sposób oddziaływać na obszary chronione (w tym obszary Natura 2000), powietrze, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Reasumując, projekt rozbudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w gminie przyniesie zarówno przede wszystkim pozytywne skutki. Kluczowe będzie odpowiednie zaplanowanie i przeprowadzenie robót budowlanych, aby zminimalizować ewentualne negatywne skutki dla różnorodności biologicznej i krajobrazu, a jednocześnie maksymalizować korzyści dla mieszkańców oraz lokalnej gospodarki.

Zadanie: Przebudowa dróg w miejscowości Tarczek-Nowa Wieś

W związku z tym, iż przebudowa drogi obejmuje odcinek o długości ok. 600 mb, przedsięwzięcie to nie jest projektem, który zaliczany jest do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Przebudowa drogi w miejscowości Tarczek - Nowa Wieś to projekt, który może znacząco wpłynąć na różne aspekty życia lokalnej społeczności oraz na środowisko naturalne. Realizacja tego przedsięwzięcia przyniesie bezpośrednio korzyści w postaci poprawy bezpieczeństwa na drogach, co ma kluczowe znaczenie dla wszystkich użytkowników. Nowa nawierzchnia drogi, odpowiednio oznakowana, poprawi widoczność, przyczepność oraz kontrolę nad pojazdem, co w rezultacie przyczyni się do ograniczenia liczby kolizji drogowych. Efektem tego będzie także zwiększenie płynności ruchu, co ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców gminy.

Pośrednie skutki realizacji tego projektu będą miały szerszy zasięg. Lepszy dojazd do obiektów publicznych, takich jak szkoły, placówki medyczne czy miejsca kultu, wpłynie na zwiększenie dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców i zachęci ich do udziału w wydarzeniach gminnych.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Realizacja inwestycji będzie odbywać się poza obszarem chronionym – obszarem Natura 2000. Podczas prac budowlanych mogą wystąpić chwilowe, przejściowe zakłócenia. Związane będą one z hałasem i pyłem pochodzącym od maszyn budowlanych, co może wpływać na lokalną faunę. Będą one miały charakter tymczasowy. Ponadto inwestor będzie prowadził działania i prace w taki sposób, aby zminimalizować hałas, pyły i ich wpływ na środowisko. Stosowane będą sprawne urządzenia i przestrzegane procedury budowlane. Ponadto ewentualne negatywne skutki przeprowadzenia robót budowlanych związanych z ewentualną wycinką roślinności, zostaną skompensowane nowymi nasadzeniami zieleni.

W krótkim okresie, na etapie budowy, można spodziewać się negatywnego wpływu na jakość powietrza i powierzchnię ziemi, w związku z emisją spalin i hałasem związanym z pracami drogowymi. W dłuższej perspektywie, nowa nawierzchnia drogi i poprawa infrastruktury mogą jednak przyczynić się do ograniczenia emisji spalin poprzez zwiększenie efektywności transportu, co wpływa pozytywnie na jakość powietrza.

Pod względem krajobrazu, realizacja projektu może również wiązać się z chwilowymi, ale zauważalnymi zmianami w estetyce otoczenia. Możliwość lepszego dostępu do terenów zielonych czy atrakcji turystycznych może przyczynić się do ich większej popularności, jednak zmiany w ukształtowaniu terenu oraz wycinka roślinności mogą wywołać negatywny wpływ na postrzeganą jakość krajobrazu.

Kolejnym istotnym aspektem są zabytki i dobra materialne w obrębie przebudowywanej drogi. W przypadku nieostrożnych prac budowlanych istnieje ryzyko ich uszkodzenia. Dlatego ważne jest, aby wszystkie działania były przeprowadzane z uwzględnieniem odpowiednich przepisów ochrony dziedzictwa kulturowego.

Podsumowując, przebudowa drogi w miejscowości Tarczek - Nowa Wieś przynosi zarówno korzyści, jak i ryzyka. Kluczowe będzie odpowiednie planowanie i zarządzanie tym projektem, aby maksymalizować pozytywne efekty dla lokalnej społeczności oraz minimalizować negatywne skutki dla środowiska naturalnego i różnorodności biologicznej.

Zadanie: Rozwiązanie problemu środowiskowego poprzez wymianę azbestu (eternitu)

Rozwiązanie problemu środowiskowego poprzez wymianę azbestu (eternitu) jest przedsięwzięciem, które ma na celu unieszkodliwienie tego szkodliwego materiału na terenie gminy. Realizacja tego zadania przyniesie szereg korzyści dla różnych komponentów środowiska oraz dla społeczności lokalnej.

Bezpośredni wpływ tego projektu na zdrowie ludzi będzie niezwykle pozytywny. Azbest, znany z właściwości rakotwórczych, stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia mieszkańców. Usunięcie eternitu z budynków i terenów otwartych przyczyni się do poprawy jakości życia

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

oraz zdrowia mieszkańców, minimalizując ryzyko wystąpienia chorób układu oddechowego i nowotworów.

Pośrednio, realizacja tego przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy jakości powietrza. Zmniejszenie obecności azbestu w otoczeniu pozwoli na redukcję zanieczyszczeń, co wpłynie na poprawę jakości powietrza. To z kolei pozytywnie oddziałuje na zdrowie ludzi oraz zwierząt, co w dłuższej perspektywie przyczyni się do zwiększenia różnorodności biologicznej w regionie. W wyniku usunięcia azbestu, zarówno rośliny, jak i zwierzęta będą miały lepsze warunki do życia, co wspiera ich zdrowy rozwój i zapewnia lepsze siedliska.

Z perspektywy długoterminowej, skutki tego działania będą miały także pozytywny wpływ na obszary chronione, w tym tereny Natura 2000. Poprawa jakości środowiska naturalnego, wynikająca z usunięcia szkodliwego materiału, przyczyni się do zwiększenia bioróżnorodności i ochrony cennych ekosystemów. Umożliwi to również zachowanie cennych gatunków roślin i zwierząt, które mogą być zagrożone w wyniku obecności azbestu w ich siedliskach.

Na klimat, unieszkodliwienie eternitu również wpłynie pozytywnie. Azbest w budynkach może przyczyniać się do wzrostu zanieczyszczeń atmosferycznych, a ich usunięcie ograniczy emisję szkodliwych substancji. Dzięki temu poprawi się jakość powietrza, co może przyczynić się do walki z globalnym ociepleniem i zmianami klimatycznymi.

Wody również zyskają na tej wymianie. Azbest, jeśli nie jest odpowiednio unieszkodliwiony, może przedostać się do systemów wodnych i zanieczyścić źródła wody pitnej. Eliminacja azbestu z terenów rewitalizacyjnych pozwoli na ochronę zasobów wodnych i zachowanie ich czystości.

Chociaż realizacja tego projektu nie wpłynie bezpośrednio na zabytki i dobra materialne, może przyczynić się do ich lepszej ochrony w kontekście ochrony środowiska.

Podsumowując, unieszkodliwienie azbestu na terenie gminy jest kluczowym krokiem w kierunku poprawy stanu środowiska. Pozytywne efekty obejmują zdrowie ludzi, jakość powietrza i wód, różnorodność biologiczną, a także długofalowy wpływ na ochronę obszarów chronionych i zmiany klimatyczne. W rezultacie, projekt ten sprzyja zrównoważonemu rozwojowi i tworzeniu zdrowszego oraz bardziej bezpiecznego otoczenia dla mieszkańców.

Zadanie: Odnowienie krzyża przy drodze w Tarczku

Odnowienie krzyża przy drodze w Tarczku, położonego w bliskim sąsiedztwie romańskiego kościoła i drogi królewskiej, stanowi nie tylko akt konserwacji obiektu religijnego, ale również ma szereg potencjalnych wpływów na różne komponenty środowiskowe i społeczne.

Bezpośrednim skutkiem renowacji krzyża będzie przywrócenie mu pierwotnej funkcji kulturowej oraz społecznej, co pozytywnie wpłynie na lokalną wspólnotę. Odbudowa krzyża

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

nie tylko przyciągnie mieszkańców Tarczku oraz pielgrzymów, ale także zintegrować społeczność, mobilizując ją do wspólnego działania na rzecz lokalnych inicjatyw kulturalnych. Takie zaangażowanie społeczne sprzyja poprawie jakości życia mieszkańców, wspierając aktywność obywatelską i poczucie przynależności do wspólnoty.

Pośrednie efekty renowacji krzyża mogą dotyczyć zwiększenia zainteresowania turystów oraz pielgrzymów, co z kolei może wpłynąć na rozwój lokalnej gospodarki.

W kontekście obszarów chronionych, w tym Natura 2000, można zauważyć, że realizacja zadania nie powinna bezpośrednio wpływać na te obszary, o ile prace renowacyjne będą prowadzone z uwzględnieniem lokalnych przepisów ochrony środowiska. W przypadku zachowania ostrożności w trakcie prac, negatywny wpływ na różnorodność biologiczną powinien być zminimalizowany, a potencjalne zagrożenia dla roślin i zwierząt w otoczeniu krzyża mogą być zredukowane.

Kiedy mowa o komponentach takich jak wody, powietrze, krajobraz czy klimat, odnowienie krzyża może przynieść korzyści estetyczne, które poprawią wygląd przestrzeni publicznej. Urokliwy krzyż, odnowiony i zadbane, może wzbogacić krajobraz kulturowy regionu, co przyczynia się do lepszego odbioru wizualnego.

Długoterminowe efekty realizacji tego projektu obejmują trwałą poprawę jakości życia w społeczności lokalnej.

Prace renowacyjne mogą chwilowo zakłócić lokalny ekosystem, powodując drobne zmiany w krajobrazie. Może to wpływać na zwierzęta w okolicy, które mogą być wrażliwe na zmiany w swoim otoczeniu. Ważne jest, aby przy planowaniu i realizacji projektu brać pod uwagę te czynniki, by zminimalizować negatywne skutki.

W odniesieniu do zabytków i dóbr materialnych, renowacja krzyża z pewnością przyczyni się do ich ochrony i zachowania dla przyszłych pokoleń. Jako element kultu religijnego, krzyż ma znaczenie historyczne i kulturowe, a jego renowacja pozwoli na utrzymanie tego dziedzictwa w dobrym stanie.

Podsumowując, odnowienie krzyża przy drodze w Tarczku przynosi szereg pozytywnych skutków, zarówno społecznych, jak i estetycznych. Poprawia jakość życia lokalnej społeczności, wpływa na integrację, a także przyczynia się do ochrony i promocji wartości kulturowych, co ma ogromne znaczenie dla rozwoju regionu.

Zadanie: Modernizacja drogi dojazdowej do cmentarza komunalnego

Modernizacja drogi dojazdowej do cmentarza komunalnego ma na celu poprawę bezpieczeństwa oraz jakości infrastruktury drogowej, co przynosi różnorodne skutki dla otoczenia. W związku z tym, iż projekt dotyczy zmiany nawierzchni, jej oznakowania

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

i oświetlenia przedsięwzięcie to nie jest projektem, który zaliczany jest do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Realizacja tego zadania będzie miała bezpośredni pozytywny wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego. Nowa nawierzchnia, odpowiednie oznakowanie i oświetlenie drogi znacznie poprawiają widoczność oraz kontrolę nad pojazdem, co przyczyni się do ograniczenia liczby kolizji drogowych. Krótkoterminowe efekty związane z budową mogą wiązać się z chwilowym utrudnieniem w ruchu, co może wpłynąć na komfort mieszkańców, jednak po zakończeniu prac, drogi będą znacznie bardziej funkcjonalne.

W trakcie prac modernizacyjnych mogą wystąpić niepożądane skutki dla zwierząt i roślin, które mogą być zakłócone przez hałas i ruch związany z budową. Chwilowe zanieczyszczenie powietrza oraz negatywne skutki dla powierzchni ziemi mogą wystąpić podczas eksploatacji maszyn budowlanych. Będą one miały jednak charakter tymczasowy i przejściowy. Zastosowanie sprawnych maszyn i prowadzenie prac przestrzegając procedur budowlanych i środowiskowych wpłynie na to, że działanie to nie będzie miało w efekcie natywnego wpływu na środowisko. Ponadto droga dojazdowa do cmentarza znajduje się na terenie już użytkowanym, w związku z tym modernizacja nie wymaga zajmowania nowych terenów zielonych ani obszarów cennych przyrodniczo. W związku z tym nie dochodzi do naruszenia naturalnych siedlisk roślinnych i zwierzęcych.

Skumulowane efekty, zarówno pozytywne, jak i negatywne, mogą manifestować się poprzez długotrwale zmiany w krajobrazie oraz wpływ na klimat lokalny. Przy modernizacji drogi istotne jest, aby prowadzić prace w sposób zgodny z przepisami ochrony środowiska, aby minimalizować negatywne skutki dla otaczającej przyrody. Negatywny wpływ na zabytki i dobra materialne może się zdarzyć, jeżeli prace budowlane będą przeprowadzane blisko obszarów o wartości historycznej, co wymaga szczególnej ostrożności i zachowania zasady ochrony tych obiektów.

Podsumowując, przy modernizacji drogi dojazdowej do cmentarza komunalnego kluczowe jest, aby prowadzić prace w sposób zrównoważony, z uwzględnieniem ochrony różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa kulturowego, co pozwoli zminimalizować potencjalne zagrożenia i w pełni wykorzystać korzyści płynące z inwestycji.

7.3. Oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne przedsięwzięć określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji na środowisko przyrodnicze

W niniejszej Prognozie przeprowadzono analizę wpływu na środowisko planowanych przedsięwzięć w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 przy założeniu, że przedsięwzięcia będą spełniały wszystkie obowiązujące obecnie wymagania przepisów Prawa ochrony środowiska. Zakres i forma przedstawionych niżej przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko jest zgodna z ustaleniami art. 51 ust. 2 pkt 2e ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Przedstawiona ocena ma charakter pogładowy, gdyż dla przedsięwzięć faktycznie oddziałujących na środowisko powinny zostać opracowane szczegółowe raporty o oddziaływaniu na środowisko na etapie ubiegania się o pozwolenie na budowę.

Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko ustaleń Gminnego Programu Rewitalizacji:

Obszary Natura 2000 – wszelkie prace budowlano-modernizacyjne nie będą oddziaływać na obszary Natura 2000 oraz obiekty chronione. Realizowane inwestycje, których znana jest dokładnie lokalizacja nie będą wdrażane na tych obszarach oraz nie wpłyną na ich integralność, naturalny zasięg i obszary mieszczące się w obrębie siedlisk przyrodniczych. Wobec tego nie przewiduje się negatywnego oddziaływania realizowanych zadań na obszary Natura 2000. Podczas realizacji zadań uwzględnione zostaną założenia Planów Zadań Ochronnych ustanowionych dla Obszarów Natura 2000 oraz pozostałych form ochrony przyrody znajdujących się na terenie gminy.

Różnorodność biologiczna – w zakresie tego komponentu należy spodziewać się oddziaływania bezpośredniego, przede wszystkim pozytywnego. Realizacja części zaplanowanych działań infrastrukturalnych może wiązać się z koniecznością usunięcia nasadzeń, co wiąże się z ryzykiem zmniejszenia różnorodności biologicznej. Jednakże zaplanowane zadania przewidują także rozwój terenów zielonych, co daje nadzieje na zastosowanie nowych gatunków. Ponadto na wskazanych terenach, gdzie miałyby wystąpić konieczność usunięcia nasadzeń, w miarę możliwości zastosowane zostaną nasadzenia kompensacyjne.

Ludzie – wszystkie zaproponowane działania mają bezpośredni i pośredni, długoterminowy i stały pozytywny wpływ lub wpływają obojętnie na zdrowie i życie ludzi. Szczególnie inwestycje wpływające na poprawę warunków życia mieszkańców, zapobiegające pogarszaniu się

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

otaczającego środowiska i uwrażliwiające na problem stanu przyrody, wywierają pozytywny wpływ. Przejściowe uciążliwości mogą wystąpić na etapie budowy (realizacji) niektórych inwestycji. Realizacja założeń Gminnego Programu Rewitalizacji przyczyni się do poprawy stanu życia i zdrowia mieszkańców.

Zwierzęta – zaplanowane działania mogą zarówno w sposób pozytywny, jak i negatywny wpłynąć na zwierzęta. Planowane działania związane z rozwojem terenów zielonych mogą stać się nowym miejscem siedlisk zwierząt, dając im przy tym lepsze warunki osiedlenia się. Podczas wykonywania prac budowlanych może wystąpić chwilowe oddziaływanie na faunę i florę, jednakże będzie to tymczasowe i odwracalne działanie. Ponadto prace będą wykonywane w sposób aby zminimalizować możliwość negatywnego wpływu poprzez stosowanie sprawnego sprzętu, przestrzeganie procedur środowiskowych.

Rośliny – zaplanowane działania mogą wpłynąć na rośliny. Rozwój terenów zielonych oraz edukacja ekologiczna mieszkańców przyczynia się do zwiększenia dbałości o ten komponent. Istnieje jednak ryzyko, że podczas działań infrastrukturalnych dojdzie do konieczności likwidacji drzew lub krzewów – będzie to jednak kompensowane nowymi nasadzeniami. Na etapie realizacji działań mogących negatywnie krótkotrwale wpłynąć na rośliny, zostaną one odpowiednio zabezpieczone, aby tego uniknąć. Podczas wykonywania prac budowlanych może wystąpić chwilowe oddziaływanie na faunę i florę, jednakże będzie to tymczasowe i odwracalne działanie. Ponadto prace będą wykonywane w sposób aby zminimalizować możliwość negatywnego wpływu poprzez stosowanie sprawnego sprzętu, przestrzeganie procedur środowiskowych. Ponadto ewentualne negatywne skutki przeprowadzenia robót budowlanych związanych z ewentualną wycinką roślinności, zostaną skompensowane nowymi nasadzeniami zieleni.

Wody – długotrwale oddziaływanie pozytywne poprzez ograniczenie przenikania nieczystości i szkodliwych substancji do wód, m.in. rozwój gospodarki ściekowej. Ponadto pozytywny wpływ na wody ma również promowanie rozwiązań w zakresie zwiększania retencji. Działania te mają na celu regulowanie odpowiednich stosunków wodnych, zapewnienie jej jakości oraz eliminację zagrożeń związanych z wodami.

Powietrze – oddziaływanie bezpośrednie, krótkotrwale negatywne (na etapie budowy - emisja pyłu przy pracach ziemnych), pośrednie, długotrwale, pozytywne (ograniczenie emisji spalin z pojazdów mechanicznych). Działania z zakresu budowy dróg rowerowych, budowa/modernizacja dróg, budowy oświetlenia mają na celu poprawę jakości powietrza.

Powierzchnia ziemi – przekształcenia powierzchni ziemi związane będą m.in. z realizacją inwestycji liniowych, w trakcie prowadzonych robót następuje oddziaływanie bezpośrednie

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

i pośrednie, krótkotrwałe, negatywne (na etapie budowy i prac ziemnych, zdjęta warstwa ziemi).

Krajobraz – w myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji z dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98), istnieje potrzeba ochrony krajobrazu oraz konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Planują zadania Gmina Pawłów weźmie pod uwagę konieczność ochrony i zachowania krajobrazu. Zadania zrealizowane zostaną jednak w sposób bezpieczny dla krajobrazu i umożliwiający zachowanie jego najcenniejszych elementów. Oddziaływania na krajobraz będą mieć miejsce w przypadku działań infrastrukturalnych. Większość z nich nie jest znacząca i ma charakter czasowy i odwracalny, gdyż wynika m.in. miejscami służącymi potrzebą placu budowy. Ponadto działania będą realizowane na obszarach głównie zurbanizowanych i przekształconych, nie wpływając negatywnie na istniejący krajobraz. Część zadań związanych z modernizacją przyczynia się do poprawy estetyki obiektów. Ewentualne zmiany lub ingerencje na nowych terenach będą analizowane pod kątem potrzeby ochrony krajobrazu i prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych, zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. Infrastruktura będzie integrowana z krajobrazem przez odpowiednią lokalizację i ukształtowanie np. trasy dróg, dobór materiałów, zastosowanie zieleni oraz odpowiednią estetykę obiektów.

Klimat – zjawiska pogodowe, spowodowane zmianami klimatu, tj. fale upałów, susze, powodzie, ekstremalne opady, fale chłodu niosą za sobą negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego. Realizacja działań zaplanowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji nie będzie wpływać negatywnie na mikroklimat gminy. Przedsięwzięcia nie mają negatywnego oddziaływania na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych i wilgotnościowych oraz nie przewidują pogłębienia się zmian klimatu wywołanych realizacją zadań. W procesie projektowania zaplanowanych interwencji uwzględnione zostanie budowanie infrastruktury dostosowanej do zmieniających się warunków klimatycznych. Istotne będzie jej wykonanie z odpowiednich materiałów odpornych na oddziaływanie chemiczne, termiczne i obciążenia statystyczne.

Zasoby naturalne – żadne z zaplanowanych działań nie wpływa na wskazany komponent, jednakże wszystkie zaplanowane działania mają na celu poprawę elementów środowiska na terenie gminy Pawłów, także zasobów naturalnych.

Zabytki i dobra materialne⁷ – w ramach GPR zaplanowano działania skupiające się na renowacji zabytków, co wpływa w sposób długotrwale pozytywny na poprawę lub zachowanie ich w stanie nienaruszonym. Pozostałe działania będą realizowane w sposób, aby nie wpłynąć w sposób negatywny na dobra materialne i zabytki, dlatego też jeżeli istniałoby takie ryzyko, zostaną one zabezpieczone na czas prowadzonych prac.

7.4. Oddziaływania na etapie realizacji inwestycji – etap budowy

Etap realizacji prac budowlanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji może wiązać się z ich negatywnym, krótkotrwałym lub chwilowym oddziaływaniem na środowisko naturalne. Ze względu na charakter prac, uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy i krótkotrwały.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR) oprócz projektów społecznych obejmuje również zadania infrastrukturalne. Budowa, modernizacja infrastruktury, obiektów, będzie miała pewien wpływ na środowisko, jednakże nie będzie to oddziaływanie znaczące i długotrwale, gdyż zadania te są zaplanowane w sposób minimalizujący negatywne skutki. W wielu przypadkach wpływy będą krótkotrwałe i lokalne, a zastosowanie odpowiednich środków ochronnych oraz dobrych praktyk budowlanych dodatkowo ograniczy ich zakres.

W dalszej części scharakteryzowano oddziaływania planowanych działań na etapie ich budowy w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska.

7.4.1. Zasoby naturalne

W trakcie realizacji zadań związanych z budową i modernizacją infrastruktury w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji, zasoby naturalne będą wykorzystywane głównie do pozyskania surowców, takich jak piasek, żwir, kamień, a także drewno czy woda. Bezpośrednie oddziaływanie w tym przypadku będzie miało miejsce przede wszystkim na etapie wydobycia i transportu surowców. Choć wpływ ten może być oceniony jako negatywny, jego intensywność będzie ograniczona czasowo, występując głównie podczas trwania prac budowlanych. Można uznać, że jest to krótkoterminowe oddziaływanie, które ustąpi po zakończeniu projektu.

Długoterminowo, po zakończeniu prac budowlanych, wpływ na zasoby naturalne zanika, a odpowiedzialne podejście do realizacji inwestycji infrastrukturalnych w ramach GPR może wręcz prowadzić do pozytywnych efektów.

---

⁷ Dobro materialne – jest tym wszystkim, co dany człowiek może gromadzić wokół siebie tworząc własne środowisko materialne.

7.4.2. Ludzie

Oddziaływanie prac budowlanych na ludzi, zwłaszcza mieszkańców obszarów objętych rewitalizacją, może być zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie. Na etapie budowy występują różne uciążliwości, takie jak hałas, pył oraz ograniczenia w ruchu drogowym, które mogą utrudniać codzienne życie lokalnej społeczności. Oddziaływanie to jest jednak krótkoterminowe i ograniczone czasowo do okresu trwania prac budowlanych, a po ich zakończeniu sytuacja wraca do normy.

W dłuższej perspektywie, budowa nowych dróg, chodników czy poprawa infrastruktury budynków mieszkalnych, przynosi wymierne korzyści mieszkańcom. Długoterminowe, pośrednie oddziaływanie realizowanych inwestycji będzie pozytywne, ponieważ poprawa infrastruktury publicznej i warunków życia w gminie zwiększy komfort życia, bezpieczeństwo oraz dostępność do różnych usług. Prace budowlane mogą też przyczynić się do krótkoterminowego wzrostu zatrudnienia w regionie, co ma również pozytywny efekt na społeczność lokalną.

Podsumowując, wpływ prac budowlanych na ludzi jest chwilowy i negatywny jedynie w czasie realizacji inwestycji, natomiast długoterminowe oddziaływanie jest zdecydowanie pozytywne. Inwestycje w ramach GPR dążą do poprawy jakości życia, co przynosi korzyści społeczności zarówno pod względem materialnym, jak i społecznym.

7.4.3. Zwierzęta

Budowa i modernizacja infrastruktury mogą mieć bezpośredni wpływ na zwierzęta żyjące na terenach objętych inwestycjami. W czasie realizacji prac może dojść do chwilowych zakłóceń związanych z emisją hałasu i pyłu z maszyn budowlanych.

Przy projektowaniu kwestii technicznych i lokalizacyjnych zadania powinny zostać zaplanowane w taki sposób, aby omijały obszary o szczególnym znaczeniu dla ochrony przyrody, takie jak rezerваты, siedliska chronione czy inne miejsca o wysokiej wrażliwości ekologicznej, zwłaszcza te będące częścią sieci Natura 2000. Ponadto prace będą wykonywane w sposób aby zminimalizować możliwość negatywnego wpływu poprzez stosowanie sprawnego sprzętu, przestrzeganie procedur środowiskowych.

Działania infrastrukturalne zostaną starannie zaplanowane, aby minimalizować wpływ na lokalne ekosystemy. Zastosowanie środków ochronnych, takich jak tworzenie korytarzy ekologicznych lub okresowe wstrzymanie prac w okresie rozrodu zwierząt, może znacząco ograniczyć negatywne skutki.

Długoterminowo, po zakończeniu budowy, wpływ na zwierzęta może być neutralny, a w niektórych przypadkach pozytywny. Rewitalizacja terenów zielonych oraz tworzenie

nowych obszarów zieleni mogą przyciągać zwierzęta, tworząc dla nich nowe siedliska. Zatem ewentualne negatywne oddziaływanie ogranicza się głównie do fazy budowy i jest przejściowe.

7.4.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Podczas etapu budowy, wody powierzchniowe i podziemne mogą być narażone na zanieczyszczenia, co stanowi bezpośrednie, negatywne oddziaływanie. Wycieki paliw, olejów czy chemikaliów z maszyn budowlanych, a także zwiększony spływ wód opadowych z terenu budowy mogą prowadzić do pogorszenia jakości wód. W tym kontekście wpływ ten będzie jednak krótkoterminowy, ograniczony do okresu prowadzenia prac, i może zostać zminimalizowany poprzez odpowiednie zarządzanie placem budowy i stosowanie technologii przyjaznych środowisku.

Dobrze zaplanowane projekty budowlane, uwzględniające ochronę wód i zastosowanie systemów odwodnieniowych, mogą przyczynić się do poprawy stanu hydrologicznego obszaru. Odpowiednie systemy kanalizacji i odwodnienia pozwolą na ograniczenie spływów powierzchniowych i ochronę przed erozją.

Długoterminowo, inwestycje związane z zarządzaniem wodą, takie jak budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej mają pozytywny wpływ na środowisko. Inwestycje te mogą poprawić jakość wód oraz zwiększyć ich retencję, co jest korzystne zarówno dla środowiska, jak i dla mieszkańców.

Obszar gminy Pawłów leży w zlewni następujących JCWP, dla których wyznaczono następujące cele środowiskowe:

- RW2000062348529 Pokrzywianka – cel środowiskowy:
  - dobry stan ekologiczny,
  - stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.
- RW20000323479 Kamienna od Żarnówki do Świśliny – cel środowiskowy:
  - dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych,
  - stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.
- RW200006234859 Świślina do zb. Wióry – cel środowiskowy:
  - dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

- stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.
- RW20000623489 Świślina od zb. Wióry do ujścia – cel środowiskowy:
  - umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych,
  - stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.
- RW200023234859 Zb. Wióry – cel środowiskowy:
  - dobry potencjał ekologiczny,
  - stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w+b)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.⁸

Realizacja założeń Programu pozwoli na przybliżenie osiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na terenie gminy Pawłów. Realizacja przedsięwzięć, które mogłyby pogorszyć stan wód oraz ograniczyć ich funkcje ekologiczne, jest zabroniona. JCWP i JCWPd, które zostały określone w Planie gospodarowania wodami, jako mające zły stan lub wskazano je, jako zagrożone osiągnięciem celów środowiskowych są szczególnie wrażliwe na ewentualne zanieczyszczenia. Szczegółowa ocena wpływu konkretnego przedsięwzięcia na wody jest dokonywana na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Prawidłowo przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko skutecznie wskazuje możliwości eliminacji potencjalnych negatywnych oddziaływań na cele ochrony jednolitych części wód podziemnych.

Poniżej przedstawiono cele środowiskowe dla obszarów chronionych znajdujących się w obrębie zlewni JCWP z terenu gminy:

- Sieradowicki Park Krajobrazowy: Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeka, ciek, źródła, bagienny bór trzcinnikowy, świerczyna na torfie, podgórski łąg jesionowy, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych. Zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory i fauny; zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania rzeźby lessowej; zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy); zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,

---

⁸ <http://karty.apgw.gov.pl/4200/jcw-powierzchniowe>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

w tym w szczególności torfowisk [wymaga: zachowania lub odtworzenia bagiennych warunków wodnych torfowisk, borów bagiennych i olsów, zachowania naturalnego charakteru nie przekształconych dotychczas cieków, zachowania zasilania źródeł, zachowania procesów erozji lessowej.

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej: Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków. Zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych
- Sieradowicki Obszar Chronionego Krajobrazu: Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych
- obszar Natura 2000 Łysogóry (PLH260002): Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 6410, 91D0, 91E0; gatunki: *Triturus cristatus*, *Castor fiber*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Vertigo angustior* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- obszar Natura 2000 Wzgórza Kunowskie: Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3260, 6410, 6430, 91E0, 91F0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Eudontomyzon mariae*, *Lampetra planeri*, *Lycaena dispar*, *Lycaena helle*, *Ophiogomphus cecilia*, *Phengaris teleius* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- obszar Natura 2000 Ostoja Sieradowicka: Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 6410, 7120, 7140, 91D0, 91E0, 91F0; gatunki: *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Lycaena dispar* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].,
- użytek ekologiczny Zespół Parkowy w Pokrzywnicy,
- stanowisko dokumentacyjne Wąwóz Siłki: zachowanie przedmiotów ochrony,
- 10 pomników przyrody: zachowanie tworu przyrody.⁹

W karcie każdej JCWP określono cele środowiskowe wyznaczone dla ochrony obszarów chronionych, występujących w ich obrębie. Działania rewitalizacyjne, realizowane będą w sposób minimalizujący negatywny wpływ na środowisko i wspierający realizację celów środowiskowych. Kluczowe jest uwzględnienie potrzeb ochrony gatunków i siedlisk wrażliwych

---

⁹ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

na zmiany hydrologiczne, jak również minimalizacja ryzyka eutrofizacji, zanieczyszczeń czy degradacji ekosystemów wodnych i przyległych terenów. Realizacja takich działań wymaga zrównoważonego podejścia, które harmonizuje cele inwestycyjne z wymogami ochrony środowiska, tworząc warunki sprzyjające zarówno odnowie ekosystemów, jak i długofalowej ochronie zasobów wodnych. Żadne z zaplanowanych przedsięwzięć nie wpłynie na cele środowiskowe określone dla obszarów chronionych.

Dodatkowo, działania podejmowane w ramach GPR zostały zaplanowane w taki sposób, aby nie wywierały negatywnego wpływu na stan jednolitych części wód podziemnych GW2000102. Obecnie stan chemiczny i ilościowy tej JCWPd oceniany jest jako dobry, co świadczy o stabilności i wysokiej jakości zasobów wodnych w tym obszarze. W celu utrzymania tego korzystnego stanu, wszystkie planowane inwestycje uwzględniają konieczność ochrony wód podziemnych, unikając działań, które mogłyby prowadzić do zanieczyszczeń lub zaburzeń bilansu wodnego. Wskazany cel środowiskowy, zakładający zachowanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego, pozostaje priorytetem, dlatego też projektowanie i realizacja działań rewitalizacyjnych odbywa się z pełnym poszanowaniem zasad ochrony wód podziemnych. Przyjęte rozwiązania techniczne oraz organizacyjne minimalizują ryzyko wpływu na naturalny obieg wód, co gwarantuje, że stan JCWPd GW2000102 pozostanie niezmieniony i zgodny z wymaganiami środowiskowymi.

Ponadto, na terenie gminy Pawłów znajdują się 4 ujęcia wody, z których 3 są eksploatowane – w miejscowościach Bronkowice, Szerzawy i Świślina. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, dla ujęć wód ustala się strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej. Wśród jednostek obszaru rewitalizacji znajduje się jednostka Tarczek, w części której występuje strefa ochrony pośredniej ujęcia wody Szerzawy. Zgodnie z rozporządzeniem nr 3/2005 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 18 lipca 2005 r., na terenie objętym strefą ochrony pośredniej ustanowionej zabrania się następujących robót i czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia:

- wprowadzania ścieków do wód lub ziemi,
- rolniczego wykorzystywania ścieków,
- przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych,
- składowania nawozów oraz środków ochrony roślin,
- budowy autostrad, dróg i torów kolejowych,
- wykonywania robót melioracyjnych oraz wykopów ziemnych,
- lokalizowania zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt,

- lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych i innych substancji niebezpiecznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska,
- lokalizowania składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych,
- mycia pojazdów mechanicznych,
- urządzania parkingów, obozowisk oraz kąpielisk,
- lokalizowania nowych ujęć wody z wyłączeniem modernizacji i rozbudowy ujęcia wody w Szerzawach,
- wydobywania kopalin,
- wykonywania odwodnień budowlanych lub górniczych,
- lokalizowania cmentarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych.

Z komentarzem [JK4]: korekta

Gmina Pawłów zlokalizowana jest w obrębie LZWP 419 Bodzentyn, który w 2019 r. stał się zbiornikiem lokalnym. Charakteryzuje się on dobrą jakością wód podziemnych i korzystnymi warunkami do eksploatacji. Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji zostały zaprojektowane z uwzględnieniem ochrony lokalnego zbiornika wód podziemnych, stanowiącego kluczowy element gospodarki wodnej regionu. Działania te nie wpłyną negatywnie na stan ilościowy i chemiczny zbiornika. Inwestycje związane z zagospodarowaniem przestrzeni, modernizacją infrastruktury czy poprawą jakości środowiska są prowadzone w sposób, który eliminuje ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych oraz zakłóceń w ich naturalnym zasilaniu. W efekcie działania GPR nie tylko nie naruszają równowagi hydrologicznej lokalnego zbiornika.

7.4.5. Powietrze i klimat

Prace budowlane wiążą się z emisją zanieczyszczeń do powietrza, głównie pyłów oraz spalin z maszyn budowlanych, co stanowi bezpośrednie, krótkoterminowe i negatywne oddziaływanie na jakość powietrza. Zwiększony ruch pojazdów ciężarowych oraz prace ziemne mogą prowadzić do chwilowego pogorszenia jakości powietrza w okolicy. Jednakże wpływ ten będzie ograniczony do okresu budowy i nie będzie miał długotrwałego efektu.

Pośrednio, budowa może wpływać na klimat poprzez emisję gazów cieplarnianych wynikających z użycia paliw kopalnych podczas prac budowlanych. Wpływ ten jest jednak stosunkowo niewielki, biorąc pod uwagę krótki czas trwania inwestycji i możliwość stosowania bardziej ekologicznych technologii, takich jak maszyny o niskiej emisji spalin czy materiały budowlane o mniejszym śladzie węglowym.

Długoterminowo, zakończenie prac budowlanych może przynieść korzyści dla powietrza i klimatu, jeśli przewiduje się zazielenienie obszarów, budowę parków czy sadzenie drzew, co pomoże w pochłanianiu dwutlenku węgla i poprawie jakości powietrza. Inwestycje

infrastrukturalne mogą również przyczynić się do poprawy efektywności energetycznej budynków, co ma pozytywny wpływ na klimat.

7.4.6. Powierzchnia ziemi i krajobraz

Prace budowlane mają bezpośredni wpływ na powierzchnię ziemi, zwłaszcza w przypadku robót ziemnych, takich jak wykopy, niwelacje czy wycinka roślinności. Powoduje to krótkoterminowe, negatywne oddziaływanie na strukturę gleby oraz lokalny krajobraz. Miejscowa degradacja terenu może być szczególnie widoczna w trakcie trwania prac, jednakże te zmiany są zazwyczaj odwracalne po zakończeniu budowy.

Pośrednio, modernizacja terenów może prowadzić do zmian w użytkowaniu ziemi, np. zamiany terenów zielonych na zabudowę. Mimo że może to mieć negatywne oddziaływanie na lokalny krajobraz, długoterminowo rewitalizacja terenów zdegradowanych, przemysłowych lub nieużytków przynosi poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej.

Długoterminowe oddziaływanie na krajobraz będzie zależało od jakości realizowanych projektów. Jeśli rewitalizacja jest zaplanowana w sposób zrównoważony, uwzględniający walory przyrodnicze i estetyczne, efekt będzie pozytywny. Wzrost zieleni, poprawa układu urbanistycznego i modernizacja przestrzeni publicznych przyniesie korzyści zarówno mieszkańcom, jak i środowisku.

7.4.7. Gospodarka odpadami

Podczas budowy generowane są znaczne ilości odpadów budowlanych, takich jak gruz, resztki materiałów czy opakowania po produktach. Jest to bezpośrednie, negatywne oddziaływanie na środowisko, które ma miejsce w trakcie realizacji inwestycji. Odpady te muszą być odpowiednio zarządzane, aby nie doszło do zanieczyszczenia gleby, wód czy powietrza.

Skumulowane oddziaływanie na gospodarkę odpadami może być zminimalizowane poprzez wprowadzenie zasad recyklingu materiałów budowlanych i ponowne wykorzystanie surowców. Dzięki takim działaniom, ilość odpadów trafiających na składowiska może zostać znacząco ograniczona, co zredukuje negatywny wpływ na środowisko.

Długoterminowo, po zakończeniu prac, gospodarka odpadami przestaje być problemem, o ile w trakcie realizacji inwestycji zadbano o odpowiednie procedury i techniki utylizacji. Rewitalizacja w ramach GPR może również przyczynić się do poprawy lokalnych systemów zarządzania odpadami poprzez modernizację infrastruktury służącej do ich segregacji i recyklingu.

7.4.8. Zabytki i dobra materialne

Budowa i modernizacja infrastruktury w ramach GPR może wpływać na zabytki i dobra materialne, szczególnie jeśli prace są realizowane w strefach objętych ochroną konserwatorską. Bezpośrednie oddziaływanie budowy na zabytki może być negatywne, jeśli prace są prowadzone bez odpowiednich środków ostrożności, co może prowadzić do uszkodzeń lub degradacji obiektów o wartości historycznej.

Pośrednio, modernizacja przestrzeni publicznej może mieć pozytywny wpływ na ochronę zabytków, poprzez ich rewitalizację, konserwację i poprawę stanu technicznego. Wiele projektów rewitalizacyjnych w ramach GPR zakłada odnowę historycznych budynków, co przyczynia się do ochrony dziedzictwa kulturowego.

Długoterminowo, inwestycje infrastrukturalne mogą przynieść pozytywne efekty, pod warunkiem, że są realizowane z poszanowaniem wartości kulturowych i historycznych. Rewitalizacja przestrzeni miejskiej, poprawa estetyki oraz funkcjonalności zabytkowych obiektów mogą znacząco podnieść wartość materialną i symboliczną tych miejsc, przynosząc korzyści zarówno mieszkańcom, jak i turystom.

7.5. Oddziaływania na obszary i obiekty chronione oraz różnorodność biologiczną

W niniejszym rozdziale dokonano analizy i oceny wrażliwości terenów chronionych oraz różnorodności biologicznej wskutek zaplanowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji. Wskazano celowość wprowadzanych działań oraz rodzaje ingerencji w środowisko, jakie mogą wystąpić podczas ich wdrażania.

Zaplanowane przedsięwzięcia realizowane będą na terenach zagospodarowanych przez człowieka oraz w istniejących obiektach. Nie planuje się realizacji prac budowlanych na obszarach, które podlegają rygorom ochrony, gdyż w większości będą one ograniczane wyłącznie do obszarów już zagospodarowanych. Ponadto zadania ograniczają się do niewielkich przestrzeni oraz poszczególnych obiektów i nie wpływają na ograniczenie różnorodności biologicznej.

Na terenie obszaru rewitalizacji znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Sieradowicki Park Krajobrazowy,
- obszar chronionego krajobrazu Doliny Kamiennej,
- obszar chronionego krajobrazu Sieradowicki,
- obszar Natura 2000 Wzgórza Kunowskie,
- obszar Natura 2000 Ostoja Sieradowicka,
- pomniki przyrody.

Z komentarzem [JK5]: korekt

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Zagrożeniem dla obszarów chronionych jest m.in. zanieczyszczenie wód, gleb i powietrza, zbyt intensywna turystyka, rozprzestrzenianie zabudowy i infrastruktury czy nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych. Ponadto zgodnie z zapisami art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody na obszarach tych zabronione są działania wpływające negatywnie na obszary najcenniejsze przyrodniczo. Stąd wprowadzenie nowych inwestycji na tych obszarach jest ograniczone.

Zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji inwestycje są na etapie ogólnych zagrożeń wstępnych. Nie przewiduje się na tym etapie możliwości występowania zagrożeń dla gatunków chronionych, w tym ich korytarzy migracji i cennych siedlisk. Planowane do realizacji działania nie będą wywierały wpływu na powyższe obszary. W przypadku przystąpienia do prac w zakresie planowania i tworzenia dokumentacji dla inwestycji na obszarach chronionych poprzedzone zostaną inwentaryzacją przyrodniczą, oceną możliwości występowania zagrożonych gatunków chronionych, w tym ich korytarzy migracji lub cennych siedlisk oraz analizą rozwiązań alternatywnych tj. np. zmiany lokalizacji.

Większość terenu gminy Pawłów znajduje się na obszarach chronionych, co oznacza, że realizacja inwestycji poza nimi jest praktycznie niemożliwa. Niemniej jednak, zaplanowane działania nie stanowią nowych, wcześniej niespotykanych inwestycji w tej gminie. Przykłady takie jak rozbudowa dróg, budynków oraz sieci wodno-kanalizacyjnych były już wielokrotnie wdrażane w przeszłości na tym terenie. Wszystkie te przedsięwzięcia będą realizowane z najwyższą starannością i pod ścisłym nadzorem, a ich planowanie zostało poprzedzone szczegółową analizą w celu minimalizacji jakiegokolwiek ingerencji w środowisko naturalne.

Ważnym elementem ochrony środowiska w tym przypadku jest fakt, że obszary Natura 2000, znajdujące się na terenie gminy, mają charakter obszarów siedliskowych. Oznacza to, że wszystkie gatunki chronione, które zamieszkują te tereny, zostaną odpowiednio zabezpieczone, a zaplanowane działania zostaną przeprowadzone w taki sposób, aby wywierać na nie jak najmniejszą presję. **Co istotne, w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów Natura 2000 będzie realizowana tylko inwestycja dotycząca rozwiązania problemu środowiskowego poprzez wymianę azbestu (eternitu).**

Z komentarzem [JK6]: korekta

W przypadku planowanych inwestycji w sąsiedztwie obszarów Natura 2000, konieczne będzie zastosowanie procedur ochrony środowiska, które zapewnią minimalizację ich wpływu na równowagę ekosystemów. Kluczowym elementem będzie przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko (OOS), uwzględniającej potencjalne zagrożenia dla siedlisk i gatunków chronionych. Podczas modernizacji infrastruktury czy budowy dróg należy wprowadzić rozwiązania ograniczające ingerencję w tereny naturalne, takie jak precyzyjne wyznaczenie tras poza obszarami o szczególnej wartości przyrodniczej, stosowanie

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

przepustów dla zwierząt czy unikanie wycinki drzew w okresach lęgowych. Ważne jest również kontrolowanie emisji hałasu i pyłu, szczególnie w rejonach wrażliwych siedlisk, oraz stosowanie technologii niskoemisyjnych podczas realizacji prac. W kontekście wymiany azbestu priorytetem będzie bezpieczne usuwanie i utylizacja materiałów, zgodnie z obowiązującymi przepisami, aby uniknąć zanieczyszczenia środowiska. Natomiast modernizacje dróg i budynków muszą być realizowane z poszanowaniem istniejącego krajobrazu oraz zastosowaniem rozwiązań pozwalających na ochronę retencji wodnej, takich jak przepuszczalne nawierzchnie czy systemy odprowadzania wód opadowych, by nie zakłócać hydrologii lokalnych ekosystemów.

Większość przedsięwzięć inwestycyjnych realizowana będzie na terenie obszarów chronionego krajobrazu, takich jak Dolina Kamiennej oraz Sieradówicki Park Krajobrazowy. Realizacja tych działań zostanie ściśle dostosowana do zakazów i ograniczeń wynikających z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2024 poz. 1478), zwłaszcza tych określonych w rozdziale 7.5.2, które szczegółowo opisują działania dopuszczalne na obszarach chronionego krajobrazu. Każda inwestycja zostanie zaplanowana tak, aby w pełni respektować obowiązujące na tych terenach przepisy i nie naruszać środowiska naturalnego.

Dodatkowo, część zaplanowanych zadań obejmuje teren Sieradówickiego Parku Krajobrazowego, jednak i tutaj zostaną uwzględnione wszelkie zakazy i ograniczenia obowiązujące na tym obszarze. Inwestycje będą prowadzone w taki sposób, aby uniknąć nadmiernej ingerencji w środowisko, a wszelkie działania będą monitorowane i nadzorowane przez odpowiednie służby ochrony przyrody, co gwarantuje, że nie zostanie przekroczony próg dopuszczalnej ingerencji. W każdej fazie realizacji projektów uwzględnione zostaną metody, które zminimalizują wpływ na lokalne gatunki i siedliska.

Przez teren gminy Pawłów przebiega projektowany korytarz ekologiczny wodny. Jego zasięg obejmuje następujące jednostki obszar rewitalizacji: Chybice, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy oraz Tarczek, co zostało przedstawione na załącznikach graficznych przedstawiających kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych. Korytarz ekologiczny wodny ma na celu zapewnienie spójności obszarów cennych przyrodniczo, w tym obszarów chronionych.

Planowane w Gminnym Programie Rewitalizacji dla gminy Pawłów przedsięwzięcia zostały zaprojektowane w sposób uwzględniający potrzeby środowiska naturalnego, co pozwala uniknąć negatywnego wpływu na zaprojektowany korytarz ekologiczny. Inwestycje takie jak modernizacja infrastruktury technicznej, w tym poprawa dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, mają na celu nie tylko podniesienie jakości życia mieszkańców, ale także zmniejszenie potencjalnych zagrożeń dla środowiska, takich jak zanieczyszczenie wód

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

gruntowych. Plany zakładają także rozwój przestrzeni zielonych, które będą pełniły funkcję nie tylko rekreacyjną, ale również ochronną, wspierając utrzymanie ciągłości ekologicznej i różnorodności biologicznej. Zaplanowane do realizacji zadania nie będą miały wpływu na degradację siedlisk i tworzenie barier ekologicznych. Ich realizacja będzie odbywać się już na terenach zainwestowanych. Ponadto prowadzone będą zgodnie z przepisami budowlanymi i środowiskowymi, aby zminimalizować jakiegokolwiek oddziaływania na zasoby przyrodnicze, które występują na obszarze inwestycji.

Podsumowując, wszystkie przedsięwzięcia, które będą realizowane w gminie Pawłów, są nie tylko zgodne z obowiązującymi przepisami ochrony środowiska, ale również szczegółowo zaplanowane w taki sposób, aby ich realizacja w minimalnym stopniu ingerowała w tereny chronione.

7.5.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną oraz stan flory i fauny

Realizacja większości zadań będzie miała pośredni, długoterminowy i neutralny bądź pozytywny wpływ na różnorodność występujących na tym terenie organizmów żywych.

W celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków należy przed przystąpieniem do prac dokonać obserwacji lokalizacji inwestycji pod kątem występowania gatunków chronionych. Dla złagodzenia negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze należy unikać prowadzenia prac w okresie lęgowym oraz rozrodczym. W miarę posiadanych możliwości powinno się umożliwić ptakom gniazdowanie np. poprzez powieszenie budek lęgowych lub pozostawienie/stworzenie miejsc korzystnych do zakładania gniazd.

W przypadku, gdy planowane czynności wiążą się z naruszeniem zakazów określonych w art. 52 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2024 poz. 1478) przed ich wykonaniem należy uzyskać stosowne zezwolenie wydawane przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach.

W trakcie trwania realizacji inwestycji (na etapie budowy) potencjalne zagrożenie dla różnorodności biologicznej regionu może być związane z zajęciem terenu pod inwestycję, przemieszczaniem dużej ilości mas ziemi, składowaniem materiałów budowlanych, budową dróg dojazdowych, jak również rozjeżdżaniem terenu przez pracujący ciężki sprzęt. Prace budowlane, w połączeniu z regulacją stosunków wodnych, zwłaszcza odwodnienie terenu, mogą mieć znaczenie dla stopnia odwodnienia siedlisk przyrodniczych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji. Ewentualne zanieczyszczenie terenu substancjami chemicznymi może prowadzić do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub w skrajnych przypadkach ich zniszczenia. Zagrożenie to może mieć miejsce w przypadku awarii sprzętu technicznego używanego w trakcie prac budowlanych i wydostania się do środowiska substancji chemicznych (w tym ropopochodnych). Przewidywane drgania podłoża oraz hałas

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, przypadkowe niszczenie środowiska bytowania zwierząt oraz roślin mogą zaburzyć migracje gatunków zamieszkujących dany obszar albo doprowadzić do wycofania się osobników danego gatunku z dotychczas zajmowanego terenu. Należy również dołożyć wszelkiej staranności, aby w trakcie prac budowlanych nie wystąpiły przypadkowe incydenty zabijania zwierząt żyjących na danym terenie, co zapobiegnie niekontrolowanemu zmniejszaniu ich populacji.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na znajdujące się na terenie gminy gatunki zwierząt, roślin, grzybów, w tym te objęte szczególną ochroną. Efekt zaplanowanych działań będzie miał pośredni, długoterminowy i pozytywny wpływ na ochronę różnorodności biologicznej.

Podczas projektowania zadań infrastrukturalnych wybór rozwiązań będzie uwzględniał kwestię minimalizowania ewentualnej wycinki drzew i krzewów. W przypadku braku rozwiązań alternatywnych, drzewa, kolidujących z projektowanym przedsięwzięciem będą poddawane oględzinom w zakresie występowania ewentualnych gniazd ptaków oraz zostaną usunięte poza okresem lęgowym. Zakłada się również prowadzenie prac budowlanych w jak najkrótszym czasie zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska. Istniejące i pozostawione drzewa będą zabezpieczane przed uszkodzeniem (np. włóknino lub obudową drewnianą), a prace ziemne będą prowadzone w sposób niepowodujący uszkodzenia bryły korzeniowej. Ponadto zaplecza budów będą lokalizowane jak najdalej od stanowisk roślin o dużych walorach przyrodniczych.

Wszelkie prace poprzedzone będą inwentaryzacją drzew również pod kątem obecności chronionych gatunków roślin i grzybów (m. in. mchów i porostów), wskazanych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin. W celu wyeliminowania negatywnego oddziaływania, w przypadku stwierdzenia obecności chronionych gatunków grzybów lub roślin, prace zostaną rozpoczęte po uzyskaniu stosownego zezwolenia na odstąpienie od zakazów obowiązujących w stosunku do danych gatunków na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

7.5.2. Oddziaływanie na obszary i obiekty chronione

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na znajdujące się na terenie gminy obszary Natura 2000 oraz nie będzie stanowić zagrożenia dla roślin, zwierząt i siedlisk oraz pozostałych obszarów chronionych. Realizacja zadań zawartych w dokumencie nie naruszy ustaleń obowiązujących planów zadań ochronnych obszarów chronionych, nie będzie naruszać zakazów.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą wdrażane z uwzględnieniem celów ochrony środowiska, w tym celów ochrony obszarów chronionych znajdujących się na obszarze gminy.

Na terenie gminy Pawłów znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Sieradowicki Park Krajobrazowy,
- stanowisko dokumentacyjne Wąwóz Sitki,
- obszar chronionego krajobrazu Doliny Kamiennej,
- obszar chronionego krajobrazu Sieradowicki,
- obszar Natura 2000 Łysogóry (PLH260002),
- obszar Natura 2000 Wzgórza Kunowskie,
- obszar Natura 2000 Ostoja Sieradowicka,
- użytek ekologiczny Zespół Parkowy w Pokrzywnicy,
- 10 pomników przyrody.

Natomiast w obrębie obszaru rewitalizacji znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Sieradowicki Park Krajobrazowy,
- obszar chronionego krajobrazu Doliny Kamiennej,
- obszar chronionego krajobrazu Sieradowicki,
- obszar Natura 2000 Wzgórza Kunowskie,
- obszar Natura 2000 Ostoja Sieradowicka,
- pomniki przyrody.

Z komentarzem [JK7]: korekta

Poniżej przedstawiono zakazy dla poszczególnych form ochrony przyrody określone w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2024 poz. 1478).

Zgodnie z art. 17 w parku krajobrazowym mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, lęgówisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach regionalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej,
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

- pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także mineralów i bursztynu,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
  - linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych – z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej,
  - zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20lipca 2017 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej,
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od krawędzi brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego,
- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową,
- utrzymywania otwartych rowów ściółkowych i zbiorników ściekowych,
- organizowania rajdów motorowych i samochodowych,
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Zgodnie z art. 24 na obszarze chronionego krajobrazu mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
  - linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych – z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej,
  - zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej,
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.

Zgodnie z art. 45 w stosunku do pomników przyrody, stanowiska dokumentacyjnego i użytku ekologicznego mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych,
- zmiany sposobu użytkowania ziemi,
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, lęgówisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- zbioru, niszczeni, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych.

Obszar Natura 2000 znajdujących się na terenie gminy Pawłów, tj. obszar Natura 2000 Łysogóry (PLH260002), obszar Natura 2000 Wzgórza Kunowskie (PLH260039) i obszar Natura 2000 Ostoja Sieradowicka (PL260031), są to specjalne obszary ochrony siedlisk.

Zostały one wyznaczone w celu:

- trwałej ochrony:
  - siedlisk przyrodniczych,
  - populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin,
  - populacji zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt innych niż ptaki lub
- odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków.

Dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Kunowskie zostały określone przedmioty ochrony na podstawie rozporządzenia Ministra Klimatu Środowiska z dnia 13 kwietnia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Wzgórza Kunowskie (PLH260039). Przedmiotami ochrony na tym terenie są:

- Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (Corynephorus Agrostis),
- Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum),
- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki ze zbiorowiskami w Nympheion, Potamion,
- Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea i ciepłolubne murawy z Asplenion septentrionalis Festucion pallentis),
- Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion),
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris),
- Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum),
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albofragilis, Populatum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródliskowe,
- Brzanka Barbus meridionalis (Brzanka karpacka Barbus carpathicus),

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

- Minóg ukraiński (*Eudontomyzon mariae*),
- Trzepla zielona (*Ophionogomphus cecilia*),
- Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*),
- Czerwończyk fioletek (*Lycaena helle*),
- Modraszek telejus (*Phangeris teleius*),
- Minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*).

Dla obszaru Natura 2000 Ostoja Sieradowicka zostały określone przedmioty ochrony na podstawie rozporządzenia Ministra Klimatu Środowiska z dnia 13 kwietnia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Sieradowicka (PLH260031). Przedmiotami ochrony na wskazanym terenie są:

- Murawy kserotermiczne (*Fustuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallentis*),
- Górskie i niżowe murawy bliźniaczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie),
- Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhentberion elatioris*),
- Środkowoeuropejskie wyżynne rumowiska krzemianowe,
- Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami *Androsacion vandellii*,
- Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania ,
- Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*),
- Żyzne buczyny (*Dentrio glandulosae Fagenion*, *Galio Odorati-Fagenion*),
- Grąd środkowoeuropejski lub subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
- Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*),
- Bory i lasy bagienne (*Vaccinio Ulginosi Batuletum pubescentis*, *Vaccinio ulginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Spbagnetum*, *Spbagno girgensobnii-Piceetum*),
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Popelutum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
- Wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abitetum polonicum*),
- Widłoząb zielony (*Dicranum viride*),
- Bezlist okrywowy (*Buxbaumia viridis*),
- Poczwarówka zwężona (*Vertigo angustior*),
- Stójka gruboskorupowa (*Unio crassus*),
- Czerwończyk nieparek (*Lycena dispar*),
- Przeplatka aurinia (*Euphydryas aurinia*),
- Pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*),
- Zgniotek cynobrowy (*Cucujus cinnaberius*),

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

- Zagłębek bruzdkowany (*Rhysodes sulcatus*),
- Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*),
- Bóbr europejski (*Castor fiber*)

Z komentarzem [JK8]: korekta

Zgodnie z obwieszczeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 30 stycznia 2022 r., znak: WPN-III.6320.11.2017.DB, wyznaczone zostały cele ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony w Obszarze Natura 2000 Ostoja Sieradowicka PLH260031, wynikające z warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony. Przedmiotami ochrony na tym terenie są:

- Górskie i niżowe murawy bliźniaczkowe (Nardion – płaty bogate florystycznie),
- Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion),
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris),
- Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji,
- Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Schuechzerio-Caricetea),
- Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z Androsacion vandellii,
- Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum),
- Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion),
- Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum i Tilio-Carpinetum),
- Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Batuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Spbagentum, Spbagnio girgensobnii-Piceetum) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne,
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albofragilis, Populetum albae, Alnenion glutinosoincanea) i olsy źródłiskowe,
- Łęgowe lasy dębow-wiązowo-jesionowe (Ficario-ulmetum),
- Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietum polonicum),
- Bóbr europejski (*Castor fiber*),
- Jelonek rogacz (*Lucanus cervus*),
- Wydra (*Lutra lutra*),
- Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*).

Aby skutecznie chronić przedmioty ochrony wskazane na obszarach Natura 2000 zaplanowane do realizacji zadania nie będą realizowane na ww. obszarach.

Cele ochrony Sieradowickiego Parku Krajobrazowego

- zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów;

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

- zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania rzeźby lessowej;
- racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin;
- zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy);
- zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
- zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- zachowanie układów i obiektów zabytkowych, w tym pozostałości Staropolskiego Okręgu Przemysłowego, a także licznych miejsc pamięci narodowej; preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu;
- zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych;
- zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych;
- ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

Na terenie Sierakowicki Obszar Chronionego Krajobrazu ustala się następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- ochrona dużych kompleksów leśnych dla zachowania różnorodności biologicznej lasu;
- zapewnienie bioróżnorodności ekosystemów, a w szczególności najcenniejszych zbiorowisk łąk;
- zachowanie naturalnych stanowisk roślinności kserotermicznej;
- zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych;
- zachowanie tworów i składników przyrody nieożywionej.

Na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej ustala się następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków;
- zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywienia lub też sukcesji;
- utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
- ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne;
- zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

Wpływ planowanych inwestycji na obszary chronione:

1. **Sieradowicki Park Krajobrazowy i Sieradowicki Obszar Chronionego Krajobrazu:**

- Realizacja działań będzie w większości zgodna z zakazami wynikającymi z ustawy o ochronie przyrody oraz z uchwałą nr XLIX/873/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Sieradowickiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 18. ze zm.), uchwałą nr XLIX/881/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Sieradowickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3155). Zadanie, które będzie wymagało dokładnego zaplanowania to rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy, w celu zminimalizowania negatywnego wpływu na stosunku wodne. Przed realizacją tego typu inwestycji, w zależności od przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej, może zostać wydane, na wniosek inwestora, odstępstwo od zakazu wydane w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody. Pozostałe prace będą ograniczone do terenów już przekształconych lub zdegradowanych, minimalizując wpływ na chronione siedliska i gatunki. Działania nie wpłyną na osiągnięcie celów ochrony parku oraz zakłócenie czynnej ochrony ekosystemów obszaru chronionego.
- Inwestycje mają charakter długoterminowy i przewiduje się, że ich realizacja przyczyni się do poprawy lokalnej różnorodności biologicznej dzięki nowym nasadzeniom.

Z komentarzem [JK9]: korekta

2. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej:

- Prace będą skoncentrowane głównie na już użytkowanych obszarach, co ogranicza wpływ na istniejące siedliska. Inwestycje nie będą naruszać integralności ekosystemów tego obszaru. Realizacja działań będzie zgodna z zakazami wynikającymi z ustawy o ochronie przyrody oraz uchwałą nr XXXV/617/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotyczące wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3309). Zadanie, które będzie wymagało dokładnego zaplanowania to rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy, w celu zminimalizowania negatywnego wpływu na stosunku wodne. Przed realizacją tego typu inwestycji, w zależności od przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej, może zostać wydane, na wniosek inwestora, odstępstwo od zakazu wydane w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody. Pozostałe prace będą ograniczone do terenów już przekształconych lub zdegradowanych, minimalizując wpływ na środowisko. Działania nie spowodują zakłócenie czynnej ochrony ekosystemów obszaru chronionego.

Z komentarzem [JK10]: korekta

Z komentarzem [KD11]: Uwaga 6 - w prognozie (str. 114-115) określono, że w odniesieniu do Sieradowickiego Parku Krajobrazowego, Sieradowickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej, realizacja działań nie spowoduje kolizji z zakazami w tych obszarach, co wymaga korekty, gdyż z zapisów prognozy wynika, że może dojść do realizacji przedsięwzięć (infrastruktura wodno-kanalizacyjna), do wycinki drzew lub też zmiany stosunków wodnych (str. 118). Zasadne jest wykazanie odstępstwa w tym zakresie, o czym mowa na str. 38 prognozy oraz odpowiednie skorygowanie zapisów prognozy w tym zakresie;

Sprawdziłam i na str. 118 nie ma o wycince, jest tam o zmianie stosunków wodnych.
Na str. 38 nie ma o odstępstwach. Mowa jest o odstępstwach w zakresie wycinki na str. 116

3. Pomniki przyrody:

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

- Wszelkie działania w pobliżu pomników przyrody będą poprzedzone szczegółowymi analizami i inwentaryzacją przyrodniczą. Planuje się również ich dodatkowe zabezpieczenie w trakcie realizacji projektów.

Środki zapobiegawcze:

- dostosowanie terminów prac do okresów lęgowych i migracyjnych zwierząt,
- ograniczenie wycinki drzew do niezbędnego minimum oraz zabezpieczenie istniejącej roślinności,
- opracowanie szczegółowych raportów oceny oddziaływania na środowisko dla inwestycji o większym potencjalnym wpływie.

Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 jest zgodna z zasadami ochrony środowiska i ma na celu minimalizację wpływu na obszary chronione. W wielu przypadkach działania będą miały pozytywny lub neutralny wpływ na środowisko dzięki wykorzystaniu technik kompensacyjnych. Szczegółowe projekty zostaną dostosowane do wymagań ochrony przyrody, co zapewni zgodność z obowiązującymi przepisami.

Planowane zadania inwestycyjne nie będą naruszać warunków ochrony form przyrody występujących na terenie obszaru rewitalizacji oraz nie spowoduje znacząco negatywnego wpływu na te zasoby. Nie dojdzie do kolizji z zakazami ustanowionymi dla ww. form ochrony przyrody. Zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji większości inwestycji realizowanych na terenie rewitalizacji nie będą podejmowane umyślne działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych na obszarach chronionych w odniesieniu do podlegających ochronie zarówno całkowitej jak i częściowej gatunków dziko występujących chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Inwestycje nie wpłyną w sposób znaczący na populacje gatunków. Przed realizacją inwestycji, która np. wymaga wycinki drzew, w zależności od przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej, może zostać wydane, na wniosek inwestora, odstępstwo od zakazu wydane w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

Z komentarzem [KD12]: poprawiłam literówkę

Inwestycje zostaną zaplanowane ze szczególnym uwzględnieniem i troską o występujące wartościowe obiekty i tereny. W przypadku zaistnienia takiej konieczności podjęte zostaną działania mające na celu kompensację powstałych szkód poprzez podejmowanie równoważących je działań, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia oraz do zachowania walorów krajobrazowych (np. sadzenie drzew, objęcie opieką stanowisk zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, budowa schronień dla ptaków).

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Wszelkie prace budowlano-modernizacyjne nie mogą oddziaływać na obszary chronione w sąsiedztwie bez przeprowadzenia uprzednich postępowań i uzyskania odpowiedniej zgody na takie przedsięwzięcia.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji nie będzie prowadzić do pogorszenia stanu poszczególnych komponentów środowiska ani nie będzie wpływać negatywnie na wyznaczone formy ochrony przyrody. Na terenach chronionych wszelkie działania podporządkowane są ochronie przyrody, więc bez uprzednich zgód i wymogów, zaplanowane inwestycje nie mogą zostać realizowane. Pozytywny wpływ na obszary chronione i ich integralność będą mieć nasadzenia zieleni w ramach akcji sadzenia drzew, krzewów. Wpłynie to na wzmocnienie różnorodności biologicznej.

W przypadku niebezpieczeństwa nieodwracalnego zniszczenia cennych elementów przyrody, zgodnie z prawem ochrony środowiska, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy do nich m.in. odtwarzanie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, ich wzmocnianie i przywracanie ciągłości ekologicznej korytarzy ekologicznych (alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt).

Realizacja GPR nie przewiduje z reguły wystąpienia oddziaływań środowiskowych, które wymagają przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej dotyczących siedlisk zwierząt oraz roślin. Jednakże, gdyby taka sytuacja miała miejsce, podjęte zostaną powyższe działania kompensacyjne.

Ewentualne negatywne oddziaływanie inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, odpowiedni dobór rozwiązań technicznych i technologicznych. Przed przystąpieniem do działań infrastrukturalnych opracowana zostanie dokumentacja techniczna uwzględniająca potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy, jak i w fazie eksploatacji inwestycji. Będzie miało to wpływ na ograniczenie wystąpienia ewentualnych niespodziewanych sytuacji.

Do ogólnych działań ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko należą m.in. zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w szczególności w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych, stosowanie odpowiednich materiałów i technologii wykonywania prac, dostosowanie terminów prac do okresów lęgowych itp.

W przypadku planowania inwestycji na obszarze, gdzie znajdują się obiekty chronione lub zabytkowe uwzględnione zostało ewentualne ryzyko ich oddziaływania. Jednakże ich realizacja poprzedzona będzie uzyskaniem stosownych pozwoleń i decyzji środowiskowych, co ma na celu zminimalizowanie wystąpienia negatywnych skutków.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

W związku z brakiem danych i projektów technicznych dla poszczególnych zadań obecnie trudno jest określić szczegółowo poszczególne rodzaje oddziaływania inwestycji. Teoretycznie do głównych problemów, które mogą wystąpić, należy: emisja zanieczyszczeń i hałasu związanego z pracami budowlanymi oraz funkcjonowaniem ciągów komunikacyjnych, a także ewentualna możliwość zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych.

Negatywne oddziaływanie danej inwestycji zależy w największym stopniu od jej projektu oraz zastosowanych środków łagodzących. W związku z tym, przed realizacją budowy infrastruktury dokonana zostanie analiza wpływu na środowisko wyboru danego wariantu przedsięwzięcia na podstawie dokumentacji technicznej oraz pozwoleń. Zidentyfikowane oddziaływania negatywne są możliwe do zminimalizowania na etapie przygotowania i realizacji inwestycji. Największą wagę przy projektowaniu inwestycji należy przyłożyć do minimalizacji ryzyka wystąpienia oddziaływania na obszary chronione.

Podstawowe działania minimalizujące negatywny wpływ inwestycji na obszary siedlisk, to:

- minimalizacja zajętości terenu, aby w jak najmniejszym stopniu ingerować w siedliska przyrodnicze,
- nieniszczenie płatów siedlisk,
- unikanie fragmentacji siedlisk,
- odpowiednia organizacja prac budowlanych,
- oznaczenie w terenie w sposób widoczny, przylegających do obszaru przeznaczonych pod plac budowy, granic siedlisk przyrodniczych,
- ograniczenie do minimum usuwania krzewów i drzew oraz zabezpieczenie przed uszkodzeniami pozostałej roślinności znajdującej się w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca robót,
- zapewnienie nadzoru przyrodniczego.

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji z założenia mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców, w tym stanu środowiska na terenie gminy, dlatego nie będą prowadzić do pogorszenia elementów środowiska oraz wpływać negatywnie na obszary wyznaczone w ustawie o ochronie przyrody.

Reasumując, zaplanowane działania będą zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju i ich celem jest poprawa oraz utrzymanie dobrego stanu środowiska. Gminny Program Rewitalizacji zapewnia całkowitą ochronę cennym przyrodniczo i historycznie elementom zasobów Gminy i nie zawiera propozycji działań, które byłyby sprzeczne lub zagrażające walorom znajdującym się na jej terenie.

7.6. Relacje między oddziaływaniami

W poniższej tabeli przedstawiono relacje pomiędzy potencjalnymi oddziaływaniami przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 na poszczególne elementy środowiska oraz oddziaływaniami pośrednimi mogącymi mieć miejsce w związku z jego wdrożeniem i realizacją poszczególnych działań.

Tabela 10. Relacje pomiędzy zidentyfikowanymi oddziaływaniami

Elementy środowiska i oddziaływania bezpośrednie	Wzajemne powiązania oddziaływań i oddziaływania pośrednie
Powietrze i klimat	
<ul style="list-style-type: none"> — Emisja spalin, — Zapylenie, — Immisja zanieczyszczeń. — Hałas i wibracje. 	<ul style="list-style-type: none"> — Spaliny i pyły samochodowe zanieczyszczają powierzchnię ziemi, gleby i wody powierzchniowe, — Hałas i wibracje wpływają na zdrowie człowieka i zwierzęta, — Zmiany pokrycia powierzchni ziemi wpływają na mikroklimat.
Powierzchnia ziemi	
<ul style="list-style-type: none"> — Zmiany pokrycia powierzchni terenu oraz struktury gruntu, składu biologicznego i chemicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> — Zmiana pokrycia powierzchni terenu wpływa na zmianę mikroklimatu, — Zwiększenie powierzchni nawierzchni nieprzepuszczalnych, czyli pogorszenie się własności retencyjnych i filtracyjnych, wpływa to na wody gruntowe i ujęcia wody oraz na mikroklimat, — Zanieczyszczenia opadające na powierzchnię dróg spływają wraz z wodami opadowymi do gleby i wód gruntowych.
Wody powierzchniowe i podziemne	
<ul style="list-style-type: none"> — Zanieczyszczenia wód, — Obniżenie poziomu wód gruntowych, — Zmiana stosunków wodnych. 	<ul style="list-style-type: none"> — Zanieczyszczenia użytkowych poziomów wód podziemnych mają wpływ na zdrowie ludzi, — Zmiany poziomu wód gruntowych (odwodnienia), wpływają na wilgotność gleby, a to z kolei oddziałuje na florę i faunę, — Zanieczyszczenia wód wpływają na różnorodność biologiczną, — Poziom wód gruntowych i stosunki wodne wpływają na stan zdrowotny roślinności danego obszaru, a tym samym na zmiany w krajobrazie, — Zmiany pokrycia powierzchni ziemi i jej właściwości filtracyjnych wpływają na reżim wód.
Flora i fauna	
<ul style="list-style-type: none"> — Zmiany przestrzeni życiowej i ekosystemów, — Zagrożenie dla niektórych gatunków, — Zmniejszenie różnorodności biologicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> — Rozwój transportu, budowa dróg, poprawa stanu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej wpływają na florę i faunę pośrednio poprzez: poprawę stanu powietrza, zmniejszenie poziomu hałasu i drgań, poprawę jakości mikroklimatu, poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, zmniejszenie zanieczyszczenia gleby, — Stan flory i fauny ma wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne człowieka, — Stan flory wpływa na krajobraz.

Źródło: Opracowanie własne

Środki minimalizujące zidentyfikowane oddziaływania:

Skala oddziaływań założeń Gminnego Programu Rewitalizacji jest niewielka. Działania ograniczają się do terenów w większości już zurbanizowanych i wpływają na:

- poprawę jakości powietrza atmosferycznego poprzez budowę/modernizację dróg po tzw. „istniejącym śladzie”,
- ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych poprzez modernizację dróg,
- poprawę jakości zaopatrzenia w infrastrukturę kanalizacyjną i ochronę jakości wód poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej,
- zachowanie walorów i zasobów naturalnych poprzez rozwój terenów zieleni i działania edukacyjne,
- poprawę bezpieczeństwa i jakości życia poprzez m.in. budowę/modernizację dróg i budowę oświetlenia ulicznego,
- ochronę obiektów zabytkowych i dziedzictwa kulturowego poprzez renowację obiektów zabytkowych.

7.7. Oddziaływania wtórne i skumulowane

Oddziaływania skumulowane mogą wystąpić w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji. Jest to kwestia uzależniona od harmonogramu prowadzonych robót i na obecnym etapie trudna do zidentyfikowania.

Aby uniknąć uciążliwości związanych z oddziaływaniami skumulowanymi, należy dokładnie ustalić harmonogram prac oraz na bieżąco informować z określonym wyprzedzeniem zainteresowane strony (tj. mieszkańców, administratorów sieci infrastrukturalnych) o zamiarze prowadzenia prac budowlanych.

Korzystne dla środowiska naturalnego oraz zdrowia i jakości życia mieszkańców jest także łączenie realizacji poszczególnych prac w obrębie tych samych obiektów przez różnych administratorów, w tym samym czasie – np. podczas modernizacji nawierzchni odcinka drogi można wykonać wszystkie planowane prace na sieciach infrastruktury, zlokalizowanych w pasie drogowym.

Nie zidentyfikowano oddziaływań skumulowanych wynikających z realizacji innych programów lub planów na tym terenie w tym samym czasie.

7.8. Decyzje środowiskowe dla poszczególnych inwestycji

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jest dokumentem określającym nałożone warunki na realizację przedsięwzięcia gwarantujące bezpieczeństwo szeroko rozumianemu środowisku. Zgodnie z art. 72 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112) musi zostać wydana przed uzyskaniem m.in. następujących decyzji administracyjnych:

- decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych,
- decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę obiektów jądrowych,
- decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, koncesji na podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, koncesji na podziemne składowanie odpadów oraz koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla,
- decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny,
- pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych,
- decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów,
- decyzji o zmianie lasu na użytek rolny,
- decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej,
- decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej.

Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje także przed dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części.

W dniu 10 września 2019 r. zostało wydane Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.)¹⁰. Rozporządzenie to określa rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko.

Na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, organ wydający decyzję środowiskową stwierdza o konieczności lub nieprzeprowadzenia pełnej procedury środowiskowej, czyli

---

¹⁰ Zmienione rozporządzeniem Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1071) oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1724).

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

o konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Zakres raportu określa art. 66 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112). Raport stanowi jeden z kluczowych elementów oceny oddziaływania na środowisko, który w przypadku przeprowadzania tej procedury powinien zostać dołączony do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Zadaniem raportu jest określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska oraz ludzi przy uwzględnieniu przyjętych przez inwestora rozwiązań lokalizacyjnych, projektowych, technologicznych, technicznych i organizacyjnych.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Działania łagodzące to środki zmierzające do zmniejszenia lub nawet eliminacji negatywnego oddziaływania na elementy środowiska społecznego lub przyrodniczego.

Zadania polegające m.in. na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń, ograniczeniu natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych i poprawie bezpieczeństwa, rozbudowie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, poprawie stanu budynków, w tym termomodernizacji będą realizowane na podstawie obowiązujących przepisów, po uprzedniej analizie ich wpływu na przyrodę w tym gatunki chronione oraz zakazy dotyczące ochrony przyrody i zabytków.

W celu zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne proponuje się podjęcie szeregu działań łagodzących, które opisano w poniższej tabeli.

Tabela 11. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
Powietrze i klimat	<p>Wpływ przedsięwzięć na jakość powietrza, związany z etapem realizacji inwestycji (pracami budowlanymi) można ograniczyć przez zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót, a w szczególności przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> — systematyczne sprzątanie placów budowy, — zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb), — ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym, — uważne ładowanie materiałów sypkich na samochody (niesypanie na nadkola i inne części pojazdu), — przykrywanie plandekami skrzyń ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie (dotyczy też ziemi z wykopów),

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
	<p>— ograniczenie prędkości jazdy pojazdów samochodowych w rejonie budowy.</p> <p>Ważną kwestią, mającą wpływ na poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza, jest również dobra organizacja dojazdów do placu budowy oraz utrzymanie płynności ruchu. Właściwe rozwiązania w tym zakresie pozwolą na znaczne zmniejszenie emisji ze środków transportu. Ponadto należy monitorować właściwe wykorzystanie maszyn i urządzeń pracujących na budowie.</p>
<p>Klimat akustyczny</p>	<p>W celu zmniejszenia emisji hałasu związanego z pracami budowlanymi, powinny one być wykonywane wyłącznie w porze dziennej, a czas pracy maszyn budowlanych na biegu jałowym należy ograniczyć do minimum.</p> <p>Maszyny budowlane powinny być w dobrym stanie technicznym oraz posiadać sprawne tłumiki akustyczne.</p> <p>Należy przeanalizować i zastosować odpowiednią lokalizację, w tym zapewnić maksymalne odsunięcie od obszarów chronionych, np. siedlisk zwierząt, osiedli mieszkaniowych.</p> <p>Na obszarach zagrożonych hałasem należy zastosować infrastrukturę przeciwhałasową: poprawa nawierzchni dróg, budowa ekranów akustycznych.</p>
<p>Wody</p>	<p>Aby zapobiec przedostawaniu się nieoczyszczonych ścieków do wód, zaleca się stosowanie instalacji pozwalających na odprowadzanie ścieków z jezdni oraz ich oczyszczanie. Powstające ścieki, przed wprowadzeniem do środowiska należy oczyszczać do wymaganych prawem parametrów.</p> <p>Należy badać jakość wód przepływających przez separatory w celu sprawdzenia ich sprawności. Należy prowadzić badania jakości zrzucanych wód opadowych w oparciu o obowiązujące warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.</p> <p>Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych pojazdów stosowanych w czasie prac budowlanych, aby nie dopuścić skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi.</p> <p>Należy zapewnić dostęp do przenośnych toalet pracownikom budowy oraz regularnie opróżniać toalety z wykorzystaniem samochodów serwisowo-asenizacyjnych wyposażonych w odpowiednie akcesoria.</p> <p>Magazynowane na placach budowy substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, tak aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowo-wodnego w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych.</p>
<p>Gleby</p>	<p>Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych, aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Magazynowane substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, tak aby nie dopuścić do skażenia gruntu w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych. Po zakończeniu realizacji inwestycji należy usunąć wszystkie tymczasowe instalacje i urządzenia oraz wykonać niezbędne niwelacje powierzchni terenu.</p> <p>W miarę możliwości technicznych parkingi dla sprzętu budowlanego powinny być utwardzone i odwadniane. Umowy z wykonawcami prac budowlanych powinny zawierać klauzule o odpowiedzialności ekologicznej – należy stosować zasadę „zanieczyszczający płaci”.</p> <p>Zabiegi solenia dróg i chodników zimą powinny zostać ograniczone do niezbędnego minimum.</p> <p>Przed rozpoczęciem prac ziemnych warstwa wierzchnia gleby (humus) powinna być zebrana, a po zakończeniu prac – rozdeponowana na powierzchni terenu.</p> <p>W związku z zaplanowanymi działaniami z zakresu rozbudowy i modernizacji systemu dróg, rozbudowy infrastruktury wodno – kanalizacyjnej oraz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, podczas ich realizacji przestrzegane będą zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace ziemne i inne prace wykonywane ręcznie z wykorzystaniem mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu przeprowadzane będą w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed:</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
	<ul style="list-style-type: none"> — uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych materiałów z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m, — fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wygrodenie terenu ich występowania, — przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem, — mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony, bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe prowadzić w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu, — zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew, — mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych.
Rośliny	<p>W czasie wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie systemów korzeniowych należy przeprowadzać wykopy ręcznie. W przypadku konieczności odsłonięcia korzeni należy je zabezpieczyć. Należy unikać usuwania korzeni strukturalnych, zabezpieczyć środkami grzybobójczymi rany po odciętych korzeniach.</p> <p>Pnie drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego należy zabezpieczyć np. stosując odpowiednie włókniny i obudowy drewniane.</p> <p>Podczas realizacji zadań infrastrukturalnych przestrzegane będą zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa, lub w obrębie korzeni, lub pędów krzewu przeprowadzane będą w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed:</p> <ul style="list-style-type: none"> — uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych materiałów z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m, — fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wygrodenie terenu ich występowania, — przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem, — mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony, bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe prowadzić w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu, — zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew, — mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych.
Zwierzęta	<p>W celu minimalizacji niekorzystnego oddziaływania na faunę planowane prace budowlane powinny zostać przeprowadzone w możliwie najkrótszym czasie, poza okresem lęgowym ptaków. Prace należy prowadzić również poza okresem migracyjnym ptaków.</p>
Ludzie	<p>Należy czytelnie oznakować obszary, gdzie prowadzone będą prace budowlane i modernizacyjne w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac.</p> <p>W celu zachowania bezpieczeństwa na terenie budowy zaleca się stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, stałe prowadzenie nadzoru budowlanego oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP.</p> <p>W czasie trwania prac budowlanych należy zmniejszyć czas pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum, aby ograniczyć emisję spalin oraz hałasu.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
Krajobraz, zabytki i dobra materialne	Wszystkie inwestycje powinny być zaplanowane tak, aby nie niszczyły walorów estetycznych krajobrazu. W przypadku natrafienia na przedmioty o charakterze zabytkowym należy zabezpieczyć teren znaleziska i powiadomić o tym fakcie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Źródło: Opracowanie własne

Działania kompensacyjne to działania najczęściej niezależne od przedsięwzięcia inwestycyjnego, których celem jest kompensacja znaczącego niekorzystnego oddziaływania na środowisko, jakie jest spowodowane realizacją tego przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 75 ustawy Prawo ochrony środowiska, kompensacja przyrodnicza może być realizowana tylko wówczas, gdy „ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa”.

Wpływ na środowisko zadań przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów będzie stosunkowo niewielki i w przypadku większości inwestycji będzie ograniczał się do etapu realizacji przedsięwzięcia (etapu budowy). Ponadto większość z zaproponowanych działań bazuje na tzw. „istniejącym śladzie” tzn. zakłada modernizację, przebudowę już istniejących obiektów, nie ingerując w nowe, cenne przyrodniczo obszary. W związku z tym, nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. Jednak w przypadku zaistnienia takiej konieczności należy podjąć szereg działań, prowadzących do przywrócenia równowagi w przyrodzie na danym terenie, naprawy szkód dokonanych w środowisku oraz odtworzenia walorów krajobrazowych. Działania te często przyjmują formę robót budowlanych i ziemnych tj.:

- rekultywacja gleb,
- rekultywacja wód, w tym odnowa obiegu wody,
- renaturyzacja terenu (odtworzenie naturalnych warunków siedliskowych, urozmaicenie siedlisk),
- introdukcja gatunków np. ichtiofauny,
- zalesianie i nasadzenia roślinności (odtworzenie terenów zielonych),
- tworzenie sieci zadrzewień śródpolnych, ochrona istniejących kompleksów leśnych oraz tworzenie nowych obszarów ochronnych, co umożliwi migrację fauny i flory poprzez zmniejszenie fragmentacji środowiska.

9. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji

Większość proponowanych do realizacji działań charakteryzuje się pozytywnym wpływem na środowisko przyrodnicze oraz bazuje na tzw. „istniejącym śladzie” i nie wykracza na nowe obszary. W takim przypadku proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Ponadto brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych w Gminnym Programie Rewitalizacji działań, ponieważ skutki środowiskowe podejmowanych zadań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub też od występowania w otoczeniu wdrażania przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych. Trafne wskazanie rozwiązań alternatywnych jest niemożliwe również w przypadku braku dokumentacji technicznej dla poszczególnych inwestycji.

Przeprowadzając analizę wariantów poszczególnych przedsięwzięć, można porównywać ze sobą następujące elementy inwestycyjne:

- warianty lokalizacji,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne,
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”.

Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustaleniami Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz.U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110), oddziaływanie transgraniczne definiowane jest jako „jakiegokolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony; przy czym „oddziaływanie” oznacza jakiegokolwiek skutek planowanej działalności dla środowiska z uwzględnieniem: zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, flory, fauny, gleby, powietrza, wody, klimatu, krajobrazu i pomników historii lub innych budowli albo wzajemnych oddziaływań między tymi czynnikami; obejmuje ono również skutki dla dziedzictwa kultury lub dla warunków społeczno-gospodarczych spowodowane zmianami tych czynników”.

Wobec powyższego, ze względu na lokalny charakter działań oraz zasięg przestrzenny obszaru objętego Gminnym Programem Rewitalizacji (w tym wielkość oddziaływania zaplanowanych przedsięwzięć), skutki realizacji jej założeń nie będą miały znaczenia transgranicznego.

11. Napotkane trudności i luki w wiedzy

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 odnosi się do szerokiego spectrum zagadnień. W przeciwieństwie do ocen oddziaływania konkretnych planowanych przedsięwzięć nie ma możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych.

Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowego Programu. W związku z tym, możliwe jest zastosowanie jedynie metody opisowej (jakościowej). Nie ma zaś możliwości odniesienia się do konkretnych parametrów dotyczących poszczególnych planowanych inwestycji, co tworzy realną barierę zastosowania bardziej precyzyjnej metodyki (ilościowej), jednorodnej dla wszystkich planowanych w Programie działań. Dane techniczne prezentują bowiem bardzo zróżnicowany poziom szczegółowości – od projektów technicznych po koncepcje.

Z uwagi na skomplikowany i długotrwały proces inwestycyjny nie jest możliwe także dokładne określenie czasu rozpoczęcia i zakończenia prac budowlanych przy wdrażaniu poszczególnych przedsięwzięć, co również uniemożliwia oszacowanie oddziaływań skumulowanych i zastosowania modeli do obliczenia oddziaływań w sytuacji najbardziej niekorzystnej. Obecnie nie stwierdza się, aby zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia miały znacząco wpływać na środowisko na terenie gminy.

12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego Gminnego Programu Rewitalizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania – monitoring

Zakłada się, że Prognoza powinna obejmować obszar jednostki samorządu terytorialnego, wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń Gminnego Programu Rewitalizacji.

Zgodnie z wymogami obowiązujących dyrektyw proponuje się prowadzenie monitoringu efektów realizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie opisanym poniżej. Celem monitoringu jest opisanie zmian stanu środowiska w wyniku realizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji sprawdzenie czy założone środki łagodzące przyniosą zakładany efekt.

Celem monitoringu środowiskowego jest ocena czy stan środowiska ulega polepszeniu, czy pogorszeniu – poprzez zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych dotyczących jakości środowiska i zachodzących w nim zmian. Monitoring jest również podstawą oceny efektywności wdrażania polityki środowiskowej.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Kontrola i monitoring realizacji celów strategicznych powinien obejmować określenie stopnia wykonania poszczególnych działań:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

W realizacji poszczególnych działań wynikających z Prognozy udział będą brać podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu zadaniami, podmioty realizujące te zadania, kontrolujące przebieg tych realizacji i jego efekty oraz społeczność gminy jako główny podmiot odbierający wyniki i odczuwający skutki podejmowanych działań.

W latach 2024-2030 na bieżąco będzie monitorowany podstęp w zakresie wdrażania zdefiniowanych w Programie działań, a po 2030 roku nastąpi ostateczna ocena rozbieżności między celami zdefiniowanymi w GPR i analiza przyczyn tych rozbieżności. Wyniki oceny będą stanowiły wykładnię dla kolejnego Programu, w którym zostaną zdefiniowane nowe cele.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które powinny zostać zweryfikowane w trakcie oceny stopnia realizacji zaplanowanych zadań.

Tabela 12. Wskaźniki realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Wskaźniki
Liczba osób objętych wsparciem w programie [os.]
Liczba zorganizowanych aktywności [szt.]
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [os.]
Liczba uczniów i nauczycieli objętych wsparciem w programie [os.]
Liczba uczniów objętych wsparciem w programie [os.]
Liczba zorganizowanych pikników [szt.]
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu [os.]
Liczba zrealizowanych wspólnych inwestycji [szt.]
Liczba świetlic do których zakupiono wyposażenie [szt.]
Liczba obiektów zabytkowych poddana renowacji [szt.]
Liczba przebudowanych i wyposażonych obiektów użyteczności publicznej [szt.]
Liczba przebudowanych obiektów [szt.]
Liczba zmodernizowanych boisk [szt.]
Liczba rozbudowanych obszarów [szt.]
Liczba przebudowanych układów drogowych [szt.]
Długość rozbudowanej infrastruktury kanalizacyjnej [km]
Ilość unieszkodliwionego azbestu [t]
Liczba odnowionych krzyży [szt.]

Źródło: Opracowanie własne

Poza głównymi miernikami przy ocenie skuteczności realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji powinny być również brane pod uwagę wskaźniki społeczno-ekonomiczne, wskaźniki presji na środowisko i stanu środowiska oraz wskaźniki reakcji państwa i społeczeństwa.

Wskaźniki społeczno-ekonomiczne:

- poprawa stanu zdrowia mieszkańców, mierzona za pomocą takich mierników, jak: długość życia, spadek umieralności niemowląt, spadek zachorowalności,
- zmniejszenie zużycia energii, surowców i materiałów na jednostkę produkcji oraz zmniejszenie całkowitych przepływów materiałowych w gospodarce,
- coroczny przyrost netto miejsc pracy w wyniku realizacji przedsięwzięć ochrony środowiska,
- zmniejszenie tempa przyrostu obszarów wyłączanych z rolniczego i leśnego użytkowania dla potrzeb innych sektorów produkcji i usług materialnych.

Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko:

- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód, poprawa jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych, poprawa jakości wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej,
- poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i zanieczyszczeń wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy, a więc przede wszystkim metali ciężkich, substancji zakwaszających, pyłów i lotnych związków organicznych),
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim hałasu komunikacyjnego,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych,
- ograniczenie pogarszania się jakości środowiska w jednostkach osadniczych i powstrzymanie procesów degradacji zabytków kultury,
- wzrost lesistości, a także wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych i poprawa stanu zdrowotności lasów,
- zmniejszenie negatywnej ingerencji w krajobrazie oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.

Wskaźniki aktywności państwa i społeczeństwa:

- kompletność regulacji prawnych i tempo ich harmonizacji z prawem wspólnotowym i prawem międzynarodowym,
- spójność i efekty działań w zakresie monitoringu i kontroli,
- zakres i efekty działań edukacyjnych oraz stopień udziału społeczeństwa w procesach decyzyjnych,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

— opracowanie i realizowanie przez grupy i organizacje pozarządowe projektów na rzecz ochrony środowiska.

13. Konsultacje społeczne

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko podlegają udostępnieniu społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wnioski i uwagi mogą wносить wszyscy obywatele, jak również organizacje pozarządowe, grupy społeczne, przedstawiciele środowisk naukowych itp. Ponadto dokumenty podlegają opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotowa Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana z uwzględnieniem zakresu określonego w art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112) oraz zgodnie z ustaleniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Zakres Prognozy jest zgodny z zapisami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001).

Przedmiotowe dokumenty, tj. Gminny Program Rewitalizacji na lata 2024-2030 oraz Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 podlegają udostępnieniu społeczeństwu lokalnemu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112), Wójt Gminy Pawłów zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Wójt Gminy Pawłów podał do publicznej wiadomości informację o opracowaniu GPR wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko oraz o możliwości zapoznania się z ich treścią oraz składania uwag i wniosków. Dokumenty zostały wyłożone do wglądu publicznego w Urzędzie Gminy w Pawłowie, Pawłów 56, 27-225 Pawłów, w godzinach urzędowania oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Prognoza składa się z kilku zasadniczych części: informacji o zawartości Prognozy, głównych celach, jej powiązaniach z innymi dokumentami, metodach sporządzenia czy miernikach.

Zakres merytoryczny niniejszej Prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym. Niniejszą Prognozę sporządzono przy zastosowaniu m.in.: analiz jakościowych opartych na danych dostępnych z państwowego monitoringu środowiska, metod opisowych, danych z fachowej literatury.

Cele i kierunki działań wynikające z Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 13. Cele i kierunki działań określone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Cel	Kierunek działań
Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo	Oferta sportowa, kulturalna i sportowo-rekreacyjna sprzyjająca integracji i aktywizacji ludności
	Poprawa kompetencji mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom	Dobra dostępność obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc kulturalno-społecznych
	Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczna

Źródło: Opracowanie własne

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan środowiska przyrodniczego na terenie gminy Pawłów oraz zaproponowano wyżej wskazane kierunki działań w tym zakresie. Wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy zostały odniesione do stanu środowiska oraz przeanalizowano potencjalne skutki środowiskowe realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Gmina Pawłów to gmina wiejska zlokalizowana jest na terenie powiatu starachowickiego i województwa świętokrzyskiego. Siedzibą gminy jest miejscowość Pawłów. Biorąc pod uwagę położenie fizycznogeograficzne gminy to należy ona do trzech mezoregionów: Płaskowyż Suchedniowski, Góry Świętokrzyskie oraz Wyżyna Sandomierska.

Gmina Pawłów położona jest na obszarze dorzecza Wisły. Zgodnie z wykazem z dnia 17 lutego 2023 r. w ramach rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły, gmina ta zlokalizowana jest na terenie 5 zlewni jednolitych części wód powierzchniowych:

- RW2000062348529 – Pokrzywianka,
- RW20000323479 – Kamienna od Żarnówki do Świśliny,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

- RW200006234859 – Świślina od zb. Wióry,
- RW20000623489 – Świślina od zb. Wióry do ujścia,
- RW200023234859 – Zb. Wióry.

Natomiast jeżeli chodzi o położenie gminy Pawłów na terenie jednolitych części wód podziemnych, jest ona zlokalizowana na obszarze GW2000102.

Na podstawie map zagrożenia powodziowego stwierdzono, że na terenie gminy Pawłów występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, średnie i wynosi 1% oraz prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%. Najbardziej zagrożonym terenem są obszary zamieszkałe i zurbanizowane, które bezpośrednio sąsiadują z obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Gmina Pawłów położona jest:

- w całości na terenie słabo zagrożonym występowaniem suszy hydrologicznej,
- w całości na terenie słabo zagrożonym występowaniem suszy rolniczej,
- w całości na terenie ekstremalnie zagrożonym występowaniem suszy hydrogeologicznej.

W ogólnym zestawieniu Gmina Pawłów klasyfikuje się jako obszar umiarkowanie zagrożony suszą.

Roczna ocena jakości powietrza za 2023 r. w strefie świętokrzyskiej wykazała przekroczenia następujących standardów emisyjnych:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe (kryterium ochrona zdrowia) – przekroczenie benzo(a)pirenu,
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego (kryterium ochrona zdrowia oraz kryterium ochrona roślin) – przekroczenie ozonu.

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy emisyjne na terenie strefy świętokrzyskiej zostały dotrzymane. Bezpośrednie na terenie gminy Pawłów doszło do przekroczeń dopuszczalnych wartości ozonu na poziomie celu długoterminowego w zakresie ochrony roślin.

Zgodnie z danymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody na terenie gminy znajdują się:

- Sieradowicki Park Krajobrazowy,
- stanowisko dokumentacyjne Wąwóz Siłki,
- obszar chronionego krajobrazu Doliny Kamiennej,
- obszar chronionego krajobrazu Sieradowicki,
- obszar Natura 2000 Łysogóry (PLH260002),

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

- obszar Natura 2000 Wzgórza Kunowskie,
- obszar Natura 2000 Ostoja Sieradowicka,
- użytek ekologiczny Zespół Parkowy w Pokrzywnicy,
- 10 pomników przyrody.

Natomiast w obrębie obszaru rewitalizacji znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Sieradowicki Park Krajobrazowy,
- obszar chronionego krajobrazu Doliny Kamiennej,
- obszar chronionego krajobrazu Sieradowicki,
- obszar Natura 2000 Wzgórza Kunowskie,
- obszar Natura 2000 Ostoja Sieradowicka,
- pomniki przyrody.

Z komentarzem [JK13]: korekta

Do najistotniejszych problemów w zakresie ochrony środowiska występujących na terenie gminy zaliczają się:

Wody powierzchniowe i podziemne: zły stan wód powierzchniowych, występujące obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Powietrze: przekroczenie na terenie gminy Pawłów poziomu docelowego celu długoterminowego ozonu w zakresie ochrony roślin, wykorzystywanie nieekologicznych indywidualnych źródeł ciepła, emisja liniowa pochodząca ze środków transportu spowodowana rosnącą ilością pojazdów.

Hałas: natężenie ruchu komunikacyjnego na głównych drogach przebiegających przez teren gminy oraz zły stan techniczny części dróg.

Promieniowanie elektromagnetyczne: rozwój telefonii komórkowej, stacji bazowych telefonii i urządzeń Wi-Fi, co wpływa na zwiększenie ilości źródeł promieniowania i obszaru ich oddziaływania, niska świadomość społeczeństwa w zakresie zagrożeń płynących z pól elektromagnetycznych na życie i zdrowie człowieka oraz wzrastające zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet).

Zagrożenia poważnymi awariami: transport materiałów niebezpiecznych, zły stan techniczny części dróg oraz wzrastające natężenie ruchu.

Ochrona przyrody i krajobrazu: : zanieczyszczenie wód, presja urbanizacyjna i turystyczna na obszary chronione, zmiana sposobu użytkowania terenu, zabudowa, zaśmiecenie i dewastacja środowiska, zmiany klimatu oraz związane z tym występujące anomalie pogodowe, rozprzestrzenianie się obcych gatunków flory i fauny.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Działania wskazane w Prognozie mają na celu ograniczenie uciążliwości, czyli zjawisk wpływających w sposób negatywny na stan otaczającego środowiska, które utrudniają lub pogarszają komfort życia ludzi (np. hałas, drgania, zanieczyszczenie powietrza). Instrumenty prawne nakładają na organy administracji państwowej, jak i samorządowej obowiązek kontroli, ograniczania lub eliminowania uciążliwości. Podmioty gospodarcze są zobowiązane do stosowania rozwiązań technologicznych, które spełniają wymagania ochrony środowiska.

W Prognozie przeanalizowano potencjalny wpływ wskazanych do realizacji w Gminnym Programie Rewitalizacji działań na takie aspekty środowiska, jak: obszary Natura 2000, różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. W Prognozie wskazano również czy powyższe oddziaływanie może mieć kierunek negatywny, pozytywny czy neutralny na powyższe elementy. Dokonano oceny pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące na etapie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Prognoza przedstawia również rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. Rozwiązaniem są zaproponowane w ramach GPR przedsięwzięcia inwestycyjne i pozainwestycyjne. Większość zaproponowanych działań pozytywnie wpłynie na wszystkie komponenty środowiska. Możliwe są jednak krótkotrwałe negatywne oddziaływania na etapie realizacji konkretnego przedsięwzięcia. Natomiast dla inwestycji, które w sposób szczególny mogą wpływać na środowisko, powinien być wykonany raport oddziaływania niniejszego przedsięwzięcia na środowisko jeszcze na etapie ubiegania się o pozwolenie na budowę.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć ma zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko lub neutralny. Zatem, zgodnie z metodologią ocen oddziaływania na środowisko, proponowanie szczegółowych rozwiązań alternatywnych nie ma pełnego uzasadnienia.

Głównym założeniem Gminnego Programu Rewitalizacji jest poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji na terenie gminy Pawłów, z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Zakłada się, że wdrożenie GPR nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska gminy, natomiast jej prawidłowa realizacja przyniesie w przyszłości wymierny efekt ekologiczny w postaci minimalizacji antropopresji na środowisko. Realizacja wyznaczonych działań nie spowoduje ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym o wysokich walorach przyrodniczych oraz nie wpłynie negatywnie na obszary chronione i cenne przyrodniczo.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów
na lata 2024-2030

Ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze przedsięwzięć zawartych w Gminnym Programie Rewitalizacji ogranicza się w znacznej większości przypadków jedynie do etapu realizacji inwestycji (etapu prac budowlanych związanych z planowaną inwestycją). Wówczas przewiduje się podwyższoną emisję hałasu i spalin z maszyn budowlanych, czy też zwiększoną emisję pyłów. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o lokalnym charakterze. Z uwagi na charakter przedsięwzięć przewidzianych do realizacji oraz ich lokalizację, na etapie budowy mogą wystąpić okresowo niekorzystne oddziaływania na istniejące formy ochrony przyrody. Natomiast na etapie eksploatacji powstałej infrastruktury prognozuje się znaczne korzystne oddziaływanie na środowisko.

Ze względu na lokalny charakter działań i zasięg przestrzenny obszaru skutki realizacji założeń GPR nie będą miały znaczenia transgranicznego.

W stosunku do każdego planowanego działania strategicznego przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego. Wpływ przewidzianych do realizacji zadań na środowisko będzie stosunkowo niewielki i w przypadku większości inwestycji, będzie ograniczał się do etapu realizacji przedsięwzięcia (etapu budowy). Proponowane inwestycje mają w swym założeniu poprawę standardu i jakości życia mieszkańców, przy jednoczesnych działaniach ochronnych względem elementów przyrodniczych. W związku z tym nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. W celu zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne proponuje się podjęcie działań łagodzących.

Zakłada się, że w wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji nastąpi poprawa stanu środowiska przyrodniczego i standardu życia mieszkańców. Ograniczona zostanie w sposób odczuwalny emisja szkodliwych substancji do środowiska. Poprawie ulegnie jakość powietrza, wód i gleb, co przełoży się na podwyższenie jakości życia mieszkańców. Nastąpi wzrost świadomości ekologicznej społeczności, co może mieć bezpośrednie przełożenie na wzrost aktywności w sprawach ochrony środowiska.

W celu identyfikacji potencjalnych oddziaływań poszczególnych działań planowanych do realizacji w ramach GRP posłużono się macierzą skutków środowiskowych, przedstawiającą w skondensowanej postaci możliwe oddziaływanie na środowisko. Analizowano bezpośredni wpływ założeń Strategii na środowisko, jak również oddziaływania pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko- i długoterminowe, chwilowe, ciągle, pozytywne i negatywne. Wzięto pod uwagę odwracalność skutków podjętych działań, skalę czasową oddziaływań, zasięg przestrzenny.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Cele i kierunki działań określone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030.....	11
Tabela 2. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi.....	12
Tabela 3. Charakterystyka złewni JCWP znajdujących się na terenie gminy Pawłów.....	42
Tabela 4. Klasyfikacja i ocena złewni JCWP na terenie gminy Pawłów.....	43
Tabela 5. Wynikowe strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi.....	49
Tabela 6. Wynikowe klasy strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.....	49
Tabela 7. Struktura lasów znajdujących się na terenie gminy Pawłów.....	53
Tabela 8. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Pawłów.....	57
Tabela 9. Wpływ zadań zaplanowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji na poszczególne komponenty środowiska, zdrowie i dobra materialne.....	66
Tabela 10. Relacje pomiędzy zidentyfikowanymi oddziaływaniami.....	119
Tabela 11. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.....	122
Tabela 12. Wskaźniki realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.....	128
Tabela 13. Cele i kierunki działań określone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030.....	131
Rysunek 1. Położenie fizycznogeograficzne gminy Pawłów.....	41
Rysunek 2. Park krajobrazowy znajdujący się na terenie gminy Pawłów.....	59
Rysunek 3. Obszary chronionego krajobrazu i stanowisko dokumentacyjne znajdujące się na terenie gminy Pawłów.....	60
Rysunek 4. Obszary Natura 2000, użytek ekologiczny i pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Pawłów.....	61

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

ul. Jagiellońska 68, 25-734 Kielce

tel: +48 41 365 54 00, email: sekretariat.wsse.kielce@sanepid.gov.pl, www.gov.pl/web/wsse-kielce

Znak: NZ.9022.5.74.2024

Kielce, 08-10-2024

OPINIA SANITARNA

Na podstawie art. 3 ustawy z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 416), art. 54 ust. 1 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1112).

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

po zapoznaniu się z dokumentami:

1. Projekt pn.: „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Pawłów na lata 2024–2030”, zwanym dalej „programem”;
2. „Prognoza oddziaływania na środowisko Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pawłów na lata 2024–2030”, zwanej dalej „prognozą”;

przedłożonymi przez Panią Karolinę Drzewiecką przedstawiciela przedsiębiorstwa: Urszula Wódkowska WESTMOR CONSULTING, ul. Maja 1 a, 87-704 Bąkowo - pełnomocnika Gminy Pawłów przy wniosku z 1 września 2024 r. (data wpływu do WSSE w Kielcach za pośrednictwem platformy elektronicznej ePUAP 1 września 2024 r.)

opiniuje bez zastrzeżeń projekt pn.: „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Pawłów na lata 2024–2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Pismem z 1 września 2024 r. Pani Karolina Drzewiecka przedstawiciel przedsiębiorstwa: Urszula Wódkowska WESTMOR CONSULTING, ul. Maja 1 a, 87-704 Bąkowo działając jako pełnomocnik Gminy Pawłów, zwróciła się do **Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego** z prośbą o zaopiniowanie projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pawłów na lata 2024–2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, pismem z 6 września 2024 r., znak: NZ.9022.5.60.2024 uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dla „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pawłów na lata 2024–2030”.

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny opiniując przedmiotowy projekt programu realizuje postanowienia przywołanych powyżej przepisów, wynikających z ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Z dokumentów przekazanych do **Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego** wynika, że opracowywany program zakłada, że na wybranym obszarze uznanym wcześniej jako zdegradowany istnieje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk. Drugą z przesłanek było uznanie, że wybrany obszar ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy. Gminny Program Rewitalizacji opracowany został w układzie uwzględniającym dwa kluczowe jego elementy, tj. wizję – pokazującą wizerunek podobszarów rewitalizacji w przyszłości i misję – będącą naczelnym kierunkiem zintegrowanej polityki terytorialnej, wokół której koncentrować się będą kompleksowe i partnerskie działania wszystkich interesariuszy rewitalizacji.

Gminny program rewitalizacji stanowi spójny dokument strategiczny mający na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego, mającego istotne znaczenie dla rozwoju gminy, poprzez przedsięwzięcia kompleksowe (uwzględniające aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzennofunkcjonalny, techniczny i środowiskowy), skoncentrowane terytorialnie oraz prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany.

Za obszar rewitalizacji uznano jednostki Chybice, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów i Tarczek, które na tle pozostałych obszarów zdegradowanych wypadają najgorzej pod względem skali zdiagnozowanych problemów.

Zgodnie z planem ww. podobszary będą miejscami, które przeżyją dynamiczny rozwój zarówno pod kątem społecznym, jak i ekonomicznym. Infrastruktura drogowa obszaru rewitalizacji zostanie zaprojektowana z myślą nie tylko o zapewnieniu bezpieczeństwa, lecz także minimalizacji wpływu na środowisko naturalne. Mieszkańcy, inspirowani nowymi możliwościami, aktywnie uczestniczyć będą w działaniach społecznych, wnosząc do swojej społeczności różnorodne zdolności i punkty widzenia. Przestrzeń publiczna będzie przyjazna i otwarta dla wszystkich użytkowników. Nowoczesne rozwiązania architektoniczne i urbanistyczne zapewniają wygodę i bezpieczeństwo, a także będą sprzyjały spotkaniom i interakcjom między mieszkańcami.

Założenia „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Pawłów na lata 2024–2030”:

Cel rewitalizacji 1 – Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo.

- 1.1. Oferta sportowa, kulturalna i sportowo-rekreacyjna sprzyjająca integracji i aktywizacji ludności;
- 1.2. Poprawa kompetencji mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cel rewitalizacji 2 – Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom

- 2.1. Dobra dostępność obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc kulturalno-społecznych;
- 2.2. Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczna;

Zadania zaplanowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji :

- Promocja tradycji historycznych i dawnej kultury wśród mieszkańców;
- Promowanie zdrowego stylu życia oraz zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców;
- Prowadzenie Klubu seniora oraz organizacja zajęć integracyjnych dla osób starszych i ze szczególnymi potrzebami;
- Kompetencje językowe i międzykulturowe podstawą sukcesu europejskiej szkoły;
- Organizacja warsztatów artystycznych dla dzieci i młodzieży zakończonych pokazem efektów ich prac oraz wyjazd do teatru;
- Organizacja pikniku rodzinnego;
- Organizacja warsztatów kulinarnych w Radkowicach;
- Organizacja spotkań z mieszkańcami na temat przeciwdziałania alkoholizmowi;
- Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Wsparcie przedsiębiorców z terenu gminy Pawłów poprzez realizację wspólnych inwestycji na terenie gminy Pawłów;
- Zwiększenie oferty kulturalnej na terenie gminy Pawłów;
- Wytyczenie i stworzenie ścieżki rowerowej między punktami o wysokich walorach przyrodniczych, kulturowych – zabytki krajobrazowe;
- Renowacja obiektów zabytkowych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów publicznej infrastruktury kulturalnej na obszarze gminy;
- Modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Tarczku;
- Poprawa techniczna budynku Ośrodka Zdrowia w Pawłowie;
- Modernizacja boiska trawiastego z małą infrastrukturą i oświetleniem w Pawłowie;
- Rozbudowa budynku Urzędu Gminy;
- Poprawa funkcjonalno-przestrzenna centrum Pawłowa poprzez budowę chodników i drogi dojazdowej do boisk;
- Rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy;
- Przebudowa dróg w miejscowości Tarczek-Nowa Wieś;
- Rozwiązanie problemu środowiskowego poprzez wymianę azbestu (eternitu);
- Odnowienie krzyża przy drodze w Tarczku;
- Modernizacja drogi dojazdowej do cmentarza komunalnego.

W prognozie oddziaływania na środowisko przedmiotowego projektu programu przeprowadzono analizę potencjalnego oddziaływania przewidzianych w dokumencie działań/zadań. Wynika z niej, że żadne z zaplanowanych w programie działań nie spowoduje wyłącznie negatywnego oddziaływania na którykolwiek z komponentów. Prognozuje się,

że zdecydowana większość zadań wywoła pozytywny wpływ na środowisko, a jedynie planowane inwestycje mogą powodować oddziaływanie o charakterze zarówno pozytywnym, jak i negatywnym tylko na etapie ich realizacji. Część z działań może kwalifikować się do przedsięwzięć mogących znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dla powyższych inwestycji wymagane będzie zatem przeprowadzenie indywidualnej oceny oddziaływania na środowisko.

Ze względu na fakt, iż działania zaplanowane w ramach zamierzeń rewitalizacyjnych w większości przypadków nie wskazują skali i technologii, w jakich zostaną wykonane, oddziaływania przedstawiono jako potencjalne. Na etapie oceny tak ogólnego dokumentu nie jest możliwe dokonanie oceny poszczególnych elementów zaprojektowanych działań z punktu widzenia wpływu na środowisko, dlatego w prognozie wskazano jedynie możliwość oddziaływania, które powinno być określone szczegółowo oraz być przedmiotem odpowiednich uzgodnień i decyzji administracyjnych na etapie przygotowania poszczególnych inwestycji. Wskazane potencjalne negatywne oddziaływanie nie musi wystąpić, jeśli zostaną uwzględnione potrzeby przedmiotów ochrony oraz wdrożone działania minimalizujące.

Biorąc pod uwagę charakter planowanych działań/zadań, jak również konieczność zastosowania się do wskazanych w prognozie oddziaływania na środowisko rozwiązań i zapisów, można przyjąć, iż realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu pn.: „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Pawłów na lata 2024–2030” nie spowoduje negatywnego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi.

W związku z powyższym **Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny** zajął stanowisko jak na wstępie.

Joanna Ciborowska

Z-ca ŚPWIS, Z-ca Dyrektora

/dokument podpisany elektronicznie/

Otrzymuje ePUAP:

1. Gmina Pawłów
przez pełnomocnika:
Pani Karolina Drzewiecka
przedstawiciel przedsiębiorstwa: Urszula Wódkowska WESTMOR CONSULTING
ul. Maja 1 a, 87-704 Bąkowo.

1. aa
JB-K/JB-K

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Pawłów 2024

Zamawiający:

Gmina Pawłów
Pawłów 56
27-225 Pawłów

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:
Joanna Kaszubska – Konsultant
Mateusz Grzelak – Analityk

Spis treści

Wstęp	4
1. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	6
1.1. Chybice.....	7
1.2. Godów	11
1.3. Jawor.....	15
1.4. Pawłów	20
1.5. Radkowice	24
1.6. Rzepin Pierwszy	28
1.7. Stary Bostów.....	32
1.8. Tarczek.....	37
1.9. Podsumowanie	40
2. Powiązania gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy 49	
3. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	52
4. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań	53
5. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	57
5.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	57
5.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	78
6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	82
7. Mechanizm włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji	88
7.1. Proces przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji.....	89
7.2. Sposób włączenia interesariuszy w proces zarządzania programem rewitalizacji na obszarze rewitalizacji.....	91
8. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych 93	
9. Struktura zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, koszty i harmonogram realizacji programu	98
10. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji	103
11. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach	112
12. Specjalna Strefa Rewitalizacji	112
13. Sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	112
Załączniki graficzne	115
Spis tabel i rysunków	116

Wstęp

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U. 2024 poz. 278) „rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”.

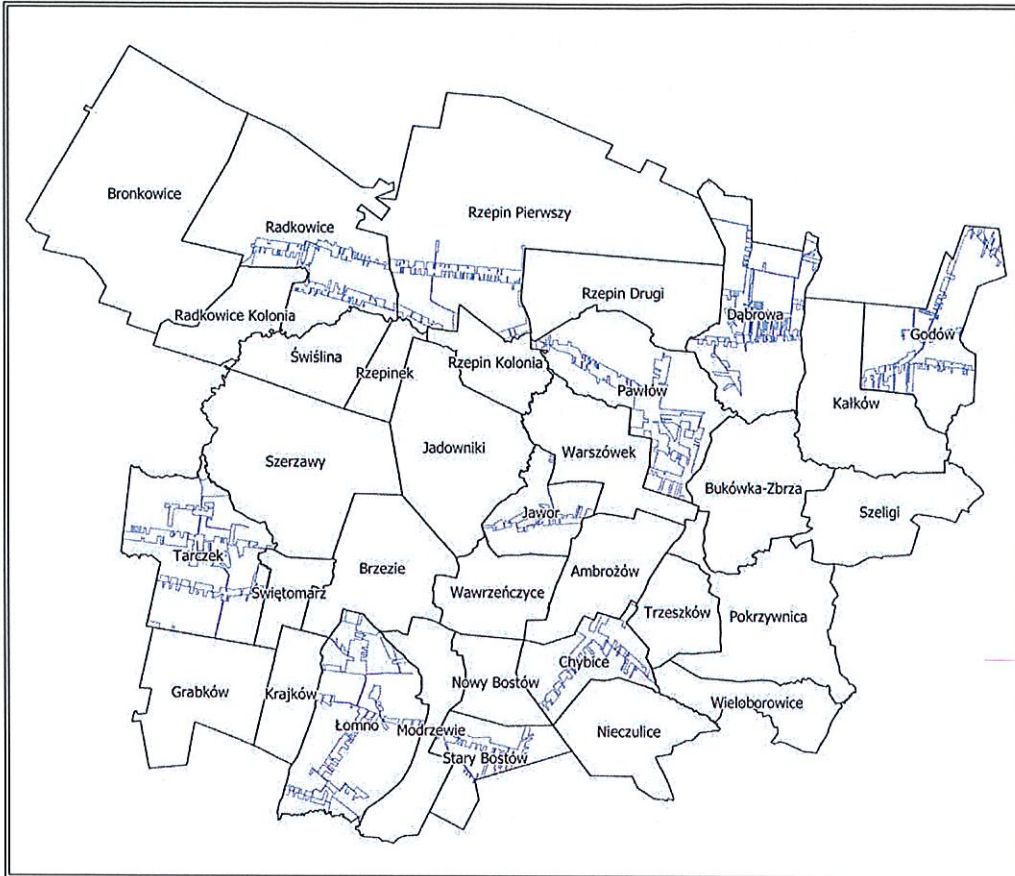
Przed przystąpieniem do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 przeprowadzona została diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla gminy Pawłów. W diagnozie przedstawiono szczegółową analizę problemów poprzez zestawienie wskaźników charakteryzujących poszczególne jednostki osadnicze ze średnią wartością wskaźnika dla gminy Pawłów.

Obszar gminy Pawłów podzielono na jednostki osadnicze, składające się z jednej lub kilku miejscowości. Dla każdej jednostki osadniczej przeprowadzono analizę wskaźnikową w zakresie występowania problemów w 5 sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej. Jednostki osadnicze, na terenie których zidentyfikowano co najmniej 4 wskaźniki w sferze społecznej i co najmniej 1 wskaźnik z pozostałych sfer tj.: gospodarczej, środowiskowej, technicznej lub przestrzenno-funkcjonalnej, które wskazują na występowanie zjawiska kryzysowego, uznano za obszar zdegradowany. Za obszar zdegradowany uznano jednostki Chybice, Dąbrowa, Godów, Jawor, Łomno, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów i Tarczek, które ze względu na nieposiadanie ze sobą wspólnych granic podzielono na 10 podobszarów. Następnie w celu wyznaczenia obszaru rewitalizacji, pod uwagę wzięto wartość sumarycznego wskaźnika syntetycznego obliczonego dla każdej jednostki osadniczej, wskazującego natężenie negatywnych zjawisk na danym obszarze. Za obszar rewitalizacji uznano jednostki Chybice, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów i Tarczek, które na tle pozostałych obszarów zdegradowanych wypadają najgorzej pod względem skali zdiagnozowanych problemów.

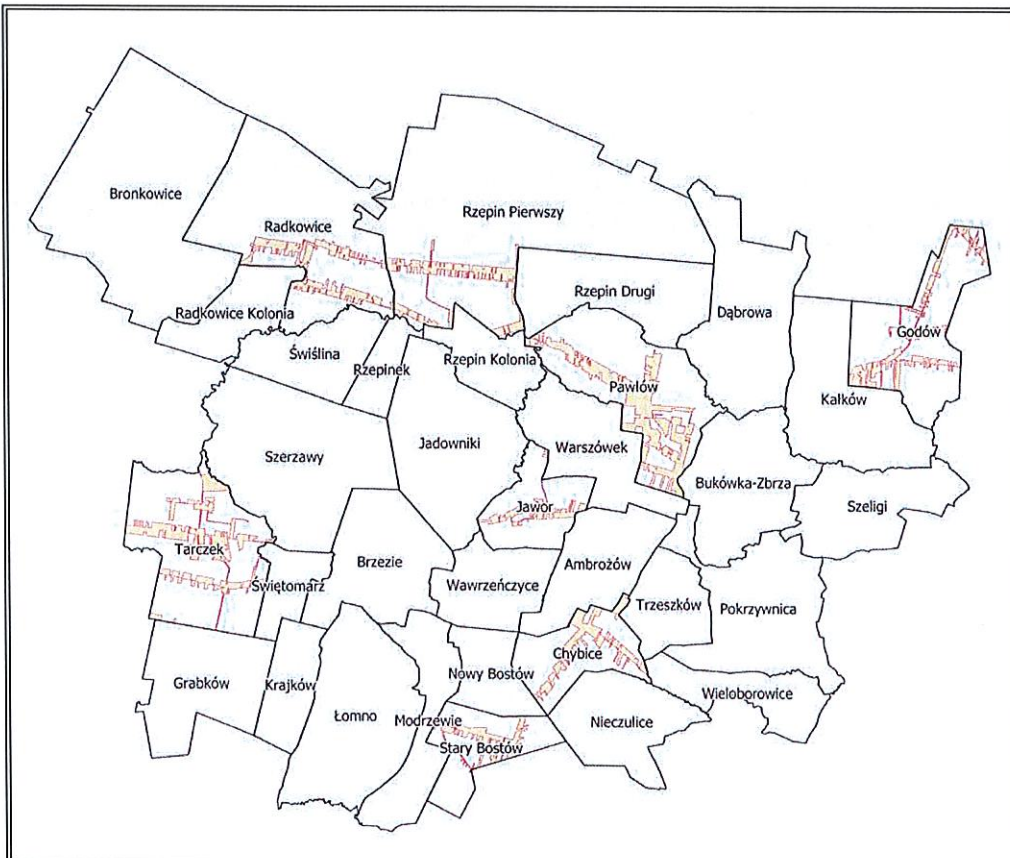
Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Pawłów stanowi odrębny raport. Granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przedstawiają mapy stanowiące załączniki do uchwały nr LIV/552/23 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 22 listopada 2023 r.

Poniżej przedstawiono mapy poglądowe przedstawiające obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

Obszar zdegradowany

Obszar rewitalizacji

1. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Przeprowadzona analiza pozwoliła na wyłonienie podobszarów Chybice, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów i Tarczek, które na tle pozostałych wypadają najgorzej pod względem skali zdiagnozowanych problemów oraz ich pogłębiania się w czasie.

Należy pamiętać, iż obszar rewitalizacji nie powinien być wyznaczany jedynie na podstawie danych ilościowych, pokazujących najbardziej intensywną degradację. Bardzo ważne jest uchwycenie wskaźników jakościowych oraz powiązań funkcjonalnych obszarów. Do obszaru rewitalizacji włączono zatem jednostki, w których zdiagnozowano najwięcej problemów oraz wzięto pod uwagę ich potencjał pod względem możliwości przeprowadzenia skutecznej interwencji w ramach procesu rewitalizacji. W analizie jakościowej wyznaczenia obszaru rewitalizacji wzięto pod uwagę lokalizację danej jednostki, dostęp do infrastruktury i bazy lokalowej, w której będą mogły zostać przeprowadzone działania, liczbę mieszkańców, w tym liczbę osób dotkniętych różnymi problemami, którzy zostaną objęci wsparciem w ramach planowanych działań.

Ponadto przy wyznaczaniu obszaru rewitalizacji kierowano się występowaniem na danym terenie istotnych cech wskazujących na duży potencjał dla rozwoju lokalnego w ramach rewitalizacji.

W poniższej tabeli przedstawiono powierzchnię oraz liczbę ludności obszaru rewitalizacji na tle gminy Pawłów.

Tabela 1. Powierzchnia oraz liczba ludności obszaru rewitalizacji na tle gminy Pawłów

Obszar rewitalizacji	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni obszaru rewitalizacji w łącznej powierzchni gminy [%]	Liczba ludności [osoba]	Udział liczby ludności obszaru rewitalizacji w liczbie ludności gminy [%]
Chybice	49,88	0,36%	317	2,10%
Godów	64,45	0,47%	552	3,66%
Jawor	26,30	0,19%	278	1,84%
Pawłów	134,90	0,98%	1 129	7,49%
Radkowice	62,23	0,45%	615	4,08%
Rzepin Pierwszy	65,10	0,47%	601	3,99%
Stary Bostów	30,58	0,22%	396	2,63%
Tarczek	98,29	0,72%	605	4,01%
Razem	531,73	3,86%	4 493	29,80%

Źródło: Opracowanie własne

Udział powierzchni obszaru rewitalizacji w powierzchni gminy Pawłów wynosi 3,86%, natomiast udział liczby ludności obszaru rewitalizacji w liczbie ludności gminy wynosi 29,80%.

W dalszej części rozdziału dokonano diagnozy obszaru rewitalizacji w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

1.1. Chybice

Podobszar Chybice zajmuje powierzchnię 49,88 ha i zamieszkiwany jest przez 317 osób. Na przestrzeni lat 2018-2022 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 11 osób tj. 3,35%. Biorąc pod uwagę ekonomiczne grupy mieszkańców, zauważyć można wzrost liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym oraz spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym.

Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców na tutejszym terenie wyniósł 22,08%, co jest wartością powyżej średniej dla gminy o 4,03 p. proc. Oznacza to występowanie na podobszarze problemu starzenia się społeczeństwa. Zjawisko to wiąże się z większym zapotrzebowaniem na opiekę zdrowotną i usługi opiekuńcze. To może prowadzić do wzrostu kosztów opieki zdrowotnej i obciążać budżet gminy, co ograniczy dostępność środków na projekty rewitalizacyjne. Osoby starsze mogą mieć również tendencję do wycofywania się z życia społecznego, co może prowadzić do spadku zaangażowania w inicjatywy społeczne i kulturalne związane z rewitalizacją. Proces rewitalizacji powinien uwzględniać różnorodność potrzeb i perspektyw różnych grup wiekowych. Tworzenie programów i inicjatyw, które angażują osoby starsze i wspierają ich aktywność społeczną oraz ekonomiczną, może pomóc w zminimalizowaniu negatywnego wpływu starzenia się społeczeństwa na proces rewitalizacji.

Tabela 2. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Chybice w roku 2018 i 2022

Wyszczególnienie	2018	2022
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	58	64
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat; mężczyźni 18-64 lata)	205	183
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej; mężczyźni 65 lat i więcej)	65	70
Razem	328	317

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Tabela 3. Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Chybice i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze jednostki	22,08%
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze gminy	18,05%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W obszarze depopulacja osób w wieku przedprodukcyjnym na terenie podobszaru nie zdiagnozowano występowania sytuacji kryzysowej.

Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie jednostki wyniósł 0,95% i był wyższy od średniej dla gminy o 0,62 p. proc. Osoby dotknięte problemem alkoholowym często borykają się z wykluczeniem społecznym i trudnością w znalezieniu pracy oraz mogą mieć trudności w zaangażowaniu się w procesy rewitalizacyjne, co może ograniczać skuteczność tych działań.

Tabela 4. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Chybice i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na obszarze jednostki	0,95%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na obszarze gminy	0,33%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Jednym z problemów zdiagnozowanych na obszarze jednostki jest także wysoki udział liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców, co wskazuje na niewystarczający poziom bezpieczeństwa funkcjonowania rodzin. W 2022 r. wyniósł on 2,21 i był wyższy od średniej dla gminy o 1,00. Aby poradzić sobie z tym zagrożeniem, ważne jest, aby proces rewitalizacji uwzględniał strategię poprawy bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo rodzin i mieszkańców jest kluczowym elementem sukcesu każdego procesu rewitalizacji.

Tabela 5. Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie jednostki Chybice i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	2,21
Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na obszarze gminy	1,21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowie

Na terenie jednostki w roku 2022 odnotowano wysoką liczbę przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców tj. 25,24, co było wartością wyższą od średniej dla gminy o 15,22. Obrazuje to występowanie kryzysowej sytuacji w obszarze przestępczości.

Tabela 6. Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na terenie jednostki Chybice i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze jednostki	25,24
Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze gminy	10,02

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Brodach

Obszary, które uległy zaniedbaniu i degradacji, często stają się miejscem, gdzie przestępczość może być bardziej powszechna. To z kolei wpływa na ogólną jakość życia mieszkańców i stanowi przeszkodę dla rozwoju lokalnego. Poprzez proces rewitalizacji, obszary te mogą być przekształcone, modernizowane i ożywiane, co często skutkuje spadkiem przestępczości. Za bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Pawłów odpowiada Komisariat Policji w Brodach. Poprawa warunków życia, tworzenie nowych miejsc pracy, tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywnościom społecznym i kulturalnym oraz zwiększenie obecności służb policyjnych, wszystko to może zmniejszyć motywację do popełniania przestępstw i tworzyć bardziej bezpieczne i przyjazne środowisko dla mieszkańców. To ilustruje, jak rewitalizacja może odwracać negatywne tendencje związane z przestępczością i przyczyniać się do rozwoju lokalnego poprzez poprawę bezpieczeństwa i jakości życia w danym obszarze.

Pod względem bezrobocia, na obszarze jednostki nie stwierdzono występowania sytuacji kryzysowej.

W celu zbadania poziomu przedsiębiorczości mieszkańców pod uwagę wzięto liczbę budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na danym obszarze. Na terenie jednostki wartość wskaźnika wyniosła 0,00, co świadczy o braku takich budynków oraz występowaniu sytuacji kryzysowej w obszarze niskiego stopnia przedsiębiorczości.

Tabela 7. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Chybice i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,00
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Zaniedbane obszary często borykają się z brakiem inwestycji, ograniczonym dostępem do kapitału i niskim poziomem przedsiębiorczości. To prowadzi do wysokiej stopy bezrobocia,

ubóstwa i braku różnorodności gospodarczej. W ramach procesu rewitalizacji konieczne jest promowanie przedsiębiorczości i tworzenia warunków do rozwoju lokalnych firm. Działania te mogą obejmować tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości, wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw, ułatwienie dostępu do finansowania czy stworzenia sprzyjającego klimatu biznesowego. Wsparcie dla lokalnych przedsiębiorstw przyczynia się do tworzenia miejsc pracy, wzrostu dochodów mieszkańców i zwiększenia atrakcyjności obszaru dla inwestorów zewnętrznych. Rozwinięta przedsiębiorczość stymuluje rozwój lokalnej gospodarki i wpływa pozytywnie na społeczność, stanowiąc kluczowy element sukcesu procesu rewitalizacji.

W sferze środowiskowej na terenie jednostki Chybice zdiagnozowano problem z zakresu wysokiego udziału źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze. W 2022 r. wyniósł on 57,89% i był wyższy od średniej dla obszaru gminy o 6,31 p. proc.

Tabela 8. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na terenie jednostki Chybice i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na obszarze jednostki	57,89%
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na obszarze gminy	51,58%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej odnotowano występowanie kryzysowej sytuacji związanej z niedostatecznym stopniem zwodociągowania budynków mieszkalnych. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych wyniósł 88,12% i był niższy od średniej dla gminy o 6,13 p. proc. Proces rewitalizacji powinien uwzględniać priorytetowe inwestycje w infrastrukturę techniczną, takie jak poprawa dostępu do systemów wodociągowych. Dostęp do zaawansowanej infrastruktury technicznej stanowi kluczowy czynnik w procesie poprawy warunków życia i zrównoważonym rozwoju obszarów objętych rewitalizacją.

Tabela 9. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Chybice i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze jednostki	88,12%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze gminy	94,25%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W przypadku pozostałych wskaźników ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej tj. udziału budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych oraz liczby gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców, na terenie podobszaru nie zdiagnozowano występowania sytuacji kryzysowej.

Pozytywnym aspektem jest także brak występowania negatywnej sytuacji w sferze technicznej.

Wśród pozostałych pozytywnych aspektów zdiagnozowanych na terenie jednostki Chybyce należy wskazać funkcjonowanie Publicznej Szkoły Podstawowej, nowoczesnych boisk szkolnych, świetlicy środowiskowej oraz objęcie terenu podobszaru transportem autobusowym.

1.2. Godów

Podobszar Godów zajmuje powierzchnię 64,45 ha i zamieszkiwany jest przez 552 osoby. Na przestrzeni lat 2018-2022 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 10 osób tj. 1,78%. Biorąc pod uwagę ekonomiczne grupy mieszkańców, zauważyć można spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców na tutejszym terenie wyniósł 25,18%, co jest wartością powyżej średniej dla gminy o 7,13 p. proc. Oznacza to występowanie na podobszarze problemu starzenia się społeczeństwa. Zjawisko to wiąże się z większym zapotrzebowaniem na opiekę zdrowotną i usługi opiekuńcze. To może prowadzić do wzrostu kosztów opieki zdrowotnej i obciążać budżet gminy, co ograniczy dostępność środków na projekty rewitalizacyjne. Osoby starsze mogą mieć również tendencję do wycofywania się z życia społecznego, co może prowadzić do spadku zaangażowania w inicjatywy społeczne i kulturalne związane z rewitalizacją. Proces rewitalizacji powinien uwzględniać różnorodność potrzeb i perspektyw różnych grup wiekowych. Tworzenie programów i inicjatyw, które angażują osoby starsze i wspierają ich aktywność społeczną oraz ekonomiczną, może pomóc w zminimalizowaniu negatywnego wpływu starzenia się społeczeństwa na proces rewitalizacji.

Tabela 10. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Godów w roku 2018 i 2022

Wyszczególnienie	2018	2022
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	116	105
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat; mężczyźni 18-64 lata)	318	308
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej; mężczyźni 65 lat i więcej)	128	139
Razem	562	552

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Tabela 11. Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Godów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze jednostki	25,18%
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze gminy	18,05%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W obszarze „Depopulacja osób w wieku przedprodukcyjnym” na terenie podobszaru zdiagnozowano występowanie sytuacji kryzysowej. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym wyniosła -1,62, co oznacza spadek liczby ludności w tym wieku. Sytuacja taka może prowadzić do spadku aktywności społecznej, takiej jak udział w lokalnych wydarzeniach, działalność wolontariacka czy zaangażowanie w życie społeczne. To może utrudnić mobilizację społeczną i współpracę przy realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Tabela 12. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w jednostce Godów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) na obszarze jednostki	-1,62
Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) na obszarze gminy	-0,39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie jednostki wyniósł 0,36% i był wyższy od średniej dla gminy o 0,03 p. proc. Osoby dotknięte problemem alkoholowym często borykają się z wykluczeniem społecznym i trudnością w znalezieniu pracy oraz mogą mieć trudności w zaangażowaniu się w procesy rewitalizacyjne, co może ograniczać skuteczność tych działań.

Tabela 13. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Godów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na obszarze jednostki	0,36%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na obszarze gminy	0,33%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Jednym z problemów zdiagnozowanych na obszarze jednostki jest także wysoki udział liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców, co wskazuje na niewystarczający poziom bezpieczeństwa funkcjonowania rodzin. W 2022 r. wyniósł on 1,27 i był wyższy od średniej dla gminy o 0,06. Aby poradzić sobie z tym zagrożeniem, ważne jest, aby proces rewitalizacji uwzględniał strategię poprawy bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo rodzin i mieszkańców jest kluczowym elementem sukcesu każdego procesu rewitalizacji.

Tabela 14. Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie jednostki Godów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	1,27
Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na obszarze gminy	1,21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowie

Na terenie jednostki w roku 2022 nie odnotowano występowania kryzysowej sytuacji w obszarze przestępczość.

Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych wyniósł 40,00% i był wyższy od średniej dla obszaru gminy o 23,09 p. proc., co świadczy o występowaniu sytuacji kryzysowej w tym obszarze. Osoby dotknięte bezrobociem mogą potrzebować wsparcia i programów szkoleniowych, aby odzyskać umiejętności i wrócić na rynek pracy. Brak takiego wsparcia może utrudniać reintegrację zawodową i prowadzić do długotrwałego bezrobocia. Problem bezrobocia może prowadzić do braku perspektyw rozwoju społeczności lokalnej. Mieszkańcy, którzy nie mają dostępu do pracy, mogą odczuwać frustrację i brak nadziei na lepszą przyszłość, co może wpływać na ich zaangażowanie w procesy rewitalizacyjne. Istotne w rozwiązywaniu problemu bezrobocia w obszarach objętych rewitalizacją są inwestycje w edukację, szkolenia zawodowe i programy reintegracji zawodowej oraz programy i inicjatywy, które wspierają tworzenie miejsc pracy, oferują wsparcie dla osób bezrobotnych, i promują rozwój przedsiębiorczości na lokalnym rynku pracy.

Tabela 15. Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na terenie jednostki Godów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na obszarze jednostki	40,00%
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na obszarze gminy	16,91%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Starachowicach
W celu zbadania poziomu przedsiębiorczości mieszkańców pod uwagę wzięto liczbę budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na danym obszarze. Na terenie jednostki wartość wskaźnika wyniosła 0,00, co świadczy o braku takich budynków oraz występowaniu sytuacji kryzysowej w obszarze niskiego stopnia przedsiębiorczości.

Tabela 16. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Godów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,00
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie
Zaniedbane obszary często borykają się z brakiem inwestycji, ograniczonym dostępem do kapitału i niskim poziomem przedsiębiorczości. To prowadzi do wysokiej stopy bezrobocia, ubóstwa i braku różnorodności gospodarczej. W ramach procesu rewitalizacji konieczne jest promowanie przedsiębiorczości i tworzenia warunków do rozwoju lokalnych firm. Działania te mogą obejmować tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości, wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw, ułatwienie dostępu do finansowania czy stworzenia sprzyjającego klimatu biznesowego. Wsparcie dla lokalnych przedsiębiorstw przyczynia się do tworzenia miejsc pracy, wzrostu dochodów mieszkańców i zwiększenia atrakcyjności obszaru dla inwestorów zewnętrznych. Rozwinięta przedsiębiorczość stymuluje rozwój lokalnej gospodarki i wpływa pozytywnie na społeczność, stanowiąc kluczowy element sukcesu procesu rewitalizacji.

W sferze środowiskowej na terenie jednostki Godów nie zdiagnozowano występowania sytuacji kryzysowej.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej odnotowano występowanie kryzysowej sytuacji związanej z niedostatecznym stopniem skanalizowania i zwodociągowania budynków mieszkalnych. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych wyniósł 42,93% i był niższy od średniej dla gminy o 9,37 p. proc., natomiast udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do

wszystkich budynków mieszkalnych wyniósł 84,24% i był niższy od średniej dla gminy o 10,01 p. proc. Proces rewitalizacji powinien uwzględniać priorytetowe inwestycje w infrastrukturę techniczną, takie jak poprawa dostępu do systemów wodociągowych i kanalizacyjnych. Dostęp do infrastruktury technicznej stanowi kluczowy czynnik w procesie poprawy warunków życia i zrównoważonym rozwoju obszarów objętych rewitalizacją.

Tabela 17. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Godów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze jednostki	42,93%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze gminy	52,30%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Tabela 18. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Godów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze jednostki	84,24%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze gminy	94,25%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W przypadku pozostałego wskaźnika ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej tj. liczby gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców, na terenie podobszaru nie zdiagnozowano występowania sytuacji kryzysowej.

Pozytywnym aspektem jest także brak występowania negatywnej sytuacji w sferze technicznej.

Wśród pozostałych pozytywnych aspektów zdiagnozowanych na terenie jednostki Godów należy wskazać funkcjonowanie Publicznej Szkoły Podstawowej, nowoczesnych boisk szkolnych, Sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej, Domu Pomocy Społecznej oraz objęcie terenu podobszaru transportem autobusowym.

1.3. Jawor

Podobszar Jawor zajmuje powierzchnię 26,3 ha i zamieszkiwany jest przez 278 osób. Na przestrzeni lat 2018-2022 liczba mieszkańców zwiększyła się o 7 osób tj. 2,58%. Biorąc pod uwagę ekonomiczne grupy mieszkańców, zauważyć można spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców na tutejszym terenie wyniósł 18,35%, co jest wartością powyżej średniej dla gminy o 0,30 p. proc. Oznacza to występowanie na podobszarze problemu starzenia się społeczeństwa. Zjawisko to wiąże się z większym zapotrzebowaniem na opiekę zdrowotną i usługi opiekuńcze. To może prowadzić do wzrostu kosztów opieki zdrowotnej i obciążać budżet gminy, co ograniczy dostępność środków na projekty rewitalizacyjne. Osoby starsze mogą mieć również tendencję do wycofywania się z życia społecznego, co może prowadzić do spadku zaangażowania w inicjatywy społeczne i kulturalne związane z rewitalizacją. Proces rewitalizacji powinien uwzględniać różnorodność potrzeb i perspektyw różnych grup wiekowych. Tworzenie programów i inicjatyw, które angażują osoby starsze i wspierają ich aktywność społeczną oraz ekonomiczną, może pomóc w zminimalizowaniu negatywnego wpływu starzenia się społeczeństwa na proces rewitalizacji.

Tabela 19. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Jawor w roku 2018 i 2022

Wyszczególnienie	2018	2022
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	65	58
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat; mężczyźni 18-64 lata)	163	169
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej; mężczyźni 65 lat i więcej)	43	51
Razem	271	278

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Tabela 20. Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Jawor i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze jednostki	18,35%
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze gminy	18,05%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W obszarze „Depopulacja osób w wieku przedprodukcyjnym” na terenie podobszaru zdiagnozowano występowanie sytuacji kryzysowej. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym wyniosła -3,13, co oznacza spadek liczby ludności w tym wieku. Sytuacja taka może prowadzić do spadku aktywności społecznej, takiej jak udział w lokalnych wydarzeniach, działalność wolontariacka czy zaangażowanie w życie społeczne. To może utrudnić mobilizację społeczną i współpracę przy realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Tabela 21. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w jednostce Jawor i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) na obszarze jednostki	-3,13
Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) na obszarze gminy	-0,39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie jednostki wyniósł 2,16% i był wyższy od średniej dla gminy o 1,83 p. proc. Osoby dotknięte problemem alkoholowym często borykają się z wykluczeniem społecznym i trudnością w znalezieniu pracy oraz mogą mieć trudności w zaangażowaniu się w procesy rewitalizacyjne, co może ograniczać skuteczność tych działań.

Tabela 22. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Jawor i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na obszarze jednostki	2,16%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na obszarze gminy	0,33%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W obszarze bezpieczeństwa funkcjonowania rodzin na obszarze jednostki nie stwierdzono występowania sytuacji kryzysowej.

Jednym z problemów zdiagnozowanych na obszarze jednostki jest natomiast wysoka liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców. W 2022 r. wyniosła ona 17,99 co było wartością wyższą od średniej dla gminy o 7,97. Obrazuje to występowanie kryzysowej sytuacji w obszarze przestępczości.

Tabela 23. Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na terenie jednostki Jawor i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze jednostki	17,99
Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze gminy	10,02

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Brodach

Obszary, które uległy zaniedbaniu i degradacji, często stają się miejscem, gdzie przestępczość może być bardziej powszechna. To z kolei wpływa na ogólną jakość życia mieszkańców i stanowi przeszkodę dla rozwoju lokalnego. Poprzez proces rewitalizacji, obszary te mogą być przekształcone, modernizowane i ożywiane, co często skutkuje spadkiem przestępczości.

Za bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Pawłów odpowiada Komisariat Policji w Brodach. Poprawa warunków życia, tworzenie nowych miejsc pracy, tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywnościom społecznym i kulturalnym oraz zwiększenie obecności służb policyjnych, wszystko to może zmniejszyć motywację do popełniania przestępstw i tworzyć bardziej bezpieczne i przyjazne środowisko dla mieszkańców. To ilustruje, jak rewitalizacja może odwracać negatywne tendencje związane z przestępczością i przyczyniać się do rozwoju lokalnego poprzez poprawę bezpieczeństwa i jakości życia w danym obszarze.

Pod względem bezrobocia, na obszarze jednostki nie stwierdzono występowania sytuacji kryzysowej.

W celu zbadania poziomu przedsiębiorczości mieszkańców pod uwagę wzięto liczbę budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na danym obszarze. Na terenie jednostki wartość wskaźnika wyniosła 0,00, co świadczy o braku takich budynków oraz występowaniu sytuacji kryzysowej w obszarze niskiego stopnia przedsiębiorczości.

Tabela 24. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Jawor i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,00
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Zaniedbane obszary często borykają się z brakiem inwestycji, ograniczonym dostępem do kapitału i niskim poziomem przedsiębiorczości. To prowadzi do wysokiej stopy bezrobocia, ubóstwa i braku różnorodności gospodarczej. W ramach procesu rewitalizacji konieczne jest promowanie przedsiębiorczości i tworzenia warunków do rozwoju lokalnych firm. Działania te mogą obejmować tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości, wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw, ułatwienie dostępu do finansowania czy stworzenia sprzyjającego klimatu biznesowego. Wsparcie dla lokalnych przedsiębiorstw przyczynia się do tworzenia miejsc pracy, wzrostu dochodów mieszkańców i zwiększenia atrakcyjności obszaru dla inwestorów zewnętrznych. Rozwinięta przedsiębiorczość stymuluje rozwój lokalnej gospodarki i wpływa pozytywnie na społeczność, stanowiąc kluczowy element sukcesu procesu rewitalizacji.

W sferze środowiskowej na terenie jednostki Jawor zdiagnozowano problem z zakresu wysokiego udziału źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze. W 2022 r. wyniósł on 60,71% i był wyższy od średniej dla obszaru gminy o 9,13 p. proc.

Tabela 25. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na terenie jednostki Jawor i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na obszarze jednostki	60,71%
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na obszarze gminy	51,58%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej odnotowano występowanie kryzysowej sytuacji związanej z niedostatecznym stopniem skanalizowania i zwodociągowania budynków mieszkalnych. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych wyniósł 30,00% i był niższy od średniej dla gminy o 22,30 p. proc., natomiast udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych wyniósł 85,71% i był niższy od średniej dla gminy o 8,54 p. proc. Proces rewitalizacji powinien uwzględniać priorytetowe inwestycje w infrastrukturę techniczną, takie jak poprawa dostępu do systemów wodociągowych i kanalizacyjnych. Dostęp do zaawansowanej infrastruktury technicznej stanowi kluczowy czynnik w procesie poprawy warunków życia i zrównoważonym rozwoju obszarów objętych rewitalizacją.

Tabela 26. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Jawor i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze jednostki	30,00%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze gminy	52,30%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Tabela 27. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Jawor i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze jednostki	85,71%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze gminy	94,25%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W przypadku pozostałego wskaźnika ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej tj. liczby gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców, na terenie podobszaru również występuje sytuacja kryzysowa. Podany wskaźnik przyjął wartość 0,00, co oznacza że na tutejszym obszarze brak jest gminnych budynków użyteczności publicznej.

Tabela 28. Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców na terenie jednostki Jawor i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,00
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Pozytywnym aspektem jest także brak występowania negatywnej sytuacji w sferze technicznej. Wśród pozostałych pozytywnych aspektów zdiagnozowanych na terenie jednostki Jawor należy wskazać objęcie terenu podobszaru transportem autobusowym.

1.4. Pawłów

Podobszar Pawłów zajmuje powierzchnię 134,90 ha i zamieszkiwany jest przez 1 129 osób. Na przestrzeni lat 2018-2022 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 18 osób tj. 1,57%. Biorąc pod uwagę ekonomiczne grupy mieszkańców, zauważyć można spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców na tutejszym terenie wyniósł 17,27%, co jest wartością poniżej średniej dla gminy o 0,78 p. proc. Oznacza to, że na podobszarze Pawłów nie występuje sytuacja kryzysowa w obszarze starzejące się społeczeństwo.

Tabela 29. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Pawłów w roku 2018 i 2022

Wyszczególnienie	2018	2022
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	227	219
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat; mężczyźni 18-64 lata)	728	715
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej; mężczyźni 65 lat i więcej)	192	195
Razem	1 147	1 129

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Tabela 30. Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Pawłów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze jednostki	17,27%
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze gminy	18,05%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W obszarze „Depopulacja osób w wieku przedprodukcyjnym” na terenie podobszaru zdiagnozowano występowanie sytuacji kryzysowej. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym wyniosła -0,39, co oznacza spadek liczby ludności w tym wieku. Sytuacja taka może prowadzić do spadku aktywności społecznej, takiej jak udział w lokalnych wydarzeniach, działalność wolontariacka czy zaangażowanie w życie społeczne. To może utrudnić mobilizację społeczną i współpracę przy realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Tabela 31. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w jednostce Pawłów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) na obszarze jednostki	-0,39
Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) na obszarze gminy	-0,39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie jednostki wyniósł 0,89% i był wyższy od średniej dla gminy o 0,56 p. proc. Osoby dotknięte problemem alkoholowym często borykają się z wykluczeniem społecznym i trudnościami w znalezieniu pracy oraz mogą mieć trudności w zaangażowaniu się w procesy rewitalizacyjne, co może ograniczać skuteczność tych działań.

Tabela 32. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Pawłów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na obszarze jednostki	0,89%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na obszarze gminy	0,33%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Jednym z problemów zdiagnozowanych na obszarze jednostki jest także wysoki udział liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców, co wskazuje na niewystarczający poziom bezpieczeństwa funkcjonowania rodzin. W 2022 r. wyniósł on 1,77 i był wyższy od średniej dla

gminy o 0,56. Aby poradzić sobie z tym zagrożeniem, ważne jest, aby proces rewitalizacji uwzględniał strategię poprawy bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo rodzin i mieszkańców jest kluczowym elementem sukcesu każdego procesu rewitalizacji.

Tabela 33. Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie jednostki Pawłów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	1,77
Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na obszarze gminy	1,21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowie
Na terenie jednostki w roku 2022 odnotowano wysoką liczbę przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców tj. 16,83, co było wartością wyższą od średniej dla gminy o 6,81. Obrazuje to występowanie kryzysowej sytuacji w obszarze przestępczości.

Tabela 34. Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na terenie jednostki Pawłów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze jednostki	16,83
Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze gminy	10,02

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Brodach
Obszary, które uległy zaniedbaniu i degradacji, często stają się miejscem, gdzie przestępczość może być bardziej powszechna. To z kolei wpływa na ogólną jakość życia mieszkańców i stanowi przeszkodę dla rozwoju lokalnego. Poprzez proces rewitalizacji, obszary te mogą być przekształcone, modernizowane i ożywiane, co często skutkuje spadkiem przestępczości. Za bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Pawłów odpowiada Komisariat Policji w Brodach. Poprawa warunków życia, tworzenie nowych miejsc pracy, tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywnościom społecznym i kulturalnym oraz zwiększenie obecności służb policyjnych, wszystko to może zmniejszyć motywację do popełniania przestępstw i tworzyć bardziej bezpieczne i przyjazne środowisko dla mieszkańców. To ilustruje, jak rewitalizacja może odwracać negatywne tendencje związane z przestępczością i przyczyniać się do rozwoju lokalnego poprzez poprawę bezpieczeństwa i jakości życia w danym obszarze.

Pod względem bezrobocia, na obszarze jednostki nie stwierdzono występowania sytuacji kryzysowej.

W celu zbadania poziomu przedsiębiorczości mieszkańców pod uwagę wzięto liczbę budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na danym obszarze. Na terenie jednostki wartość wskaźnika wyniosła 0,09 i była niższa od średniej dla gminy o 0,45,

co świadczy o występowaniu sytuacji kryzysowej w obszarze niskiego stopnia przedsiębiorczości.

Tabela 35. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Pawłów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,09
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Zaniedbane obszary często borykają się z brakiem inwestycji, ograniczonym dostępem do kapitału i niskim poziomem przedsiębiorczości. To prowadzi do wysokiej stopy bezrobocia, ubóstwa i braku różnorodności gospodarczej. W ramach procesu rewitalizacji konieczne jest promowanie przedsiębiorczości i tworzenia warunków do rozwoju lokalnych firm. Działania te mogą obejmować tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości, wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw, ułatwienie dostępu do finansowania czy stworzenia sprzyjającego klimatu biznesowego. Wsparcie dla lokalnych przedsiębiorstw przyczynia się do tworzenia miejsc pracy, wzrostu dochodów mieszkańców i zwiększenia atrakcyjności obszaru dla inwestorów zewnętrznych. Rozwinięta przedsiębiorczość stymuluje rozwój lokalnej gospodarki i wpływa pozytywnie na społeczność, stanowiąc kluczowy element sukcesu procesu rewitalizacji.

W sferze środowiskowej na terenie jednostki Pawłów nie zdiagnozowano problemu z zakresu wysokiego udziału źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze. W 2022 r. wyniósł on 46,00% i był niższy od średniej dla obszaru gminy o 5,58 p. proc.

Tabela 36. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na terenie jednostki Pawłów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na obszarze jednostki	46,00%
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na obszarze gminy	51,58%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej nie odnotowano występowania kryzysowej sytuacji na terenie podobszaru.

Podobszar obejmuje miejscowość gminną, w związku z tym na tutejszym terenie zlokalizowana jest siedziba Gminy, tj. Urząd Gminy oraz jednostki organizacyjne, w tym m.in. Gminna Biblioteka Publiczna, Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, a także jednostki

oświatowe i obiekty rekreacyjno-sportowe. Ponadto miejscowość objęta jest również transportem autobusowym.

1.5. Radkowice

Podobszar Radkowice zajmuje powierzchnię 62,23 ha i zamieszkiwany jest przez 615 osób. Na przestrzeni lat 2018-2022 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 15 osób tj. 2,38%. Biorąc pod uwagę ekonomiczne grupy mieszkańców, zauważyć można spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. Pomimo tego na terenie podobszaru nie stwierdzono występowania sytuacji kryzysowej w obszarze starzejące się społeczeństwo.

Tabela 37. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Radkowice w roku 2018 i 2022

Wyszczególnienie	2018	2022
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	137	126
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat; mężczyźni 18-64 lata)	391	379
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej; mężczyźni 65 lat i więcej)	102	110
Razem	630	615

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W obszarze „Depopulacja osób w wieku przedprodukcyjnym” na terenie podobszaru zdiagnozowano występowanie sytuacji kryzysowej. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym wyniosła -1,26, co oznacza spadek liczby ludności w tym wieku. Sytuacja taka może prowadzić do spadku aktywności społecznej, takiej jak udział w lokalnych wydarzeniach, działalność wolontariacka czy zaangażowanie w życie społeczne. To może utrudnić mobilizację społeczną i współpracę przy realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Tabela 38. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w jednostce Radkowice i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) na obszarze jednostki	-1,26
Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) na obszarze gminy	-0,39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie jednostki wyniósł 0,49% i był wyższy od średniej dla gminy o 0,16 p. proc. Osoby dotknięte problemem alkoholowym często borykają się z wykluczeniem

społecznym i trudnością w znalezieniu pracy oraz mogą mieć trudności w zaangażowaniu się w procesy rewitalizacyjne, co może ograniczać skuteczność tych działań.

Tabela 39. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Radkowiec i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na obszarze jednostki	0,49%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na obszarze gminy	0,33%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Jednym z problemów zdiagnozowanych na obszarze jednostki jest także wysoki udział liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców, co wskazuje na niewystarczający poziom bezpieczeństwa funkcjonowania rodzin. W 2022 r. wyniósł on 1,30 i był wyższy od średniej dla gminy o 0,09. Aby poradzić sobie z tym zagrożeniem, ważne jest, aby proces rewitalizacji uwzględniał strategię poprawy bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo rodzin i mieszkańców jest kluczowym elementem sukcesu każdego procesu rewitalizacji.

Tabela 40. Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie jednostki Radkowiec i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	1,30
Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na obszarze gminy	1,21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowie

Na terenie jednostki w roku 2022 nie odnotowano występowania kryzysowej sytuacji w obszarze przestępczość.

Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych wyniósł 29,41% i był wyższy od średniej dla obszaru gminy o 12,50 p. proc., co świadczy o występowaniu sytuacji kryzysowej w tym obszarze. Osoby dotknięte bezrobociem mogą potrzebować wsparcia i programów szkoleniowych, aby odzyskać umiejętności i wrócić na rynek pracy. Brak takiego wsparcia może utrudniać reintegrację zawodową i prowadzić do długotrwałego bezrobocia. Problem bezrobocia może prowadzić do braku perspektyw rozwoju społeczności lokalnej. Mieszkańcy, którzy nie mają dostępu do pracy, mogą odczuwać frustrację i brak nadziei na lepszą przyszłość, co może wpływać na ich zaangażowanie w procesy rewitalizacyjne. Istotne w rozwiązywaniu problemu bezrobocia w obszarach objętych rewitalizacją są inwestycje w edukację, szkolenia zawodowe i programy reintegracji zawodowej oraz programy i inicjatywy, które wspierają tworzenie miejsc

pracy, oferują wsparcie dla osób bezrobotnych, i promują rozwój przedsiębiorczości na lokalnym rynku pracy.

Tabela 41. Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na terenie jednostki Radkowice i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na obszarze jednostki	29,41%
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na obszarze gminy	16,91%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Starachowicach

W celu zbadania poziomu przedsiębiorczości mieszkańców pod uwagę wzięto liczbę budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na danym obszarze. Na terenie jednostki wartość wskaźnika wyniosła 3,65, co świadczy o wysokim stopniu przedsiębiorczości.

Tabela 42. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Radkowice i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	3,65
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W sferze środowiskowej na terenie jednostki Radkowice nie zdiagnozowano problemu z zakresu wysokiego udziału źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze. W 2022 r. wyniósł on 47,78% i był niższy od średniej dla obszaru gminy o 3,80 p. proc.

Tabela 43. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na terenie jednostki Radkowice i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na obszarze jednostki	47,78%
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na obszarze gminy	51,58%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej odnotowano występowanie kryzysowej sytuacji związanej z niedostatecznym stopniem skanalizowania budynków mieszkalnych. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych

wyniósł zaledwie 1,69% i był niższy od średniej dla gminy o 50,61 p. proc. Proces rewitalizacji powinien uwzględniać priorytetowe inwestycje w infrastrukturę techniczną, takie jak poprawa dostępu do systemów kanalizacyjnych. Dostęp do zaawansowanej infrastruktury technicznej stanowi kluczowy czynnik w procesie poprawy warunków życia i zrównoważonym rozwoju obszarów objętych rewitalizacją.

Tabela 44. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Radkowice i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze jednostki	1,69%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze gminy	52,30%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W przypadku pozostałych wskaźników ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej tj. udziału budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych oraz liczby gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców, na terenie podobszaru nie zdiagnozowano występowania sytuacji kryzysowej.

W sferze technicznej odnotowano występowanie sytuacji kryzysowej w obszarze niefunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością w stosunku do wszystkich budynków użyteczności publicznej wyniosła 50,00% co było wartością niższą od średniej dla gminy o 12,50 p. proc.

Tabela 45. Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością w stosunku do wszystkich budynków użyteczności publicznej na terenie jednostki Radkowice i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością w stosunku do wszystkich budynków użyteczności publicznej na obszarze jednostki	50,00%
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością w stosunku do wszystkich budynków użyteczności publicznej na obszarze gminy	62,50%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Wśród pozostałych pozytywnych aspektów zdiagnozowanych na terenie jednostki Radkowiec należy wskazać funkcjonowanie filii Biblioteki Gminnej, Wiejskiego Ośrodka Zdrowia oraz objęcie terenu podobszaru transportem autobusowym.

1.6. Rzepin Pierwszy

Podobszar Rzepin Pierwszy zajmuje powierzchnię 65,10 ha i zamieszkiwany jest przez 601 osób. Na przestrzeni lat 2018-2022 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 12 osób tj. 1,96%. Biorąc pod uwagę ekonomiczne grupy mieszkańców, zauważyć można spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

Pomimo tego na terenie podobszaru nie stwierdzono występowania sytuacji kryzysowej w obszarze starzejące się społeczeństwo.

Tabela 46. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Rzepin Pierwszy w roku 2018 i 2022

Wyszczególnienie	2018	2022
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	135	126
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat; mężczyźni 18-64 lata)	377	369
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej; mężczyźni 65 lat i więcej)	101	106
Razem	613	601

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W obszarze „Depopulacja osób w wieku przedprodukcyjnym” na terenie podobszaru zdiagnozowano występowanie sytuacji kryzysowej. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym wyniosła -1,05, co oznacza spadek liczby ludności w tym wieku. Sytuacja taka może prowadzić do spadku aktywności społecznej, takiej jak udział w lokalnych wydarzeniach, działalność wolontariacka czy zaangażowanie w życie społeczne. To może utrudnić mobilizację społeczną i współpracę przy realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Tabela 47. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w jednostce Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) na obszarze jednostki	-1,05
Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) na obszarze gminy	-0,39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie jednostki wyniósł 1,00% i był wyższy od średniej dla gminy o 0,67 p. proc. Osoby dotknięte problemem alkoholowym często borykają się z wykluczeniem społecznym i trudnościami w znalezieniu pracy oraz mogą mieć trudności w zaangażowaniu się w procesy rewitalizacyjne, co może ograniczać skuteczność tych działań.

Tabela 48. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na obszarze jednostki	1,00%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na obszarze gminy	0,33%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Jednym z problemów zdiagnozowanych na obszarze jednostki jest także wysoki udział liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców, co wskazuje na niewystarczający poziom bezpieczeństwa funkcjonowania rodzin. W 2022 r. wyniósł on 2,16 i był wyższy od średniej dla gminy o 0,96. Aby poradzić sobie z tym zagrożeniem, ważne jest, aby proces rewitalizacji uwzględniał strategie poprawy bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo rodzin i mieszkańców jest kluczowym elementem sukcesu każdego procesu rewitalizacji.

Tabela 49. Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie jednostki Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	2,16
Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na obszarze gminy	1,21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowie

Na terenie jednostki w roku 2022 odnotowano wysoką liczbę przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców tj. 19,97, co było wartością wyższą od średniej dla gminy o 9,95. Obrazuje to występowanie kryzysowej sytuacji w obszarze przestępczości.

Tabela 50. Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na terenie jednostki Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze jednostki	19,97
Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze gminy	10,02

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Brodach

Obszary, które uległy zaniedbaniu i degradacji, często stają się miejscem, gdzie przestępczość może być bardziej powszechna. To z kolei wpływa na ogólną jakość życia mieszkańców

i stanowi przeszkodę dla rozwoju lokalnego. Poprzez proces rewitalizacji, obszary te mogą być przekształcone, modernizowane i ożywiane, co często skutkuje spadkiem przestępczości. Za bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Pawłów odpowiada Komisarjat Policji w Brodach. Poprawa warunków życia, tworzenie nowych miejsc pracy, tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywnościom społecznym i kulturalnym oraz zwiększenie obecności służb policyjnych, wszystko to może zmniejszyć motywację do popełniania przestępstw i tworzyć bardziej bezpieczne i przyjazne środowisko dla mieszkańców. To ilustruje, jak rewitalizacja może odwracać negatywne tendencje związane z przestępczością i przyczyniać się do rozwoju lokalnego poprzez poprawę bezpieczeństwa i jakości życia w danym obszarze.

Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych wyniósł 27,27% i był wyższy od średniej dla obszaru gminy o 10,36 p. proc., co świadczy o występowaniu sytuacji kryzysowej w tym obszarze. Osoby dotknięte bezrobociem mogą potrzebować wsparcia i programów szkoleniowych, aby odzyskać umiejętności i wrócić na rynek pracy. Brak takiego wsparcia może utrudniać reintegrację zawodową i prowadzić do długotrwałego bezrobocia. Problem bezrobocia może prowadzić do braku perspektyw rozwoju społeczności lokalnej. Mieszkańcy, którzy nie mają dostępu do pracy, mogą odczuwać frustrację i brak nadziei na lepszą przyszłość, co może wpływać na ich zaangażowanie w procesy rewitalizacyjne. Istotne w rozwiązywaniu problemu bezrobocia w obszarach objętych rewitalizacją są inwestycje w edukację, szkolenia zawodowe i programy reintegracji zawodowej oraz programy i inicjatywy, które wspierają tworzenie miejsc pracy, oferują wsparcie dla osób bezrobotnych, i promują rozwój przedsiębiorczości na lokalnym rynku pracy.

Tabela 51. Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na terenie jednostki Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na obszarze jednostki	27,27%
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na obszarze gminy	16,91%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Starachowicach

W celu zbadania poziomu przedsiębiorczości mieszkańców pod uwagę wzięto liczbę budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na danym obszarze. Na terenie jednostki wartość wskaźnika wyniosła 0,00, co świadczy o braku takich budynków oraz występowaniu sytuacji kryzysowej w obszarze niskiego stopnia przedsiębiorczości.

Tabela 52. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,00
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Zaniedbane obszary często borykają się z brakiem inwestycji, ograniczonym dostępem do kapitału i niskim poziomem przedsiębiorczości. To prowadzi do wysokiej stopy bezrobocia, ubóstwa i braku różnorodności gospodarczej. W ramach procesu rewitalizacji konieczne jest promowanie przedsiębiorczości i tworzenia warunków do rozwoju lokalnych firm. Działania te mogą obejmować tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości, wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw, ułatwienie dostępu do finansowania czy stworzenia sprzyjającego klimatu biznesowego. Wsparcie dla lokalnych przedsiębiorstw przyczynia się do tworzenia miejsc pracy, wzrostu dochodów mieszkańców i zwiększenia atrakcyjności obszaru dla inwestorów zewnętrznych. Rozwinięta przedsiębiorczość stymuluje rozwój lokalnej gospodarki i wpływa pozytywnie na społeczność, stanowiąc kluczowy element sukcesu procesu rewitalizacji.

W sferze środowiskowej na terenie jednostki Rzepin Pierwszy nie zdiagnozowano problemu z zakresu wysokiego udziału źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze. W 2022 r. wyniósł on 44,33% i był niższy od średniej dla obszaru gminy o 7,25 p. proc.

Tabela 53. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na terenie jednostki Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na obszarze jednostki	44,33%
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na obszarze gminy	51,58%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej odnotowano występowanie kryzysowej sytuacji związanej z niedostatecznym wyposażeniem obszaru w infrastrukturę społeczną. Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców wyniosła 0,00, co oznacza że na tutejszym obszarze brak jest gminnych budynków użyteczności publicznej.

Tabela 54. Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców na terenie jednostki Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,00
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W przypadku pozostałych wskaźników ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej tj. udziału budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych oraz udziału budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych, na terenie podobszaru nie zdiagnozowano występowania sytuacji kryzysowej.

Pozytywnym aspektem jest także brak występowania negatywnej sytuacji w sferze technicznej.

Wśród pozostałych pozytywnych aspektów zdiagnozowanych na terenie jednostki Rzepin Pierwszy należy wskazać objęcie terenu podobszaru transportem autobusowym.

1.7. Stary Bostów

Podobszar Stary Bostów zajmuje powierzchnię 30,58 ha i zamieszkiwany jest przez 396 osób. Na przestrzeni lat 2018-2022 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 19 osób tj. 4,58%. Biorąc pod uwagę ekonomiczne grupy mieszkańców, zauważyć można spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców na tutejszym terenie wyniósł 18,18%%, co jest wartością powyżej średniej dla gminy o 0,13 p. proc. Oznacza to występowanie na podobszarze problemu starzenia się społeczeństwa. Zjawisko to wiąże się z większym zapotrzebowaniem na opiekę zdrowotną i usługi opiekuńcze. To może prowadzić do wzrostu kosztów opieki zdrowotnej i obciążać budżet gminy, co ograniczy dostępność środków na projekty rewitalizacyjne. Osoby starsze mogą mieć również tendencję do wycofywania się z życia społecznego, co może prowadzić do spadku zaangażowania w inicjatywy społeczne i kulturalne związane z rewitalizacją. Proces rewitalizacji powinien uwzględniać różnorodność potrzeb i perspektyw różnych grup wiekowych. Tworzenie programów i inicjatyw, które angażują osoby starsze i wspierają ich aktywność społeczną oraz ekonomiczną, może pomóc w zminimalizowaniu negatywnego wpływu starzenia się społeczeństwa na proces rewitalizacji.

Tabela 55. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Stary Bostów w roku 2018 i 2022

Wyszczególnienie	2018	2022
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	89	79
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat; mężczyźni 18-64 lata)	260	245
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej; mężczyźni 65 lat i więcej)	66	72
Razem	415	396

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Tabela 56. Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Stary Bostów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze jednostki	18,18%
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze gminy	18,05%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W obszarze „Depopulacja osób w wieku przedprodukcyjnym” na terenie podobszaru zdiagnozowano występowanie sytuacji kryzysowej. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym wyniosła -1,50, co oznacza spadek liczby ludności w tym wieku. Sytuacja taka może prowadzić do spadku aktywności społecznej, takiej jak udział w lokalnych wydarzeniach, działalność wolontariacka czy zaangażowanie w życie społeczne. To może utrudnić mobilizację społeczną i współpracę przy realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Tabela 57. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w jednostce Stary Bostów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) na obszarze jednostki	-1,50
Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) na obszarze gminy	-0,39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Jednym z problemów zdiagnozowanych na obszarze jednostki jest natomiast wysoki udział liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców, co wskazuje na niewystarczający poziom bezpieczeństwa funkcjonowania rodzin. W 2022 r. wyniósł on 2,53 i był wyższy od średniej dla gminy o 1,32. Aby poradzić sobie z tym zagrożeniem, ważne jest, aby proces rewitalizacji

uwzględniał strategię poprawy bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo rodzin i mieszkańców jest kluczowym elementem sukcesu każdego procesu rewitalizacji.

Tabela 58. Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie jednostki Stary Bostów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	2,53
Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na obszarze gminy	1,21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowie
Na terenie jednostki w roku 2022 odnotowano wysoką liczbę przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców tj. 20,20, co było wartością wyższą od średniej dla gminy o 10,18. Obrazuje to występowanie kryzysowej sytuacji w obszarze przestępczości.

Tabela 59. Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na terenie jednostki Stary Bostów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze jednostki	20,20
Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze gminy	10,02

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Brodach
Obszary, które uległy zaniedbaniu i degradacji, często stają się miejscem, gdzie przestępczość może być bardziej powszechna. To z kolei wpływa na ogólną jakość życia mieszkańców i stanowi przeszkodę dla rozwoju lokalnego. Poprzez proces rewitalizacji, obszary te mogą być przekształcone, modernizowane i ożywiane, co często skutkuje spadkiem przestępczości. Za bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Pawłów odpowiada Komisariat Policji w Brodach. Poprawa warunków życia, tworzenie nowych miejsc pracy, tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywnościom społecznym i kulturalnym oraz zwiększenie obecności służb policyjnych, wszystko to może zmniejszyć motywację do popełniania przestępstw i tworzyć bardziej bezpieczne i przyjazne środowisko dla mieszkańców. To ilustruje, jak rewitalizacja może odwracać negatywne tendencje związane z przestępczością i przyczyniać się do rozwoju lokalnego poprzez poprawę bezpieczeństwa i jakości życia w danym obszarze.

Pod względem bezrobocia, na obszarze jednostki nie stwierdzono występowania sytuacji kryzysowej.

W celu zbadania poziomu przedsiębiorczości mieszkańców pod uwagę wzięto liczbę budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na danym obszarze. Na terenie jednostki wartość wskaźnika wyniosła 0,00, co świadczy o braku takich budynków oraz występowaniu sytuacji kryzysowej w obszarze niskiego stopnia przedsiębiorczości.

Tabela 60. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Stary Bostów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,00
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Zaniedbane obszary często borykają się z brakiem inwestycji, ograniczonym dostępem do kapitału i niskim poziomem przedsiębiorczości. To prowadzi do wysokiej stopy bezrobocia, ubóstwa i braku różnorodności gospodarczej. W ramach procesu rewitalizacji konieczne jest promowanie przedsiębiorczości i tworzenia warunków do rozwoju lokalnych firm. Działania te mogą obejmować tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości, wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw, ułatwienie dostępu do finansowania czy stworzenia sprzyjającego klimatu biznesowego. Wsparcie dla lokalnych przedsiębiorstw przyczynia się do tworzenia miejsc pracy, wzrostu dochodów mieszkańców i zwiększenia atrakcyjności obszaru dla inwestorów zewnętrznych. Rozwinięta przedsiębiorczość stymuluje rozwój lokalnej gospodarki i wpływa pozytywnie na społeczność, stanowiąc kluczowy element sukcesu procesu rewitalizacji.

W sferze środowiskowej na terenie jednostki Stary Bostów zdiagnozowano problem z zakresu wysokiego udziału źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze. W 2022 r. wyniósł on 58,52% i był wyższy od średniej dla obszaru gminy o 6,94 p. proc.

Tabela 61. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na terenie jednostki Stary Bostów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na obszarze jednostki	58,52%
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na obszarze gminy	51,58%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej odnotowano występowanie kryzysowej sytuacji związanej z niedostatecznym stopniem zwodociągowania budynków mieszkalnych oraz niedostatecznym wyposażeniem obszaru w infrastrukturę społeczną. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych wyniósł 90,83% i był niższy od średniej dla gminy o 3,42 p. proc. Proces rewitalizacji powinien uwzględniać priorytetowe inwestycje w infrastrukturę techniczną, takie jak poprawa dostępu do systemów wodociągowych. Dostęp do zaawansowanej infrastruktury technicznej stanowi kluczowy czynnik w procesie poprawy warunków życia i zrównoważonym rozwoju obszarów objętych rewitalizacją.

Tabela 62. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Stary Bostów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze jednostki	90,83%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze gminy	94,25%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców wyniosła natomiast 0,25 i była niższa od średniej dla gminy o 0,02.

Tabela 63. Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców na terenie jednostki Stary Bostów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,25
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W przypadku obszaru niedostateczny stopień skanalizowania budynków mieszkalnych, na terenie podobszaru nie zdiagnozowano występowania sytuacji kryzysowej.

W sferze technicznej odnotowano występowanie sytuacji kryzysowej w obszarze niefunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością w stosunku do wszystkich budynków użyteczności publicznej wyniosła 0,00%, co oznacza że żaden budynek na terenie podobszaru nie jest przystosowany do osób ze szczególnymi potrzebami.

Tabela 64. Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością w stosunku do wszystkich budynków użyteczności publicznej na terenie jednostki Stary Bostów i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością w stosunku do wszystkich budynków użyteczności publicznej na obszarze jednostki	0,00%
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością w stosunku do wszystkich budynków użyteczności publicznej na obszarze gminy	62,50%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W przypadku obszaru niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w zakresie ochrony środowiska, na terenie podobszaru nie zdiagnozowano występowania sytuacji kryzysowej.

Wśród pozostałych pozytywnych aspektów zdiagnozowanych na terenie jednostki Stary Bostów należy wskazać funkcjonowanie Publicznej Szkoły Podstawowej i Przedszkola oraz objęcie terenu podobszaru transportem autobusowym.

1.8. Tarczek

Podobszar Tarczek zajmuje powierzchnię 98,29 ha i zamieszkiwany jest przez 605 osób. Na przestrzeni lat 2018-2022 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 9 osób tj. 1,47%. Biorąc pod uwagę ekonomiczne grupy mieszkańców, zauważyć można spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców na tutejszym terenie wyniósł 20,17%, co jest wartością powyżej średniej dla gminy o 2,12 p. proc. Oznacza to występowanie na podobszarze problemu starzenia się społeczeństwa. Zjawisko to wiąże się z większym zapotrzebowaniem na opiekę zdrowotną i usługi opiekuńcze. To może prowadzić do wzrostu kosztów opieki zdrowotnej i obciążać budżet gminy, co ograniczy dostępność środków na projekty rewitalizacyjne. Osoby starsze mogą mieć również tendencję do wycofywania się z życia społecznego, co może prowadzić do spadku zaangażowania w inicjatywy społeczne i kulturalne związane z rewitalizacją. Proces rewitalizacji powinien uwzględniać różnorodność potrzeb i perspektyw różnych grup wiekowych. Tworzenie programów i inicjatyw, które angażują osoby starsze i wspierają ich aktywność społeczną oraz ekonomiczną, może pomóc w zminimalizowaniu negatywnego wpływu starzenia się społeczeństwa na proces rewitalizacji.

Tabela 65. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Tarczek w roku 2018 i 2022

Wyszczególnienie	2018	2022
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	136	124
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat; mężczyźni 18-64 lata)	362	359
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej; mężczyźni 65 lat i więcej)	116	122
Razem	614	605

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Tabela 66. Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Tarczek i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze jednostki	20,17%
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze gminy	18,05%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W obszarze „Depopulacja osób w wieku przedprodukcyjnym” na terenie podobszaru zdiagnozowano występowanie sytuacji kryzysowej. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym wyniosła -1,65, co oznacza spadek liczby ludności w tym wieku. Sytuacja taka może prowadzić do spadku aktywności społecznej, takiej jak udział w lokalnych wydarzeniach, działalność wolontariacka czy zaangażowanie w życie społeczne. To może utrudnić mobilizację społeczną i współpracę przy realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Tabela 67. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w jednostce Tarczek i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) na obszarze jednostki	-1,65
Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) na obszarze gminy	-0,39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie jednostki wyniósł 0,33% i był taki sam jak średnia dla gminy. Osoby dotknięte problemem alkoholowym często borykają się z wykluczeniem społecznym i trudnością w znalezieniu pracy oraz mogą mieć trudności w zaangażowaniu się w procesy rewitalizacyjne, co może ograniczać skuteczność tych działań.

Tabela 68. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Tarczek i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na obszarze jednostki	0,33%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na obszarze gminy	0,33%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

Jednym z problemów zdiagnozowanych na obszarze jednostki jest także wysoki udział liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców, co wskazuje na niewystarczający poziom bezpieczeństwa funkcjonowania rodzin. W 2022 r. wyniósł on 1,98 i był wyższy od średniej dla

gminy o 0,78. Aby poradzić sobie z tym zagrożeniem, ważne jest, aby proces rewitalizacji uwzględniał strategię poprawy bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo rodzin i mieszkańców jest kluczowym elementem sukcesu każdego procesu rewitalizacji.

Tabela 69. Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie jednostki Tarczek i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	1,98
Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na obszarze gminy	1,21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowie. Na terenie podobszaru w roku 2022, w obszarze przestępczość i bezrobocie, nie stwierdzono występowania sytuacji kryzysowej.

W celu zbadania poziomu przedsiębiorczości mieszkańców pod uwagę wzięto liczbę budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na danym obszarze. Na terenie jednostki wartość wskaźnika wyniosła 0,00, co świadczy o braku takich budynków oraz występowaniu sytuacji kryzysowej w obszarze niskiego stopnia przedsiębiorczości.

Tabela 70. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Tarczek i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,00
Liczba budynków produkcyjnych na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie. Zaniedbane obszary często borykają się z brakiem inwestycji, ograniczonym dostępem do kapitału i niskim poziomem przedsiębiorczości. To prowadzi do wysokiej stopy bezrobocia, ubóstwa i braku różnorodności gospodarczej. W ramach procesu rewitalizacji konieczne jest promowanie przedsiębiorczości i tworzenia warunków do rozwoju lokalnych firm. Działania te mogą obejmować tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości, wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw, ułatwienie dostępu do finansowania czy stworzenia sprzyjającego klimatu biznesowego. Wsparcie dla lokalnych przedsiębiorstw przyczynia się do tworzenia miejsc pracy, wzrostu dochodów mieszkańców i zwiększenia atrakcyjności obszaru dla inwestorów zewnętrznych. Rozwinięta przedsiębiorczość stymuluje rozwój lokalnej gospodarki i wpływa pozytywnie na społeczność, stanowiąc kluczowy element sukcesu procesu rewitalizacji.

W sferze środowiskowej na terenie jednostki Tarczek zdiagnozowano problem z zakresu wysokiego udziału źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze. W 2022 r. wyniósł on 55,96% i był wyższy od średniej dla obszaru gminy o 4,38 p. proc.

Tabela 71. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na terenie jednostki Tarczek i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na obszarze jednostki	55,96%
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na obszarze gminy	51,58%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej odnotowano występowanie kryzysowej sytuacji związanej z niedostatecznym stopniem zwodociągowania budynków mieszkalnych. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych wyniósł 85,38% i był niższy od średniej dla gminy o 8,87 p. proc. Proces rewitalizacji powinien uwzględniać priorytetowe inwestycje w infrastrukturę techniczną, takie jak poprawa dostępu do systemów wodociągowych. Dostęp do zaawansowanej infrastruktury technicznej stanowi kluczowy czynnik w procesie poprawy warunków życia i zrównoważonym rozwoju obszarów objętych rewitalizacją.

Tabela 72. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Tarczek i całej gminy w roku 2022

Wyszczególnienie	2022
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze jednostki	85,38%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze gminy	94,25%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pawłowie

W przypadku pozostałych wskaźników ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej tj. udziału budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych oraz liczby gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców, na terenie podobszaru nie zdiagnozowano występowania sytuacji kryzysowej.

Pozytywnym aspektem jest także brak występowania negatywnej sytuacji w sferze technicznej.

Wśród pozostałych pozytywnych aspektów zdiagnozowanych na terenie jednostki Tarczek należy wskazać funkcjonowanie filii Gminnej Biblioteki Publicznej oraz objęcie terenu podobszaru transportem autobusowym.

1.9. Podsumowanie

Poniżej przedstawiono poszczególne sfery wraz z badanymi wskaźnikami ze wskazaniem jednostek, na obszarze których odnotowano kryzysową sytuację:

Sfera społeczna:

— Obszar: Starzejące się społeczeństwo:

- Wskaźnik: Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców na danym obszarze:

- Chybice,
- Godów,
- Jawor,
- Stary Bostów,
- Tarczek.

— Obszar: Depopulacja osób w wieku przedprodukcyjnym:

- Wskaźnik: Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat):

- Godów,
- Jawor,
- Pawłów,
- Radkowice,
- Rzepin Pierwszy,
- Stary Bostów,
- Tarczek.

— Obszar: Alkoholizm:

- Wskaźnik: Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na danym obszarze:

- Chybice,
- Godów,
- Jawor,
- Pawłów,
- Radkowice,
- Rzepin Pierwszy,
- Tarczek.

— Obszar: Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin:

– Wskaźnik: Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na danym obszarze:

- Chybice,
- Godów,
- Pawłów,
- Radkowice,
- Rzepin Pierwszy,
- Stary Bostów,
- Tarczek.

— Obszar: Przestępczość:

– Wskaźnik: Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na danym obszarze:

- Chybice,
- Jawor,
- Pawłów,
- Rzepin Pierwszy,
- Stary Bostów.

— Obszar: Bezrobocie:

– Wskaźnik: Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na danym obszarze:

- Godów,
- Radkowice,
- Rzepin Pierwszy.

Sfera gospodarcza:

— Obszar: Niski stopień przedsiębiorczości:

– Wskaźnik: Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na danym obszarze:

- Chybice,

- Godów,
- Jawor,
- Pawłów,
- Rzepin Pierwszy,
- Stary Bostów,
- Tarczek.

Sfera środowiskowa:

— Obszar: Przekroczenie standardów jakości środowiska:

– Wskaźnik: Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze:

- Chybice,
- Jawor,
- Stary Bostów,
- Tarczek.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna:

— Obszar: Niedostateczny stopień skanalizowania budynków mieszkalnych:

– Wskaźnik: Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na danym obszarze:

- Godów,
- Jawor,
- Radkowice.

— Obszar: Niedostateczny stopień zwodociągowania budynków mieszkalnych:

– Wskaźnik: Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na danym obszarze:

- Chybice,
- Godów,
- Jawor,

- Stary Bostów,
- Tarczek.

— Obszar: Niedostateczne wyposażenie obszaru w infrastrukturę społeczną:

- Wskaźnik: Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców na danym obszarze:
  - Jawor,
  - Rzepin Pierwszy,
  - Stary Bostów.

Sfera techniczna:

— Obszar: Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w zakresie ochrony środowiska:

- Wskaźnik: Liczba budynków znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy korzystających z szamba w stosunku do liczby wszystkich budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy na danym obszarze: brak podobszarów z sytuacją kryzysową.

— Obszar: Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

- Wskaźnik: Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością w stosunku do wszystkich budynków użyteczności publicznej na danym obszarze:
  - Radkowice,
  - Stary Bostów.

Lokalne potencjały występujące na terenie obszaru rewitalizacji

Poza zdiagnozowanymi problemami wszystkie jednostki osadnicze wyznaczone jako obszar rewitalizacji gminy Pawłów charakteryzują się dużym potencjałem rozwoju, co stanowi istotny element dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W obszarze rewitalizacji znajdują się bowiem obiekty, w których świadczone są usługi edukacyjne i kulturalne, a także zapewniające dostęp do bazy sportowo-rekreacyjnej, w oparciu o którą będą organizowane działania aktywizujące lokalną społeczność.

Dodatkowo znajdują się tutaj szczególnie cenne obiekty zabytkowe m.in. wpisane do rejestru zabytków: cmentarz rzymskokatolicki w Pawłowie, zespół kościelny i park podworski w Chybicach oraz kościół, cmentarz i pozostałości parku podworskiego w Tarczku. Zabytki są integralną częścią historii i kultury regionu. Ich zachowanie pomaga budować tożsamość lokalną i promować dziedzictwo kulturowe, co może stanowić źródło dumy dla mieszkańców i wzmacniać proces rewitalizacji. Występowanie obiektów zabytkowych stanowi również katalizator rozwoju danego obszaru w zakresie rozwoju turystyki historycznej. Ponadto, cenne zespoły zabytkowe pomagają budować tożsamość kulturową, stanowiąc narzędzie do nauki historii, architektury i kultury. Odnowa takich miejsc ożywia, przyciągając inwestorów, a także podkreśla unikalny charakter i estetykę danego miejsca. Zachowanie zabytków jest kluczowe dla rozwoju kultury i dziedzictwa lokalnego, a także sprzyja tworzeniu zrównoważonych, atrakcyjnych i pełnych życia społeczności.

W poniższych tabelach zaprezentowano wykaz nieruchomości zabytkowych z obszaru rewitalizacji wpisanych do rejestru i ujętych w ewidencji oraz wykaz stanowisk archeologicznych z obszaru rewitalizacji.

Tabela 73. Wykaz nieruchomości zabytkowych z obszaru rewitalizacji wpisanych do rejestru i ujętych w ewidencji

Podobszar rewitalizacji	Obiekt zabytkowy	Rejestr zabytków
Chybyce	Zespół kościoła par. pw. św. Małgorzaty: <ul style="list-style-type: none"> • kościół par. pw. św. Małgorzaty, • cmentarz kościelny w granicach ogrodzenia, • murowane ogrodzenie wraz z bramami i schodami. 	A.808/1-3 z 2011-05-26
	Pozostałości parku	A.809 z 2011-01-24
Pawłów	Zespół kościoła par. pw. św. Jana Chrzciciela: <ul style="list-style-type: none"> • kościół par. pw. św. Jana Chrzciciela, • dzwonnica, • cmentarz przykościelny. 	—
Tarczek	Kościół par. pw. św. Idziego	A.818 z 2010-12-15
	Cmentarz przykościelny	—
	Dzwonnica	—

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 74. Wykaz stanowisk archeologicznych z obszaru rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji	Nr AZP	Nr stan. w miejscowości	Nr stan. na obszarze
Chybice	84-67	1	502
	84-67	2	503
	84-67	9	510
	84-67	11	512
	84-67	12	513
	84-67	18	519
	84-67	19	520
	84-67	20	521
	84-67	24	525
	84-67	25	526
	84-67	32	533
	84-67	33	534
	84-67	36	537
	84-67	37	538
	84-67	39	540
Godów	83-68	3	84
	83-68	7	88
	83-68	14	95
	83-68	25	106
Pawłów	83-67	1	97
	83-67	3	98
	83-67	4	99
	83-67	7	102
	83-67	8	103
	83-67	9	104
	83-67	10	105
	83-67	11	106
	83-67	12	107
	83-67	13	108
	83-67	14	109
	83-67	18	113
	83-67	19	114
	83-67	20	115
	83-67	37	132
	83-67	42	137
	83-67	44	139
83-67	45	140	
83-67	46	141	

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Podobszar rewitalizacji	Nr AZP	Nr stan. w miejscowości	Nr stan. na obszarze
	83-67	47	142
	83-67	53	148
	83-67	55	150
	83-67	56	151
	83-67	57	152
	83-67	58	153
	83-67	59	154
	84-67	3	278
Radkowice	83-67	9	7
	83-67	10	8
	83-67	11	9
	83-67	17	15
	83-67	20	18
	83-67	21	19
	83-67	24	22
	83-67	25	23
	83-67	26	24
	83-67	27	25
	83-67	32	30
	83-67	33	31
	83-66	36	303
	83-66	38	304
	83-66	40	306
	83-66	41	307
	83-66	42	308
	83-66	43	309
	83-66	45	311
	83-66	47	313
83-66	48	314	
Rzepin Pierwszy	83-67	3	34
	83-67	15	46
	83-67	18	49
	83-67	19	50
Stary Bostów	84-67	1	474
	84-67	8	481
	84-67	10	483
	84-67	16	489
	84-67	20	493
Tarczek	84-66	1	430

Podobszar rewitalizacji	Nr AZP	Nr stan. w miejscowości	Nr stan. na obszarze
	84-66	4	433
	84-66	21	450
	84-66	22	451
	84-66	26	455
	84-66	24	453
	84-66	32	461
	84-66	34	463
	84-66	39	468
	84-66	40	469
	84-66	41	470
	84-66	56	485
	84-66	62	491
	84-66	63	492

Źródło: Opracowanie własne

Istotny wpływ na proces rewitalizacji ma także występowanie form ochrony przyrody. Chronione obszary podnoszą atrakcyjność obszarów rewitalizacji, co przyciąga inwestorów i turystów. Dzięki obecności naturalnych ekosystemów, poprawia się jakość życia mieszkańców, którzy posiadają dostęp do przestrzeni rekreacyjnych i czystsze powietrze. Jednak proces rewitalizacji w takich miejscach napotyka na różnorodne ograniczenia prawne i planistyczne. Przepisy dotyczące ochrony środowiska wymagają szczegółowych analiz i pozwoleń, co może wydłużać czas realizacji projektów i zwiększać ich koszty. Konflikty interesów między deweloperami a społecznościami lokalnymi oraz organizacjami ekologicznymi również mogą komplikować działania rewitalizacyjne. Wymaga to skutecznego zarządzania ekosystemami i ścisłej współpracy z ekspertami w dziedzinie ochrony środowiska, aby zapewnić harmonijne połączenie rozwoju infrastrukturalnego z ochroną przyrody. Przykłady udanych rewitalizacji pokazują, że możliwe jest osiągnięcie równowagi między ochroną przyrody a rozwojem społeczno-gospodarczym. Projekty te dowodzą, że ochrona przyrody może być integralnym elementem rewitalizacji, przynosząc korzyści zarówno środowiskowe, jak i społeczne.

Na obszarze rewitalizacji występują następujące formy ochrony przyrody:

- Sieradowicki Obszar Chronionego Krajobrazu: podobszar Chybice, podobszar Jawor, podobszar Pawłów, podobszar Rzepin Pierwszy, podobszar Tarczek,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej: podobszar Godów,
- Sieradowicki Park Krajobrazowy: podobszar Radkowice, podobszar Rzepin Pierwszy,
- obszar Natura 2000 Wzgórza Kunowskie PLH260039: podobszar Pawłów, podobszar Radkowice, podobszar Rzepin Pierwszy, podobszar Tarczek,

- obszar Natura 2000 Ostoja Sieradowicka PLH260031: podobszar Radkowice,
- pomniki przyrody: podobszar Tarczek.

2. Powiązania gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy

W niniejszym rozdziale przedstawiono powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 z projektem Strategii Rozwoju Gminy Pawłów do roku 2030, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pawłów i miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pawłów na lata 2021-2025.

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Pawłów do roku 2030

Wizja rozwoju Gminy Pawłów określona w projekcie Strategii brzmi następująco: Osiągnięcie do 2030 roku pozycji lidera wśród gmin wiejskich i miejsko-wiejskich w województwie świętokrzyskim w zakresie warunków do życia mieszkańców poprzez szereg inwestycji infrastrukturalnych, społecznych i gospodarczych realizowanych przy współudziale partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych.

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Pawłów do roku 2030 jest dokumentem, który wskazuje strategiczne kierunki działań na rzecz likwidacji zdiagnozowanych problemów w obszarze społeczeństwa, gospodarki i przestrzeni, na których powinna być skoncentrowana uwaga władz lokalnych w perspektywie do 2025 roku, aby lepiej zaspokajać zbiorowe potrzeby mieszkańców. Już w tym miejscu widoczna jest spójność dokumentu strategicznego z założeniami Gminnego Programu Rewitalizacji, który jest wieloletnim programem działań zmierzającym do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju.

W wyznaczonym obszarze rewitalizacji zdiagnozowano szereg problemów społecznych, ale także problemy gospodarcze oraz braki lub ograniczenia w sferze przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. W Strategii Rozwoju wśród słabych stron wskazano m.in. rosnącą liczbę osób w wieku poprodukcyjnym, zmniejszającą się liczbę osób w wieku produkcyjnym, niski współczynnik dynamiki demograficznej, ujemny przyrost naturalny, emigracje młodych ludzi do większych miast, małą liczbę specjalistów oraz słaby dostęp do nich, małą ilość e-usług w obszarze zdrowia, systematyczny spadek liczby dzieci w wielu szkolnym, wysoką liczbę odnotowanych przestępstw na terenie gminy, duży odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej GOPS, niedostateczną liczbę usług opiekuńczych dla seniorów, słabą jakością części dróg przebiegających przez teren gminy, niewielką ilość chodników oraz brak (oficjalnych) ścieżek rowerowych na terenie gminy, oczyszczalnię ścieków wymagające modernizacji, brak skanalizowania Aglomeracji Pawłów w 100%, brak ujęcia wody w Tarczku,

potrzebę rozwiązania problemu z gospodarką ściekową w sołectwach: Bronkowice, Jadowniki, Modrzewie, Nieczulice, Pokrzywnica, Radkowice-Wieś, Radkowice-Kolonia, Rzepinek, Szeligi, Świślina, Warszówek, Wieloborowice oraz w miejscowościach: Zbrza i Stary Jawor, niedostateczne skanalizowanie gminy co utrudnia rozwój przedsiębiorczości, odnotowanie na koniec 2021 r. przez PUP w Starachowicach 490 bezrobotnych mieszkańców gminy, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Pawłów wynoszące 91,70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce, znacznie mniejszą liczbę mieszkań na 1000 mieszkańców w porównaniu do średnich dla województwa świętokrzyskiego oraz dla całej Polski.

Wśród celów określone zostały takie, których osiągnięcie poprzez realizację działań strategicznych, zapewni zmniejszenie skali problemów zdiagnozowanych w obszarze rewitalizacji. Mowa tu o następujących celach strategicznych i operacyjnych określonych w Strategii:

Cel strategiczny	Cel operacyjny
1 Zwiększenie atrakcyjności Gminy Pawłów	1.1 Poprawa infrastruktury w sferze technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej; 1.2 Poprawa dostępności do usług na terenie gminy; 1.3 Zarządzanie gminą; 1.4 Wzrost jakości kapitału ludzkiego;
2 Wzrost konkurencyjności lokalnej gospodarki	2.1 Wykorzystanie lokalnych potencjałów endogenicznych do rozwoju turystyki; 2.2 Poprawa opłacalności rolnictwa; 2.3 Zwiększenie liczby przedsiębiorstw działających na terenie gminy; 2.4 Wzrost jakości kadr lokalnej gospodarki;
3 Przyjazna dla środowiska i czysta gmina	3.1 Ochrona środowiska przyrodniczego oraz przystosowanie gminy do zmian klimatycznych; 3.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii;

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Pawłów do roku 2030 stanowi najważniejszy dokument wyznaczający kierunki działań podejmowanych na terenie gminy, w tym kierunki, które należy uwzględniać przy opracowywaniu programów i planów wykonawczych. Gminny Program Rewitalizacji stanowi dokument podrzędny Strategii Rozwoju, dlatego przy określaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych należy zachować zgodność i powiązanie działań z założeniami strategicznymi.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pawłów oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pawłów przyjęte zostało uchwałą nr XVIII/183/12 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 25 czerwca 2012 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zawiera m.in. przegląd potrzeb i możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego gminy.

Określonym w studium celem głównym zagospodarowania przestrzennego gminy Pawłów jest osiągnięcie trwale zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego zmierzającego do utrzymania równowagi między koniecznością zachowania cennych walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych a potrzebą wskazania atrakcyjnej oferty terenów pod różne formy zabudowy.

Celami strategicznymi określonymi w dokumencie są:

- stworzenie podstaw zrównoważonej urbanizacji, w tym rozwoju różnych form przedsiębiorczości opartej na wykorzystaniu lokalnych zasobów (turystyka, agroturystyka, rolnictwo ekologiczne, usługi na rzecz środowiska i rynku miejskiego),
- ochrona i udostępnienie walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych,
- wzbudzenie lokalnych inicjatyw rozwoju społeczno-gospodarczego,
- minimalizowanie kolizji funkcjonalnych w obrębie stref, obszarów i poszczególnych terenów zabudowy.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów uwzględnia w swoich założeniach wyżej wymienione cele strategiczne. W związku z powyższym oba dokumenty pozwolą na skuteczną realizację procesu rewitalizacji na obszarze gminy.

Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów są również zgodne z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wszystkie działania przewidziane w programie rewitalizacji, zostały zaplanowane i skoordynowane z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dzięki temu program rewitalizacji nie tylko przyczyni się do odnowienia obszarów, które najbardziej tego potrzebują, ale także będzie wspierał długoterminowe cele rozwoju gminy, zgodnie z założeniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pawłów na lata 2021-2025

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pawłów na lata 2021-2025 przyjęta została uchwałą nr XXVIII/274/21 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 5 maja 2021 r.

Powyższy dokument jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy, a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Podobnie jak w przypadku Strategii Rozwoju, we wszystkich zasadniczych częściach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych znalazły się aspekty związane z rewitalizacją tj. zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej.

Określona w dokumencie misją samorządu gminy Pawłów jest: wsparcie funkcjonowania rodzin oraz profilaktyka i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu grup zagrożonych marginalizacją.

W dokumencie określono następujące cele strategiczne:

- Cel strategiczny I.: Zapewnienie i ulepszenie systemu wsparcia rodzin w pełnieniu jej funkcji, w tym rodzin z zaburzeniami wywołanymi problemem przemocy lub uzależnienia;
- Cel strategiczny II.: Zapobieganie i przeciwdziałanie marginalizacji oraz wykluczeniu społecznemu z powodu niepełnosprawności, bezrobocia, bezdomności, ubóstwa, długotrwałej choroby lub osiągnięcia wieku emerytalnego.

Działania rewitalizacyjne ukierunkowane są przede wszystkim na aktywizację i integrację społeczno – zawodową mieszkańców zdegradowanych obszarów. Mają doprowadzić do zapewnienia dobrego standardu życia mieszkańcom gminy m.in. poprzez pobudzenie aktywności społecznej, działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu oraz zapewnienia odpowiedniej oferty edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjno – sportowej, dlatego też należy stwierdzić, że zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są niezbędne do tego, aby zrealizować założenia określone w Strategii.

3. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja zawiera opis stanu docelowego w wyniku przeprowadzenia rewitalizacji w wyznaczonym obszarze rewitalizacji w aspekcie społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym. Wizja stanowi podstawę określenia celów i kierunków działań, w ramach których realizowane będą przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Wizja obszaru rewitalizacji po realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji brzmi:

W 2030 roku obszar rewitalizacji jest zaaktywizowanym miejscem, które sprzyja rozwijaniu się kreatywności. Mieszkańcy, inspirowani nowymi możliwościami, aktywnie uczestniczą w działaniach społecznych, wnosząc do swojej społeczności różnorodne zdolności i punkty widzenia. Przestrzeń publiczna jest przyjazna i otwarta dla wszystkich użytkowników. Nowoczesne rozwiązania architektoniczne i urbanistyczne zapewniają wygodę i bezpieczeństwo, a także sprzyjają spotkaniom i interakcjom między mieszkańcami.

Osoby wykluczone społecznie, w tym osoby starsze, ze szczególnymi potrzebami czy osoby o niższych dochodach, mają równy dostęp do wszystkich udogodnień i usług.

Dzięki skutecznym działaniom rewitalizacyjnym, liczba problemów społecznych spadła. Programy edukacyjne, zawodowe i kulturalne są dostępne dla mieszkańców,

co pozwala im rozwijać się i uczestniczyć w życiu społecznym. W efekcie ogólna jakość ich życia ulega poprawie.

Obszar rewitalizacji jest atrakcyjnym miejscem dla mieszkańców, oferując im nie tylko praktyczne, ale również estetycznie przyjemne otoczenie do życia. Bogata oferta społeczna, kulturalna oraz możliwości sportowo-rekreacyjne są starannie dostosowane do potrzeb różnych grup wiekowych. Dzięki temu mieszkańcy mają szansę w pełni wykorzystać potencjał swojego miejsca zamieszkania, a także budować silne więzi społeczne oraz poczucie przynależności do lokalnej społeczności.

Podobszary Chybice, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów i Tarczek są miejscami, które przeżywają dynamiczny rozwój zarówno pod kątem społecznym, jak i ekonomicznym. Infrastruktura drogowa obszaru rewitalizacji została zaprojektowana z myślą nie tylko o zapewnieniu bezpieczeństwa, lecz także minimalizacji wpływu na środowisko naturalne. Dodatkowo, lokalne władze podejmują konkretne działania w celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych poprzez promowanie efektywności energetycznej oraz stosowanie alternatywnych, bardziej przyjaznych dla środowiska źródeł energii. Działania te nie tylko służą ochronie środowiska, ale także wspierają równoważony rozwój obszaru rewitalizacji. Mieszkańcy, turyści oraz przedsiębiorcy doceniają te starania, co podnosi atrakcyjność tego obszaru. Zrównoważony rozwój przyczynia się również do kreowania pozytywnego wizerunku lokalnej społeczności oraz przyciągania inwestycji, co w efekcie generuje nowe miejsca pracy i wspomaga rozwój lokalnej gospodarki.

4. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań

Sformułowana w rozdziale powyżej wizja stanu obszaru rewitalizacji będzie możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celów oraz odpowiadających im kierunków działań. Głównym zamierzeniem rewitalizacji jest ograniczenie zdiagnozowanych problemów przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjału obszaru rewitalizacji, co wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

W ramach celów rewitalizacji określono kierunki działań, jakie należy podjąć, aby wyprowadzić obszar rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Każdemu z celów przypisano zjawiska problemowe, którym odpowiada dany cel oraz jednostki osadnicze w ramach obszaru rewitalizacji, dla których cel ma priorytetowe znaczenie. Ponadto określono mierniki osiągnięcia celu, które powinny być mierzone podczas okresowej oceny realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów oraz po zakończeniu wdrażania Programu.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane w ramach 2 celów rewitalizacji:

1. Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo;
2. Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom.

Realizacja celu „Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo” będzie obejmować działania z zakresu aktywizacji i integracji społecznej, w tym wsparcia rodzin dysfunkcyjnych zmagających się z problemami społecznymi. Uczestnictwo w warsztatach, zajęciach edukacyjnych czy sportowo-rekreacyjnych zwiększy aktywność mieszkańców obszaru rewitalizacji, umożliwi rozwój kreatywności i zdobycie nowych kompetencji, które będą mogły być wykorzystane przez mieszkańców w poszukiwaniu pracy. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji zyskają dostęp do zróżnicowanej oferty społecznej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej. Społeczeństwo starzeje się, rosną potrzeby osób starszych, ale także ze szczególnymi potrzebami, dlatego zapewnienie dostępu do usług społecznych dla tej grupy mieszkańców jest równie ważne, jak zwiększenie oferty usług publicznych dla dzieci i młodzieży.

Cel „Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom” obejmuje realizację działań zmierzających do poprawy atrakcyjności przestrzeni publicznej i bezpieczeństwa. Bezpieczna i atrakcyjna przestrzeń publiczna tworzy warunki do aktywności społecznej i gospodarczej, przyciąga ludzi do korzystania z oferty kulturalnej i rekreacyjnej, a także sprzyja integracji społeczności lokalnej. Ludzie chętniej korzystają z przestrzeni publicznej, gdy czują się w niej bezpiecznie, co sprzyja budowaniu więzi społecznych i aktywności obywatelskiej. Atrakcyjna przestrzeń publiczna stanowi fundament udanej rewitalizacji, wspierając rozwój społeczny, gospodarczy i ekologiczny, a także wzmacniając więzi społeczności lokalnej. Dodatkowo realizowane przedsięwzięcia z zakresu m.in. termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej czy rozbudowy infrastruktury technicznej wpłyną na poprawę jakości środowiska, zmniejszenie zużycia energii elektrycznej lub cieplnej, a co za tym idzie również zmniejszeniem kosztów utrzymania obiektów i infrastruktury. Ponadto termomodernizacja często idzie w parze z modernizacją architektoniczną, co wpływa na estetykę i wygląd budynków oraz całego obszaru rewitalizacji. Dlatego jest ona tak istotnym elementem procesu rewitalizacji, który przynosi korzyści społeczności lokalnej, środowisku i gospodarce.

Tabela 75. Cele rewitalizacji

Cel	Kierunk działania	Zdiagnozowany problem (ktoemu odpowiada cel)	Jednostka/osadnicza w obszarze rewitalizacji (dla której cel ma priorytetowe znaczenie)	Mierniki osiągnięcia/cel
Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo	Oferta społeczna, kulturalna i sportowo-rekreacyjna sprzyjająca integracji i aktywizacji ludności	Starzejące się społeczeństwo; Depopulacja osób w wieku przedprodukcyjnym; Alkoholizm; Bezrobocie;	Chybyce; Godów; Jawor; Pawłów; Radkowiec; Rzepin Pierwszy; Stary Bostów; Tarczek;	Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat); Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na danym obszarze; Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na danym obszarze;
Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo	Poprawa kompetencji mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Starzejące się społeczeństwo; Depopulacja osób w wieku przedprodukcyjnym; Alkoholizm; Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin; Przestępczość; Bezrobocie; Niski stopień przedsiębiorczości;	Chybyce; Godów; Jawor; Pawłów; Radkowiec; Rzepin Pierwszy; Stary Bostów; Tarczek;	Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat); Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na danym obszarze; Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na danym obszarze; Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na danym obszarze; Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na danym obszarze; Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na danym obszarze;
Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom	Dobra dostępność obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc kulturalno-społecznych	Przekroczenie standardów jakości środowiska; Niedostateczne wyposażenie obszaru w infrastrukturę społeczną; Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających	Chybyce; Jawor; Radkowiec; Rzepin Pierwszy; Stary Bostów; Tarczek;	Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze; Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców na danym obszarze;

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Cel	Kierunek działania	Zdiagnozowany problem, którego odpowiedzialni	Jednostka/osadmoza w obszarze rewitalizacji, dla której cel ma priorytetowe znaczenie	Mierniki osiągnięcia celu
		<p>efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;</p>		<p>Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością w stosunku do wszystkich budynków użyteczności publicznej na danym obszarze;</p>
<p>Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publiczna</p>		<p>Przekroczenie standardów jakości środowiska; Niedostateczny stopień skanalizowania budynków mieszkalnych; Niedostateczny stopień zwodociągowania budynków mieszkalnych; Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w zakresie ochrony środowiska;</p>	<p>Chybnice; Godów; Jawor; Radkowice; Stary Bostów; Tarczek;</p>	<p>Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze; Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na danym obszarze; Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na danym obszarze; Liczba budynków znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy korzystających z szamba w stosunku do liczby wszystkich budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy na danym obszarze;</p>

Źródło: Opracowanie własne

5. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podejmowane będą bezpośrednio w celu eliminacji lub ograniczenia niepożądanych zjawisk zdiagnozowanych w obszarze rewitalizacji. Działania mogą być realizowane przez Gminę Pawłów, ale także przez innych interesariuszy procesu rewitalizacji, niezależnie lub w porozumieniu z Gminą Pawłów.

W ramach planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględniono działania, które będą realizowane głównie przez Gminę Pawłów lub jej jednostki organizacyjne.

5.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy i określone cele rewitalizacji. Bez ich realizacji nie będzie możliwe osiągnięcie zakładanych celów i poprawa sytuacji w obszarze rewitalizacji. Część przedsięwzięć jest dedykowana wybranym jednostkom osadniczym, które stanowią obszar rewitalizacji, a część realizowana będzie z uwzględnieniem całego obszaru rewitalizacji i skierowana do wszystkich jego mieszkańców.

Szczegółowe powiązania i komplementarność pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami omówiono w rozdziale 6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 76. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Nazwa	1. Promocja tradycji historycznych i dawnej kultury wśród mieszkańców
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo; Kierunek działania: Oferta społeczna, kulturalna i sportowo-rekreacyjna sprzyjająca integracji i aktywizacji ludności.
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;
Zakres realizowanych zadań	Zadanie obejmować będzie m.in. <ul style="list-style-type: none"> — organizację warsztatów, na których mieszkańcy będą mogli nauczyć się tradycyjnych rzemiosł, — organizację pokazów i prezentacji związanych z historią i kulturą tutejszego regionu, — organizację spacerów tematycznych po miejscach historycznych, — organizację konkursów z zakresu historii regionu, — zapraszanie wykładowców do wygłaszania wykładów i prelekcji na temat historii, tradycji i kultury regionu, — organizację wystaw prezentujących zabytki, artefakty i dzieła sztuki związane z historią i kulturą lokalną, — tworzenie projektów edukacyjnych skierowanych do szkół, które będą propagować wiedzę na temat lokalnej historii i kultury wśród młodzieży, — wspieranie działalności klubów i stowarzyszeń zajmujących się promocją tradycji i historii lokalnej.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

	<p>Działania będą realizowane w oparciu o istniejącą oraz rozbudowaną/przebudowaną infrastrukturę społeczną, w ramach infrastrukturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób wykluczonych społecznie oraz pomoże w budowaniu więzi społeczności lokalnej, pielęgnowaniu dziedzictwa kulturowego oraz promowaniu zrozumienia i szacunku dla historii i tradycji.</p>
Miejsce realizacji	<p>Podobszar Chybice; Podobszar Godów; Podobszar Jawor; Podobszar Pawłów; Podobszar Radkowice; Podobszar Rzepin Pierwszy; Podobszar Stary Bostów; Podobszar Tarczek;</p>
Szacowany koszt [zł]	160 000,00 zł
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji; Ożywienie społeczne mieszkańców; Wzrost kompetencji mieszkańców; Rozwój umiejętności, pasji i uczestnictwa w życiu społecznym dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych;</p> <p>Wskaźniki: Liczba osób objętych wsparciem w programie: 15 osób; Liczba zorganizowanych aktywności : 1 szt.;</p> <p>Sposób oceny: Listy obecności; Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów;</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Przygotowanie materiałów edukacyjnych na warsztaty i zajęcia dla uczestników z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb; Organizacja warsztatów i zajęć w obiektach dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami;</p>
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	<p>Konflikty i napięcia między różnymi grupami lub mieszkańcami;</p>

Nazwa	2. Promowanie zdrowego stylu życia oraz zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo; Kierunek działania: Oferta społeczna, kulturalna i sportowo-rekreacyjna sprzyjająca integracji i aktywizacji ludności.
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;
Zakres realizowanych zadań	Zadanie obejmować będzie m.in. <ul style="list-style-type: none"> — organizację warsztatów kulinarnych, — organizację akcji promujących regularną aktywność fizyczną, takich jak biegi charytatywne, zajęcia fitness na świeżym powietrzu czy wspólne spacery, — wykorzystanie mediów społecznościowych, plakatów, ulotek i innych narzędzi komunikacji społecznej do promowania zdrowego stylu życia i ekologii, — organizację akcji sprzątnięcia terenów publicznych, parków czy lasów, aby podkreślić znaczenie dbania o czystość środowiska naturalnego, — organizację zajęć i warsztatów edukacyjnych na temat ochrony środowiska, segregacji odpadów, oszczędzania energii i wody oraz korzyści płynących z życia ekologicznego, — zachęcanie mieszkańców do korzystania z rowerów, komunikacji publicznej i pieszych spacerów poprzez organizację kampanii promocyjnych, — organizację akcji sadzenia drzew, krzewów oraz upowszechnianie praktyk ogrodniczych, które promują zielone otoczenie i poprawiają jakość powietrza. <p>Działania będą realizowane w oparciu o istniejącą oraz rozbudowaną/przebudowaną infrastrukturę społeczną, w ramach infrastrukturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób wykluczonych społecznie oraz poprawę zdrowia fizycznego i psychicznego mieszkańców, a także przyczyni się do ochrony środowiska naturalnego.</p>
Miejsce realizacji	Podobszar Chybice; Podobszar Godów; Podobszar Jawor; Podobszar Pawłów; Podobszar Radkowice; Podobszar Rzepin Pierwszy; Podobszar Stary Bostów; Podobszar Tarczek;
Szacowany koszt [zł]	170 000,00 zł
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji; Ożywienie społeczne mieszkańców; Wzrost kompetencji mieszkańców; Wskaźniki:

	<p>Liczba osób objętych wsparciem w programie: 15 osób; Liczba zorganizowanych aktywności : 1 szt.;</p> <p>Sposób oceny: Listy obecności; Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów;</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Przygotowanie materiałów edukacyjnych na warsztaty i zajęcia dla uczestników z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb; Organizacja warsztatów i zajęć w obiektach dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami;</p>
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	<p>Konflikty i napięcia między różnymi grupami lub mieszkańcami;</p>

Nazwa	3. Prowadzenie Klubu seniora oraz organizacja zajęć integracyjnych dla osób starszych i ze szczególnymi potrzebami
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	<p>Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo;</p> <p>Kierunek działania: Oferta społeczna, kulturalna i sportowo-rekreacyjna sprzyjająca integracji i aktywizacji ludności.</p>
Podmiot realizujący	<p>Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury; Stowarzyszenie Miłośników Wsi Tarczek; Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich w Tarczku;</p>
Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie polega na zorganizowaniu Klubu seniora i zajęć integracyjnych dla osób starszych i ze szczególnymi potrzebami. Zajęcia prowadzone będą przy zaangażowaniu animatora i innych instytucji czasu wolnego.</p> <p>Do planowanych zajęć należą między innymi nauka języków obcych, warsztaty komputerowe, nauka tańca, joga, ćwiczenia, warsztaty kulinarne, zajęcia literackie, spotkania z różnymi osobami, spacerzy czy wycieczki.</p> <p>Dokładny liczba i rodzaj zajęć realizowanych w ramach projektu, będzie uzależniony od zgłaszanych potrzeb.</p> <p>Działania będą realizowane w oparciu i istniejącą oraz rozbudowaną/przebudowaną infrastrukturę społeczną, w ramach infrastrukturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Funkcjonowanie klubu seniora przyczyni się do utrzymania sprawności fizycznej, poprawy kondycji oraz wspierania zdrowego stylu życia wśród osób starszych. Klub stanowić będzie miejsce, gdzie osoby starsze będą rozwijać nowe umiejętności, takie jak m.in. nauka obsługi komputera, gotowanie czy sztuka. Funkcjonowanie klubu seniora budować będzie społeczność, w której osoby starsze będą mogły wymieniać doświadczenia, nawzajem się wspierać i nawiązywać nowe przyjaźnie. Klub seniora będzie także organizował m.in. spotkania społeczne, wyjścia czy imprezy kulturalne. To da seniorom szansę na uczestnictwo w życiu społecznym oraz poczucie, że są ważną częścią społeczności.</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

	Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób wykluczonych społecznie, w tym w szczególności osób starszych i ze szczególnymi potrzebami.
Miejsce realizacji	Podobszar Chybice; Podobszar Godów; Podobszar Jawor; Podobszar Pawłów; Podobszar Radkowice; Podobszar Rzepin Pierwszy; Podobszar Stary Bostów; Podobszar Tarczek;
Szacowany koszt [zł]	120 000,00 zł
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji; Ożywienie społeczne mieszkańców; Wzrost kompetencji mieszkańców; Poprawa stanu zdrowia seniorów; Zwiększenie samodzielności osób starszych i ze szczególnymi potrzebami; Wskaźniki: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 15 osób; Sposób oceny: Listy obecności; Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów;
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Przygotowanie materiałów edukacyjnych na warsztaty i zajęcia dla uczestników z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb; Organizacja warsztatów i zajęć w obiektach dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami;
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty i napięcia między różnymi grupami lub mieszkańcami;

Nazwa	4. Kompetencje językowe i międzykulturowe podstawą sukcesu europejskiej szkoły
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo; Kierunek działania: Oferta społeczna, kulturalna i sportowo-rekreacyjna sprzyjająca integracji i aktywizacji ludności.
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;

<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>Jednostki oświatowe;</p> <p>Zadanie obejmować będzie m.in.</p> <ul style="list-style-type: none"> — organizację wymiany uczniów z szkołami z innych krajów, co umożliwi nawiązanie kontaktów międzykulturowych i praktykę językową w autentycznym środowisku, — zakładanie klubów językowych, w których uczniowie mogą regularnie spotykać się w celu rozmów w języku obcym, gier słownych, czy też wspólnego oglądania filmów w oryginalnej wersji językowej, — włączanie uczniów i nauczycieli w międzynarodowe projekty edukacyjne, które wymagają współpracy z uczestnikami z innych krajów, takich jak m.in. program Erasmus+, — organizację prezentacji kulturowych, podczas których uczniowie mogą dzielić się informacjami na temat kultur, tradycji i zwyczajów panujących w poszczególnych krajach, — realizację wspólnych projektów językowych, które wymagają komunikacji między uczniami z różnych krajów w celu rozwiązania zadań i problemów, — organizację spotkań i warsztatów dla nauczycieli, podczas których mogą dzielić się swoimi doświadczeniami związanymi z nauczaniem języków obcych i pracy z uczniami o różnym poziomie zaawansowania, — korzystanie z nowoczesnych narzędzi edukacyjnych, takich jak platformy e-learningowe, aplikacje mobilne czy gry językowe, które mogą pomóc w motywacji uczniów do nauki języków obcych, — organizację wycieczek edukacyjnych do krajów o różnych kulturach i językach, które pozwalają uczniom na bezpośredni kontakt z obcą kulturą i językiem oraz poszerzenie swojej wiedzy i doświadczeń. <p>Podnoszenie kompetencji językowych i międzykulturowych wśród uczniów i nauczycieli szkoły jest kluczowym elementem edukacji współczesnego społeczeństwa. Poprzez różnorodne działania można stworzyć inspirujące środowisko, które sprzyja rozwojowi umiejętności komunikacyjnych oraz wzmacnia świadomość i szacunek dla różnorodności kulturowej. Integracja tych działań w życie szkolne wspiera także rozwój osobisty uczniów, przygotowując ich do funkcjonowania w globalnym świecie i budowania otwartych oraz tolerancyjnych społeczności.</p> <p>Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży.</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Podobszar Chybice; Podobszar Godów; Podobszar Jawor; Podobszar Pawłów; Podobszar Radkowice; Podobszar Rzepin Pierwszy; Podobszar Stary Bostów; Podobszar Tarczek;</p>
<p>Szacowany koszt [zł]</p>	<p>200 000,00 zł</p>
<p>Termin realizacji</p>	<p>2024-2030</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji; Ożywienie społeczne mieszkańców; Wzrost kompetencji mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży;</p>

	<p>Rozwój umiejętności, pasji i uczestnictwa w życiu społecznym dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych;</p> <p>Wskaźniki: Liczba uczniów i nauczycieli objętych wsparciem w programie: 15 osób;</p> <p>Sposób oceny: Listy obecności; Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów;</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Przygotowanie materiałów edukacyjnych na warsztaty i zajęcia dla uczestników z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb;</p> <p>Organizacja warsztatów i zajęć w obiektach dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami;</p>
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	<p>Konflikty i napięcia między różnymi grupami lub mieszkańcami;</p>

Nazwa	5. Organizacja warsztatów artystycznych dla dzieci i młodzieży zakończone pokazem efektów ich prac oraz wyjazd do teatru
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	<p>Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo;</p> <p>Kierunek działania: Oferta społeczna, kulturalna i sportowo-rekreacyjna sprzyjająca integracji i aktywizacji ludności.</p>
Podmiot realizujący	<p>Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne;</p> <p>Instytucje kultury;</p>
Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie polega na organizacji warsztatów artystycznych dla dzieci i młodzieży, które pomogą rozwinąć kreatywność i umiejętności artystyczne dzieci i młodzieży oraz będą promować integrację społeczną, rozwój osobisty i emocjonalny poprzez ekspresję i wyrażanie siebie. Przewiduje się m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> — organizację warsztatów plastycznych, — przeprowadzenie warsztatów teatralnych, — organizację warsztatów muzycznych i tanecznych. <p>Po zakończeniu warsztatów zorganizowana zostanie wystawa prac plastycznych oraz prezentacja efektów warsztatów teatralnych, muzycznych i tanecznych dla rodziców i lokalnej społeczności, a także wyjazd do teatru.</p> <p>Działania będą realizowane w oparciu i istniejącą oraz rozbudowaną/przebudowaną infrastrukturę społeczną, w ramach infrastrukturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży.</p>
Miejsce realizacji	<p>Podobszar Chybice;</p> <p>Podobszar Godów;</p> <p>Podobszar Jawor;</p> <p>Podobszar Pawłów;</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

	Podobszar Radkowice; Podobszar Rzepin Pierwszy; Podobszar Stary Bostów; Podobszar Tarczek;
Szacowany koszt [zł]	60 000,00 zł
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji; Ożywienie społeczne mieszkańców; Wzrost kompetencji mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży; Rozwój umiejętności, pasji i uczestnictwa w życiu społecznym dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych;</p> <p>Wskaźniki: Liczba uczniów objętych wsparciem w programie: 15 osób;</p> <p>Sposób oceny: Listy obecności; Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów;</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Przygotowanie materiałów edukacyjnych na warsztaty i zajęcia dla uczestników z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb; Organizacja warsztatów i zajęć w obiektach dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami;
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty i napięcia między różnymi grupami lub mieszkańcami;

Nazwa	6. Organizacja pikniku rodzinnego
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	<p>Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo;</p> <p>Kierunek działania: Oferta społeczna, kulturalna i sportowo-rekreacyjna sprzyjająca integracji i aktywizacji ludności.</p>
Podmiot realizujący	Rada Sołecka Sołectwa Chybice, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów, Tarczek;
Zakres realizowanych zadań	Zadanie polegać będzie na zorganizowaniu pikniku rodzinnego, w celu zachęcenia mieszkańców do aktywnego działania na rzecz ich sołectw. Podczas pikniku zorganizowane zostaną atrakcje dla dzieci, w tym m.in. dmuchany plac zabaw, stoisko z przekąskami (wata cukrowa, popcorn), malowanie twarzy, kąpiel w pianie czy różnego rodzaju gry i konkursy z nagrodami, w których będą mogli uczestniczyć dzieci i dorośli. W przedsięwzięcie zaangażowani zostaną mieszkańcy oraz m.in. druhowie OSP, którzy pomogą w montażu sceny, namiotów oraz zorganizują pokaz umiejętności strażackich. Rodzice dzieci szkolnych przygotowują natomiast poczęstunek ciast i stoisko grillowe, a panie z Koła Gospodyń Wiejskich poczęstunek oparty na tradycyjnej staropolskiej kuchni. Do udziału w

	<p>pikniku zaproszeni zostaną lokalni artyści i pszczelarze, którzy zorganizują pokaz swoich prac i wyrobów. Na zakończenie odbędzie się potańcówka pod gwiazdami.</p> <p>Głównym celem Pikniku Rodzinnego jest kontynuacja wypracowanej aktywności i integracji mieszkańców oraz ich rodzin, a także to aby jego idea opierała się na swobodnej wymianie poglądów, podtrzymywała i upowszechniała tradycję, budziła w społeczności obywatelską i kulturową świadomość.</p> <p>Zakłada się, że niniejsza inicjatywa spowoduje zawiązanie więzi między mieszkańcami i ich rodzinami, otworzy i poszerzy horyzonty na nowe doświadczenia życiowe oraz poprawi relacje i aktywność w budowaniu wspólnej przyszłości jako społeczności wiejskiej. Ponadto przewiduje się, że organizacja pikniku utrwali w mieszkańcach poczucie sprawczości, tj. tego że mogą przyczynić się do aktywnego udziału w konkretnych przedsięwzięciach dotyczących naszej lokalnej społeczności. Mieszkańcy Radkowic posiadają wiele wspaniałych pomysłów, które przy odpowiednim wsparciu mogą być realnie wdrożone w życie. Organizacja pikniku jest inicjatywą lokalną, która jako jedno z narzędzi urealniania odkryje nowe pokłady zaangażowania i działania, wzmocni więzi sąsiedzkie oraz ożywi życie kulturalne na wsi.</p> <p>Działania będą realizowane w oparciu i istniejącą oraz rozbudowaną/przebudowaną infrastrukturę społeczną, w ramach infrastrukturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży.</p>
Miejsce realizacji	Podobszar Chybice, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów, Tarczek;
Szacowany koszt [zł]	90 000,00 zł
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty:</p> <p>Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji;</p> <p>Ożywienie społeczne mieszkańców;</p> <p>Rozwój umiejętności, pasji i uczestnictwa w życiu społecznym dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych;</p> <p>Wzmocnienie więzi sąsiedzkich;</p> <p>Integracja mieszkańców i ich rodzin;</p> <p>Promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu;</p> <p>Aktywne uczestnictwo mieszkańców w życiu wsi;</p> <p>Poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców;</p> <p>Wskaźniki:</p> <p>Liczba zorganizowanych pikników: 9 pikników;</p> <p>Sposób oceny:</p> <p>Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów;</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Organizacja pikniku w miejscu dostosowanym do osób ze szczególnymi potrzebami;

<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty i napięcia między różnymi grupami lub mieszkańcami;</p>
--	--

<p>Nazwa</p>	<p>7. Organizacja warsztatów kulinarnych w Radkowicach</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo; Kierunek działania: Oferta społeczna, kulturalna i sportowo-rekreacyjna sprzyjająca integracji i aktywizacji ludności.</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich Radkusy;</p>
<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>W ramach zadania planuje się organizację warsztatów kulinarnych, w formie biesiady połączonej z wykorzystaniem zdobytych umiejętności. Celem projektu jest zrzeszenie członków Koła Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich Radkusy i poszerzenie zagadnień kulinarnych, wiedzy na temat kultury jedzenia i specyfiki kuchni regionalnej, rozwijanie umiejętności w współdziałania w grupie, empatii i troskę o smaki. Uczestnictwo w projekcie kulinarnym, pozwoli poznawać się wzajemnie i mnoży pozytywne działania co ma wpływ na polepszenie stosunków sąsiedzkich jak i poziom wychowania młodego pokolenia . Udział lokalnej społeczności w projekcie nie określa jedynie sposobu spędzania wolnego czasu, a ma na celu pogłębienie więzi pomiędzy ludźmi a ich miejscem zamieszkania oraz ma na celu podniesienie wartości tradycji zwyczajów jakie już znamy.</p> <p>Działania będą realizowane w oparciu i istniejącą oraz rozbudowaną/ przebudowaną infrastrukturę społeczną, w ramach infrastrukturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży.</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Podobszar Radkowice;</p>
<p>Szacowany koszt [zł]</p>	<p>6 000,00 zł</p>
<p>Termin realizacji</p>	<p>2024-2025</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji; Ożywienie społeczne mieszkańców; Rozwój umiejętności, pasji i uczestnictwa w życiu społecznym dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych; Poszerzenie tradycji polskich zwyczajów kulinarnych; Wskaźniki: Liczba osób objętych wsparciem w programie: 5 osób; Sposób oceny: Lista obecności; Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów;</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Organizacja warsztatów i zajęć w obiektach dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami;
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty i napięcia między różnymi grupami lub mieszkańcami;

Nazwa	8. Organizacja spotkań z mieszkańcami na temat przeciwdziałania alkoholizmowi
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo; Kierunek działania: Oferta społeczna, kulturalna i sportowo-rekreacyjna sprzyjająca integracji i aktywizacji ludności.
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury; Sołtys oraz Rada sołecka Chybice;
Zakres realizowanych zadań	Organizacja spotkań i pogadarek z mieszkańcami na temat przeciwdziałania alkoholizmowi w trakcie pikniku motocyklowego. Zadanie realizowane będzie wraz z grami i zabawami dla dzieci oraz degustacją potraw miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich. Realizacja przedsięwzięcia poprawi integrację społeczeństwa oraz zachęci mieszkańców do prowadzenia zdrowego, beznalogowego trybu życia
Miejsce realizacji	Podobszar Chybice;
Szacowany koszt [zł]	8 000,00 zł
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Poprawa świadomości mieszkańców na temat uzależnień; Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji; Ożywienie społeczne mieszkańców; Wskaźniki: Liczba osób objętych wsparciem w programie: 10 osób; Sposób oceny: Lista obecności; Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów;
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Przygotowanie materiałów edukacyjnych na spotkania i zajęcia dla uczestników z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb; Organizacja spotkań i zajęć w obiektach dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami;
Ewentualne zagrożenia	Konflikty i napięcia między różnymi grupami lub mieszkańcami;

<p>spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	
--	--

<p>Nazwa</p>	<p>9. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo; Kierunek działania: Poprawa kompetencji mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;</p>
<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>Organizacja programów szkoleniowych i kursów zawodowych, w tym m.in. kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe w różnych branżach, kursy z prowadzenia działalności gospodarczej, rozliczeń, doradztwo w zakresie pozyskania środków na prowadzenie działalności.</p> <p>Dodatkowo, w ramach projektu przewiduje się przeprowadzenie szkolenia składającego się m.in. z następujących bloków tematycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jak stworzyć CV i przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej; - Autoprezentacja - mocne i słabe strony; - Samozatrudnienie - swój pomysł na biznes; - Środki na założenie własnej firmy, regulacje prawne; <p>Dokładny zakres szkoleń, kursów i zajęć realizowanych w ramach projektu, będzie uzależniony od zgłaszanych potrzeb.</p> <p>Realizacja szkoleń zawodowych pozwoli mieszkańcom zyskać nowe umiejętności zawodowe, co zwiększy ich szanse na zatrudnienie i poprawi jakość życia. Szkolenia zawodowe będą dostosowane do potrzeb lokalnego rynku pracy, co przyczyni się do tworzenia miejsc pracy i zwiększy konkurencyjności społeczności. Osoby uczestniczące w kursach zdobędą umiejętności, które są poszukiwane przez lokalnych pracodawców, co przełoży się na rozwój gospodarki lokalnej. Nabycie nowych umiejętności z pewnością wpłynie na zwiększenie poczucia własnej wartości i pewności siebie wśród mieszkańców, co pomoże im w przewyżnianiu trudności i włączaniu się aktywnie w życie społeczności.</p> <p>Działania będą realizowane w oparciu i istniejącą oraz rozbudowaną/przebudowaną infrastrukturę społeczną w ramach infrastrukturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób wykluczonych społecznie, w tym w szczególności osób bezrobotnych. Ponadto przyczyni się również do zwiększenia stopnia przedsiębiorczości na terenie gminy.</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Podobszar Chybice; Podobszar Godów; Podobszar Jawor; Podobszar Pawłów; Podobszar Radkowice; Podobszar Rzepin Pierwszy; Podobszar Stary Bostów; Podobszar Tarczek;</p>

Szacowany koszt [zł]	200 000,00 zł
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji; Wzrost kompetencji mieszkańców; Zmniejszenie problemu bezrobocia;</p> <p>Wskaźniki: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 15 osób; Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu: 5 osób;</p> <p>Sposób oceny: Lista obecności; Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów;</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Przygotowanie materiałów edukacyjnych na spotkania i zajęcia dla uczestników z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb;</p> <p>Organizacja spotkań i zajęć w obiektach dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami;</p>
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	<p>Konflikty i napięcia między różnymi grupami lub mieszkańcami;</p> <p>Brak wsparcia dla osób uczestniczących w programach po ukończeniu szkolenia i niedopasowanie umiejętności do potrzeb rynku pracy;</p>

Nazwa	10. Wsparcie przedsiębiorców z terenu gminy Pawłów poprzez realizację wspólnych inwestycji na terenie gminy Pawłów
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	<p>Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo;</p> <p>Kierunek działania: Poprawa kompetencji mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;
Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie polegać będzie na m.in. nawiązywaniu partnerstw publiczno-prywatnych na rzecz realizacji wspólnych inwestycji, gdzie samorząd lokalny współpracuje z przedsiębiorcami przy planowaniu i realizacji projektów o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnej społeczności.</p> <p>Wspólna inwestycja przedsiębiorców z terenu gminy przyniesie korzyści zarówno dla lokalnej społeczności, jak i dla samych przedsiębiorców, wspierając rozwój gospodarczy, tworzenie miejsc pracy oraz poprawę jakości życia mieszkańców.</p>
Miejsce realizacji	Podobszar Chybice; Podobszar Godów; Podobszar Jawor; Podobszar Pawłów;

	Podobszar Radkowice; Podobszar Rzepin Pierwszy; Podobszar Stary Bostów; Podobszar Tarczek;
Szacowany koszt [zł]	60 000,00 zł
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji; Wzrost kompetencji mieszkańców; Zmniejszenie problemu bezrobocia; Wskaźniki: Liczba zrealizowanych wspólnych inwestycji: 1 szt.; Sposób oceny: Lista obecności; Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów;
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	—
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty i napięcia między różnymi grupami lub mieszkańcami;

Nazwa	11. Zwiększenie oferty kulturalnej na terenie gminy Pawłów
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom; Kierunek działania: Dobra dostępność obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc kulturalno-społecznych.
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;
Zakres realizowanych zadań	Zadanie polegać będzie na m.in. zakupie sceny mobilnej oraz wyposażenia do świetlic wiejskich na terenie gminy oraz GOKSIR. Wyposażenie budynków kulturalno-społecznych w nowoczesny sprzęt utworzy przestrzeń, która stanie się miejscem spotkań i interakcji społecznych. Ludzie z różnych środowisk i grup wiekowych będą mogli się tam spotykać, dyskutować, wymieniać poglądami i doświadczeniami, co wpłynie na integrację społeczną i budowaniu więzi międzyludzkich. Da to mieszkańcom możliwość rozwoju osobistego, zdobywania nowych umiejętności oraz pogłębiania wiedzy. Wspólne działania i inicjatywy sprzyjają budowaniu więzi społecznych, wzmacniają poczucie przynależności do wspólnoty oraz mobilizują do wspólnego angażowania się w różnorodne projekty i działania na rzecz rozwoju społecznego i kulturalnego.

	<p>Działania będą realizowane w oparciu i istniejącą oraz rozbudowaną/przebudowaną infrastrukturę społeczną, w ramach infrastrukturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>
Miejsce realizacji	<p>Podobszar Chybice; Podobszar Godów; Podobszar Jawor; Podobszar Pawłów; Podobszar Radkowice; Podobszar Rzepin Pierwszy; Podobszar Stary Bostów; Podobszar Tarczek;</p>
Szacowany koszt [zł]	250 000,00 zł
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej; Stworzenie miejsca do prowadzenia działań społecznych; Ożywienie obszaru rewitalizacji; Zaspokajanie potrzeb społecznych i rekreacyjnych mieszkańców</p> <p>Wskaźniki: Liczba świetlic do których zakupiono wyposażenie: 1 szt.;</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru;</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	—
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami montażowymi;

Nazwa	12. Renowacja obiektów zabytkowych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów publicznej infrastruktury kulturalnej na obszarze gminy
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	<p>Cel rewitalizacji: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom;</p> <p>Kierunek działania: Dobra dostępność obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc kulturalno-społecznych;</p> <p>Kierunek działania: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczną.</p>
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne;

	Instytucje kultury;
Zakres realizowanych zadań	<p>W celu kompleksowego wdrożenia projektów związanych z aktywizacją społeczną oraz zapobieganiem i minimalizacją wykluczenia społecznego, niezbędne jest odpowiednie dostosowanie miejsc spotkań dla mieszkańców. W ramach przedmiotowego projektu planuje się renowację dwóch obiektów zabytkowych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów publicznej infrastruktury kulturalnej wpisanych do rejestru zabytków tj. kościół parafialny pw. św. Idziego Opata w Tarczku oraz kościół parafialny pw. św. Małgorzaty w Chybicach.</p> <p>Przeprowadzone działania umożliwią prowadzenie w obiektach działań miękkich (EFS+). Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery środowiskowej i technicznej. Renowacja i przebudowa obiektów zabytkowych przynosi liczne korzyści, w tym lepszy dostęp do usług społecznych, redukcję kosztów eksploatacji budynków, poprawę komfortu oraz ochronę środowiska naturalnego. Dzięki realizacji niniejszego przedsięwzięcia mieszkańcy obszaru rewitalizacji uzyskają dobry dostęp do budynków użyteczności publicznej oraz obiektów zabytkowych.</p>
Miejsce realizacji	Podobszar Chybiec; Podobszar Tarczek;
Szacowany koszt [zł]	5 000 000,00 zł
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej; Stworzenie miejsca do prowadzenia działań społecznych; Ożywienie obszaru rewitalizacji; Zaspokajanie potrzeb społecznych i rekreacyjnych mieszkańców</p> <p>Wskaźniki: Liczba obiektów zabytkowych poddana renowacji: 1 szt.; Liczba przebudowanych i wyposażonych obiektów użyteczności publicznej: 1 szt.;</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru;</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie;
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami budowlanymi;

Nazwa	13. Modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Tarczku
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom;

	<p>Kierunek działania: Dobra dostępność obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc kulturalno-społecznych;</p> <p>Kierunek działania: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczną;</p>
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;
Zakres realizowanych zadań	<p>Przedsięwzięcie obejmuje wykonanie robót budowlanych polegających na:</p> <ul style="list-style-type: none"> — modernizacji boiska piłkarskiego trawiastego, w tym montaż bramek i oświetlenia, — rozbudowie siłowni zewnętrznej, — rozbudowie placu zabaw, — zagospodarowaniu miejsca na ognisko i grilla, — montaż monitoringu wizyjnego. <p>Dotychczas istniejące boisko nie spełnia standardów do gry w piłkę nożną. Mając na uwadze zainteresowane młodzieży grą w piłkę nożną lokalna społeczność uznaje za zasadne realizację przedmiotowego zadania. Młodzież miałaby zapewnione miejsce do uprawiania sportu, a tym samym aktywnego spędzania wolnego czasu. Boisko (wraz z placem zabaw i siłownią zewnętrzną) stanowiłyby kompleks sportowo-rekreacyjny i byłyby istotnym miejscem na mapie Tarczku. Jako miejsce spotkań służyłoby także integracji lokalnej społeczności (np. cykliczne mecze, które stanowiłoby dobrą okazję do zacieśniania lokalnych i rodzinnych więzi).</p> <p>W ramach budowy siłowni zewnętrznej powstałoby miejsce do uprawiania sportu i rekreacji na świeżym powietrzu składające się z urządzeń treningowych takich jak: prasa nożna, orbitek, twister-wahadło, wyciąg górny, wciskanie siedząc, biegacz, drabinka i podciąg nóg. Zadanie obejmowałoby także montaż elementów małej architektury oraz budowę utwardzonych dojeżdż.</p> <p>Miejsce z ogniskiem i grillem oraz plac zabaw stanie się natomiast naturalnym punktem spotkań dla mieszkańców, gdzie będą mogli się ze sobą integrować, rozmawiać i budować relacje, a także wykorzystać do organizacji różnorodnych wydarzeń społecznych, takich jak m.in. grillowanie, pikniki, koncerty czy spotkania tematyczne. Wpłynie to na tworzenie silniejszych więzi społecznych, wzmacniając poczucie wspólnoty i przynależności oraz zachęci do aktywnego uczestnictwa społeczności w życiu publicznym i kulturalnym.</p> <p>Cały kompleks sportowo-rekreacyjnej w Tarczku powstały w ramach niniejszego przedsięwzięcia wyposażony zostanie w monitoring wizyjny, który zabezpieczy go oraz pobliski zabytkowy szpaler drzew przed aktami wandalizmu oraz poprawi bezpieczeństwo mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży.</p> <p>Przeprowadzone działania umożliwią prowadzenie na terenie wybudowanej infrastruktury działań miękkich (EFS+).</p>
Miejsce realizacji	Podobszar Tarczek, (działka 198/6 obręb 0031 Tarczek);
Szacowany koszt [zł]	700 000,00 zł (budowa boiska piłkarskiego); 100 000,00 zł (budowa siłowni zewnętrznej); 25 000,00 zł (montaż monitoringu wizyjnego);
Termin realizacji	2025-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty:</p> <p>Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej; Stworzenie miejsca do prowadzenia działań społecznych; Ożywienie obszaru rewitalizacji;</p>

	<p>Zaspokajanie potrzeb społecznych i rekreacyjnych mieszkańców; Poprawa zdrowotności dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych; Zapewnienie dzieciom i młodzieży atrakcyjnej formy spędzania wolnego czasu; Poprawa bezpieczeństwa; Wskaźniki: Liczba wybudowanych obiektów: 1 szt.;</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru;</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie;
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami budowlanymi;

Nazwa	14. Poprawa techniczna budynku Ośrodka Zdrowia w Pawłowie
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	<p>Cel rewitalizacji: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom;</p> <p>Kierunek działania: Dobra dostępność obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc kulturalno-społecznych;</p> <p>Kierunek działania: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczna;</p>
Podmiot realizujący	<p>Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne;</p> <p>Instytucje kultury;</p> <p>Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Pawłowie;</p>
Zakres realizowanych zadań	<p>Zadania polegać będzie na poprawie technicznej budynku Ośrodka Zdrowia w Pawłowie, w tym m.in. rozbudowa, dostosowanie do potrzeb osób starszych i ze szczególnymi potrzebami. Dostosowanie budynku Ośrodka Zdrowia do potrzeb osób starszych i ze szczególnymi potrzebami nie tylko poprawi dostęp do opieki zdrowotnej, ale także wpłynie na aktywizację społeczność lokalną poprzez integrację i wspieranie zdrowego trybu życia, co przyczyni się do ogólnego poprawy zdrowia mieszkańców. Przedsięwzięcie to sprzyjać będzie integracji społecznej osób starszych i ze szczególnymi potrzebami, zapobiegnie ich izolacji społecznej oraz poprawi ich zdrowie psychiczne i fizyczne.</p>
Miejsce realizacji	Podobszar Pawłów;
Szacowany koszt [zł]	9 000 000,00 zł
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców;</p> <p>Wskaźniki: Liczba przebudowanych obiektów: 1 szt.;</p>

	Sposób oceny: Protokół odbioru;
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Dostosowanie budynku do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami;
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami budowlanymi;

Nazwa	15. Modernizacja/ budowa boisk m.in. trawiastego wraz z małą infrastrukturą i oświetleniem w Pawłowie
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom; Kierunek działania: Dobra dostępność obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc kulturalno-społecznych; Kierunek działania: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczną;
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;
Zakres realizowanych zadań	W celu kompleksowego wdrożenia projektów związanych z aktywizacją społeczną oraz zapobieganiem i minimalizacją wykluczenia społecznego, niezbędne jest odpowiednie dostosowanie miejsc spotkań dla mieszkańców. W ramach przedmiotowego projektu planuje się wykonanie robót budowlanych polegających na modernizacji boiska trawiastego wraz z małą infrastrukturą i oświetleniem oraz budowie zaplecza sportowego przy kompleksie boisk w Pawłowie. Przeprowadzone działania umożliwią prowadzenie na terenie zmodernizowanej infrastruktury działań miękkich (EFS+). Dzięki realizacji niniejszego przedsięwzięcia mieszkańcy obszaru rewitalizacji uzyskają dostęp do nowoczesnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.
Miejsce realizacji	Podobszar Pawłów;
Szacowany koszt [zł]	4 000 000,00 zł
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej; Stworzenie miejsca do prowadzenia działań społecznych; Ożywienie obszaru rewitalizacji; Zaspokajanie potrzeb społecznych i rekreacyjnych mieszkańców; Poprawa zdrowotności dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych; Zapewnienie dzieciom i młodzieży atrakcyjnej formy spędzania wolnego czasu; Poprawa bezpieczeństwa; Wskaźniki:

	Liczba zmodernizowanych boisk: 1 szt.; Sposób oceny: Protokół odbioru;
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie;
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami budowlanymi;

Nazwa	16. Rozbudowa budynku Urzędu Gminy
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom; Kierunek działania: Dobra dostępność obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc kulturalno-społecznych; Kierunek działania: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczna;
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne;
Zakres realizowanych zadań	Rozbudowa budynku Urzędu Gminy z dostosowaniem do osób z niepełnosprawnościami. Działanie zapewni możliwość korzystania z budynku Urzędu Gminy i załatwiania spraw społecznych w sposób dogodnych dla mieszkańców.
Miejsce realizacji	Podobszar Pawłów;
Szacowany koszt [zł]	50 000 000,00 zł
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Stworzenie miejsca do prowadzenia działań społecznych; Ożywienie obszaru rewitalizacji; Zaspokajanie potrzeb społecznych i rekreacyjnych mieszkańców; Wskaźniki: Liczba rozbudowanych obszarów: 1 szt.; Sposób oceny: Protokół odbioru;
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie;
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami budowlanymi;

przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	
--	--

Nazwa	17. Poprawa funkcjonalno-przestrzenna centrum Pawłowa poprzez budowę chodników i drogi dojazdowej do boisk
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom; Kierunek działania: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publicznej;
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne;
Zakres realizowanych zadań	W ramach zadania przewiduje się poprawę funkcjonalno-przestrzenną centrum Pawłowa poprzez budowę chodników i drogi dojazdowej do boisk oraz parkingów. Realizacja zadania przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa na drogach i ograniczenia liczby kolizji drogowych. Nowa nawierzchnia oraz odpowiednio oznakowana i oświetlona droga znacznie poprawia widoczność, przyczepność i kontrolę nad pojazdem. Zadanie nie będzie prowadzić do zwiększenia przepustowości i natężenia ruchu na drodze. Realizacja niniejszego przedsięwzięcia przyczyni się także do wzrostu dostępności obiektów publicznych, ograniczając ryzyko wypadków i usprawniając ruch pieszych i rowerzystów. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji otrzymają zmodernizowaną infrastrukturę, służącą zapewnieniu bezpiecznego dostępu do obiektów użyteczności publicznej w których będą odbywały się działania miękkie integrujące i aktywizujące mieszkańców z obszaru rewitalizacji.
Miejsce realizacji	Podobszar Pawłów;
Szacowany koszt [zł]	1 500 000,00 zł
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Wzrost dostępu do nowoczesnej infrastruktury technicznej; Poprawa jakości życia mieszkańców; Wzrost poziomu bezpieczeństwa; Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej; Wskaźniki: Liczba przebudowanych układów drogowych: 1 szt.; Sposób oceny: Protokół odbioru;
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie;
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami budowlanymi;

Nazwa	18. Rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom; Kierunek działania: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczna;
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Podmioty zewnętrzne;
Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie polegać będzie na rozbudowie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy. Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery technicznej tj. niedostatecznego stopnia skanalizowania i zwodociągowania budynków mieszkalnych. Rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej przyczynia się do poprawy jakości życia i zdrowia mieszkańców, rozwoju lokalnej gospodarki oraz podnoszenia standardów życia. To z kolei sprzyja aktywizacji ludności poprzez zwiększenie ich zaangażowania w życie społeczne i ekonomiczne swojej społeczności.
Miejsce realizacji	Podobszar Godów; Podobszar Jawor; Podobszar Pawłów; Podobszar Radkowice; Podobszar Tarczek;
Szacowany koszt [zł]	25 000 000,00 zł
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Wzrost dostępu do nowoczesnej infrastruktury technicznej; Poprawa jakości życia mieszkańców; Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej; Wskaźniki: Długość rozbudowanej infrastruktury kanalizacyjnej: b.d.; Sposób oceny: Protokół odbioru;
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie;
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami budowlanymi;

5.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030, poza podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, planowane jest także inne działanie,

którego realizacja wzmocni efekty procesu rewitalizacji. Wśród pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych, planowane są następujące zadania.

Nazwa	P1. Przebudowa drogi w miejscowości Tarczek-Nowa Wieś
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom; Kierunek działania: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publicznej;
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne;
Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie obejmuje wykonanie robót budowlanych polegających na przebudowie drogi w miejscowości Tarczek - Nowa Wieś oznaczonej nr ewidencyjnym działki 47, na odcinku o długości ok. 600 mb. Realizacja zadania przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa na drogach i ograniczenia liczby kolizji drogowych. Nowa nawierzchnia oraz odpowiednio oznakowana droga znacznie poprawia widoczność, przyczepność i kontrolę nad pojazdem. Poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej przyczynia się także do zwiększenia płynności ruchu co stanowią ważny krok w kierunku poprawy bezpieczeństwa na drogach i jakości życia mieszkańców gminy. Realizacja niniejszego przedsięwzięcia przyczyni się także m.in. do wzrostu dostępności obiektów publicznych (lepszy dojazd do pracy, szkoły, lekarza, kościoła, itp.), ograniczając ryzyko wypadków i usprawniając ruch pieszych i rowerzystów. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji otrzymają zmodernizowaną infrastrukturę, służącą zapewnieniu bezpiecznego dostępu do wybranych obiektów. Ponadto nowa nawierzchnia zachęci mieszkańców nie tylko do używania pojazdów, ale i ruchu pieszego i aktywnego spędzania czasu (np. nordic walking).
Miejsce realizacji	Podobszar Tarczek;
Szacowany koszt [zł]	1 000 000,00 zł
Termin realizacji	2026-2027
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Wzrost dostępu do nowoczesnej infrastruktury technicznej; Poprawa jakości życia mieszkańców; Wzrost poziomu bezpieczeństwa; Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej; Wskaźniki: Liczba przebudowanych układów drogowych: 1 szt.; Sposób oceny: Protokół odbioru;
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie;
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami budowlanymi;

przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	
--	--

Nazwa	P2. Rozwiązanie problemu środowiskowego poprzez wymianę azbestu (eternitu)
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom; Kierunek działania: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeń publiczna;
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Właściciele prywatni;
Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie obejmuje unieszkodliwienie azbestu (eternitu) z obszaru rewitalizacji na terenie gminy.
Miejsce realizacji	Podobszar Chybice; Podobszar Godów; Podobszar Jawor; Podobszar Pawłów; Podobszar Radkowice; Podobszar Rzepin Pierwszy; Podobszar Stary Bostów; Podobszar Tarczek;
Szacowany koszt [zł]	b.d.
Termin realizacji	2024-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Poprawa jakości środowiska; Poprawa jakości życia mieszkańców; Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej; Zmniejszenie ilości odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska Wskaźniki: Ilość unieszkodliwionego azbestu: b.d.; Sposób oceny: Protokół odbioru;
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	—
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami budowlanymi;

Nazwa	P3. Odnowienie krzyża przy drodze w Tarczku
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom; Kierunek działania: Dobra dostępność obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc kulturalno-społecznych;
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;
Zakres realizowanych zadań	Krzyż jest usytuowany w pobliżu romańskiego Kościoła i drogi królewskiej w Tarczku. Krzyż jest elementem kultury religijnej, odwiedzanym nie tylko przez mieszkańców Tarczku - parafian ale i pielgrzymów. Jego odnowa stanowiłaby istotne uzupełnienie w kontekście robót budowlanych dot. modernizacji drogi królewskiej. Stan krzyża wymaga renowacji. Odnowienie krzyża przy drodze w Tarczku przywróci mu funkcje społeczne oraz zmobilizuje społeczność lokalną do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym miejscowości, co przyczyni się do jej rozwoju i poprawy jakości życia mieszkańców.
Miejsce realizacji	Podobszar Tarczek (działka nr 193, obręb 0031 Tarczek)
Szacowany koszt [zł]	12 000,00 zł
Termin realizacji	2026-2027
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej; Stworzenie miejsca do prowadzenia działań społecznych; Ożywienie obszaru rewitalizacji; Zaspokajanie potrzeb społecznych i rekreacyjnych mieszkańców; Wskaźniki: Liczba odnowionych krzyży: 1 szt.; Sposób oceny: Protokół odbioru;
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	—
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami budowlanymi;

Nazwa	P4. Modernizacja drogi dojazdowej do cmentarza komunalnego
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom; Kierunek działania: Przyjazna środowisku oraz zapewniająca bezpieczeństwo przestrzeni publicznej;
Podmiot realizujący	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne;

<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>W ramach zadania planowana jest modernizacja drogi dojazdowej do cmentarza komunalnego.</p> <p>Realizacja zadania przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa na drogach i ograniczenia liczby kolizji drogowych. Nowa nawierzchnia oraz odpowiednio oznakowana i oświetlona droga znacznie poprawia widoczność, przyczepność i kontrolę nad pojazdem. Poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej przyczynia się także do zwiększenia płynności ruchu co stanowią ważny krok w kierunku poprawy bezpieczeństwa na drogach i jakości życia mieszkańców gminy.</p> <p>Realizacja niniejszego przedsięwzięcia przyczyni się także do wzrostu dostępności obiektów publicznych, ograniczając ryzyko wypadków i usprawniając ruch pieszych i rowerzystów. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji otrzymają zmodernizowaną infrastrukturę, służącą zapewnieniu bezpiecznego dostępu do cmentarza komunalnego.</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Podobszar Radkowice;</p>
<p>Szacowany koszt [zł]</p>	<p>190 000,00 zł</p>
<p>Termin realizacji</p>	<p>2024-2030</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Wzrost dostępu do nowoczesnej infrastruktury technicznej; Poprawa jakości życia mieszkańców; Wzrost poziomu bezpieczeństwa; Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej;</p> <p>Wskaźniki: Liczba przebudowanych układów drogowych: 1 szt.;</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru;</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Uniwersalne projektowanie;</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami budowlanymi;</p>

Wskazane działania realizować będą ogólny kierunek działań Gminy Pawłów, który ma służyć eliminacji i ograniczeniu negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.

6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały zaplanowane tak, by realizować cele oraz kierunki działań rewitalizacji i przyczynić się do osiągnięcia założonej wizji. Przedsięwzięcia zawarte w niniejszym Programie zaplanowane zostały z uwzględnieniem wzajemnych powiązań.

W tabeli poniżej przedstawiono przedsięwzięcia rewitalizacyjne w podziale na cele i kierunki działań, które będą w sposób bezpośredni realizować.

Tabela 77. Powiązanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zintegrowanie projektów		Wzajemny wpływ projektów	Strefa oddziaływania projektu
Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny		
<p>1. Promocja tradycji historycznych i dawnej kultury wśród mieszkańców</p>	<p>11. Zwiększenie oferty kulturalnej na terenie gminy Pawłów; 12. Renowacja obiektów zabytkowych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów publicznej infrastruktury kulturalnej na obszarze gminy; 13. Modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Tarczku; 15. Modernizacja/budowa boisk m.in. trawiastego wraz z małą infrastrukturą i oświetleniem w Pawłowie; P3. Odnowienie krzyża przy drodze w Tarczku; P4. Modernizacja drogi dojazdowej do cmentarza komunalnego;</p>	<p>Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Działania mające na celu promocję tradycji historycznych i dawnej kultury wśród mieszkańców realizowane będą m.in. w budynkach i miejscach użyteczności publicznej na terenie podobszarów Chybyce, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów i Tarczek.</p> <p>Realizacja wskazanych przedsięwzięć infrastrukturalnych jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich, ponieważ dzięki niej utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.</p> <p>Realizacja przedsięwzięć z zakresu modernizacji infrastruktury komunikacyjnej i około komunikacyjnej zapewni natomiast bezpieczny dostęp do obiektów i miejsc użyteczności publicznej, w których będą odbywały się działania miękkie oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności przestrzeni publicznej. Poprawa atrakcyjności przestrzeni publicznej zachęci mieszkańców do aktywności na świeżym powietrzu, tym samym wesprze zdrowy tryb życia oraz pozwoli na integrację społeczności. Realizacja zadań infrastrukturalnych wpłynie również na wzrost bezpieczeństwa mieszkańców przed i po realizacji działań społecznych poprzez m.in. zastosowanie rozwiązań architektonicznych uwzględniających problemy osób starszych i osób ze szczególnymi potrzebami.</p>	<p>Spoleczna; Przestrzenno-Funkcjonalna; Środowiskowa; Techniczna;</p>
<p>2. Promowanie zdrowego stylu życia oraz zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców</p>	<p>11. Zwiększenie oferty kulturalnej na terenie gminy Pawłów; 12. Renowacja obiektów zabytkowych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów publicznej infrastruktury kulturalnej na obszarze gminy; 13. Modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Tarczku; 14. Poprawa techniczna budynku Ośrodka Zdrowia w Pawłowie; 15. Modernizacja/budowa boisk m.in. trawiastego wraz z małą infrastrukturą i oświetleniem w Pawłowie; 17. Poprawa funkcjonalno-przestrzenna centrum Pawłowa poprzez budowę chodników i drogi dojazdowej do boisk;</p>	<p>Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Działania z zakresu promowania zdrowego stylu życia oraz zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców realizowane będą m.in. w budynkach i miejscach użyteczności publicznej na terenie podobszarów Chybyce, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów i Tarczek.</p> <p>Realizacja wskazanych przedsięwzięć infrastrukturalnych jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich, ponieważ dzięki niej utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.</p> <p>Realizacja przedsięwzięć z zakresu modernizacji infrastruktury komunikacyjnej i około komunikacyjnej zapewni natomiast bezpieczny dostęp do obiektów i miejsc użyteczności publicznej, w których będą odbywały się działania miękkie oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności przestrzeni publicznej. Poprawa atrakcyjności przestrzeni publicznej zachęci mieszkańców do aktywności na świeżym powietrzu, tym samym wesprze zdrowy tryb życia oraz pozwoli na integrację społeczności. Realizacja zadań infrastrukturalnych wpłynie również na wzrost</p>	<p>Spoleczna; Przestrzenno-Funkcjonalna; Środowiskowa; Techniczna;</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Zintegrowanie projektów		Wzajemny wpływ projektów	Strefa oddziaływania projektu
Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny		
	<p>18. Rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy;</p> <p>P4. Modernizacja drogi dojazdowej do cmentarza komunalnego</p>	<p>bezpieczeństwa mieszkańców przed i po realizacji działań społecznych poprzez m.in. zastosowanie rozwiązań architektonicznych uwzględniających problemy osób starszych i osób ze szczególnymi potrzebami.</p>	
<p>3. Prowadzenie Klubu seniora oraz organizacja zajęć integracyjnych dla osób starszych i ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>11. Zwiększenie oferty kulturalnej na terenie gminy Pawłów;</p> <p>12. Renowacja obiektów zabytkowych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów publicznej infrastruktury kulturalnej na obszarze gminy;</p> <p>13. Modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Tarczku;</p> <p>14. Poprawa techniczna budynku Ośrodka Zdrowia w Pawłowie;</p> <p>15. Modernizacja/budowa boisk m.in. trawiastego wraz z małą infrastrukturą i oświetleniem w Pawłowie;</p> <p>P3. Odnowienie krzyża przy drodze w Tarczku;</p>	<p>Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Działania dotyczące prowadzenia Klubu seniora oraz organizacji zajęć integracyjnych dla osób starszych i ze szczególnymi potrzebami realizowane będą m.in. w budynkach i miejscach użyteczności publicznej na terenie podobszarów Chybice, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów i Tarczek.</p> <p>Realizacja wskazanych przedsięwzięć infrastrukturalnych jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich, ponieważ dzięki niej utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.</p> <p>Realizacja przedsięwzięć z zakresu modernizacji infrastruktury komunikacyjnej i około komunikacyjnej zapewni natomiast bezpieczny dostęp do obiektów i miejsc użyteczności publicznej, w których będą odbywały się działania miękkie oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności przestrzeni publicznej. Poprawa atrakcyjności przestrzeni publicznej zachęci mieszkańców do aktywności na świeżym powietrzu, tym samym wesprze zdrowy tryb życia oraz pozwoli na integrację społeczności. Realizacja zadań infrastrukturalnych wpłynie również na wzrost bezpieczeństwa mieszkańców przed i po realizacji działań społecznych poprzez m.in. zastosowanie rozwiązań architektonicznych uwzględniających problemy osób starszych i osób ze szczególnymi potrzebami.</p>	<p>Społeczna; Przestrzenno-Funkcjonalna; Środowiskowa; Techniczna;</p>
<p>4. Kompetencje językowe i międzykulturowe podstawą sukcesu europejskiej szkoły</p>	<p>11. Zwiększenie oferty kulturalnej na terenie gminy Pawłów;</p>	<p>Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Działania dotyczące podnoszenia kompetencji językowych i międzykulturowych realizowane będą m.in. w budynkach i miejscach użyteczności publicznej na terenie podobszarów Chybice, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów i Tarczek.</p> <p>Realizacja wskazanego przedsięwzięcia infrastrukturalnego jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich, ponieważ dzięki niej utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.</p>	<p>Społeczna; Przestrzenno-Funkcjonalna;</p>
<p>5. Organizacja warsztatów artystycznych dla dzieci i młodzieży zakończone pokazem efektów ich prac oraz wyjazd do teatru</p>	<p>11. Zwiększenie oferty kulturalnej na terenie gminy Pawłów;</p>	<p>Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Działania dotyczące organizacji warsztatów artystycznych dla dzieci i młodzieży realizowane będą m.in. w budynkach i miejscach użyteczności publicznej na terenie podobszarów Chybice, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów i Tarczek.</p> <p>Realizacja wskazanego przedsięwzięcia infrastrukturalnego jest niezbędna do</p>	<p>Społeczna; Przestrzenno-Funkcjonalna;</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Zintegrowanie projektów		Wzajemny wpływ projektów	Strefa oddziaływania projektu
Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny		
		zorganizowania tzw. działań miękkich, ponieważ dzięki niej utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.	
6. Organizacja pikniku rodzinnego	11. Zwiększenie oferty kulturalnej na terenie gminy Pawłów;	Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Organizacja pikniku rodzinnego realizowana będzie m.in. przy budynkach, w budynkach i miejscach użyteczności publicznej na obszarze rewitalizacji.	Społeczna; Przestrzenno-Funkcjonalna;
7. Organizacja warsztatów kulinarnych w Radkowicach	11. Zwiększenie oferty kulturalnej na terenie gminy Pawłów;	Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Organizacja warsztatów kulinarnych w Radkowicach realizowana będzie m.in. w budynkach i miejscach użyteczności publicznej na terenie podobszaru Radkowiec..	Społeczna; Przestrzenno-Funkcjonalna;
8. Organizacja spotkań z mieszkańcami na temat przeciwdziałania alkoholizmowi	11. Zwiększenie oferty kulturalnej na terenie gminy Pawłów;	Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Organizacja spotkań z mieszkańcami na temat przeciwdziałania alkoholizmowi realizowana będzie m.in. w budynkach i miejscach użyteczności publicznej na terenie podobszaru Chybice. Realizacja wskazanego przedsięwzięcia infrastrukturalnego jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich, ponieważ dzięki niej utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.	Społeczna; Przestrzenno-Funkcjonalna;
9. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	11. Zwiększenie oferty kulturalnej na terenie gminy Pawłów;	Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Działania podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym realizowane będą m.in. w budynkach użyteczności publicznej na terenie podobszarów Chybice, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowiec, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów i Tarczek.	Społeczna; Przestrzenno-Funkcjonalna;

Źródło: Opracowanie własne

Poszczególne projekty rewitalizacyjne dopełniają się przestrzennie. Projekty infrastrukturalne będą realizowane na obszarze rewitalizacji, a w ich ramach działania społeczne. Na obszarze rewitalizacji zaplanowano poprawę dostępności przestrzeni publicznych. Atrakcyjna przestrzeń publiczna, będzie nie tylko miejscem spotkań mieszkańców z terenów rewitalizowanych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, ale będzie dostępna również dla mieszkańców tych obszarów gminy, które nie zostały wyznaczone do rewitalizacji. Dzięki temu nastąpi rzeczywista integracja lokalnej społeczności.

Projekty społeczne skierowane do grup wykluczonych społecznie, przyczynią się do ożywienia społecznego mieszkańców zdegradowanych obszarów oraz spadku liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Przeprowadzone warsztaty, szkolenia, kursy i zajęcia edukacyjne zwiększą szanse osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo na znalezienie pracy. W konsekwencji spowoduje to ograniczenie bezrobocia na obszarze rewitalizacji. Powyższe zjawisko będzie oddziaływać na obszar całej gminy, ponieważ poprawa sytuacji materialnej

osób z grup wykluczonych społecznie spowoduje ograniczenie liczby beneficjentów pomocy społecznej i występowania negatywnych zjawisk społecznych.

Każde z przedsięwzięć wpłynie na realizację innego celu, ale należy podkreślić, że pośrednie efekty wpłyną na osiągnięcie więcej niż jednego celu. Przedsięwzięcia infrastrukturalne realizowane w ramach celu „Infrastruktura i przestrzeń publiczna przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom” są niezbędne do zorganizowania działań z zakresu aktywizacji i integracji społecznej, w tym wsparcia rodzin dysfunkcyjnych, a także stworzenia zróżnicowanej oferty społecznej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej, zatem wpłyną na realizację celu „Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo”.

Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą **komplementarne** przede wszystkim pod względem **przestrzennym** i **problemowym**. Wszystkie planowane działania będą realizowane w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Część z planowanych przedsięwzięć będzie wpływała na rozwiązanie kilku zdiagnozowanych problemów. Ponadto bez realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych nie będzie możliwe efektywne zrealizowanie tzw. części działań miękkich. W związku z tym działania dopełniają się wzajemnie, co zapewnia wielokierunkowe oddziaływanie na wszystkie sfery procesu rewitalizacji.

W Programie uwzględnione zostały projekty, które realizowane będą na obszarze rewitalizacji, jednak zasięg ich oddziaływania wykracza poza jego granice. Projekty przeprowadzone na terenie podobszarów Chybice, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów i Tarczek, wywrą także wpływ na mieszkańców pozostałych części gminy, co wynika m.in. ze specyfiki obiektów użyteczności publicznej oraz przestrzeni publicznych poddanych odnowie i modernizacji. Wynikają one z występującego tzw. efektu synergii pomiędzy poszczególnymi działaniami. Realizacja zaplanowanych zadań umożliwi i stworzy dla mieszkańców miejsca, gdzie aktywnie będą mogli spędzić czas wolny, co korzystnie wpłynie na jakość ich życia, włączenie i integrację społeczną, a także na ich zdrowie. Skutek w postaci włączenia i integracji społecznej przyniosą również działania obejmujące zajęcia, kursy i szkolenia dla różnych grup społecznych i wiekowych.

Działania miękkie prowadzone w ramach powyższych przedsięwzięć będą przyczyniać się do walki z wieloma negatywnymi zjawiskami, jakie zostały zidentyfikowane w trakcie diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Pawłów, w tym m.in.:

- z bezrobociem mieszkańców, poprzez utworzenie nowych miejsc pracy, a także organizacji różnego rodzaju działań aktywizacyjnych pomagającym m.in. w zdobywaniu wiedzy i doświadczenia zawodowego,

- z wykluczeniem społecznym, poprzez utworzenie oferty opiekuńczo-pielęgnacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz organizację różnego rodzaju działań wspierających i pomagających im w aktywizacji, uczestnictwie w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami i walce z ich marginalizacją lub dyskryminacją,

Ponadto przedsięwzięcia będą przyczyniać się do organizacji działań, które będą mogły wspomóc gminę m.in. z następującymi problemami:

- ze starzeniem się społeczeństwa, poprzez zapewnienie im dostępu do specjalistycznych usług opiekuńczo-pielęgnacyjnych, zdrowotnych, aktywizacyjnych i integracyjnych,
- z niską przedsiębiorczością poprzez utworzenie miejsca wspierającego wiedzę przedsiębiorców oraz ich doświadczenia zawodowego, a także pomoc mieszkańców w przedsiębiorczości i aktywizacji zawodowej, w tym udzielaniu wsparcia w uruchamianiu i prowadzeniu własnej działalności.

Aby uczestnicy działań miękkich mogli korzystać z bezpiecznej infrastruktury niezbędne jest dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, a także zwiększenie jej ich atrakcyjności. Należy zadbać również o bezpieczeństwo mieszkańców przed i po realizacji działań społecznych, co wiąże się z koniecznością modernizacji infrastruktury komunikacyjnej z zastosowaniem rozwiązań architektonicznych uwzględniających problemy osób starszych, ale też osób ze szczególnymi potrzebami.

Należy również podkreślić, że planowane działania nie spowodują przeniesienia problemów na inne obszary. Nie wiążą się też z wykluczeniem pozostałych mieszkańców Gminy Pawłów czy osób odwiedzających. Z efektów realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą mogli korzystać wszyscy zainteresowani, w tym mieszkańcy spoza obszaru rewitalizacji i turyści. Zakładanym efektem przeprowadzonego procesu rewitalizacji będzie ożywienie społeczno-gospodarcze przede wszystkim obszaru rewitalizacji, przy czym wpłynie ono pozytywnie na całą gminę Pawłów. Działania społeczne będą organizowane z myślą o mieszkańcach dotkniętych problemami społecznymi, w tym wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem m.in. ze względu na wiek, bezrobocie czy niepełnosprawność. Z kolei infrastruktura, która zostanie zmodernizowana lub która powstanie w wyniku realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, będzie służyła ogółu społeczeństwa przez cały okres realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, jak i po jej zakończeniu.

Założeniem realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest także ich **komplementarność proceduralno-instytucjonalna, źródeł finansowania i międzyokresowa**. Za większość działań odpowiedzialna będzie Gmina Pawłów, jednak zaplanowane zostały też zadania, do realizacji których wymagana będzie współpraca z pozostałymi interesariuszami, np. instytucjami kultury czy jednostkami organizacyjnymi Gminy. W związku z tym, że działania

będą podejmowane przez różne podmioty, będą one zdywersyfikowane pod kątem źródeł finansowania. Najwyższy wkład w realizację procesu rewitalizacji wniesie Gmina Pawłów, przy czym szacowane środki finansowe będą pochodziły nie tylko z budżetu własnego, ale i ze źródeł zewnętrznych, w tym środków krajowych i europejskich. Pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych również będą mogły ubiegać się o dofinansowanie zewnętrzne na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030.

Gmina Pawłów w ramach realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji będzie podejmowała działania niezbędne do zwiększenia dostępności przestrzeni publicznej dla osób w różnym wieku i zmagających się z ograniczeniami ze względu na niepełnosprawność lub chorobę. Ponadto planowane przedsięwzięcia wpłyną na poprawę sytuacji mieszkańców obszaru rewitalizacji z zakresu rozwiązywania problemów społecznych oraz ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji.

7. Mechanizm włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze strategicznym. Skutki jego wdrożenia obejmują podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizowanym. W związku z tym konieczne jest zaangażowanie przedstawicieli różnych grup interesariuszy do prac zarówno w proces przygotowania Programu Rewitalizacji, jak i w proces jego zarządzania. Aktywny udział interesariuszy jest koniecznym warunkiem powodzenia długofalowego rozwoju obszarów znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Prace nad przygotowaniem Programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie programu opierają się na współpracy z różnymi grupami interesariuszy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- pracownicy Urzędu Gminy w Pawłowie i jednostek podległych Gminie,
- obecni mieszkańcy gminy,
- mieszkańcy spoza obszaru gminy, którzy ją odwiedzają i planują się na jej terenie osiedlić,
- obecni przedsiębiorcy z terenu gminy,
- przedsiębiorcy spoza terenu gminy, którzy mogą rozpocząć swoją działalność na istniejących terenach inwestycyjnych,
- powiatowy urząd pracy,
- inne podmioty zainteresowane realizacją Programu Rewitalizacji.

Zapewnienie udziału interesariuszy w proces tworzenia dokumentu polega na realizacji wśród interesariuszy następujących działań, tj.:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążenia do spójności planowanych z nimi działań,
- prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, skierowanych do interesariuszy (o zasadach, celach, istotnie prowadzenia rewitalizacji oraz jej przebiegu),
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji,
- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowywaniu i realizacji Programów Rewitalizacji,
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Rewitalizacja jest procesem, który bezpośrednio skierowany jest do społeczeństwa lokalnego, gdyż w wyniku nasilenia na danym obszarze negatywnych zjawisk, część mieszkańców może być wykluczona z życia społecznego Gminy.

W związku z tym, zaplanowane działania rewitalizacyjne mają również na celu pobudzenie lokalnej społeczności oraz aktywne zaangażowanie mieszkańców gminy i pozostałych interesariuszy w tworzeniu i realizacji GPR, który uwzględni w swoich założeniach istotne dla tych grup elementy. Współdziałanie jednostki samorządu terytorialnego z interesariuszami przy podejmowaniu istotnych decyzji jest niezwykle ważne dla efektywności wdrażanych założeń.

7.1. Proces przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Podmiotem odpowiedzialnym za proces przygotowania programu rewitalizacji jest Gmina Pawłów.

Fundamentem działań na każdym etapie procesu rewitalizacji jest partycypacja społeczna. W celu prawidłowego przeprowadzenia rewitalizacji i odniesienia sukcesu w tym zakresie, konieczne jest podjęcie wspólnych wysiłków przez różne podmioty. Stąd istotne jest, aby wszyscy interesariusze brali czynny udział na etapie diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania procesu rewitalizacji. Sposób włączenia interesariuszy na obszarze rewitalizacji na terenie gminy opierał się na przeprowadzaniu różnych form następujących konsultacji społecznych:

- zbierania uwag w postaci papierowej na udostępnionym formularzu. Uwagi na formularzu mogły być składane w Urzędzie Gminy w Pawłowie, Pawłów 56, 27-225 Pawłów od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu,
- zbierania uwag w postaci elektronicznej na udostępnionym formularzu. Uwagi na formularzu mogły być przesyłane na adres e-mail: urząd@pawlow.pl,
- zbierania uwag ustnych w Urzędzie Gminy w Pawłowie, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu,
- telefonicznych dyżurów ekspertów,
- otwartych spotkań konsultacyjnych.

Pierwszy etap konsultacji dotyczył wyboru obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Konsultacje trwały od 12.10.2023 r. do 10.11.2023 r. W ramach opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji wybrano wyżej wymienione techniki, ponieważ są one popularne, nieskomplikowane i dążą do bezpośredniego zaangażowania całej społeczności i gminy w proces rewitalizacji.

Aby zapewnić jak największy udział mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych interesariuszy rewitalizacji, o każdej z form konsultacji zostali oni wcześniej powiadomieni poprzez ogłoszenie i obwieszczenie na stronie internetowej gminy i Biuletynie Informacji Publicznej, a także w sposób zwyczajowo przyjęty (zostały zamieszczone ogłoszenia, a także została rozdysponowana kurenda we wszystkich sołectwach).

Konsultacjom społecznym podlegał projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Pawłów wraz z załącznikami, tj. mapami przedstawiającymi granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Pawłów.

W trakcie konsultacji społecznych można było zapoznać się również z przygotowaną Diagnozą służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Pawłów. Materiały zostały udostępnione na stronie internetowej Gminy Pawłów i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Pawłowie.

Podczas spotkania konsultacyjnego przedstawiono podstawę prawną i definicję rewitalizacji, projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wraz z obszarem wskazanym na mapie oraz zdiagnozowane problemy w obszarze rewitalizacji. Ponadto przeprowadzona została dyskusja na temat potrzeb i przedsięwzięć rewitalizacyjnych do realizacji w obszarze rewitalizacji.

Po przyjęciu uchwały w sprawie przystąpienia do prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji na stronie BIP Gminy udostępniono obwieszczenie i ogłoszenie Wójta Gminy Pawłów

o możliwości zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. **Termin zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych trwa od 08.01.2024 r. do 29.01.2024 r.** Propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych mogły być zgłaszane na udostępnionym formularzu, który należało złożyć w Urzędzie Gminy w Pawłowie, Pawłów 56, 27-225 Pawłów od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu lub przesłać w formie elektronicznej na adres e-mail: urząd@pawlow.pl. Działanie to miało na celu włączenie w proces rewitalizacji szerokiego grona interesariuszy i poznanie potrzeb wszystkich zainteresowanych.

Gminny Program Rewitalizacji podlegał również konsultacjom społecznym, które prowadzono w ten sam sposób jak konsultacje dotyczące wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Równocześnie wyłożono do konsultacji także projekt uchwały w sprawie wyznaczenia komitetu do spraw rewitalizacji na terenie gminy Pawłów.

Wszelkie dokumenty i informacje związane z prowadzonym na terenie gminy procesem rewitalizacji są publikowane na stronach internetowych gminy oraz w Urzędzie.

Podsumowując, Gminny Program Rewitalizacji był opracowany w procesie szerokiej partycypacji społecznej oraz w ścisłej współpracy z organizacjami społecznymi, instytucjami publicznymi oraz przedstawicielami środowiska gospodarczego gminy Pawłów.

Ponadto w zakresie oceny oddziaływania na środowisko wystąpiono z projektem Gminnego Programu Rewitalizacji do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach co do stwierdzenia w ich opinii konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu.

7.2. Sposób włączenia interesariuszy w proces zarządzania programem rewitalizacji na obszarze rewitalizacji

Uspołecznienie programu rewitalizacji musi charakteryzować się zastosowaniem różnorodnych form, należy o tym w szczególności pamiętać na etapie wdrażania Programu Rewitalizacji. Klasyczna drabina partycypacji wyróżnia zasadniczo trzy główne poziomy:

- I. informowanie (uczestnictwo bierne),
- II. konsultowanie (aktywne uczestnictwo),
- III. współdecydowanie (aktywne uczestnictwo).

Nieodzowną częścią realizacji procesu rewitalizacji jest informowanie o działaniach realizowanych w ramach Programu Rewitalizacji. Celem informowania interesariuszy jest przede wszystkim zapewnienie pełniejszego przepływu informacji, stworzenie uwarunkowań do zapoznania się interesariuszy z postępami procesu rewitalizacji oraz promocja działań, pozyskiwanie nowych przedsięwzięć, podmiotów i osób skłonnych do zaangażowania

w proces rewitalizacji. Interesariusze będą informowani o postępach rewitalizacji przede wszystkim:

- podczas spotkań organizowanych na terenie gminy Pawłów;
- za pomocą strony internetowej i Biuletynu Informacji Publicznej gminy Pawłów, gdzie będą zamieszczane informacje o realizowanych bądź zakończonych projektach rewitalizacyjnych.

Poniżej przedstawiono sposób koordynacji działań podmiotów uczestniczących w realizacji Programu Rewitalizacji:

- zbieranie uwag ustnych – interesariusze rewitalizacji na bieżąco będą mogli zgłaszać swoje problemy, uwagi i wnioski pracownikom Urzędu Gminy w Pawłowie, pracownikom Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowie oraz Wójtowi Gminy Pawłów odnośnie koniecznych do podjęcia działań rewitalizacyjnych. Ponadto należy podkreślić, że bezpośrednimi przedstawicielami społeczności lokalnych są sołtysi i radni. Interesariusze rewitalizacji będą im mogli zgłaszać uwagi i wnioski, które następnie zostaną zaprezentowane na poszczególnych Komisjach Rady Gminy oraz Sesjach Rady,
- zbieranie uwag w wersji elektronicznej – Gminny Program Rewitalizacji będzie oceniany pod względem aktualności i stopnia realizacji przez Wójta Gminy co najmniej raz na 3 lata. Ocena sporządzona przez Wójta zostanie ogłoszona na stronie Gminy Pawłów, dzięki czemu wszyscy interesariusze rewitalizacji będą mogli się z nią zapoznać i zgłosić ewentualne uwagi. W ramach niniejszej procedury mieszkańcy obszarów rewitalizacji będą mogli również proponować nowe zadania do ujęcia w Gminnym Programie Rewitalizacji, co będzie miało znaczący wpływ na przebieg rewitalizacji w kolejnych latach. Zgłoszone wnioski zostaną uwzględnione podczas aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji,
- wywiady – będą prowadzone przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowie (wywiady z osobami korzystającymi z pomocy społecznej odnośnie konieczności realizacji i zakres realizacji projektów „miękkich”) oraz pracowników Urzędu Gminy (wywiady z interesariuszami przychodzącymi do Urzędu, jak również podczas wywiadów terenowych odnośnie koniecznych do podjęcia projektów rewitalizacyjnych),
- wymianę stanowisk – będzie ona zapewniona na spotkaniach organizowanych na terenach rewitalizowanych, w których udział będą brać pracownicy Urzędu Gminy oraz pozostali interesariusze rewitalizacji. Możliwa wówczas będzie wymiana stanowisk np. na temat projektów rewitalizacyjnych, zakresu czy sposobu ich realizacji,
- spotkania – organizowane przez Urząd Gminy w celu bieżącego konsultowania sposobu realizacji i zasięgu poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Dzięki powyższym technikom, wszyscy interesariusze będą właściwie poinformowani o postępach rewitalizacji, a ponadto będą mieli możliwość aktywnego udziału we wdrażaniu i aktualizowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ważnym organem, który zapewnia udział interesariuszy na etapie wdrażania i oceny realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów będzie Komitet Rewitalizacyjny. Stanowi on forum współpracy i dialogu przedstawicieli gminy oraz interesariuszy procesu rewitalizacji. Komitet pełni rolę opiniotwórczo-doradczą Wójta Gminy. Realizować będzie on funkcje wymienione w ustawie o rewitalizacji.

8. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych

Na realizację przedsięwzięć Gmina, jak i pozostałe podmioty odpowiedzialne za wdrożenie zadań będą ubiegały się o dofinansowania ze środków krajowych i zagranicznych, które będą podstawowym źródłem finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji. W związku z tym, że dla większości zaplanowanych zadań podmiotem realizującym będzie Gmina Pawłów, źródłem finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji będzie także Budżet gminy, w tym dochody własne samorządu. Dodatkowo podmioty i instytucje zaangażowane w realizację działań będą również pokrywać koszty z własnych środków. W proces rewitalizacji będą mogli włączyć się także interesariusze prywatni.

Ze względu na brak możliwości oszacowania kosztów wszystkich przedsięwzięć rewitalizacyjnych w związku z różnym stopniem zaawansowania prac przygotowawczych, braku kosztorysów i dokumentacji projektowej, nie określono szczegółowych ram finansowych. W poniższej tabeli zaprezentowano natomiast szacunkowe źródła finansowania planowanych zadań.

Tabela 78. Szacunkowe źródła finansowania planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów	Szacunkowe źródła finansowania
Główne przedsięwzięcia rewitalizacyjne			
1. Promocja tradycji historycznych i dawnej kultury wśród mieszkańców	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;	160 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne instytucji kultury; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
2. Promowanie zdrowego stylu życia oraz zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;	170 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne instytucji kultury; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
3. Prowadzenie Klubu seniora oraz organizacja zajęć integracyjnych dla osób starszych i ze szczególnymi potrzebami	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury; Stowarzyszenie Miłośników Wsi Tarczek; Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich w Tarczku;	120 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne instytucji kultury; Środki własne stowarzyszeń i organizacji pozarządowych; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
4. Kompetencje językowe i międzykulturowe podstawą sukcesu europejskiej szkoły	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury; Jednostki oświatowe;	200 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne instytucji kultury; Środki własne jednostek oświatowych; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
5. Organizacja warsztatów artystycznych dla dzieci i młodzieży zakończone pokazem efektów ich prac oraz wyjazd do teatru	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;	60 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne instytucji kultury; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
6. Organizacja pikniku rodzinnego	Rada Sołectwa Chybie, Godów, Jawor, Pawłów;	90 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów;

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów	Szacunkowe źródła finansowania
	Radkowice, Rzepin Piewszy, Stary Bostów, Tarczek;		Fundusz sołecki; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
7. Organizacja warsztatów kulinarnych w Radkowicach	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Kolo Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich Radkusy;	6 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne stowarzyszeń i organizacji pozarządowych; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
8. Organizacja spotkań z mieszkańcami na temat przeciwdziałania alkoholizmowi	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury; Sołtys oraz Rada sołecka Ctybicz;	8 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne instytucji kultury; Fundusz sołecki; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
9. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;	200 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne instytucji kultury; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
10. Wsparcie przedsiębiorców z terenu gminy Pawłów poprzez realizację wspólnych inwestycji na terenie gminy Pawłów	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;	60 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne instytucji kultury; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
11. Zwiększenie oferty kulturalnej na terenie gminy Pawłów	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;	250 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne instytucji kultury; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
12. Renowacja obiektów zabytkowych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów publicznej infrastruktury kulturalnej na obszarze gminy	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne;	5 000 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne instytucji kultury;

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów	Szacunkowe źródła finansowania
	Instytucje kultury;		Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
13. Modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Tarczku	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;	700 000,00 zł (budowa boiska piłkarskiego); 100 000,00 zł (budowa siłowni zewnętrznej); 25 000,00 zł (montaż monitoringu wizyjnego);	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne instytucji kultury; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
14. Poprawa techniczna budynku Ośrodka Zdrowia w Pawłowie	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury; Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Pawłowie;	9 000 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne instytucji kultury; Budżet Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Pawłowie; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
15. Modernizacja/budowa boisk m.in. trawiastego wraz z małą infrastrukturą i oświetleniem w Pawłowie	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;	4 000 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne instytucji kultury; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
16. Rozbudowa budynku Urzędu Gminy	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne;	50 000 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
17. Poprawa funkcjonalno-przeznaczona centrum Pawłowa poprzez budowę chodników i drogi dojazdowej do boisk	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne;	1 500 000,00	Budżet Gminy Pawłów; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
18. Rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Podmioty zewnętrzne;	25 000 000,00	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne podmiotów zewnętrznych; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie;

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiotrealizujący	Szacunkowe wartości poszczególnychprojektów	Szacunkowe źródła finansowania
Pozostałe środki zagraniczne;			
Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne			
P1. Przebudowa drogi w miejscowości Tarczek-Nowa Wieś	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne;	1 000 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
P2. Rozwiązanie problemu środowiskowego poprzez wymianę azbestu (eternitu)	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Właściciele prywatni;	b.d.	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne właścicieli prywatnych; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
P3. Odnowienie krzyża przy drodze w Tarczku	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne; Instytucje kultury;	12 000,00 zł	Budżet Gminy Pawłów; Środki własne instytucji kultury; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;
P4. Modernizacja drogi dojazdowej do cmentarza komunalnego	Gmina Pawłów i jej jednostki organizacyjne;	190 000,00	Budżet Gminy Pawłów; Fundusze krajowe; Fundusze Europejskie; Pozostałe środki zagraniczne;

Źródło: Opracowanie własne

9. Struktura zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, koszty i harmonogram realizacji programu

Za zarządzanie procesem rewitalizacji odpowiedzialny jest Wójt Gminy Pawłów. Rewitalizacja jest procesem łączącym kompetencje wielu stanowisk w ramach struktury organizacyjnej Urzędu Gminy w Pawłowie, jak i struktury jednostek organizacyjnych, dlatego w wypełnieniu swoich obowiązków Wójt będzie delegował zadania pracownikom Urzędu oraz kierownikom i dyrektorom jednostek.

Jednostkami organizacyjnymi Gminy Pawłów są następujące jednostki:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pawłowie,
2. Samorządowe Centrum Oświaty w Pawłowie,
3. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Pawłowie,
4. Publiczna Szkoła Podstawowa im. mjr Jana Piwnika "Ponurego" w Rzepinie,
5. Publiczna Szkoła Podstawowa w Chybicach,
6. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Lucyny i Mieczysława Ambrożów w Szerzawach,
7. Publiczna Szkoła Podstawowa w Jadownikach,
8. Publiczna Szkoła Podstawowa w Godowie,
9. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Wandy Pomianowskiej w Radkowicach,
10. Publiczna Szkoła Podstawowa w Łomnie,
11. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Dąbrowie,
12. Żłobek Bajka w Gminie Pawłów,
13. Gminny Zakład Usługowo – Inwestycyjny w Pawłowie z siedzibą w Brzeziu,
14. Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Pawłowie,
15. Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Pawłowie,
16. Gminna Biblioteka Publiczna w Pawłowie.

Kierownicy i dyrektorzy jednostek organizacyjnych Gminy będą stanowili wsparcie merytoryczne dla Wójta Gminy w zakresie organizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz zbierania danych niezbędnych do oceny stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. W realizację działań edukacyjnych i kulturowych zaangażowane zostaną także pozostałe jednostki organizacyjne Gminy Pawłów, poprzez dostarczenie zasobów ludzkich lub rzeczowych niezbędnych do organizacji warsztatów lub zajęć. Jednostki te będą również związane z realizacją procesu rewitalizacji w związku z planowanymi pracami dostosowującymi budynki publiczne do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pawłowie stanowi źródło danych do mierzenia efektów rewitalizacji.

W zarządzaniu realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji uwzględnione zostaną następujące stanowiska i referaty wchodzące w struktury Urzędu Gminy w Pawłowie:

- Sekretarz Gminy Pawłów,
- Skarbnik Gminy Pawłów,
- Referat Budżetu i Finansów,
- Referat Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Planowania Przestrzennego,
- Referat Oświaty, Kultury i Sportu.

Sekretarz Gminy Pawłów będzie odpowiedzialny za koordynowanie prac w ramach wdrażania procesu rewitalizacji i będzie wspierał Wójta w spotkaniach z interesariuszami. Rolą Skarbnika Gminy Pawłów będzie zapewnienie obsługi finansowej wdrażanego Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym przedsięwzięć, których realizatorem będzie Gmina. Zadaniem na pozostałych stanowiskach będzie m.in. poszukiwanie źródeł finansowania przedsięwzięć spoza środków budżetowych, przygotowywanie dokumentacji aplikacyjnej w ramach ubiegania się o dofinansowanie z funduszy krajowych i zagranicznych, nadzorowanie realizowanych przez Gminę projektów, na które zostały złożone wnioski o dofinansowanie, a także przygotowanie dokumentacji przetargowej i udział w pracach komisji przetargowej w zakresie wyboru wykonawców przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które nie będą wykonywane w ramach własnych zasobów Gminy Pawłów.

Harmonogram realizacji Programu obejmuje okres od 2023 roku, kiedy przystąpiono do prac diagnostycznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, do 2030 r., tj. planowanego zakończenia wdrażania poszczególnych projektów i ocenę osiągnięcia założonej wizji oraz celów.

Tabela 79. Harmonogram realizacji procesu rewitalizacji

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji							
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.	Rozpoczęcie prac diagnostycznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji								
2.	Przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji ¹								
3.	Przyjęcie uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji ²								
4.	Przyjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji ³								
5.	Zbieranie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych ⁴								
6.	Przeprowadzenie konsultacji społecznych i opiniowanie Gminnego Programu Rewitalizacji								
7.	Przyjęcie uchwałą Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030								
8.	Prace nad powołaniem, powołanie i działalność Komitetu Rewitalizacji								
9.	Wprowadzenie i aktualizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Wieleletniej Prognozy Finansowej								

¹ Przeprowadzono w dniach 12 października 2023 r. – 10 listopada 2023 r.

² Uchwała nr LIV/552/23 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Pawłów.

³ Uchwała nr LV/558/23 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 27 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030.

⁴ Przeprowadzono w dniach 8 stycznia 2024 r. – 29 stycznia 2024 r.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji:							
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10.	Prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych w zakresie rewitalizacji								
11.	Monitorowanie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji								
12.	Podsumowanie działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji								

Źródło: Opracowanie własne

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji będzie obejmować następujące główne czynności:

- poszukiwanie i ubieganie się o środki zewnętrzne na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- przygotowanie do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym określenie zasób ludzkich, rzeczowych i finansowych niezbędnych do prawidłowego przebiegu prac,
- monitorowanie postępów realizowanych działań,
- informowanie interesariuszy rewitalizacji o rozpoczęciu przedsięwzięć, etapach ich realizacji i zakończeniu wraz z określeniem uzyskanych efektów,
- promocję procesu rewitalizacji,
- okresową ocenę poziomu osiągnięcia celów i wizji stanu obszaru rewitalizacji,
- przygotowanie aktualizacji w zależności od zidentyfikowanych potrzeb.

Zarządzanie realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji będzie generować koszty związane z koniecznością przygotowania szczegółowej dokumentacji technicznej dla poszczególnych przedsięwzięć infrastrukturalnych, opracowania ewentualnych analiz wykonalności lub przygotowania dokumentacji aplikacyjnej w celu ubiegania się o zewnątrz dofinansowanie ich realizacji. Dodatkowym kosztem związanym z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji będzie promocja w mediach i przygotowanie materiałów informacyjnych dla interesariuszy rewitalizacji (np. broszur informacyjnych, ulotek czy plakatów). W przypadku konieczności aktualizacji Programu należy również uwzględnić koszt jej wykonania przez zewnętrznych ekspertów.

Nieodzowną częścią realizacji procesu rewitalizacji jest informacja i promocja prowadzonych działań. Celem informowania interesariuszy jest zapoznanie ich z tematyką rewitalizacji, zdiagnozowanymi problemami i oczekiwanymi efektami na każdym etapie wdrażania Programu. Udostępnianie informacji i promowanie realizowanych działań ma również na celu osiągnięcie zakładanej wizji stanu obszaru rewitalizacji poprzez zwiększenie zaangażowania uczestników projektów społecznych, jak również organizatorów w proces realizacji zaplanowanych przedsięwzięć. Głównym narzędziem informacji i promocji wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji jest strona internetowa Gminy Pawłów oraz Biuletyn Informacji Publicznej. Informacje nt. procesu rewitalizacji, w tym organizowanych spotkań z interesariuszami będą publikowane również w mediach społecznościowych. Uzupełniająco informacje o postępie procesu rewitalizacji będą także rozpowszechniane w sposób zwyczajowo przyjęty oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.

Interesariuszami rewitalizacji są m.in.:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji, właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze,
- pozostali mieszkańcy gminy,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe,
- organy władzy – Wójt Gminy Pawłów oraz Rada Gminy w Pawłowie,
- jednostki organizacyjne Gminy oraz ich kierownicy/ dyrektorzy.

Kluczową rolę w zakresie trwałego i systematycznego kontaktu różnych grup interesariuszy odgrywać będzie Komitet Rewitalizacji, stanowiący forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełniący funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta Gminy Pawłów.

Osoby wchodzące w skład Komitetu Rewitalizacji są odpowiedzialne przede wszystkim za wzmocnienie dialogu pomiędzy interesariuszami procesu rewitalizacji oraz integrację środowisk interesariuszy i prowadzenie procesu edukacyjnego związanego z rewitalizacją. Ponadto będą dokonywać okresowego przeglądu postępów realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, określać zmiany w kierunkach realizacji Programu, o ile zaistnieje taka potrzeba, a także inicjować przeprowadzenia dodatkowych analiz mających na celu zwiększenie efektywności podejmowanych działań.

10. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji

Monitoring realizacji procesu rewitalizacji będzie realizowany w wymiarze całego Gminnego Programu Rewitalizacji, jak i w wymiarze poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Po pierwsze system monitorowania i oceny powinien zapewnić dostęp do danych statystycznych niezbędnych do analizy wskaźników, które służyły przeprowadzeniu diagnozy i wyznaczenia obszaru rewitalizacji, aby następnie móc ocenić czy zmiany w wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji wpłynęły na poprawę sytuacji i realizację określonych celów. Dane ilościowe zostaną pozyskane z Urzędu Gminy w Pawłowie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Starachowicach i Komisariatu Policji w Brodach.

Wartości docelowe mierników uzyskane dla obszaru rewitalizacji nie powinny być gorsze niż średnia dla gminy Pawłów uzyskana w 2022 r. Dla porównania w poniższej tabeli przedstawiono wartości bazowe dla poszczególnych jednostek wchodzących w obszar rewitalizacji, tj. podobszaru Chybice, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy,

Stary Bostów i Tarczek, a także wartość docelową, której mierniki nie powinny przekroczyć – w przypadku mierników, których wartość powinna ulec zmniejszeniu/ wartość docelową, którą mierniki powinny osiągnąć – w przypadku mierników, których wartość powinna ulec zwiększeniu.

Tabela 80. Mierniki osiągnięcia celów rewitalizacji

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla podobszaru Chybyce	Wartość bazowa dla podobszaru Godów	Wartość bazowa dla podobszaru Jawor	Wartość bazowa dla podobszaru Pawłów	Wartość bazowa dla podobszaru Radkowice	Wartość bazowa dla podobszaru Rzepin Pierwszy	Wartość bazowa dla podobszaru Stary Bostów	Wartość bazowa dla podobszaru Tarczek	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Wartość docelowa	Źródła danych do mierników
Mieszkańcy aktywnie angażujący się w życie społeczne oraz czynni zawodowo	Liczba osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni), u których nastąpił wzrost aktywności w wyniku działań rewitalizacyjnych	0	0	0	0	0	0	0	0	Chybyce – wzrost; Godów – wzrost; Jawor – wzrost; Pawłów – wzrost; Radkowice – wzrost; Rzepin Pierwszy – wzrost; Stary Bostów – wzrost; Tarczek – wzrost;	15	Urząd Gminy w Pawłowie
	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców na danym obszarze	0,95%	0,36%	2,16%	0,89%	0,49%	1,00%	0,25%	0,33%	Chybyce – spadek; Godów – spadek; Jawor – spadek; Pawłów – spadek; Radkowice – spadek; Rzepin Pierwszy – spadek; Stary Bostów – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ Tarczek – spadek;	Maksymalnie 0,33%	Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Pawłowie

⁵ Wartość docelowa dotycząca wartości % wskazuje na średnią wartość dla Gminy, która służyła wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Proces rewitalizacji ma na celu wyprzedzenie obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej, wobec czego wartość wskaźnika dla danej jednostki wchodzącej w skład obszaru rewitalizacji powinna kształtować się lepiej niż średnia wskazana dla gminy, tj. wartość określona jako docelowa.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla podobszaru Chybcice	Wartość bazowa dla podobszaru Godów	Wartość bazowa dla podobszaru Jawor	Wartość bazowa dla podobszaru Pawłów	Wartość bazowa dla podobszaru Radkowice	Wartość bazowa dla podobszaru Rzepin Pierwszy	Wartość bazowa dla podobszaru Stary Bostów	Wartość bazowa dla podobszaru Tarczek	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Wartość docelowa	Źródła danych do mierników*
	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na danym obszarze	13,33%	40,00%	0,00%	8,33%	29,41%	27,27%	4,55%	6,87%	Chybcice – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ spadek; Godów – spadek; Jawor – utrzymanie na niezmiennym poziomie; Pawłów – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ spadek; Radkowice – spadek; Rzepin Pierwszy – spadek; Stary Bostów – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ spadek; Tarczek – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ spadek;	Maksymalnie 16,91%	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pawłowie
	Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na danym obszarze	2,21	1,27	0,36	1,77	1,30	2,16	2,53	1,98	Chybcice – spadek; Godów – spadek; Jawor – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ spadek; Pawłów – spadek; Radkowice – spadek; Rzepin Pierwszy – spadek;	Maksymalnie 1,21	Komisariat Policji w Brodach

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla podobszaru Chybyce	Wartość bazowa dla podobszaru Godów	Wartość bazowa dla podobszaru Jawor	Wartość bazowa dla podobszaru Pawłów	Wartość bazowa dla podobszaru Radkowice	Wartość bazowa dla podobszaru Rzępin Pierwszy	Wartość bazowa dla podobszaru Stary Bostów	Wartość bazowa dla podobszaru Tarczek	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Wartość docelowa	Zróżka danych do mierników
										Stary Bostów – spadek; Tarczek – spadek;		
										Chybyce – spadek; Godów – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ spadek; Jawor – spadek; Pawłów – spadek; Radkowice – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ spadek; Rzępin Pierwszy – spadek; Stary Bostów – spadek; Tarczek – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ spadek;	Maksymalnie 10,02	Komisariat Policji w Brodach
	Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na danym obszarze	25,24	7,25	17,99	16,83	4,88	19,97	20,20	6,61			
										Chybyce – wzrost; Godów – wzrost; Jawor – wzrost; Pawłów – wzrost; Radkowice – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ wzrost; Rzępin Pierwszy – wzrost;		
	Liczba budynków publicznych i przyjazna środowisku i zapewniająca poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00			Baza Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10k)

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Cel	Wartość bazowa dla podobszaru Chybyce	Wartość bazowa dla podobszaru Godów	Wartość bazowa dla podobszaru Jawor	Wartość bazowa dla podobszaru Pawłów	Wartość bazowa dla podobszaru Radkowice	Wartość bazowa dla podobszaru Rzepin Pierwszy	Wartość bazowa dla podobszaru Stary Bostów	Wartość bazowa dla podobszaru Tarczek	Oczekiwana zmiłana wartość miernika	Wartość docelowa	Źródła danych do mierników
									Stary Bostów – wzrost; Tarczek – wzrost;		
									Chybyce – spadek; Godów – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ spadek; Jawor – spadek; Pawłów – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ spadek; Radkowice – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ spadek;	Maksymalnie 51,58%	Urząd Gminy w Pawłowie
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze	57,89%	45,50%	60,71%	46,00%	47,78%	44,33%	58,52%	55,96%			
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na danym obszarze	74,26%	42,93%	30,00%	89,30%	1,69%	98,01%	88,99%	77,79%	Chybyce – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ wzrost; Godów – wzrost; Jawor – wzrost; Pawłów – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ wzrost;	Co najmniej 52,30%	Urząd Gminy w Pawłowie

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla podobszaru Chybyce	Wartość bazowa dla podobszaru Godów	Wartość bazowa dla podobszaru Jawor	Wartość bazowa dla podobszaru Pawłów	Wartość bazowa dla podobszaru Radkowice	Wartość bazowa dla podobszaru Rzepin Pierwszy	Wartość bazowa dla podobszaru Stary Bostów	Wartość bazowa dla podobszaru Tarczek	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Wartość docelowa	Źródła danych do mierników
										Radkowice – wzrost; Rzepin Pierwszy – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ wzrost; Stary Bostów – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ wzrost; Tarczek – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ wzrost;		
	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na danym obszarze	88,12%	84,24%	85,71%	94,31%	96,61%	100,00%	90,83%	85,38%	Chybyce – wzrost; Godów – wzrost; Jawor – wzrost; Pawłów – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ wzrost; Radkowice – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ wzrost; Rzepin Pierwszy – utrzymanie na niezmiennym poziomie; Stary Bostów – wzrost; Tarczek – wzrost;	Co najmniej 94,25%	Urząd Gminy w Pawłowie

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla podobszaru Chybnice	Wartość bazowa dla podobszaru Godów	Wartość bazowa dla podobszaru Jawor	Wartość bazowa dla podobszaru Pawłów	Wartość bazowa dla podobszaru Radkowice	Wartość bazowa dla podobszaru Rzepin Pierwszy	Wartość bazowa dla podobszaru Stary Bostów	Wartość bazowa dla podobszaru Tarczek	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Wartość docelowa	Źródła danych do mierników
	Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców na danym obszarze	0,32	0,36	0,00	0,97	0,33	0,00	0,25	0,50	Chybnice – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ wzrost; Godów – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ wzrost; Jawor – wzrost; Pawłów – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ wzrost; Radkowice – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ wzrost; Rzepin Pierwszy – wzrost; Stary Bostów – wzrost; Tarczek – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ wzrost;	Co najmniej 0,27	Urząd Gminy w Pawłowie
	Liczba budynków znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy korzystających z szamba w stosunku do liczby wszystkich budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy na danym obszarze	—	—	—	0,00%	—	—	—	—	Pawłów – utrzymanie na niezmiennym poziomie;	Maksymalnie 20,00%	Urząd Gminy w Pawłowie

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla podobszaru Chybnice	Wartość bazowa dla podobszaru Godów	Wartość bazowa dla podobszaru Pawłów	Wartość bazowa dla podobszaru Radkowice	Wartość bazowa dla podobszaru Rzepin	Wartość bazowa dla podobszaru Planwszy	Wartość bazowa dla podobszaru Stary Bostów	Wartość bazowa dla podobszaru Tarczek	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Wartość docelowa	Źródła danych do mierników
	Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością w stosunku do wszystkich budynków użyteczności publicznej na danym obszarze	100,00%	100,00%	72,73%	50,00%	—	—	0,00%	66,67%	Chybnice – utrzymanie na niezmiennym poziomie; Godów – utrzymanie na niezmiennym poziomie; Pawłów – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ wzrost; Radkowice – wzrost; Stary Bostów – wzrost; Tarczek – utrzymanie na niezmiennym poziomie/ wzrost.	Co najmniej 62,50%	Urząd Gminy w Pawłowie

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto w ramach systemu monitorowania należy uwzględnić ocenę realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym m.in. kosztorys, harmonogram realizacji, wskaźniki produktu i rezultatu. Uzyskanie planowanych efektów pojedynczych projektów wpłynie na realizację celów rewitalizacji i przybliży Gminę do osiągnięcia stanu wyrażonego w wizji obszaru rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji będzie podlegał ocenie aktualności i stopnia realizacji przez Wójta Gminy Pawłów co najmniej raz na 3 lata. Sporządzona przez Wójta ocena będzie podlegała następnie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie Gminy Pawłów w Biuletynie Informacji Publicznej.

Po zakończeniu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, tj. po zakończeniu 2030 r. sporządzony zostanie raport z ewaluacji zawierający podsumowanie osiągniętych efektów w całym okresie jego wdrażania. Pozwoli to uzyskać pełny obraz i ocenę, przeprowadzonego w obszarze rewitalizacji procesu. W raporcie przedstawione zostaną wnioski i rekomendacje, które pozwolą zaplanować działania na kolejne lata.

11. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Z uwagi na zakres planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, nie jest wymagana zmiana w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, tj. w uchwale w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy ani w uchwale w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy.

Ponadto na etapie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 Rada Gminy w Pawłowie nie przyjęła uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, w związku z czym nie istnieje konieczność określenia zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

12. Specjalna Strefa Rewitalizacji

W wyznaczonym na terenie gminy Pawłów obszarze rewitalizacji nie planuje się utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

13. Sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 nie wymaga dokonywania zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

przestrzennego gminy w związku ze zmianą przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - reforma planowania przestrzennego ani uchwalenia bądź zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto nie istnieje konieczność uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji. W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji nie nastąpi zmiana funkcjonalno-przestrzenna obszaru rewitalizacji.

Zwraca się natomiast uwagę, iż w celu prowadzenia sukcesywnej i właściwie realizowanej polityki przestrzennej w gminie oraz synergii i wzmocnienia procesu rewitalizacji należy dążyć do tego aby w pierwszej kolejności obejmować miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wyznaczony obszar rewitalizacji tj. podobszar Chybice, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów i Tarczek.

Dodatkowo w związku z znowelizowaną ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, należałoby w planie ogólnym gminy uwzględnić założenia struktury funkcjonalno-przestrzennej obszarów rewitalizacji. W myśl nowych przepisów studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast i gmin, przestaną obowiązywać z dniem wejścia w życie planów ogólnych, nie dłużej niż do końca 2025 r. Priorytetowym zadaniem na najbliższe lata będzie zatem opracowanie przedmiotowego planu ogólnego dla całej gminy. Z uwagi zaś na złożoność powyższego opracowania, zakres nałożony nową ustawą, czasochłonność i wymogi procedury jego sporządzenia, przystąpienie do jego rozpoczęcia przewidywane jest niezwłocznie po wejściu przepisów w życie. Jako dane wejściowe na potrzeby powyższych działań powinny być uwzględnione uwarunkowania wynikające w szczególności ze znajdujących się na obszarze gminy m.in. obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, wyznaczonych uchwałą.

W części wyznaczonego obszaru rewitalizacji obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- zmiana nr 2 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sołectwa Chybice na terenie gminy Pawłów – Uchwała Nr XXVIII/380/14 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 31 marca 2014 r.,
  - zmiana nr 3 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sołectwa Chybice na terenie gminy Pawłów – Uchwała Nr XXXIX/457/18 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 27 lutego 2018 r.;
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego sołectwa Godów na terenie gminy Pawłów – Uchwała Nr XXX/277/06 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 14 września 2006 r.,
  - zmiana nr 1 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Godów – obszar Godów I na terenie gminy Pawłów – Uchwała Nr XII/161/15 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 30 października 2015 r.;

- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego sołectwa Pawłów na terenie gminy Pawłów - Uchwała Nr XXX/280/06 z dnia 14 września 2006r. Rady Gminy w Pawłowie,
  - zmiana części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Pawłów na terenie gminy Pawłów – Uchwała Nr XLVI/373/10 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 10 listopada 2010 r.,
  - zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Pawłów na terenie gminy Pawłów – Uchwała Nr XI/120/19 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 30 października 2019 r.;
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego sołectwa Tarczek na terenie gminy Pawłów - Uchwała Nr XXX/284/06 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 14 września 2006 r.,
  - zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Tarczek na terenie gminy Pawłów – Uchwała Nr II/11/18 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 14 grudnia 2018 r.;
  - zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Tarczek na terenie gminy Pawłów – Uchwała Nr IV/44/19 Rady Gminy w Pawłowie z dnia 30 stycznia 2019 r.

Załączniki graficzne

Załącznik 1. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – podobszar Chybice

Załącznik 2. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – podobszar Godów

Załącznik 3. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – podobszar Jawor

Załącznik 4. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – podobszar Pawłów

Załącznik 5. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – podobszar Radkowice

Załącznik 6. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – podobszar Rzepin Pierwszy

Załącznik 7. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – podobszar Stary Bostów

Załącznik 8. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – podobszar Tarczek

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Powierzchnia oraz liczba ludności obszaru rewitalizacji na tle gminy Pawłów	6
Tabela 2. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Chybice w roku 2018 i 2022	7
Tabela 3. Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Chybice i całej gminy w roku 2022	8
Tabela 4. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Chybice i całej gminy w roku 2022.....	8
Tabela 5. Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie jednostki Chybice i całej gminy w roku 2022	8
Tabela 6. Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na terenie jednostki Chybice i całej gminy w roku 2022.....	9
Tabela 7. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Chybice i całej gminy w roku 2022	9
Tabela 8. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na terenie jednostki Chybice i całej gminy w roku 2022	10
Tabela 9. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Chybice i całej gminy w roku 2022.....	10
Tabela 10. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Godów w roku 2018 i 2022.....	12
Tabela 11. Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Godów i całej gminy w roku 2022	12
Tabela 12. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w jednostce Godów i całej gminy w roku 2022	12
Tabela 13. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Godów i całej gminy w roku 2022	13
Tabela 14. Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie jednostki Godów i całej gminy w roku 2022.....	13
Tabela 15. Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na terenie jednostki Godów i całej gminy w roku 2022.....	14
Tabela 16. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Godów i całej gminy w roku 2022	14
Tabela 17. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Godów i całej gminy w roku 2022.....	15
Tabela 18. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Godów i całej gminy w roku 2022	15
Tabela 19. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Jawor w roku 2018 i 2022	16
Tabela 20. Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Jawor i całej gminy w roku 2022	16
Tabela 21. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w jednostce Jawor i całej gminy w roku 2022	17
Tabela 22. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Jawor i całej gminy w roku 2022	17
Tabela 23. Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na terenie jednostki Jawor i całej gminy w roku 2022.....	17
Tabela 24. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Jawor i całej gminy w roku 2022.....	18
Tabela 25. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na terenie jednostki Jawor i całej gminy w roku 2022	19
Tabela 26. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Jawor i całej gminy w roku 2022.....	19
Tabela 27. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Jawor i całej gminy w roku 2022	19
Tabela 28. Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców na terenie jednostki Jawor i całej gminy w roku 2022.....	20

Tabela 29. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Pawłów w roku 2018 i 2022.....	20
Tabela 30. Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Pawłów i całej gminy w roku 2022	21
Tabela 31. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w jednostce Pawłów i całej gminy w roku 2022	21
Tabela 32. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Pawłów i całej gminy w roku 2022	21
Tabela 33. Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie jednostki Pawłów i całej gminy w roku 2022	22
Tabela 34. Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na terenie jednostki Pawłów i całej gminy w roku 2022.....	22
Tabela 35. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Pawłów i całej gminy w roku 2022	23
Tabela 36. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na terenie jednostki Pawłów i całej gminy w roku 2022.....	23
Tabela 37. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Radkowice w roku 2018 i 2022	24
Tabela 38. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w jednostce Radkowice i całej gminy w roku 2022.....	24
Tabela 39. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Radkowice i całej gminy w roku 2022.....	25
Tabela 40. Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie jednostki Radkowice i całej gminy w roku 2022	25
Tabela 41. Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na terenie jednostki Radkowice i całej gminy w roku 2022	26
Tabela 42. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Radkowice i całej gminy w roku 2022.....	26
Tabela 43. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na terenie jednostki Radkowice i całej gminy w roku 2022	26
Tabela 44. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Radkowice i całej gminy w roku 2022.....	27
Tabela 45. Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością w stosunku do wszystkich budynków użyteczności publicznej na terenie jednostki Radkowice i całej gminy w roku 2022.....	27
Tabela 46. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Rzepin Pierwszy w roku 2018 i 2022	28
Tabela 47. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w jednostce Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022.....	28
Tabela 48. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022.....	29
Tabela 49. Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie jednostki Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022.....	29
Tabela 50. Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na terenie jednostki Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022	29
Tabela 51. Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych na terenie jednostki Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022	30
Tabela 52. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022.....	31
Tabela 53. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na terenie jednostki Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022	31
Tabela 54. Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców na terenie jednostki Rzepin Pierwszy i całej gminy w roku 2022	31
Tabela 55. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Stary Bostów w roku 2018 i 2022.....	33
Tabela 56. Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Stary Bostów i całej gminy w roku 2022.....	33
Tabela 57. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w jednostce Stary Bostów i całej gminy w roku 2022.....	33

Tabela 58. Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie jednostki Stary Bostów i całej gminy w roku 2022	34
Tabela 59. Liczba przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na terenie jednostki Stary Bostów i całej gminy w roku 2022.....	34
Tabela 60. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Stary Bostów i całej gminy w roku 2022	35
Tabela 61. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na terenie jednostki Stary Bostów i całej gminy w roku 2022.....	35
Tabela 62. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Stary Bostów i całej gminy w roku 2022	36
Tabela 63. Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców na terenie jednostki Stary Bostów i całej gminy w roku 2022	36
Tabela 64. Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością w stosunku do wszystkich budynków użyteczności publicznej na terenie jednostki Stary Bostów i całej gminy w roku 2022.....	36
Tabela 65. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Tarczek w roku 2018 i 2022	37
Tabela 66. Udział osób w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Tarczek i całej gminy w roku 2022.....	38
Tabela 67. Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w jednostce Tarczek i całej gminy w roku 2022	38
Tabela 68. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców w jednostce Tarczek i całej gminy w roku 2022.....	38
Tabela 69. Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie jednostki Tarczek i całej gminy w roku 2022	39
Tabela 70. Liczba budynków przemysłowych i magazynowych na 100 mieszkańców na terenie jednostki Tarczek i całej gminy w roku 2022.....	39
Tabela 71. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w stosunku do wszystkich źródeł ciepła na terenie jednostki Tarczek i całej gminy w roku 2022	40
Tabela 72. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych na terenie jednostki Tarczek i całej gminy w roku 2022.....	40
Tabela 73. Wykaz nieruchomości zabytkowych z obszaru rewitalizacji wpisanych do rejestru i ujętych w ewidencji	45
Tabela 74. Wykaz stanowisk archeologicznych z obszaru rewitalizacji	46
Tabela 75. Cele rewitalizacji	55
Tabela 76. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	57
Tabela 77. Powiązanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	83
Tabela 78. Szacunkowe źródła finansowania planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	94
Tabela 79. Harmonogram realizacji procesu rewitalizacji	100
Tabela 80. Mierniki osiągnięcia celów rewitalizacji.....	105

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KIELCACH**

Kielce, dnia 19 lutego 2025 r.

WOO-III.410.3.3.2025.AS

Wójt Gminy Pawłów
- za pośrednictwem pełnomocnika
Pani Karoliny Drzewieckiej
Urszula Wódkowska Westmor Consulting

W nawiązaniu do pisma z dnia 17.01.2025 r. (data wpływu 17.01.2024 r.) uzupełnionego w dniu 18.01.2025 r. oraz w dniu 20.01.2025 r. w sprawie zaopiniowania projektu dokumentu pn. „**Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030**” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w oparciu o art. 54 ust. 1 i art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) wyrażam następującą **opinię** do ww. projektu dokumentu.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 (GPR) stanowi dokument strategiczny mający na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego, mającego istotne znaczenie dla rozwoju gminy poprzez przedsięwzięcia kompleksowe (uwzględniające aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny i środowiskowy), skoncentrowane terytorialnie oraz prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany. Zgodnie z dokumentacją w ww. projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR), na podstawie przeprowadzonego audytu gminnego, wydzielono obszar zdegradowany na terenie gminy Pawłów obejmujący 10 jednostek urbanistycznych: W wyniku przeprowadzonej diagnozy w podziale na jednostki referencyjne gminy i delimitacji obszaru zdegradowanego, 8 z powyższych jednostek zostały wyznaczone jako obszary rewitalizacji (jednostkowo stanowiąc podobszar rewitalizacji) tj. Chybice, Godów, Jawor, Pawłów, Radkowice, Rzepin Pierwszy, Stary Bostów i Tarczek. W projekcie dokumentu przedstawiono wizję stanu obszaru po rewitalizacji oraz wyznaczono cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań, mające na celu ograniczanie bądź eliminowanie negatywnych zjawisk występujących na tych podobszarach, wykorzystując przy tym w pełni ich potencjały. Wskazane w projekcie dokumentu kierunki działań zostały uszczegółowione poprzez podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Następnie zostały wskazane również pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne, których realizacja wzmocni efekty procesu rewitalizacji.

Na terenie objętym projektem Programu znajdują się formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.), tj. obszary Natura 2000 Wzgórza Kunowskie i Ostoja Sieradowicka oraz Sieradowicki Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej, Sieradowicki Obszar Chronionego Krajobrazu, pomniki przyrody. Dla ww. form ochrony przyrody obowiązują przepisy ww. ustawy o ochronie przyrody, rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 kwietnia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Wzgórza Kunowskie (PLH260039) (Dz. U. poz. 887), rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 kwietnia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Sieradowicka (PLH260031) (Dz. U. poz. 1169) oraz poszczególne akty prawa miejscowego, w tym zarządzenie

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Kunowskie PI.H260039 (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 5265), uchwała Nr XLIX/873/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Sieradowickiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 18 ze zm.), uchwała Nr XLIX/881/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Sieradowickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 3155), uchwała Nr XXXV/617/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 3309). Ponadto dla obszaru Natura 2000 Ostoja Sieradowicka została sporządzona ekspertyza przyrodnicza na potrzeby opracowania planu zadań ochronnych, która przedstawia m.in. lokalizację przedmiotów ochrony (siedlisk przyrodniczych i gatunków) tego obszaru. Dodatkowo opracowane zostały tymczasowe cele ochrony dla siedlisk i gatunków tego obszaru dostępne na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach (dalej RDOŚ w Kielcach). Podobszar rewitalizacji Stary Bostów znajduje się w otulinie Świętokrzyskiego Parku Narodowego.

Dla przedmiotowego projektu dokumentu został uzgodniony przez tut. organ zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w piśmie znak: WOO-III.410.15.2024.AS.2, WOO-III.411.15.2024.AS z dnia 16.08.2024 r.

W przedmiotowej sprawie tut. organ pismem znak: WOO-III.410.3.24.2024.AS.2 z dnia 29 listopada 2024 r. oraz znak: WOO-III.410.3.35.2024.AS z dnia 07.01.2025 r., wydał opinię negatywną wskazując na szereg uwag dot. projektowanego dokumentu. Wójt Gminy Pawłów pismem wymienionym na wstępie ponownie wystąpił o opinię do projektu pn. „Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Gminny Program Rewitalizacji dla Pawłów na lata 2024-2030 złożony jest z listy kilkunastu przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz z charakterystyki czterech pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Planowane przedsięwzięcia ujęte w projekcie Programu dotyczyć będą zarówno zadań inwestycyjnych, a także nieinwestycyjnych (promujących, edukacyjnych, organizacyjnych). Zadania inwestycyjne to m.in. renowacja obiektów zabytkowych wraz z przebudową i wyposażeniem obiektów publicznej infrastruktury kulturalnej na obszarze gminy, modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Tarczku, poprawa techniczna budynku Ośrodka Zdrowia w Pawłowie, modernizacja boiska trawiastego wraz z małą infrastrukturą i oświetleniem w Pawłowie, rozbudowa budynku Urzędu Gminy, poprawa funkcjonalno-przestrzenna centrum Pawłowa poprzez budowę chodników i drogi dojazdowej do boisk, rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy, przebudowa drogi w miejscowości Tarczek-Nowa Wieś, rozwiązanie problemu środowiskowego poprzez wymianę azbestu, odnowienie krzyża przy drodze w Tarczku, modernizacja drogi dojazdowej do cmentarza komunalnego.

Wśród ww. inwestycji, zgodnie z zapisami prognozy, znajdują się takie, które mogą kwalifikować się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.), tj. m.in. poprawa funkcjonalno-przestrzenna centrum Pawłowa poprzez budowę chodników i drogi dojazdowej do boisk; rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy. W chwili obecnej nie jest jednak znany dokładny zakres oraz skala większości przedsięwzięć. Niezależnie od powyższego na etapie konkretyzowania działań inwestycyjnych wskazanych w nin. dokumencie, kiedy będą znane parametry techniczne i zakres planowanych prac, będzie możliwa ich szczegółowa analiza i ocena.

Zgodnie z zapisami GPR - działania rewitalizacyjne ukierunkowane są przede wszystkim na aktywizację i integrację społeczno – zawodową mieszkańców zdegradowanych obszarów. Mają doprowadzić do zapewnienia dobrego standardu życia mieszkańcom gminy m.in. poprzez pobudzenie aktywności społecznej, działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu oraz zapewnienia odpowiedniej oferty edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjno – sportowej.

Z zapisów prognozy wynika, że określenie potencjalnych zmian w środowisku w obszarze rewitalizacji, a wynikających z wdrażania działań inwestycyjnych, przy braku szczegółowych informacji dotyczących lokalizacji i projektów technicznych jest trudne do określenia. Zaplanowane w GPR inwestycje są na etapie ogólnych założeń wstępnych. Na potrzeby niniejszej prognozy skupiono się na analizie typowych oddziaływań właściwych dla etapu realizacji (emisja zanieczyszczeń i hałasu, niwelacja terenu), które w dłuższym horyzoncie, przy wprowadzeniu odpowiednich działań minimalizujących (dot. rozwiązań projektowych i organizacyjnych) będą pozostawać neutralne lub będą mieć pozytywne oddziaływanie zarówno w wymiarze lokalnym jak i regionalnym.

Jak wskazano w prognozie z uwagi na znaczne pokrycie formami ochrony przyrody należy przyjąć, że planowane zadania będą realizowane w ich obrębie, wskazano jednak, że zadania zostaną zaprojektowane w obrębie terenów zurbanizowanych i przekształconych, w związku z czym nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary chronione. W przypadku planowanych inwestycji, w odniesieniu do obszarów Natura 2000, gdy będą już znane dokładne lokalizacje i zakres inwestycji, może być konieczne przeprowadzenie procedury dot. oceny oddziaływania na obszary Natura 2000, o której mowa w ustawie przywołanej na wstępie. Niemniej jednak na obecnym etapie oceniono w prognozie, że realizacja zadań zawartych w dokumencie nie będzie naruszać zakazów obowiązujących na obszarach Natura 2000, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody, w tym nie naruszy ustaleń obowiązujących planów zadań ochronnych. W prognozie wymieniono przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 i określono, że aby zachować cele ochrony obszarów Natura 2000 zaplanowane zadania nie będą realizowane na obszarach występowania przedmiotów ochrony. Podczas modernizacji infrastruktury czy budowy dróg stwierdzono w prognozie, że należy wprowadzać rozwiązania ograniczające ingerencję w tereny naturalne, m.in. wyznaczenie tras poza obszarami o szczególnej wartości przyrodniczej, stosowanie przepustów dla zwierząt czy unikanie wycinki drzew w okresach lęgowych. W przypadku przystąpienia do prac w zakresie tworzenia i planowania dokumentacji dla inwestycji na obszarach chronionych, prace zostaną poprzedzone inwentaryzacją przyrodniczą, m.in. w zakresie występowania gatunków chronionych lub cennych siedlisk przyrodniczych oraz analizą rozwiązań alternatywnych, tj. np. zmiany lokalizacji przebiegu drogi. Większość z zaplanowanych zadań dotyczy modernizacji, przebudowy, renowacji, w związku z czym wszelkie prace będą prowadzone w obrębie istniejących już obiektów, które nie spełniają odpowiednich standardów, bądź są źle zachowane. Zadania te przyczynią się do poprawy estetyki obiektów. Ewentualne zmiany lub ingerencje na nowych terenach będą analizowane pod kątem potrzeby ochrony krajobrazu i prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu. Działania rewitalizacyjne, realizowane będą w sposób minimalizujący negatywny wpływ na środowisko i wspierający realizację celów środowiskowych dla jednolitych części wód. Zgodnie z zapisami prognozy kluczowe jest uwzględnienie potrzeb ochrony gatunków i siedlisk wrażliwych na zmiany hydrologiczne, jak również minimalizacja ryzyka eutrofizacji, zanieczyszczeń, czy degradacji ekosystemów wodnych i przyległych terenów. Negatywne oddziaływanie na środowisko zostanie ograniczone do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, odpowiedni dobór rozwiązań technicznych i technologicznych. Do ogólnych działań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko należą m.in. zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w szczególności w obrębie terenów wrażliwych przyrodniczo, stosowanie odpowiednich materiałów i technologii prac, dostosowanie prac do okresów lęgowych. Przed przystąpieniem do działań infrastrukturalnych, opracowana zostanie dokumentacja techniczna uwzględniająca potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy, jak również w fazie eksploatacji.

W prognozie wskazano także, że wszelkie działania w pobliżu pomników przyrody będą poprzedzone szczegółowymi analizami, a pomniki zostaną zabezpieczone w trakcie realizacji projektów.

W prognozie określono, że działania infrastrukturalne zostaną starannie zaplanowane, aby minimalizować wpływ na lokalne ekosystemy. Nie przewidziano na tym etapie możliwości występowania zagrożeń dla gatunków chronionych i cennych siedlisk, w tym zaburzenia ich migracji. Na załącznikach graficznych do projektu dokumentu określono przebieg proponowanego korytarza ekologicznego

wodnego. Zgodnie z zapisami prognozy, planowane w Gminnym Programie Rewitalizacji dla gminy Pawłów przedsięwzięcia zostały zaprojektowane w sposób uwzględniający potrzeby środowiska naturalnego, co pozwala uniknąć negatywnego wpływu na zaprojektowany korytarz ekologiczny.

Niezależnie od powyższego, przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030, należy uwzględnić następujące kwestie, o które należy uzupełnić zarówno projekt ww. dokumentu jak i prognozę oddziaływania na środowisko:

- zarówno w projekcie dokumentu jak również w prognozie powinny zostać wymienione formy ochrony przyrody występujące na analizowanym terenie, nie natomiast na terenie całej gminy;
- otulina Świętokrzyskiego Parku Narodowego nie jest formą ochrony przyrody, o czym mowa w prognozie na str. 54, a zakazy wskazane na str. 55-56 prognozy obowiązują na terenie Parku, nie zaś jego otuliny;
- zgodnie z danymi MGŚP w miejscowości Tarczek w części występuje strefa ochrony pośredniej ujęcia wody Szerzawy (rozporządzenie Nr 3/2005 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 18 lipca 2005 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej dla ujęcia wody podziemnej w miejscowości Szerzawy). Rozporządzenie to przedstawia konkretne zakazy w tej strefie. W prognozie nie określono, dla których ujęć obowiązuje tylko strefa ochrony bezpośredniej, a dla których również pośredniej. Wymieniono wszystkie zakazy jakie mogą obowiązywać w strefach ochrony pośredniej, podczas gdy ww. rozporządzenie określa tylko część z tych zakazów, co wymaga korekty i uzupełnienia;
- w prognozie wskazano, że tylko niewielka część inwestycji zaplanowana jest w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów Natura 2000, tj.: poprawa techniczna budynku Ośrodka Zdrowia w Pawłowie, modernizacja boiska trawiastego wraz z małą infrastrukturą i oświetleniem w Pawłowie, rozbudowa budynku Urzędu Gminy, poprawa funkcjonalno-przestrzenna centrum Pawłowa poprzez budowę chodników i drogi dojazdowej do boisk, rozwiązanie problemu środowiskowego poprzez wymianę azbestu, modernizacja drogi do dojazdowej do cmentarza komunalnego, co wymaga wyjaśnienia, gdyż z analizy załączników graficznych wynika, że zadaniem takim może być jedynie wymiana azbestu;
- w odniesieniu do zapisów na str. 111 prognozy informuje się, że przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Wzgórza Kunowskie jest również siedlisko o kodzie 91F0 – Łęgowe lasy dębowo-wiązowojesionowe. Zwraca się uwagę, że przedmioty ochrony w danym obszarze Natura 2000 określają: rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 kwietnia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Wzgórza Kunowskie (PLH260039) (Dz. U. poz. 887), rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 kwietnia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Sieradowicka (PLH260031) (Dz. U. poz. 1169). Plan zadań ochronnych, o którym mowa w prognozie na str. 111 nie dotyczy terów leśnych. Dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Kunowskie w zakresie gruntów leśnych opracowano plany urządzenia lasu/aneksy do planu urządzenia lasu. Powyższe powinno zostać doprecyzowane w prognozie. Zasadne jest, aby w prognozie zostały przedstawione grafiki obrazujące położenie przedmiotów ochrony na analizowanym terenie;
- w prognozie (str. 114-115) określono, że w odniesieniu do Sieradowickiego Parku Krajobrazowego, Sieradowickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej, realizacja działań nie spowoduje kolizji z zakazami w tych obszarach, co wymaga korekty, gdyż z zapisów prognozy wynika, że może dojść do realizacji przedsięwzięć (infrastruktura wodno-kanalizacyjna), do wycinki drzew lub też zmiany stosunków wodnych (str. 118). Zasadne jest wykazanie odstępstwa w tym zakresie, o czym mowa na str. 38 prognozy oraz odpowiednie skorygowanie zapisów prognozy w tym zakresie;
- w prognozie występują liczne stwierdzenia, iż szczegółowa ocena wpływu przedsięwzięć na poszczególne komponenty środowiska jest dokonywana na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, co jest oczywiste. Nie zwalania to jednak osoby opracowującej prognozę od przeprowadzenia oceny oddziaływania już na tym etapie tj. strategicznej oceny oddziaływania na

środowisko, uwzględniając stopień szczegółowości dokumentu, co pozwoli m.in. na prawidłowy wybór lokalizacji danego przedsięwzięcia.

Niniejsza opinia nie zwalnia z przeprowadzenia procedur dotyczących oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w tym ewentualnie na obszary Natura 2000, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), a także uzyskania stosownych zezwoleń na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody w zakresie ochrony gatunkowej zwierząt, roślin i grzybów, a także ew. usunięcia drzew i krzewów, jeżeli taka konieczność wyniknie na etapie konkretyzowania działań inwestycyjnych.

Zwraca się uwagę, iż prognoza jest zasadniczym materiałem dotyczącym oddziaływania na środowisko ustaleń projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030”, powstającym w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Stanowi ona załącznik do przyjętego dokumentu i źródło informacji na temat związanych z nimi istotnych kwestii środowiskowych. Poddawana jest ona również konsultacjom społecznym w myśl art. 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...). Jest zatem konieczne, aby finalna wersja prognozy oddziaływania na środowisko była kompletna i pozbawiona błędów oraz nieścisłości.

Iwona Kędzierska - Gębska
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Kielcach
/-podpisany cyfrowo/

Otrzymuje:

1. Adresat - doręczenie elektroniczne ePUAP
2. Aa.

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Pawłów – przedłożenie elektroniczne ePUAP.

Pawłów, 25.02.2025 r.

Podsumowanie przebiegu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.), do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, dołącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

1. ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

W Prognozie przedstawiono informacje o zawartości Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 oraz przedstawiono ponadlokalne uwarunkowania ochrony środowiska wynikające z dokumentów strategicznych wyższego szczebla. Stwierdzono zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 z celami i kierunkami innych dokumentów. W wyniku analizy i oceny stanu istniejącego, wskazano na istniejące problemy istotne z punktu widzenia Gminnego Programu Rewitalizacji. Brak realizacji dokumentu może przyczynić się do utrwalania lub występowania negatywnych tendencji w społeczeństwie, a także środowisku.

W ramach Prognozy oddziaływania na środowisko, dokonano analizy i oceny znaczących oddziaływań na środowisko. Oceną objęto przede wszystkim takie elementy środowiska, jak: obszary Natura 2000, różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Zidentyfikowano oddziaływania na środowisko planowanych zadań w odniesieniu do poszczególnych aspektów środowiskowych. Przedstawiono je w sposób pozwalający na łatwą identyfikację aspektów środowiskowych. Sumaryczna analiza oddziaływań wykazała, że realizacja celów i działań wynikających z dokumentu będzie miała próśrodowiskowe oddziaływanie, w związku z czym należy uznać tę realizację za konieczną.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania w wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030, w związku z tym nie przewidziano środków zapobiegających oraz ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. Realizacja dokumentu nie przewiduje skutków czy oddziaływań środowiskowych, wymagających przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. Proponowane do realizacji działania mają pozytywny wpływ na społeczeństwo oraz uwzględniają ochronę środowiska. Wskazano, że zamieszczone w dokumencie propozycje wskaźników monitorowania realizacji celów są właściwe i pozwalają ocenić zmiany, jakie nastąpią w wyniku ich realizacji, a zatem odstąpiono od nakładania konieczności realizacji dodatkowego monitoringu skutków realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030.

2. opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58

Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wystąpiono z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030.

Po opracowaniu prognozy wystąpiono do ww. instytucji z wnioskami o zaopiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030.

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny dnia 08.10.2024 r., (pismo znak NZ.9022.5.74.2024) zaopiniował bez zastrzeżeń projekt dokumentu pt. „Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach dnia 19.02.2025 r., (pismo znak: WOO-III.410.3.3.2025.AS.) poinformował o wyrażeniu opinii dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

3. zgłoszone uwagi i wnioski

Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) Wójt Gminy Pawłów zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Podał do publicznej wiadomości informację o opracowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz o możliwości zapoznania się ich treścią oraz składania uwag i wniosków od 01.10.2024 r. do 21.10.2024 r. Dokumenty zostały wyłożone ww. terminie do wglądu publicznego w Urzędzie Gminy w Pawłowie, Pawłów 56, w godzinach urzędowania oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu.

Na podstawie art. 42, pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) Wójt Gminy Pawłów podaje do wiadomości, iż we wskazanym terminie do wyłożonych do wglądu publicznego przedmiotowych dokumentów nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski z konsultacji społecznych.

Podczas opiniowania GPR i prognozy przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach organ wskazał uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko oraz do GPR. W związku z tym naniesiono następujące zmiany:

- Przeanalizowano jeszcze raz działanie związane z „Wytyczeniem i stworzenie ścieżki rowerowej między punktami o wysokich walorach przyrodniczych, kulturowych – zabytki krajobrazowe”. W związku z brakiem szczegółowych informacji w zakresie przebiegu ścieżki oraz szczegółowej koncepcji, zdecydowano się usunąć zadanie z Gminnego Programu Rewitalizacji oraz wobec tego również z prognozy. Zadanie nie będzie planowane do realizacji w ramach dokumentu. W związku z tym usunięto wszystkie zapisy związane z tym zadaniem. Wskazanej zmiany dokonano ze względu na brak szczegółowych informacji dotyczących tego zadania i wiążące się z jego realizacją ryzyko negatywnego wpływu na siedliska przyrodnicze obszarów Natura 2000. Zmian dokonano w: projekcie „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030”, w rozdziale 5.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w rozdziale 6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w rozdziale 8. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych. Ponadto usunięto zadanie w załącznikach do GPR, które dotyczą Podstawowych kierunków zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji oraz zmieniono numerację zadań, które uległy zmianie w wyniku tego działania oraz w „Prognozie oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030”, w rozdziale 7.2. Oddziaływanie na środowisko poszczególnych zadań przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji, 7.5. Oddziaływania na obszary i obiekty chronione oraz różnorodność biologiczną, 7.5.2. Oddziaływanie na obszary i obiekty chronione
- W projekcie „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030” w rozdziale 5.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tabeli stanowiącej opis zadania P3. Odnowienie krzyża przy drodze w Tarczku, w wierszu dotyczącym miejsca realizacji zadania wskazano numer działki i obręb. Miejsce realizacji wskazanego zadania, tj. P3. Odnowienie krzyża przy drodze w Tarczku zaznaczono

na Załączniku 8. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – podobszar Tarczek, będącego załącznikiem do projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030”. Doprecyzowano, że zadanie dot. modernizacji infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Tarczku, faktycznie będzie polegać na przebudowie/rozbudowie istniejącego obiektu, a nie na budowie nowego. Przedmiotowe zadanie realizowane będzie w miejscu, w którym funkcjonuje obecne boisko. Dopisano informacje o wpływie inwestycji na środowisko, Zapis ten zaktualizowano w Prognozie oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 na stronie 80 oraz w projekcie „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030” na stronie 73. Ponadto szczegółowo wskazano lokalizację projektu na Załączniku nr 8. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – podobszar Tarczek.

- Usunięto zapis w „Prognozie oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030” na stronie 106 dotyczący załącznika graficznego. Zaniechano ponownego graficznego przedstawiania lokalizacji przedsięwzięć, gdyż zostało to przedstawione na załącznikach do projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030”.
- Ponadto w „Prognozie oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030” dodano zapisy dotyczące lokalizacji gminy Pawłów, a dokładnie podobszaru rewitalizacji Stary Bostów w otulinie Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Zapisy te dodano w rozdziale 5.6. Ochrona przyrody i krajobrazu oraz 7.5. Oddziaływanie na obszary i obiekty chronione oraz różnorodność biologiczną.
- Lokalizacja zaplanowanych inwestycji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030 została przedstawiona na załącznikach graficznych z kierunkami zmian funkcjonalno-przestrzennych do tego dokumentu.
- W rozdziale 7.1. dokonano korekty zapisów dotyczących wpływu przebudowy drogi w miejscowości Tarczek-Nowa Wieś na obszary Natura 2000.
- W rozdziale 7.2. przy ocenie oddziaływania na środowisko poszczególnych zadań przewidzianych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji wskazano, które zadania zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r.
- W rozdziale 7.4.4. uzupełniono zapisy dotyczące wpływu działań GPR na JCWP i zapewnienia celów środowiskowych dla obszarów chronionych.
- W rozdziale 5.1. dodano informacje o LZWP 419 Bodzentyn, a w rozdziale 7.4.4. uzupełniono zapisy o informacji dotyczące wpływu działań zaplanowanych w GPR na LZWP 419 Bodzentyn, ujęcia wód podziemnych na terenie gminy oraz ich strefy ochronne.
- Przebieg planowanego korytarza ekologicznego wodnego uwzględniono na załącznikach graficznych przedstawiających kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych. Ponadto opisano wpływ inwestycji na planowany korytarz ekologiczny wodny w rozdziale 7.5.
- W rozdziale 7.2 przeformułowano dla zadań infrastrukturalnych zapisy dotyczące ich wpływu na środowisko. Ujednolicono zapisy z informacjami w pozostałych częściach prognozy, w tym w rozdziale 7.3., 7.4.3., 7.4.4. 5.2. przeformułowano wskazane zapisy w celu ich jednolicenia. Ponadto wskazano szczegółowe zapisy w zakresie przedmiotów ochrony objętych Obszarami Natura 2000.
- W rozdziale 7.5. wskazano działania, które będą realizowane w sąsiedztwie Obszaru Natura 2000. Wskazano także działania, które zostaną podjęte w celu minimalizacji wpływu zadań rewitalizacyjnych na obszary chronione.
- W rozdziale 7.5.2. opisano wpływ planowanych inwestycji na obszary chronione inne niż Obszary Natura 2000. Wskazano także środki zapobiegawcze przyczyniające się do zwiększenia ochrony terenów cennych przyrodniczo.
- Na stronach 36-37 wskazano, w ramach jakich zadań może dojść do zakłócenia siedlisk i wyjaśniono te zapisy.
- Na stronie 95 usunięto zapis dotyczący rekultywacji i zazieleniania. Poprzednio zastosowano go jako przykład działań
- W prognozie w rozdziale 5.6 pod opisem wszystkich form ochrony przyrody, na stronie 61 wskazano tylko te, które znajdują się na obszarze rewitalizacji. Informacje te przytoczono także na stronie 103, 108 i 133.
- W prognozie w rozdziale 5.6. Na usunięto zapis o otulinie Świętokrzyskiego Parku Narodowego jako formie ochrony przyrody, dopisano to jednak pod myślnikami na tej samej stronie. W

rozdziale usunięto także zapisy odnoszące się do zakazów, które zgodnie z uwagą nie obowiązują na terenie otuliny.

- W prognozie w rozdziale 7.7.4 skorygowano informacje dotyczące stref ochrony pośredniej i bezpośredniej ujęć wód. Odniesiono się do zapisów wskazanego w uwadze rozporządzenia i ograniczono do strefy ochrony pośredniej znajdującej się w miejscowości Tarczek, tj. w obszarze rewitalizacji.
- W prognozie w rozdziale 7.5. poprawiono zgodnie z uwagą, że w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów Natura 2000 będzie realizowana tylko inwestycja dotycząca usuwania azbestu.
- W prognozie w rozdziale 7.5.2. skorygowano zapisy dotyczące rozporządzeń, na podstawie których określone zostały przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Dla obszaru Natura 2000 dopisano także siedlisko wskazane w uwadze.
- W rozdziale 7.5.2. dopisano informacje odnośnie dokładnego zaplanowania inwestycji, która dotyczy rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej oraz przytoczono zapis o odstępie, co zawarto w uwadze.

4. wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeśli zostało przeprowadzone

Cele oraz działania uwzględnione w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030, z uwagi na rodzaj i charakter, nie będą źródłem oddziaływań na terytorium innych państw. Skala przedsięwzięć zaproponowanych w dokumencie ma charakter lokalny i nie wymaga przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania, o którym mowa w Dziale VI, Rozdział 3 ustawy ooś.

5. propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Celem monitoringu jest weryfikacja zmian stanu środowiska w wyniku realizacji dokumentu i sprawdzenie czy zakładane środki łagodzące przyniosły planowany efekt. Kontrola i monitoring realizacji celów i zadań winny obejmować określenie stopnia wykonania poszczególnych działań:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy ooś organ opracowujący projekt dokumentu, jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5 ustawy. Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach:

- państwowego monitoringu środowiska,
- monitoringu środowiska prowadzonego w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarze objętym dokumentem,
- indywidualnych zamówień,
- kontroli i oceny zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

Analizie i ocenie poddane zostaną następujące komponenty środowiska:

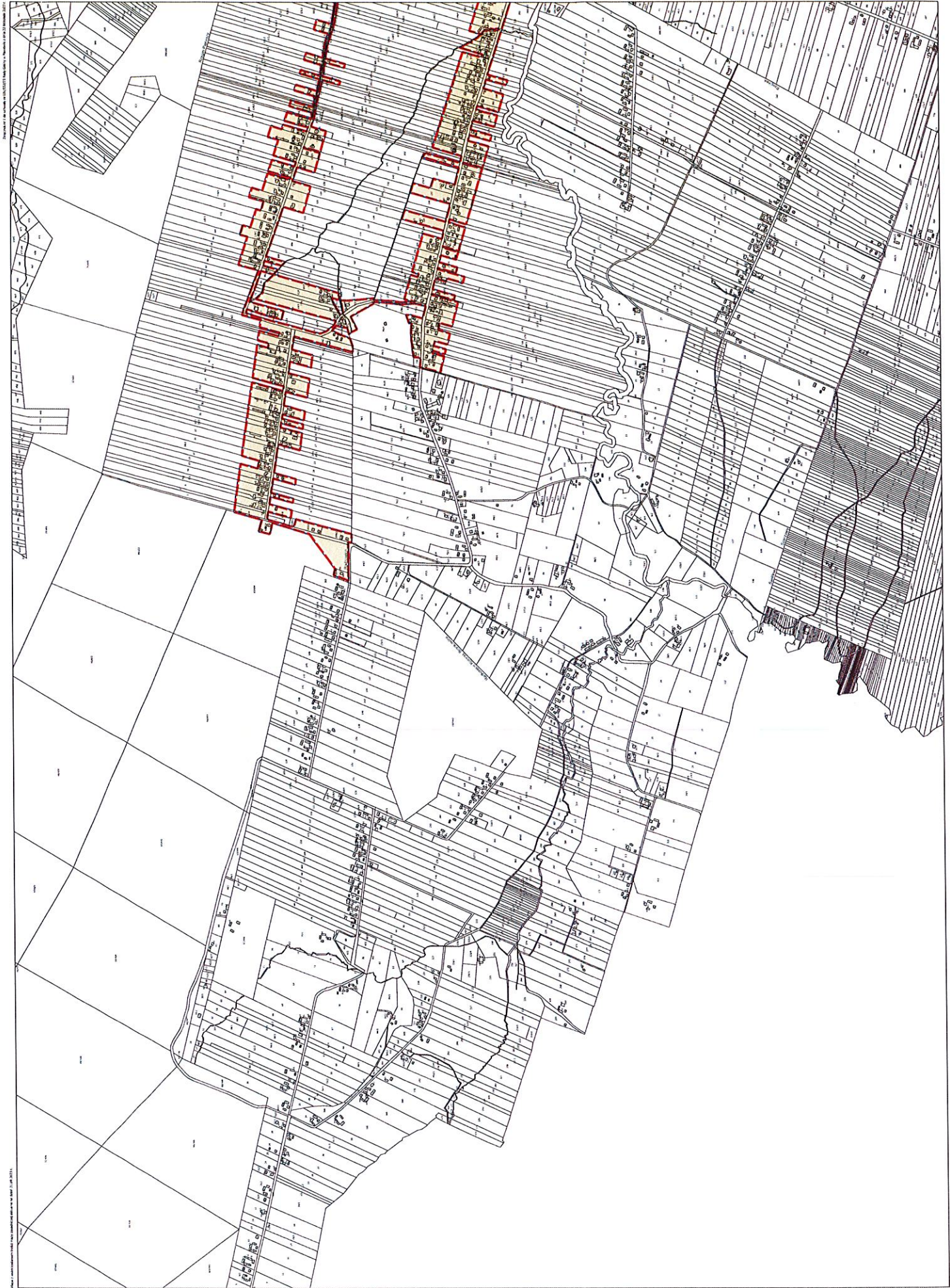
- obszary chronione, w tym obszary Natura 2000,
- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wody,
- powietrze,

- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- klimat akustyczny,
- zasoby naturalne,
- zabytki i dobra materialne.

Należy zaznaczyć, że dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru Gminy Pawłów. Analiza i ocena stanu poszczególnych komponentów środowiska zostanie przeprowadzona w okresie obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pawłów na lata 2024-2030.

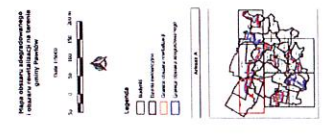
Bezpośrednio organem odpowiedzialnym za realizację zapisów dokumentu jest Wójt Gminy Pawłów.

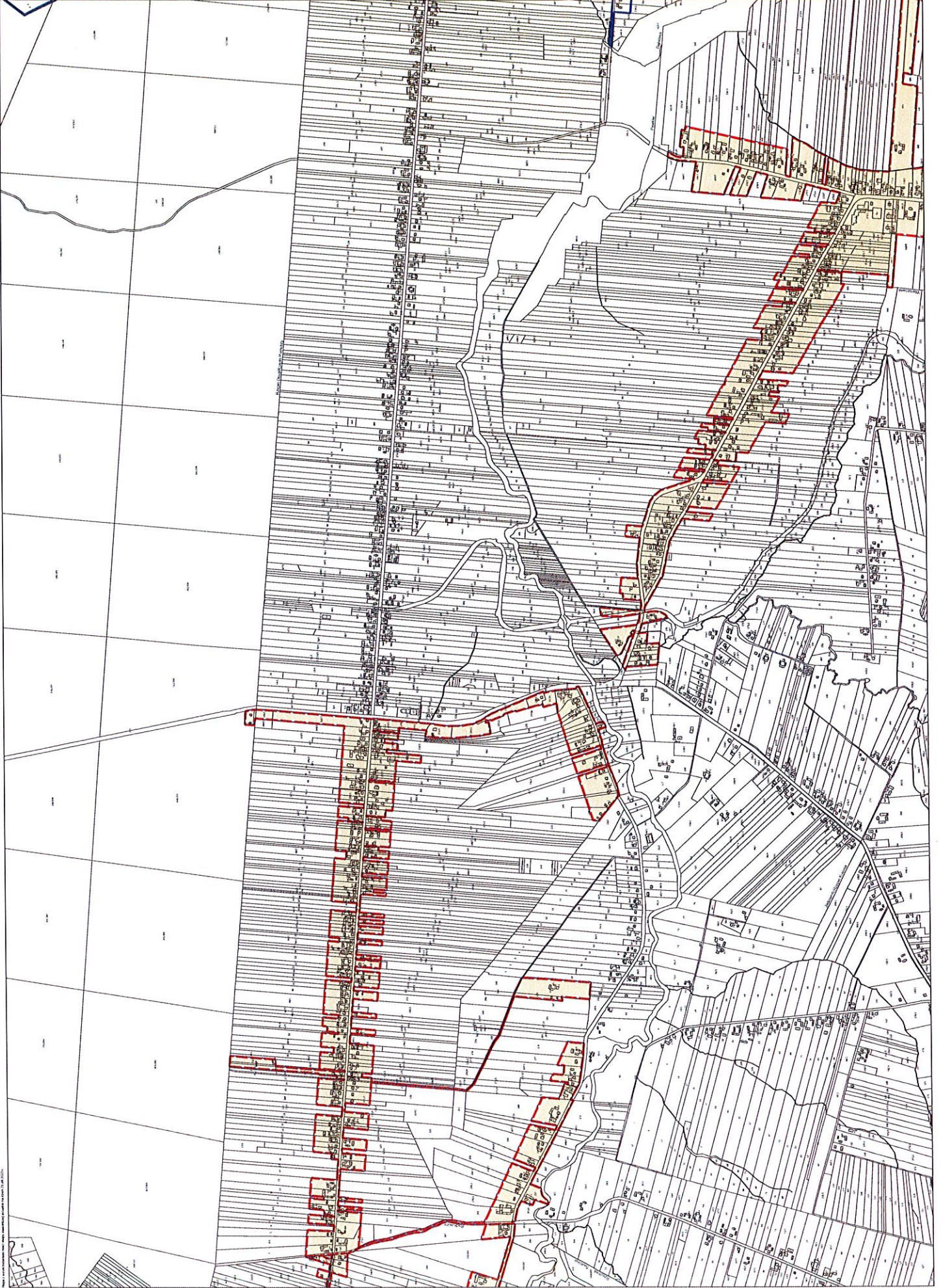

Planimetriska karta opštine...

Mastila: 1:100000

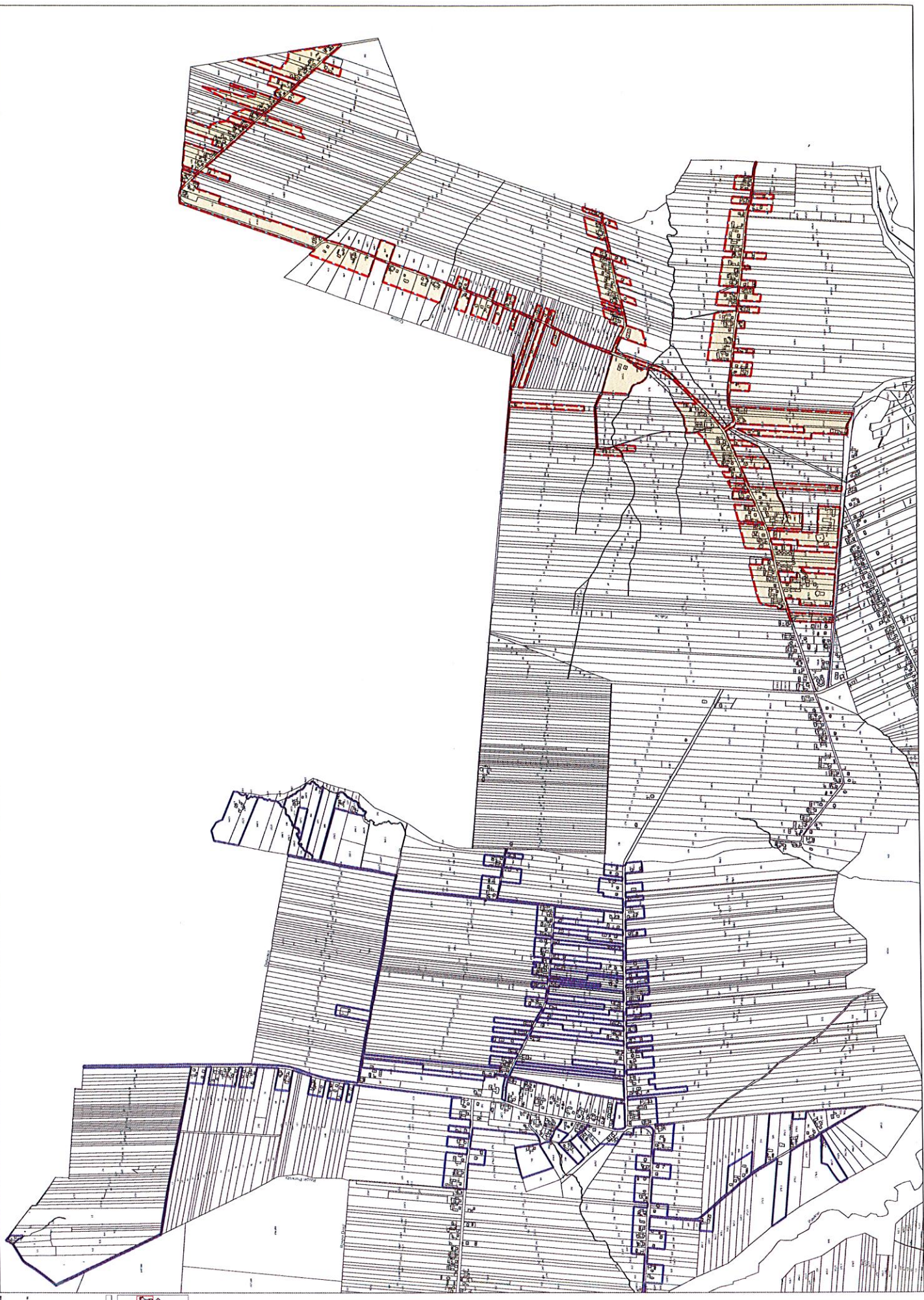
Mapa katastrálna, aktualizovaná podľa údajov z výkresu č. 12.1.2012. 12.1.2012. 12.1.2012.

Legenda

- Parcela
- Parcela s výkresom
- Parcela s výkresom a výkresom
- Parcela s výkresom a výkresom a výkresom

1:1000

Mapa del territorio del municipio de...
Escala: 1:50,000
Fecha: 2010

Legenda:
- Límites municipales
- Límites parroquiales
- Límites de las parroquias
- Límites de las parroquias

Dokument je u skladu sa Zakonom o katastru nekretnosti, a posebno o postupku katastriranja nekretnosti, donetom 22. Oktobra 2011. godine.
 Datum: 12. Oktobra 2011. godine.

Mapa prikazuje katastarski plan
 katastarski plan
 katastarski plan

1:1000
 0 100 200 300 400 500 600 700 800 900 1000

Legenda:
 Katastarski plan
 Katastarski plan
 Katastarski plan

1:1000

Legenda

- Parcela
- Stavba
- Stavba s právními vztahy
- Stavba s právními vztahy a právními vztahy

1:5000

Projekat iz oblasti prostornog uređenja i izgradnje
Komunalne opštine
Opština Pribor

1:5000

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100

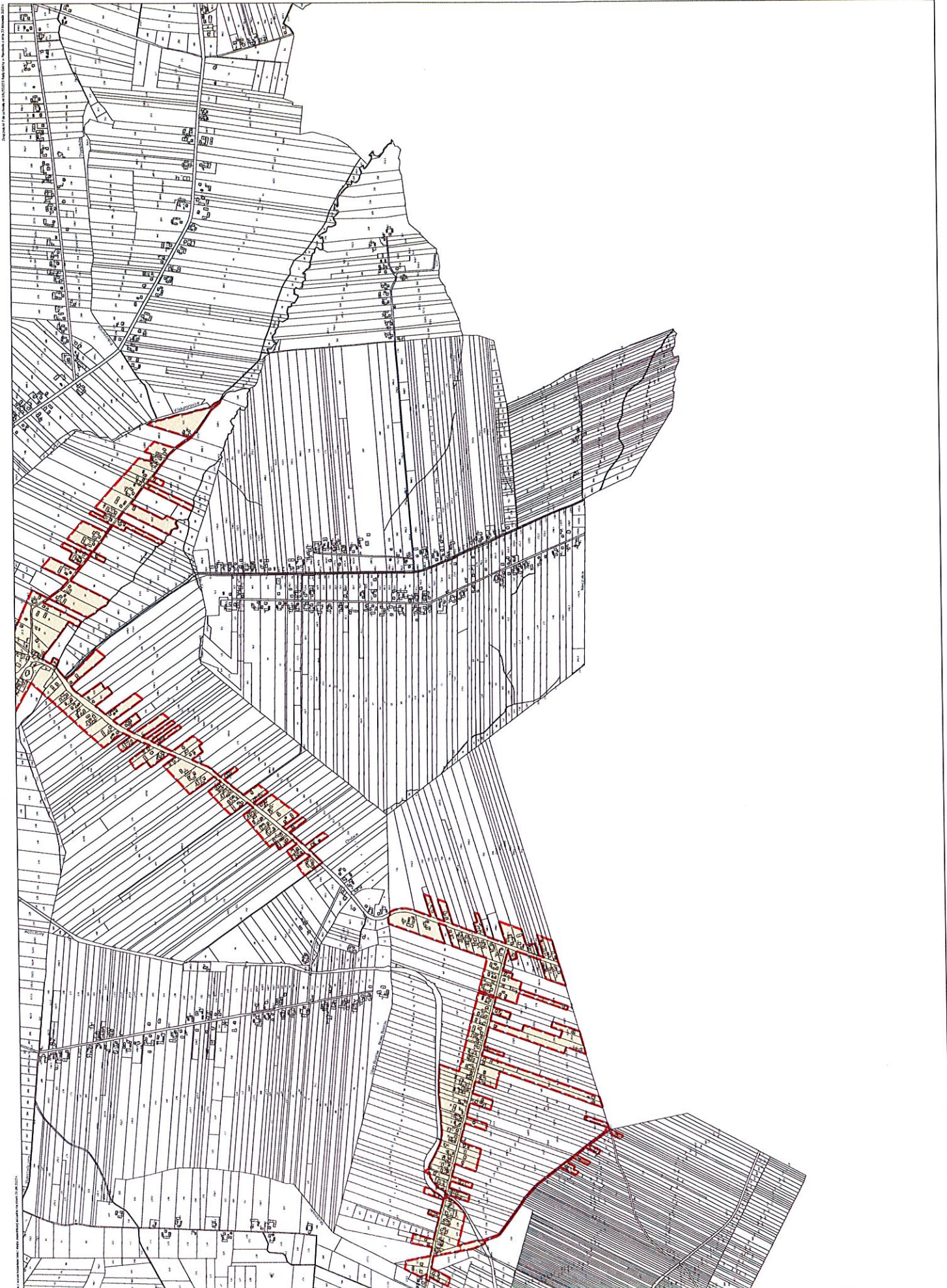
Legenda

- Parcela
- Ulica
- Ulica (u planiranom)
- Ulica (u izgradnji)
- Ulica (u rekonstrukciji)

Map of the area of the project, showing the location of the project in the context of the surrounding area.

Map of the area of the project

Scale: 1:10,000

Legend:

- Project area
- Other parcels
- Streets
- Water bodies